NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

# ZAKONI

## ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

*PROGLAŠENE*
*OD 21. SRPNJA DO 12. KOLOVOZA 1944.*

KNJIGA XLVII. *(Svezak 461.–470.)*

*Uređuje:* A. Mataić

*ZAGREB 1944.*

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3606

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

# ZAKONI
# ZAKONSKE ODREDBE
# NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE

OD 21. SRPNJA DO 12. KOLOVOZA 1944.

## *KNJIGA XLVII.*

*(SVEZAK 461.—470.)*

UREĐUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

*ZAGREB*

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

**Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda broj 3696-42. od 3. IV. 1942.**

# *Sadržaj*

## Sadržaj

# Sadržaj

Sadržaj

Strana

## Sadržaj

## Sadržaj

Sadržaj

## Sadržaj

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o uzničkoj straži oružanih snaga

Iza § 1. zakonske odredbe od 18. kolovoza 1943. broj CLXXIV-2055-D.V.-1943 o uzničkoj straži oružanih snaga (Narodne novine od 19. kolovoza 1943. broj 188) stavlja se novi § 2., koji glasi:

»Osoblju uzničke straže pripada svojstveni doplatak, kojemu će visinu ustanoviti ministar oružanih snaga u sporazumu s ministrom državne riznice.«

§ 2.

Dosadašnji §§ 2. i 3. postaju §§ 3. i 4.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCVI-1425-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjeni zakona o uređenju šeriatskih sudova i o šeriatskim sudcima

§ 1.

§ 29. zakona o uređenju šeriatskih sudova i o šeriatskim sudcima od 21. ožujka 1929. mienja se i glasi:

»Za sudca kotarskog šeriatskog suda može biti imenovana osoba s osposobom pravnog fakulteta odmah nakon položenog šeriatskog sudačkog izpita, a osoba, koja nema osposobu pravnog fakulteta, tek nakon što je, poslije položenog šeriatskog sudačkog izpita, provela u šeriatskom sudu najmanje dvie godine.

Za vrhovnog šeriatskog sudca može biti imenovana osoba s osposobom pravnog fakulteta nakon najmanje pet godina šeriatsko-sudačke službe, a osoba, koja nema osposobu pravnog fakulteta nakon najmanje osam godina šeriatsko-sudačke službe.«

§ 2.

§ 31. mienja se i glasi:

»Pravo na pologanje šeriatsko-sudačkog izpita ima svaki onaj, koji uz druge zakonske uvjete za državnu službu još dokaže:

a) da je poslije svršenog pravnog fakulteta sa šeriatskim tečajem odnosno tečajem Više islamske šeriatsko-teoložke škole služio dvie godine kod kotarskog šeriatskog suda, ili jednu godinu kod kotarskog šeriatskog suda i jednu godinu kod Vrhovnog šeriatskog suda ili

b) da je nakon svršene šeriatske sudačke škole služio tri godine kod kotarskog šeriatskog suda ili dvie godine kod kotarskog šeriatskog suda i jednu godinu kod Vrhovnog šeriatskog suda.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCV-1401-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# NAREDBA

## ministra pravosuđa i bogoštovlja od 18. srpnja 1944. broj 27173-1944 o privremenom premještenju sjedišta Kotarskog suda u Čakovcu i Prelogu u Varaždin

Na temelju § 4. stavke 5. zakona o uređenju redovnih sudova od 18. siečnja 1929., nadopunjene zakonskom odredbom od 20. srpnja 1942. broj CCIII-1763-Z-1942 propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Sjedište Kotarskog suda u Čakovcu i Kotarskog suda u Prelogu premješta se privremeno u Varaždin.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. srpnja 1944.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja:

*Dr. Pavao Canki*, v. r.

(Broj: 1441-D.V.-1944)

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# NAREDBA*

## Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 10. srpnja 1944. broj 35.178-I-U-1944 o nadopuni naredbe od 22. veljače 1944. broj 4091-1944 o odkupnoj cieni suncokretova sjemena

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe, i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stavka prva § 1. mienja se i glasi:

»Odkup suncokretova sjemena iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju toga sjemena za svakih 100 kg zdravog, povremeno suhog i rešetanog suncokretova sjemena na odkupnom mjestu u kraju proizvodnje, a kod vagonskih količina utovareno u željeznička kola na utovarnoj postaji, bezplatno dati kao protuvriednost:

---

* Po izpravku u Narodnim novina od 24. srpnja 1944. broj 164.

15 kg uljane sačme slobodne od skupnog poreza na poslovni promet i gradskih odnosno obćinskih daća,

5 kg ulja za jelo i

8 kg sladora u kocki, koji su slobodni od državne trošarine, trošarinskog doplatka, skupnog poreza na poposlovni promet i gradskih odnosno obćinskih daća.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Bbroj: 1436-D.V.-1944)

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# NAREDBA*

## Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 10. srpnja 1944. broj 35.179-I-U-1944 o nadopuni naredbe od 22. veljače 1944. broj 5283-I-P-1944 o odkupnoj cieni sjemena soje

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Stavka prva § 2. mienja se i glasi:

»Na odkupnu cienu sjemena soje, ustanovljenu u § 1., ima ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju, koji preda cieli žetveni prinos dobiven iz sjetve, koji je ugovorena s proizvoditeljem, dati za svakih 100 kg uredno predanog sjemena soje ugovornom proizvoditelju bezplatno:

* Po izpravku u Narodnim novina od 24. srpnja 1944. broj 164.

20 kg uljane sačme slobodno od skupnog poreza na poslovni promet i gradske odnosno obćinske daće.

5 kg ulja za jelo i 10 kg sladora, koji su slobodni od državne trošarine trošarinskog doplatka, skupnog poreza na poslovni promet i gradskih odnosno obćinskih daća.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1437-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# NAREDBA

**Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 10. srpnja 1944. broj 32.579-I-U-1944 o nadopuni naredbe od 22. veljače 1944. broj 3.593-1944 o odkupnoj cieni cikorijina korjena**

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa,, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Stavka prva § 1. mienja se i glasi:

»Odkup cikorijina koriena iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac cikorijina koriena ugovornom proizvoditelju za 100 kg zrelog, zdravog, obrezanog i očišćenog cikorijinog koriena, utovarenog u željeznička kola na utovarnoj postaji, odnosno dostavljenog u sušionicu tvornice kavovine, bezplatno dati kao protuvriednost:

2.50 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka, skupnog poreza na poslovni promet i gradskih odnosno općinskih daća,

10 kg nadomjestka kave po svakom obrađenom (okopanom i prorjeđenom) katastralnom jutru.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1438-D.V.-1944)

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# NAREDBA*

## Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 10. srpnja 1944. broj 31.593-I-U-1944 o nadopuni naredbe od 22. veljače 1944. broj 4.075-I-U-1944 o odkupnoj cieni sladorne repe

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države, o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Stavka prva § 1. mienja se i glasi:

»Odkup sladorne repe iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac sladorne repe ugovornom proizvoditelju za 100 kg zdrave, čiste, ne prevelike (ne doformirane) sladorne repe, bez obzira na postotak sadržaja sladora, dostavljene na utovarnu postaju, bezplatno dati kao protuvriednost:

---

* Po izpravku u Narodnim novina od 24. srpnja 1944. broj 164.

1.50 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka, skupnog poreza na poslovni promet i gradskih odnosno občinskih daća,

40 kg svježih ili 2 kg suhih repinih rezanaca, slobodnih od gradskih odnosno občinskih daća.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1439-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 21. srpnja 1944. broj 162.

# ODREDBA

## o priedlogu za imenovanje načelnika, donačelnika i gradskih zastupnika slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba

§ 1.

U roku od 30 dana nakon proglašenja ove odredbe predložit će državni savezničar iz redova staležkih i drugih postrojbi s područja grada Zagreba, postrojenih u Glavnom savezu staležkih i drugih postrojbi, na imenovanje Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske načelnika i donačelnika, a ministru unutarnjih poslova petdeset zastupnika slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba.

§ 2.

Za službe, navedene u § 1., mogu biti predloženi oni pripadnici staležkih i drugih postrojbi, koji su zavičajnici grada Zagreba ili koji borave na njegovu području neprekidno najmanje tri godine, te su neporočna života.

§ 3.

Državni savezničar podniet će priedlog posavjetovavši se s predstavničtvom staležkih postrojbi, u koje će predstavničtvo pojedine staležke postrojbe izaslati svoje predstavnike.

Državni savezničar propisat će broj predstavnika pojedinih staležkih postrojbi i način, na koji će se savjetovanje izvršiti, te će pravodobno predstavničtvo sazvati.

§ 4.

Djelokrug načelnika i donačelnika ustanovljen je statutom slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba i kasnijim zakonskim, naredbenim i inim propisima, dok će petdeset gradskih zastupnika sačinjavati gradsko zastupstvo kao savjetodavno tielo, bilo kao cjelina bilo podieljeno po pojedinim odborima.

§ 5.

Trajanje službe načelnika i donačelnika te službe gradskih zastupnika opredjeljuje se na vrieme od tri godine. Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske prema potrebi će i prije toga roka razriešiti od službe načelnika i donačelnika, a isto tako i ministar unutarnjih poslova gradske zastupnike, u kojem će slučaju državni savezničar na isti način predložiti njihove nasljednike.

§ 6.

Načelnik će moći donačelniku povjeriti i pojedine poslove ili grane poslova u gradskom poglavarstvu, opredielivši mu ujedno djelokrug u tim poslovima i naplatu za vršenje službe.

Načelnik će moći i pojedinim zastupnicima povjeriti nadzor nad pojedinim odjelima i odsjecima gradskog poglavarstva te nad gradskim ustanovama i poduzećima, opredjeljujući im istodobno djelokrug, a prema potrebi i naplatu za vršenje službe.

§ 7.

Ova odredba zadobiva pravnu moć danom njezina proglašenja, a provest će je državni savezničar.*

U Zagrebu, dne 22. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: 1470-D.V.-1944

---

* Narodne novine od 22. srpnja 1944. broj 163

# NAREDBA

## ministra oružanih snaga od 11. srpnja 1944. Gor. Br. 1400 o djelovanju i poslovanju Središnjice za domaća pogonska goriva

Na temelju propisa § 3. zakonske odredbe od 18. studenoga 1943. broj CCXLIII-2856-D.V.1943 o primjeni, potrošnji i razpodjeli domaćih pogonskih goriva za vrieme trajanja rata (Narodne novine od 19. studenoga 1943 broj 265) izdajem u sporazumu s ministrom obrta, veleobrta i trgovine ove naredbu:

§ 1.

Središnjica za domaća pogonska goriva, skraćeno »Dompogon«, posebna je državna ustanova u sastavu Ministarstva oružanih snaga za izvršivanje poslova iz § 1. zakonske odredbe od 18. studenoga 1943. broj CCXLIII-2856-D.V.-1943 o primjeni, potrošnji i razpodjeli pogonskih goriva za vrieme trajanja rata.

Središnjicom za domaća pogonska goriva upravlja pročelnik, koji mora biti stožerni častnik i inženjer, stručnjak za poslove, koji spadaju Središnjici. Pročelnik Središnjice za domaća pogonska goriva izravno je podređen i za svoj rad odgovoran glavaru Upravnog ureda Ministarstva oružanih snaga.

§ 2.

Središnjica za domaća pogonska goriva samostalna je u rješenju stručnih predmeta, koji spadaju u njezin djelokrug.

Sve spise Središnjice za domaća pogonska goriva podpisuje pročelnik odnosno od njega ovlašteni djelatnik.

§ 3.

U poslovima svog djelokruga obći Središnjica za domaća pogonska goriva sa svim građanskim, državnim i samoupravnim oblastima te s posebnicima izravno, a sa zapovjedničtvima, zavodima i ustanovama oružanih snaga službenim putem. Sve spomenute oblasti, zapovjedničtva, zavodi i ustanove surađivat će sa Središnjicom za domaća pogonska goriva u poslovima njezina djelokruga.

§ 4.

Prostorna nadležnost Središnjice za domaća pogonska goriva proteže se na područje ciele države.

Sjedište Središnjice je u Zagrebu.

§ 5.

Središnjica se dieli na odsjeke, koje ustanovljuje Glavnostožerni ured Ministarstva oružanih snaga, i na predstavničtvo ove središnjice, koje ima svoje sjedište u Sarajevu.

Predstavničtvo središnjice u Sarajevu vrši poslove prema nalozima i ovlastima središnjice u okviru propisa ove naredbe.

Na čelu odsjeka predstavničtva središnjice u Sarajevu stoje nadstojnici, koje postavlja ministar oružanih snaga na priedlog pročelnika Središnjice za domaća pogonska goriva.

§ 6.

Nadzor nad izpravnom i urednom primjenom, potrošnjom i razpodjelom goriva, izrađenih za pogon generatorima, a iz sirovina, koje u tu svrhu stavi na razpolaganje Ministarstvo šumarstva i rudarstva, kao i onih goriva odnosno sirovina, koje su nabavljene od

posebnika, vrši središnjica izravno preko svojih djelatnika, odnosno preko drugih stručnih osoba, osposobljenih za poslove iz djelokruga središnjice, koje središnjica posebno ovlasti.

§ 7.

Državne i samoupravne oblasti i njihove ustanove te naravne i pravne osobe dužne su na zahtjev Središnjice za domaća pogonska goriva dostavljati joj sve potrebne podatke, koji se odnose na primjenu i razpodjelu pogonskih goriva.

§ 8.

Kao domaća pogonska goriva smatraju se napose:

a) drvo, drvni ugljen, smeđi ugljen, lignit te razni biljni odpadci, pogodni za stvaranje generatorskog plina;

b) zemni plin (metan) za izravni pogon iz cievi ili iz boca;

c) tekuća goriva, koja se dobivaju kao nuzproizvodi pri preradbi ili oplemenjivanju bilo kakvih sirovina osim zemnog ulja i njegovih proizvoda.

§ 9.

Svi motori, kod kojih je to tehnički moguće, imaju se pregraditi na pogon domaćim gorivima ukoliko to dozvoljava njihova redovita uporaba.

Dužnost pregradnje odnosno oslobođenje od te dužnosti, radi tehničke nemogućnosti ili osebujnosti uporabe, ustanovljuje Središnjica za domaća pogonska goriva svojom odlukom.

Kod odlučivanja o dužnosti pregradnje motora na pogon domaćim gorivima, kao i kod vršenja pregradnje, uzimaju se prvenstveno u obzir potrebe oružanih snaga.

Za motore oružanih snaga donosi središnjica svoju odluku u sporazumu s Pozadinskim odjelom Glavnostožernog ureda i s Tehničkim odjelom Upravnog ureda Ministarstva oružanih snaga.

§ 10.

Kod pregradnje motora, koje vrši Središnjica za domaća pogonska goriva, vriede sliedeće smjernice:

A. Na pogon generatorskim plinom imaju se pregraditi u prvom redu:

1. svi stabilni motori od 10 do 50 KS na pogon drvom, a iznad toga na pogon smeđim ugljenom ili lignitom;

2. svi teretni i radni samovozi s koristnom nosivošću od dvie tone i više;

3. svi poljodjelski i tegleći traktori kao i prievozni motori na pogon tekućim gorivom, u jakosti od 25 KS i više;

4. sva tehnička ložišta, koja troše više od tri kilograma tekućeg goriva na sat. računajući skupinu manjih ložišta iste vrste u istom poduzeću kao jedno ložište.

Nadalje se, a ukoliko to bude moguće, imaju pregraditi na generatorski pogon:

a) motori i tehnička ložišta, slabiji od motora odnosno tehničkih ložišta, koji se imaju u prvom redu pregraditi;

b) osobni samovozi, ukoliko ih ne bude moguće obskrbiti tekućim gorivom ili zemnim plinom.

B. Na pogon zemnim plinom imaju se u prvom redu pregraditi:

1. osobni samovozi kao i teretni i radni samovozi koristne nosivosti izpod dvie tone, ukoliko njihovo radno izhodište nije udaljeno više od 10 km od stalne obskrbne postaje za zemni plin, a udaljivanje od te postaje kod vršenja prievoza ne iznosi više od 50 kilometara;

2. stabilni motori i tehnička ložišta, ukoliko je moguće njihovo gospodarstveno priključenje na cjevovod zemnog plina.

Pregradnje mogu obavljati samo one radionice, koje za to izhode potrebno odobrenje Središnjice za domaća pogonska goriva. Središnjica će to odobrenje davati samo onim stručnim radionicama, koje su s obzirom na njihov uređaj i na osobe u njima zaposlene, u mogućnosti za vršenje stručne pregradnje.

§ 11.

Usvrhu sustavne provedbe pregradnje na pogon domaćim gorivima, Središnjica za domaća pogonska goriva će:

1. sastavljati vremenske razporede pojedinih pregradnja i po njima donositi odluke iz § 9. i 10.;
2. ustanovljivati vrstu goriva za pojedini motor odnosno za pojedino tehničko ložište;
3. ocjenjivati i dozvoljavati tipove uređaja za primjenu domaćih pogonskih goriva te zabranjivati izradbu i primjenu uređaja, koji ne odgovaraju uvjetima, propisanim za pojedine vrste goriva;
4. dozvoljavati za to osposobljenim radionicama obavljanje pojedinih pregradnji motora;
5. tražiti od Ministarstva šumarstva i rudarstva doznaku sirovina, koje su potrebne za generatorski pogon;
6. nadzirati kakvoću i pripremanje drva, ugljena i zemnog plina, koji će se upotriebiti kao pogonska goriva;
7. zabranjivati dobavu bilo kakvog goriva za one motore, kojih je rad uslied slabog uzdržavanja ili nestručnog pogona neracionalan;
8. održavati tečajeve za stručnu izobrazbu osoba, zaposlenih kod pogona motora na domaća goriva odnosno kod pregradnje tih motora;

9. davati Ministarstvu obrta, veleobrta i trgovine svoje mišljenje o motorima, koji se uvoze;

10. podupirati sva nastojanja, kojima je cilj promicanje primjene domaćih pogonskih goriva.

§ 12.

Prekršitelj odluke Središnjice za domaća pogonska goriva, izdane u poslovima njezina djelokruga, čini redarstveni prekršaj i kažnjava se prema propisima zakonske odredbe o redarstvenim prekšajima i o redarstvenom postupku. Takav prekršitelj izključuje se od dodjele tekućeg pogonskog goriva, a na zahtjev Središnjice za domaća pogonska goriva kažnjava se uz kaznu za redarstveni prekršaj i zabranom uporabe dotičnog motora.

§ 13.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašen u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 11. srpnja 1944.

Ministar oružanih snaga —
ustaški krilnik:

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 1442-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 22. srpnja 1944. broj 163.

# NAREDBA

**ministra unutarnjih poslova od 17. srpnja 1944. R. U. broj 5525-B-II-1944 o privremenom prienosu sjedišta velike župe Krbava—Psat iz Bihaća u Banju Luku**

Na temelju ovlasti iz § 4. zakonske odredbe od 20. lipnja 1944. broj CLXVIII-905-D.V.-1944 o velikim županama (Narodne novine od 21. lipnja 1944 broj 138) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Sjedište velike župe Krbava—Psat privremeno se premješta iz Bihaća u Banja Luku.

§ 2.

Ova naredba zdobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 17. srpnja 1944.

Ministar unutarnjih poslova:

*Dr. Mladen Lorković*, v. r.

(Broj: 1450-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 22. srpnja 1944. broj 163.

# ZAKONSKA ODREDBA

**o nadopuni zakonske odredbe o polaganju sudačkoga izpita političkih stradalnika od 25. srpnja 1941. broj CCIV - 829 - Z. p. - 1941 (Narodne novine od 26. srpnja 1941. broj 86)**

§ 1.

U paragrafu 1. iza prve stavke dodaje se druga stavka, koja glasi:

»S vježbom kod redovnog suda ili kod državnog tužiteljstva u smislu prve stavke izjednačena je služba častnika sudca, odnosno služba imenovanog sudskog izvjestitelja sudova ili postrojbi oružanih snaga i Poglavnikovih tjelesnih sdrugova«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCVII-1411-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 24. srpnja 1944. broj 164.

## OBLASTNA ODLUKA

**Velike župe Vuka u Vukovaru od 26. travnja 1944. broj 12442-1944 o ustanovljenju nadnica poljodjelskim radnicima odnosno plaća godišnjim i mjesečnim slugama**

Na temelju § 4. zakonske odredbe o velikim županama, oblastne odluke Državnog povjereničtva za ciene i nadnice od 31. XII. 1943. broj 1083-1943 o prienosu poslova iz djelokruga državnog povjereničtva za ciene i nadnice na velike župe, kotarske oblasti, gradska poglavarstva izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Poljedjelski su poslovi, za koje se plaća nadnica bez hrane, diele po ovoj odluci u četiri skupine i to:

1. Lakši poslovi u polju, vinogradu, i voćnjaku, kao što su: plievljenje, vođenje konja, svi lakši vrtni poslovi, prevrtanje kukuruza, rešetanje žitarica, plievljenje loze, zalamanje, vezanje, branje grožđa i slično.

2. Srednje težki poslovi, kao što su: kopanje, kupljenje siena, vezanje žita, gnojenje (đubrenje), branje kukuruza, rezanje kukuruzovine, vezanje lana, čupanje graha, prešanje grožđa, sađenje šuma, i slični poslovi. kolčenje i kopanje jama u vinogradu, okopavanje vinograda, prenašanje grožđa, sađenje šuma, i slični poslovi.

3. Težki poslovi, kao što su: košnja svih zelenih trava, djeteline, grahorice, livada, čišćenje šamaca, nošenje vreća, košnja žita i industrijskog bilja, bacanje snoplja, svi poslovi kod vršitbe, prskanje i sumporenje loze i sl.

4. Kalamljenje i rezanje vinograda.

II.

1. Za poslove navedene u I. ove oblastne odluke, imaju se plaćati sliedeće nadnice:

| | |
|---|---|
| a) za lakše poslove | 250—350 Kn |
| b) za srednje težke poslove | 400—450 Kn |
| c) za težke poslove | 450—500 Kn |
| d) za kalamljenje i rezanje vinograda | 500—600 Kn |

2. Ove nadnice računaju se za 10 sati rada dnevno. Za više ili manje sati rada dnevno ima se nadnica razmjerno povećati ili smanjiti. Radovi traju u načelu od izlazka do zalazka sunca.

3. Da li će se plaćati veća ili manja nadnica zavisi o fizičkoj i stručnoj sposobnosti radnika, da li su stalno ili dulje vremena zaposleni na jednom gospodarstvu, zatim o vrsti tla i kulturnom stanju usjeva, a konačno će to zavisiti i od ponude i potražnje ljudske radne snage u dotičnom kraju.

4. Umjesto zasluženih nadnica mogu radnici, koji su došli na zahtjev velike župe, a putem ureda rada, primiti od poslodavca za sebe i za svoje članove obitelji, koji žive s njime u zajedničkom kućanstvu, odgovarajuće količine zemaljskih proizvoda i to prema naredbi od 27. travnja 1943. o zaposlenju i pogodnostima povremenih (sezonskih) poljodjelskih radnika (N.N. od 11. svibnja 1943. broj 106-43).

5. Domaći radnici mogu također primiti od poslodavca u ime zarade mjesto novca zemaljske proizvode, kako je to napried navedeno za sezonske radove.

6. Omjer između novca i vriednosti pojedinoga proizvoda ustanovljen je maksimiranim cienama zemaljskih prdoizvoda.

7. Stranim radnicima zaposlenim putem javnih ureda rada pripada stan i hrana u naravi prema ustanovljenim običajima i mjestnim prilikama.

8. Sezonski i domaći radnici, koji žele jedan dio nagrade dobiti u naravi, moraju postupati prema propisima, koji postoje ili koji se budu izdali.

9. Svi ugovori između posjednika i stranih sezonskih radnika moraju biti prijavljeni kod mjerodavnog kotarskog priradnog nadzornika.

III.

Za poljodjelske poslove u akordu dužni su poslodavci plaćati nagrade za pojedine poslove, i to ili u novcu, ili u naravi ili na dio (ris) kako sliedi:

1. za košnju žitarica i sočivica kosom zajedno sa skupljanjem, vezanjem i slaganjem u krstove po jednom kat. jutru 100 (sto) kg dotične žitarice odnosno sočivice, ako usjevi dobro stoje, a ako je usjev jako polegao izpremiešan, do 15% više.

Ako vlasnik kosi sam s odlagačicom, tada dobivaju radnici 50 kg po 1 kat. jutru za sve ostale poslove.

2. Za košenje livade i djeteline kosom po 1 kot. jutru 800—1000 Kuna.

3. Trokratno kopanje kukuruza, branje i spremanje u čardak, te sjeća i vezanje kukuruzovine na ris 1/6 do 1/7 priroda kukuruza.

4. Kopnja i berba kukuruza i unašanje u čardak na ris 1/6 od nabranog kukuruza.

5. Vađenje šećerne repe, čišćenje, odsjecanje glave, stavljanje na hrpe i pokrivanje sa odrezanim lišćem po 1 kat. jutru Kn 5.000.—.

6. Vađenje stočne repe, čišćenje, okidanje lišća, slaganje u gomile i pokrivanje lišćem po 1 kat. jutru Kuna 3.000.—, ako su redovi razmaka 37 cm (14 coli), a Kuna 4.000.— ako su redovi razmaka 45 cm (17 coli).

7. Prva kopnja kukuruza s proriedivanjem, nakon što se opara kopačicom, Kn 1.000.— po kat. jutru, druga

kopnja kukuruza nakon paranja kopačicom Kn 900.— po kat. jutru, treća kopnja kukuruza nakon paranja kopačicom Kn 400—500 po kat. jutru.

8. Sječa, vezanje i slaganje kukuruzovine na kupove Kn 900—1.000.—.

9. Razčupavanje šećerne repe. prva i druga kopnja Kn 9.000.— po 1 kat. jutru.

10. razčupavanje, te prva i druga kopnja stočne repe Kuna 5.000 po kat. jutru.

11. Za rezanje konoplje i vezanje osušene konoplje u snopove od 16 cm (6 coli) ima se plaćati po kat. jutru:

a) za konoplju posijanu u razmacima od 12 cm (4,5 coli) u akordu 4.000—5.000 Kuna;

b) za konoplju posijenu u razmaku od 18. cm (7 cola) u akordu 3.800—4.500 Kn;

c) za konoplju posijanu u razmaku od 24 cm (9 cola) u akordu od 3.200—3.800 Kn.

12. Za čupanje lana po kat. jutru Kn 6.500—7.500.

13. Za vršitbu svih žitarica ukoliko se vršitba ne obavi u nadnici ima se radnicima (izuzevši dvoritelje stroja) plaćati 3.5% dotične žitarice, pa su ovi dužni unieti u skladište; a ako se žito ne unosi, tada se plaća 3%.

14. Nagrade vincilira:

Vinogradari moraju plaćati za obrađivanje vinograda (ogrtanje) rezanje, kolčenje, 4 kopanja, 4 vezanja, 4 prskanja, prvo zalamanje, drugo zalamanje, skidanje zaperaka, zgrtanje, krunjenje, prešanje i zagrtanje po 1 kat. jutru Kuna 38.000 (trideset i osam tisuća).

Vinogradari mogu vincilirima u naravi dati žita, vino i rakiju, ali se vrednost ovih proizvoda ima odbiti od iznosa od 38.000 Kn računajući navedene proizvode po cieni, utvrđenoj od državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica.

IV.

Za stalne godišnje sluge (deputatiste) dužni su posjednici gospodarstava plaćati ove nagrade:

1. Godišnje u naravi
   a) 15 mtc pšenice,
   b) 15 kubičnih metara drva,
   c) jedno kat. jutro zemljišta za kukuruz ili 20 mtc kukuruza u klipu,
   d) 200 četvornih hvati zemljišta za vrt,
   e) 12 litara petroleja odnosno vriednosti u novcu,
   f) 12 kg soli.
2. Dnevno dvie litre mlieka, i to jednu litru bezuvjetno u naravi, a za jednu litru može se dati odšteta u novcu prema utvrđenim cienama.
3. Liečnika, liekove, bolničko liečenje.
4. Uobičajeni stan.
5. Pravo na držanje krmača s podmladkom te tovljenje o hrani deputatista.
6. Pravo na držanje peradi o hrani deputatista.
7. Godišnje u novcu Kuna 8.000.—.
8. Stalni godišnji sluge mogu primiti od poslodavca pšenicu i kukuruz samo u onim količinama, koje im pripadaju prema broju duša, a prema propisima koji vriede za proizvoditelje. Za manje primljene količine dužan je posjednik dati protuvriednost u novcu prema maksimiranim cienama, a za veće količine (prema propisima za pripadnost po članu obitelji) dužan je deputatist platiti protuvriednost u novcu po maksimiranim cienama.
9. Ukoliko deputatisti žele mogu zadržati dosadašnja beriva u naravi i novcu mjesto napried određenih.

10. Beriva deputatista koji obavljaju samo lakše poslove kao (poljari, noćobdije i slično), a koji nisu u stanju obavljati ni srednje težke poslove uslied invaliditeta, određuju se međusobnom pogodbom.

V.

Radnicima-mjesečarima dužni su posjednici gospodarstva plaćati ove nagrade:

1. Mladićima od 14—18 godina mjesečno Kuna 4.500—6.000 prema godišnjoj dobi i duljini radnog vremena.
2. Kravarima, volarima i kočijašima mjesečno Kuna 5.000—6.000.

VI.

**Plaće i rad poljodjelskih obrtnika i pomoćnih namještenika**

Poljodjelski obrtnici na poljodjelskim posjedima, kao što su: strojari, kovači, kolari, remenari i traktoraši, dobivaju temeljnu plaću kao i godišnji sluge, a dodatak u novcu ili naravi utanovljuje se pogodbom s poslodavcem.

Isto vriedi i za nadzorno osoblje, ali ovo kao i obrtnici, ima raditi od izlaza do zalaza sunca. Obrtni pomoćnici mogu dobiti 20—30% više nego što je određeno za mjesečare.

VII.

Osobito dobrim radnicima prema II. točka 1., II. točka 2., 5.—12. i 14. i V. ove oblastne odluke može poslodavac izplatiti povrh navedenih plaća još i premije u iznosu od 25% iznad plaće i obratno, slabijim radnicima može umanjiti plaću za 10% izpod određene plaće.

## VIII.

## Plaće godišnjih slugu i mjesečara, koji su pozvani na vojnu vježbu

1. U slučaju, da stalni godišnji sluga bude pozvan na vojnu vježbu na neodređeno vrieme, pripada njegovoj obitelji ciela pripadnost kroz 6 tjedana od dana nastupa vojne vježbe.

2. Nakon 6 tjedana pripada njegovoj obitelji:

a) stan, te pravo držanja svinja i peradi, kao i bezplatno liečenje članova obitelji,

b) vrt i deputatsko zemljište do konca tekuće gospodarske godine t. j. do pobiranja zasijanog povrća i kukuruza.

c) drvo.

3. Posjednik je dužan najžurnije prijaviti obćinskom poglavarstvu odlazak svojih slugu na vojnu vježbu, te posredovati, kako bi obitelj dobila podporu u novcu, a prema propisima, koji određuju primanje obiteljskih podpora za osobe, koje su pozvane na vojnu vježbu.

4. Onim stalnim godišnjim slugama, koji imaju odslužiti djelatnu službu u vojsci, prestaje služba danom odlazka u vojsku.

5. U slučaju, da žena ili odrasli član obitelji sluge, pozvanog na vojnu vježbu može ovoga zamieniti u službi, tada ga ima zamieniti a u protivnom gubi pravo na pogodnosti, navedene u točki 2. pod a)—c). U slučaju ovakve zamjene ima ista primanja, koja je imao sluga odnosno, koji je na vojnoj vježbi.

## IX.

## Radno vrieme

1. Prema odredbi Državnog ravnateljstva za prehranu broj 3820 od 29. lipnja 1941. stavljene su izvan snage sve dosadašnje odredbe o ograničenju radnoga vremena

za poljodjelske radnike za vrieme obavljanja svih poljodjelskih poslova, kao sto su košnja, vršitba, oranje, kopanje usjeva, sjetva i slično, te će prema tome svi radnici nadničari raditi od zore do mraka.

2. Stalne godišnje sluge i mjesečari imaju osim toga obaviti čišćenje staje, timarenje i hranjenje stoke prije izlazka i poslije zalazka sunca.

2.* Za iznimni rad, koji nadničari moraju nuždno vršiti uslied vremenskih prilika nedjeljom i blagdanom, nadnica se povisuje za 25%.

3. Daje li poslodavac prema sporazumu radnicima i hranu, ova mora biti dobra po kakvoći i količini, pri čemu se mora uzeti u obzir vrsta i trajanje rada.

4. Ako radnik prima stan i hranu u naravi smanjuje se predviđena nadnica za 30—40%.

## X.

## Obavljanje poslova i priepori

Svi poslovi imaju se vršiti marljivo i savjestno prema uputama vlastnika, odnosno njegovih zamjenika.

Pojedinačni priepori, koji se odnose na privatnopravna potraživanja, spadaju u smislu odredaba §-a 1. str. 2. točka 1. i §-a 443 Obrtnog zakona u djelokrug izbranih odbora (sudova dobrih ljudi, odnosno redovnih kudova). Za postupak kod izbranih odbora (sudova dobrih ljudi) vriede propisi odredbe o Izbranim odborima od 3. srpnja 1936. broj II. 25.000-U-1936.

## XI.

## Odkazni rokovi

Mjesečnim slugama može se odkazati svakog 1. i 15. u mjesecu s 15 dnevnim odkaznim rokom, godišnjim slugama prema propisima služinskog reda za ladanje, a vincilirima 1. listopada na 6 tjedana.

* ?

XII.

**Dosadašnje nadnice i plaće**

Ukoliko su do sada deputatisti i mjesečari primali veću nadnicu bilo u naravi ili u novcu, imaju zadržati dosadašnja primanja, koja su za njih povoljnija.

XIII.

**Vrieme plaćanja**

Nadničari se plaćaju unutar tjedna, kada je posao svršen, inače koncem tjedna, a plaću mjesečnih namještenika koncem mjeseca. Godišnje plaće plaćaju se četvrtgodišnje unazad, a naturalije četvrtgodišnje unapried, ukoliko nije sporazumom između poslodavca i radnika odnosno namještenika drugačije uređeno.

XIV.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po §-u12. zak. odredbe o državnom povjereničtvu za ciene i nadnice od 18. VIII. 1943. broj CLXXX-2097- D.V.-1943.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Veliki župan velike župe Vuka:

*Dr. Elicker*, v. r.

---

* Narodne novine od 24. srpnja 1944. broj 164.

# PROPISNIK

## o športskoj službi i o ustrojstvu i poslovanju Posebnog računa za promicanje športa

Na temelju § 5. stavke 2. zakonske odredbe od 22. svibnja 1942. broj CXLIV-815-Z-1942 o osnivanju Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 24. svibnja 1944. broj CXLVII-989-D.V.-1944, izdajem na priedlog državnog vođe tjelesnog odgoja i športa, a u sporazumu s ministrom državne riznice, sliedeći propisnik:

§ 1.

Kao športska služba smatra se svaka djelatnost, koju radi promicanja tjelesnog odgoja i športa, a na temelju propisa § 3. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. zakonske odredbe od 22. svibnja 1942. broj CXLIV-815-Z-1942 o osnivanju Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa obavlja država preko Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa.

§ 2.

Svi troškovi, koji proizlaze iz športske službe, označene u § 1., podmiruju se iz Posebnog računa za promicanje športa. Napose se iz tog posebnog računa podmiruju troškovi, koji se odnose na promicanje tjelesnog odgoja i športa, na provađanje u život propisa, koji se tiču tjelesnog odgoja i športa, na obći nadzor nad tje-

lesnim odgojem i športom, na izobrazbu stručnih učitelja i vođa svih grana športa, na sustavnu izgradnju igrališta, trkališta, vježbališta, plivališta i uobće svih borilišta, na zdravstvenu pomoć i odgoj u športu, na nadzor i odobravanje športskih priredaba, kao i na sve drugo, što se odnosi na tjelesni odgoj i šport.

§ 3.

Posebnim računom za promicanje športa upravlja državni vođa tjelesnog odgoja i športa pod nadzorom ministra unutarnjih poslova, kojemu je dužan krajem svake poslovne godine, a najkasnije u roku od 3 mjeseca nakon svršetka poslovne godine, podnieti zaključni račun posebnog računa za proteklu godinu s pismenim izvještajem o svim primitcima i izdatcima prema vrstama, te o imovini.

§ 4.

O svim primitcima i izdatcima Posebnog računa za promicanje športa vodi se u Uredu državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa blagajnički dnevnik i glavna knjiga, u koje se na temelju izprava knjiže svi primitci i svi izdatci.

Za pojedine vrste primitaka i izdataka vode se i posebni očevidnici, ukoliko to državni vođa tjelesnog odgoja i športa smatra potrebnim.

§ 5.

1. Športsku kunu plaća:

a) svaki član športskog ili planinarskog družtva uz klubsku odnosno družtvenu članarinu;

b) svaki kupac ulaznice za športske priredbe i za priredbe, koje u bilo kojem pogledu imaju športski značaj;

c) svaki posjednik dvokolice i motornog osobnog vozila (motornog kotača, osobnog samovoza i dvokolice s pomoćnim motorom), ako posjednik dotičnog vozila nije osolobođen od plaćanja pristojbe za registraciju;

d) svaki kupac ulaznice za otvorena kupališta.

2. novčane kazne, izrečene proti pojedinom savezu, družtvu, klubu, ili ustanovi za tjelesni odgoj i šport, odnosno proti njihovu članu, zbog povrede propisa, izdanih od Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa, ubiru oblasti unutarnje uprave, koje se kaznenom odlukom označe.

§ 6.

I. Ubiranje športske kune, propisane u § 3. stavci 1. pod a) i b), vrši Ured državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa putem športskih saveza i Hrvatskog planinarskog družtva.

II. Ubiranje športske kune, propisane u § 3. stavci 1. pod c) vrše one upravne oblasti, koje vrše registraciju dvokolica i motornih vozila.

III. Ubiranje športske kune, propisane u § 3. stavci 1. pod d), vrše vlastnici odnosno zakupnici otvorenih kupališta kao nadoplatak svakoj prodanoj ulaznici. Vlastnici odnosno zakupnici otvorenih kupališta dužni su u tu svrhu prije stavljanja ulaznica u promet ove predati mjestnom nadležnom poreznom uredu radi žigosanja i istodobno položiti kod dotičnog poreznog ureda broju žigosanih karata odgovarajući iznos športske kune.

§ 7.

Sav novac, naplaćen kao prihod Posebnog računa za promicanje športa, doznačuje se koncem svakog mjeseca, a najkasnije do 5. dana sliedećeg mjeseca Poseb-

nom računu za promicanje športa na čekovni račun broj 30734, otvoren kod Poštanske štedionice u Zagrebu za Ured državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa. Istodobno s doznakom novca ima se predložiti i pismeni izvještaj o vrsti ubranog novca, a na naleđu čeka mora se označiti svrha, za koju se novac šalje.

Izravni nadzor nad ubiranjem športske kune i novčanih kazna vrši Ured državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa preko svojih djelatnika odnosno preko redarstvene i upravne oblasti, rizničke straže, te saveznih i dosaveznih dužnostnika.

§ 8.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. srpnja 1944.

Ministar unutarnjih poslova:

*Dr. Mladen Lorković*, v. r.

(Broj: 1362-D.V.-1944)

* Narodne novine od 24. srpnja 1944. broj 164.

# PRISTOJBENIK

## o visini športske kune u godini 1944.

Na temelju § 5. posljednje stavke zakonske odredbe od 22. svibnja 1942. broj CXLIV-815-Z-1942 o osnivanju Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 24. svibnja 1944. broj CXLVII-969-D.V.-1944 izdajem na priedlog državnog vođe tjelesnog odgoja i športa sliedeći pristojbenik o visini športske kune u godini 1944.:

§ 1.

Športska kuna koju plaćaju članovi športskih i planinarskih družtava, iznosi godišnje:

a) za djelatne članove . . . . . Kn 12.—

b) za nedjelatne članove . . . . . Kn 120.—

Članovi športskih i planinarskih družtava plaćaju športsku kunu klubu odnosno družtvu, kojemu pripadaju, i to prigodom prve uplate članarine u godini, a za godinu 1944. u roku od 30 dana nakon dana kad ovaj pristojbenik zadobije pravnu moć.

Športska kuna, koju plaćaju kupci ulaznica za športske priredbe, iznosi:

a) za ulaznicu, koja posjedniku daje pravo stajanja na športskoj priredbi . . . . . . . Kn 20.—

b) za ulaznicu, koja posjedniku daje pravo sjedenja na športskoj priredbi . . . . . . . Kn 50.—

c) za ulaznicu, koja posjedniku daje pravo stajanja na športskoj zabavi . . . . . . . Kn 50.—

d) za ulaznicu, koja posjedniku daje pravo sjedenja na športskoj zabavi . . . . . . . . Kn 100.—

Ova se pristojba plaća prigodom kupovanja ulaznica na blagajni, koja prodaje ulaznice.

Od plaćanja športske kune na ulaznice oslobođeni su ratni ozljeđenici, dužnostnici športskih saveza, družtava i klubova, koji svoju športsku službu vrše bezplatno.

Športski i planinarski klubovi odnosno družtva nabavljaju ulaznice od svojih saveza, koji su dužni dotične klubove i družtva obskrbljivati jednoličnim ulaznicama za sve športske priredbe odnosno zabave.

Športska kuna, koju plaćaju posjednici dvokolica i samokretnih osobnih vozila, iznosi godišnje:

a) za dvokolice . . . . . . Kn 200.—

b) za dvokolice s pomoćnim motorom i za motorne kotače . . . . . Kn 1.000.—

c) za osobne samovoze . . . . . . Kn 3.000.—

Ovu pristojbu plaćaju svi posjednici dvokolica, dvokolica s pomoćnim motorom, motornih kotača i osobnih samovoza prigodom registracije, a za godinu 1944. u roku od 30 dana nakon dana, kada ovaj pristojbenik zadobije pravnu moć. Ova se pristojba plaća kod oblasti, kod koje se odnosno vozilo registrira. Športska kuna na ulaznice za otvoreno kupalište iznosi Kn 10.— od svake ulaznice.

Ova se pristojba plaća prigodom kupovanja ulaznice na blagajni.

§ 2.

Ovaj pristojbenik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. srpnja 1944.

Ministar unutarnjih poslova:

*Dr. Mladen Lorković,* v. r.

(Broj: 1362-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 24. srpnja 1944. broj 164.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o iznimnim mjerama za zaštitu obskrbe i prehrane

§ 1.

Potreban nadzor nad primjenom postojećih propisa, koji se odnose na preradbu, trgovinu i promet. nakup, razpodjelu, potrošnju, način uporabe i prijavljivanje prehranbenih i obskrbnih sredstava, sirovina, poluproizvoda i proizvoda svih vrsta, te koji se odnose na propise o cienama i nadnicama, ukoliko je primjena ovih propisa stavljena u nadležnost obćih upravnih ili redarstvenih oblasti, povjerava se državnom povjereniku za zaštitu obskrbe i prehrane.

§ 2.

Državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane je član Državnog gospodarstvenog povjerenstva. Njega imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

§ 3.

Državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane djeluje u poslovima svojeg djelokruga na čitavom državnom području.

U izvršenju prava posebnog nadzora prema § 1. državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane ovlašten je izdavati glavarstvima građanskih i zapovjedničtvima vojnih uprava, velikim županama, redarstvenim i kotar-

skim oblastima (izpostavama) te gradskim poglavarstvima naloge i zabrane, koje mogu biti obćeg značaja ili se mogu odnositi na pojedine slučajeve.

Državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane može, kada probitci obskrbe i prehrane traže, postupati kao prvomolbena redarstvena oblast. Isto tako može državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane izuzeti iz redovite nadležnosti prvomolbenih obćeupravnih i redarstvenih oblasti, kao i iz redovite nadležnosti velikih župa, pojedine predmete, koji se odnose na primjenu propisa, navedenih u § 1., i u tim predmetima izdati konačnu odluku.

§ 4.

Državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane može u slučajevima, navedenim u § 3. stavci trećoj, kaznenom odlukom izreći:

1. novčanu kaznu do iznosa od 50,000.000 kuna;
2. kaznu zatvora u trajanju najviše do 12 mjeseci.

Uz ove kazne može izreći:

1. oduzimanje diela ili ciele imovine u korist države;
2. zabranu rada za stanovito vrieme ili uviek.

Navedene kazne i nuzkazne mogu se izreći pojedinačno ili više njih zajedno.

Odpravak svake kaznene odluke dostavlja se ministru državne riznice.

§ 5.

Prekršitelja, protiv kojega je izrečena kaznena odluka prema § 4., može povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane odlukom upuputiti na stanovito vrieme, koje ne može biti dulje od 3 godine, na prisilni boravak ili na prisilni rad u sabirne logore.

§ 6.

Državni povjerenik za zaštitu obskrbe i prehrane može odlučiti postavljanje povjerenika poduzeću, za koje se ustanovi, da se je ogriešilo o propise, navedene u § 1.

Povjerenik se postavlja na trošak dotičnog poduzeća i za stanovito vrieme, koje ne može biti dulje od godine dana. Povjerenika imenuje nadležni ministar.

§ 7.

Novčane kazne, izrečene prema § 4., idu u korist Posebnog računa (fonda) za izjednačenje ciena, osim novčanih kazni u prehranbenim prekršajima, koje idu u korist Računa za osiguranje prehrane zemlje i naknade šteta, nastalih u poslovima prehrane.

§ 8.

Od oduzete pokretne i nepokretne imovine, predaje se onaj dio, koji je predmetom priradnog poslovanja, odmah nakon izricanja odluke nadležnom ministarstvu, a preostali dio Ministarstvu državne riznice.

§ 9.

Kod poduzeća naravnih osoba odgovara za kažnjive čine sam vlastnik, a ako se dokaže, da je kažnjivi čin počinio namještenik bez znanja ili naknadnog odobrenja vlastnika poduzeća, odgovara sam namještenik.

Kod poduzeća pravnih osoba odgovaraju za kažnjive čine osobe, kojima je povjereno vođenje poslova, a ako se dokaže, da je kažnjivi čin počinio namještenik bez znanja i odobrenja osoba, kojima je povjereno vođenje poslova poduzeća, odgovara sam namještenik.

U svakom slučaju odgovara za novčane kazne, izrečene proti namješteniku odnosno proti osobama, kojima je povjereno vođenje poslova, nerazdjelno vlastnik poduzeća.

§ 10.

Proti odlukama državnog povjerenika za zaštitu obskrbe i prehrane, izrečenima po propisima ove zakonske odredbe, nema pravnoga lieka, a niti je dopuštena tužba na Upravno sudište.

§ 11.

Upravni poslovi državnog povjerenika za zaštitu obskrbe i prehrane odpravljaju se u Uredu državnog povjerenika za zaštitu obskrbe i prehane. Ovaj se ured nalazi u sastavu Ministarstva unutarnjih poslova i smatra se posebnim odjelom.

Na čelu Ureda državnog povjerenika za zaštitu obskrbe i prehrane stoji njegov pomoćnik, koji državnog povjerenika zamjenjuje u upravnim poslovima, što se odpravljaju u Uredu državnog povjerenika za zaštitu obskrbe i prehrane.

§ 12.

Za provedbu ove zakonske odredbe stavit će ministar državne riznice na razpolaganje potrebne iznose na teret navjere, koju će otvoriti iz državne gotovine. Upotreba tih navjera ne podpada pod preizpitanje sa strane Računskog dvora, niti pod zakonske propise o državnom računovodstvu.

§ 13.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru unutarnjih poslova u sporazumu sa zanimanim ministrima.

§ 14.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCVIII-1477-D.V.-1944.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 25. srpnja 1944. broj 165.

# NAREDBA

## ministra oružanih snaga od 22. srpnja 1944. Ustr. br. 2248-44 o uzničkoj straži oružanih snaga

Na temelju § 2. zakonske odredbe od 18. kolovoza 1943. broj CLXXIV-2055-D.V.-1943 o uzničkoj straži oružanih snaga (Narodne novine od 19. kolovoza 1943. broj 188) izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Uznička straža sastoji se od zapovjednika uzničke straže, zamjenika zapovjednika, viših čuvara i čuvara. Zapovjednik uzničke straže mora biti častnik, zamjenik zapovjednika mora biti dočastnik, viši čuvari moraju bit dočasnici, a čuvari mogu biti i momčadskog stališa.

§ 2.

Brojčano stanje uzničke straže ravna se prema prosječnom broju pritvorenika tako, da na svakih deset pritvorenika dolazi po jedan čuvar odnosno viši čuvar.

§ 3.

Uznička straža neposredno je podređena zapovjedniku posadnog zatvora, a preko njega zapovjedničtvu mjesta i Pravosudnom odjelu Ministarstva oružanih snaga.

Zapovjednik posadnog zatvora ima prema osoblju uzničke straže pravo i vlast zapovjednika bojne.

§ 4.

Zapovjednik uzničke straže postavlja između osoblja uzničke straže ključare i čuvare s odobrenjem zapovjednika posadnog zatvora.

§ 5.

Uznička straža popunjuje se prvenstveno iz redova pripadnika oružanih snaga djelatnog i pričuvnog stališa, a može se popunjivati i iz građanstva.

Za više čuvare imaju se iz redova građanstva prvenstveno primati one osobe, koje su provele u službi uzničke straže kod redovnih sudova, redarstvene straže, oružničtva ili u službi dočinovnika pravosudne struke pet godina, te osobe, koje imaju dva ili više razreda srednje ili njoj ravne škole.

Kandidati moraju izpunjavati sliedeće obće uvjete:

1. da su državljani Nezavisne Države Hrvatske;
2. da su pripadnici priznatih vjeroizpoviesti;
3. da su arijskog podrietla;
4. da su tjelesno i duševno zdravi i sposobni za uzničku službu;
5. da pri stupanju u službu nisu mlađi od 26 ni stariji od 46 godina;
6. da nisu osuđivani;
7. da su dobrog ponašanja;

8. da nisu ni pod stečajem ni pod skrbničtvom;
9. da su pismeni;
10. da su odslužili djelatno razdoblje u vojsci;
11. da se pismeno obvežu na službu u uzničkoj straži oružanih snaga najmanje na tri godine.

§ 6.

Dužnost je osoblja uzničke straže čuvati osobe, koje su u zatvoru oružanih snaga, prepraćivati ih, vršiti sigurnostnu službu i održavati stegu u zatvorima oružanih snaga prema kućnom redu i postojećim propisima.

§ 7.

Pripadnici uzničke straže smatraju se djelatnim pripadnicima oružanih snaga.

Za pripadnike uzničke straže vriede u pogledu ponašanja propisi o stegovnoj odgovornosti pripadnika oružanih snaga.

Vršenje službe uzničke straže uređuje se kućnim redom, koji propisuje Ministarstvo oružanih snaga, Pravosudni odjel.

§ 8.

Pripadnici uzničke straže nose odoru crne boje, jednakog kroja kao domobranstvo, a oznake imaju iste kao domobranstvo, samo na ovratniku nose ljubičaste latice.

Zapvjednik uzničke straže, njegov zamjenik i ključari naoružani su samokresima, a ostali čuvari puškama. Osoblje uzničke straže dobiva odore i oružje od države.

§ 9.

Neoženjenim pripadnicima uzničke straže pripada bezplatan stan u zgradi posadnog zatvora, gdje moraju i stanovati, te nemaju pravo na stanarinu, a oženjenima pripada stanarina, ukoliko stanuju u posebničkim stanovima.

§ 10.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. srpnja 1944.

Ministar oružanih snaga:
Ustaški krilnik

*A. Vokić*, v. r.

(Broj: 1476-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 25. srpnja 1944. broj 165.

# Osuda punoga vieća Upravnog sudišta u Zagrebu

Broj: 1141-1944-T-1305-1943-I.

U IME NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE!

Upravno je sudište u Zagrebu u svom punom vieću, u predmetu tužbe Ž. Ž. iz Zagreba, protiv naredbe Ministarstva šumarstva i rudarstva od 25. listopada 1943. broj 36486-S-1-42, u stvari stavljanja u tečaj osobne mirovine, na dan 30. svibnja 1944. održanoj nejavnoj sjednici

Sudilo:

Tužba se kao na zakonu neosnovana odbija.

Tužitelj je dužan kod svoga nadležnog Poreznog ureda platiti u gotovom u ime biljegovine pristojbe za tužbu 50 Kuna, a 4 priloga 20 Kuna i na ovu osudu 400 Kuna — slovima četiri stotine sedamdeset Kuna.

Razlozi:

Pobijanom naredbom odbijena je kao na zakonu neutemeljena molba tužitelja Ž. Ž., kojom je tražio, da mu se stavi u tečaj osobna mirovina sa danom 4. srpnja 1942. kada je rješenjem sudbenog stola u Zagrebu Kno 67-42 proglašen dostojnim, da vrši osudom Sudbenog stola u Osieku od 18. rujna 1935. broj Kzp 81-32 i Stola sedmorice od 4. kolovoza 1936. Kre 233-6-36 izgubljena prava. Ovo je odlučeno iz razloga, jer da je ukaz od 13. ožujka 1937. broj 2058, kojim je tužitelj izgubio pravo na osobnu mirovinu utemeljen na propisima §§-a 104. točka 1, 105, 106 i 132 točka 2. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. da je dakle tužitelj tim ukazom izgubio pravo na mirovinu analogno kako bi to bio slučaj

kod djelatnog državnog službenika, koji je stekao pravo na mirovinu, a sudbenom osudom temeljem §-a 47. točka 1. k. z. izgubio državnu službu. Činjenica, što je tužitelj spomenutim rješenjem Sudbenog stola u Zagrebu od 4. srpnja 1942. rehabilitiran, da mu još ne daje pravo na osobnu mirovinu, nego jedino mogućnost sticanja iste, t. j. on bi mogao tek nakon rehabilitacije ponovno sticati uvjete, temeljem kojih bi mogao steći pravo na mirovinu, a to jedino na taj način, da bude ponovno primljen u državnu službu.

Protiv ove naredbe podnio je tužitelj ovome sudištu pravodobno tužbu, pobijajući zakonitost naredbe. U tužbi navodi, da je Ukazom od 30. siečnja 1935. broj 2835 bio umirovljen, te da je godinu i pol prije pravomoćnosti osude Stola sedmorice bio redovan umirovljenik i primao mirovinska beriva.

Navodi dalje, da je za njega kao umirovljenika kod donošenja rješenja o gubitku prava na mirovinu vriedio jedino propis §-a 132 točka 2. zakona o činovnicima, dok da odredbe §§-a 104, 105. i 106 istog zakona,na koje se Ukaz od 13. ožujka 1937. broj 2058 pozvao, vriede samo za djelatne činovnike. Kada bi ove odredbe vriedile i za umirovljenike, da bi onda odredba §-a 132 bila nepotrebna. Pozivanje u rečenom ukazu na §§ 104., 105. i 106. dokazom je, da nije bilo shvaćeno značenje §-a 47. točka 1. k. z. gdje je određena kazna gubitka na državnu službu ili na ma koju drugu javnu službu, ili na javna zvanja.

U kaznenom zakonu, da nije uobće predviđena kazna na gubitak mirovine i stoga ju sud nije mogao ni izreći, ali je predviđena u §-132 činovničkog zakona. Da nije ovdje predviđena, nastalo bi pitanje, da li bi se u obće

po §-u 47. k. z. moglo dokinuti pravo na mirovinu kod umirovljenika.

Prema svemu tome, da je bez zakonskog temelja stanovište pobijane naredbe, kada iz propisa §§-a 104., 105. i 106. Činovničkog zakona, koji ne važe za ovaj njegov slučaj, izvodi, da bi on kao umirovljenik morao tražiti ponovno primanje u službu i tek onda mirovinu.

Pravo na mirovinu, da nije neko moralno pravo, već materialno, uvjetovano uplatom doprinosa u mirovinsku zakladu.

Navodi nadalje u tužbi, da prema propisu §-a 90. k. z. postoje dvie vrsti rehabilitacije. Jedna prema 1. i 2. stavci toga §-a, a druga prema 3 stavci. Nadležni sud, da je u smislu ove 3 stavke poništio obe prijašnje sudbene osude i sve njihove zakonske posliedice za budućnost i njemu time dana podpuna rehabilitacija. Tuženo dakle Ministarstvo, da je dužno odredbe ovakvog sudskog rješenja u djelo privesti isto onako, kako je učinilo, kada mu je povodom izrečene kazne pravo na mirovinu dokinulo temeljem §-a 132. Činovničkog zakona.

Tužitelj traži da se naredba ukine.

Tužena oblast u odgovoru na tužbu ostaje kod svoje naredbe i njenog obrazloženja te predlaže, da se tužba odbije.

Nakon što je upravno sudište razmotrilo ovaj predmet u za to nadležnom IV. vieću, dana 7. travnja 1944. iznesen je spor na osnovu §-a 18. zakonske odredbe o Upravnom sudištu od 9. ožujka 1942. broj LXX-591-Z-1942 na rješavanje pred puno vieće, koje je, zaključivši temeljem §-a 68. stavke 2. iste zakonske odredbe, da se stvar rieši u nejavnoj sjednici, našlo da tužba nije osnovana.

Iz spisa priležećeg rješenja Sudbenog stola u Zagrebu od 4. srpnja 1942. broj Kno 67-1942, koje rješenje i tužitelj prilaže u tužbi u ovjerovljenom priepisu, vidi se, da je tužitelj po §-a 90. k. z.: 1. oglašen dostojnim da vrši osudom Sudbenog stola u Osieku od 18. studenoga 1935. Kzp. 81-32 i osudom Stola sedmorice u Zagrebu od 4. kolovoza 1936. Kre 233-36. izgubljena prava i 2. poništene su za budućnost ove protiv njega izrečene osude sa svim njihovim zakonskim posliedicama.

Ovo dakle rješenje Sudbenog stola u Zagrebu o tužiteljevoj rehabilitaciji donešeno je u smislu propisa iz §-a 481. k. p., a na molbu tužiteljevu (§ 476. k. p.). Kakove su posliedice takove rehabilitacije proizlazi iz §-a 482. k. p.

Pod povraćena prava izgubljenih osudom podrazumieva zakon vraćanje izgubljenih političkih prava i mogućnost, da se opet steku izgubljeni položaj i druga izgubljena prava. Prva se dakle vraćaju tako, da se odmah mogu i vršiti, a povraćaj drugih sastoji se u mogućnosti, da se tek ponovno mogu steći.

Posljedice pako poništaja izrečene osude sastoje se u tome, što se rehabilitovana osoba oslobađa od dužnosti, da pred sudom ili pred drugim oblastima na pitanje o prijašnjim kaznama prizna, da je bila kažnjena za kazneno djelo, za koje je rehabilitovana. Osim toga se u slučajevima poništaja osude ima samo u izvadku kaznenog registra, kada se ovi davaju sudovima i državnim odvjetničtvima, za tu osudu naznačiti, da je poništena, a kod svakog drugog davanja obavještaja ili svjedočaba na osnovu kaznenih registara, pa ni u kaznenim listovima ne smije se poništena osuda ni spomenuti.

U nazočnom slučaju, kako iz spomenutog rješenja Sudbenog stola u Zagrebu proizlazi, bio je tužitelj poništenim osudama osuđen osim na kaznu tamnice još i na gubitak državne i javne službe, u kojoj je bio viši šumarski savjetnik u mirovini. Ove osude imale su tu zakonsku posljedicu, da je tužitelj temeljem §-a 132 točka 2. Činovničkog zakona izgubio pravo na osobnu mirovinu.

Prema tome je tužitelj obzirom na citirani propis iz §-a 482. kp. rješenjem o njegovoj rehabilitaciji stekao tek mogućnost, da opet stekne izgubljeno pravo na mirovinu.

Tužena dakle oblast nije povriedila ni jedan zakonski propis, kada je pobijanom naredbom odbila zahtjev tužiteljeve molbe, da mu se stavi u tečaj osobna mirovina počam od 4. srpnja 1942.

Obzirom na ovakovo pravno stanje neodlučni su za rješenje ovoga predmeta ostali prigovori i navodi tužbe.

Iz tih razloga ukazuje se tužba neosnovana, pa ju je sudište odbilo temeljem §-a 74. Zakonske odredbe o Upravnom sudištu.

Odredba o dužnosti plateža biljegovne pristojbe temelji se na Tbr. 2. i 52. zakona o biljegovini i pristojbama.

Iz odsjeka za očevidnost rješenja Upravnog sudišta*

---

* Narodne novine od 25. srpnja 1944. broj 165.

# NAREDBA

**Ministarstva državne riznice od 26. lipnja 1944. broj 7754-R-S-1944 o nadopuni naredbe od 31. siečnja 1944. broj 1090-R-S-1944 o paušalu za pisarničke potrebe povjereničtava i razdjela rizničke straže**

Na temelju § 36. st. 1. i 3. zakonske odredbe od 9. svibnja 1942. br. CXXXIII-1116-Z-1942 o rizničkoj straži (Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U § 1. naredbe od 31. siečnja 1944. broj 1090-R-S-1944 o paušalu za pisarničke potrebe povjereničtva i razdjela rizničke straže (Narodne novine od 15. veljače 1944. broj 36) iza rieči »Rab« briše se slovo »i« i stavlja se zarez, a iza rieči »Perković« briše se znak točke i zareza i dodaje se »i Sarajevo II.;«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. lipnja 1944.

Ministar državne riznice:

*Dr. Dragutin Toth, v. r.*

(Broj: 1459- D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 26. srpnja 1944. broj 166.

# PROPISNIK

## Ministarstva šumarstva i rudarstva od 21. lipnja 1944. broj 10233-Š-1944 o visini i načinu izplate odštete za izvlaštene šumske posjede s pripadnostima

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 6. studenoga 1943. broj CCXXXIV-2790-D.V.-1943 o izmjeni § 74. zakona o šumama izdajem sliedeći propisnik:

### A Šume i šumska zemljišta

§ 1.

Odštete za šume (šumsko zemljište sa sastojinama) odredit će se na temelju čistog katastarskog prihoda prema stanju na dan 27. veljače 1919.

Šume prvog i drugog razreda temeljnog čistog katastarskog prihoda uzet će se kao prvi razred izvlastbene procjene; šume trećeg i četvrtog razreda temeljnog čistog katastarskog prihoda kao drugi razred izvlastbene procjene; šume petog i šestog razreda temeljnog čistog katastarskog prihoda kao treći razred izvlastebene procjene, a šume sedmog i osmog razreda temeljnog čistog katastarskog prihoda kao četvrti razred izvlastbene procjene.

Odštete se određuju na taj način, da se temeljni čisti katastarski prihod drugog razreda kakvoće (boniteta), izražen u krunama, pomnoži s količnikom 200 (dvjesta).

Tako dobivena svota je odšteta u kunama za prvi razred izvlastbene procjene.

Odšteta za drugi razred određuje se na taj način, da se vriednost prvog razreda umanji za 20%.

Odšteta za treći razred određuje se na taj način, da se vriednost drugog razreda umanji za 20%.

Odšteta za četvrti razred određuje se na taj način, da se vriednost trećeg razreda umanji za 50%.

§ 2.

Odšteta za zaštitne šume, šumske čistine, krčevine, nepošumljena šumska zemljišta, šumska skladišta i prosieke određuje se prema propisima § 1. i umanjuje se za 50%.

## B. Obradivo zemljište

§ 3.

Odšteta za obradivo zemljište, koje je u sklopu dotičnog šumskog gospodarstva, odredit će se na temelju čistog katastarskog prihoda prema stanju na dan 27. veljače 1919.

Oranice, livade, pašnjaci, vrtovi i vinogradi prvog i drugog temeljnog čistog katastarskog prihoda uzet će se kao prvi razred izvlastbene procjene, treći i četvrti razred temeljnog čistog katastarskog prihoda kao drugi razred izvlastbene procjene, peti i šesti razred temeljnog čistog katastarskog prihoda kao treći razred izvlastbene procjene, a sedmi razred temeljnog čistog katastarskog prihoda kao četvrti razred izvlastbene procjene.

Odšteta se određuje na taj način, da se temeljni čisti katastarski prihod drugog razreda katastarske kakvoće (boniteta), izražen u krunama, pomnoži s količnikom 120 (sto dvadeset), a za zemljišta, koja su obterećena vodoplavnim doprinosom, s količnikom 100 (stotinu). Tako dobivena svota je odšteta u kunama za prvi razred izvlastbene procjene.

Odšteta za drugi razred određuje se na taj način, da se vriednost prvog razreda umanji za 20%.

Odšteta za treći razred određuje se na taj način, da se vriednost prvog razreda umanji za 20%

Odšteta za četvrti razred određuje se taj način, da se vriednost trećeg razreda umanji za 50%.

§ 4.

Odšteta za šumske ribnjake jednaka je odšteti za šume prvog izvlastbenog razreda.

## C. Zgrade, objekti, naprave i ostala imovina

§ 5.

Odšteta za zgrade, objekte, šumske željeznice, za ugrađene i kolajuće naprave, s pripadajućim nadomjestnim dielovima, oruđem, priborom i drugim imovinskim sastojinama u sklopu šumskog gospodarstva određuje se na temelju stvarno proknjiženih troškova izgradnje, odnosno nabave, prema stanju uporabivosti u doba izvlastbe.

Ako se odšteta zbog manjkavosti, nepodpunih ili nepouzdanih podataka o visini stvarno izplaćenih troškova izgradnje odnosno nabave ne bi mogla obračunati na način iz prve stavke obračunat će se odšteta do visine vriednosti građevnog tvoriva u vrieme izvlastbe, prema stanju uporabivosti.

§ 6.

Ako šumske željeznice s pripadajućim ugrađenim napravama i zgradama nisu više potrebne za daljnje izkoriščivanje šuma u slivovima, gdje se sada nalaze, ili će uporaba odnosnih željeznica trajati najdulje još dvie godine, odredit će se vriednost željezničkog tvoriva, voznog parka i ostalih uporabivih dielova na temelju utvrđenih ciena, prema stanju uporabivosti u doba izvlastbe.

§ 7.

Odšteta za otvorene, po kakvoći vriedne i unosne kamenolome i rudnike, s pripadajućim napravama, zgradama, oruđem i ostalim priborom, a koji se kamenolomi i rudnici nalaze u sastavu šumskog gospodarstva, odredit će se na način, propisan u § 5.

§ 8.

Odšteta za ostalu imovinu u sklopu šumskog gospodarstva, koja nije navedena u § 1. do 7. odredit će se na temelju mjestnih prodajnih ciena, uz predhodno saslušanje kotarske oblasti, ako nije moguće odrediti odštetu na temelju oblikovanih ciena.

§ 9.

Obračune odšteta, koji se sastavljaju na temelju mjestnih prodajnih ciena, vrši povjerenstvo uz predhodno saslušanje nadležnih kotarskih oblasti o primjerenosti ciena.

§ 10.

Troškovi uzdržavanja zgrada, objekata, naprava i drugog navedenog u §§ 4., 5., 6., 7. i 8., koje je posjednik imao od dana izgradnje odnosno nabave do dana izvlastbe, ne ulaze u obračun odštete.

§ 11.

Posjednici šuma dužni su stručnim povjerenstvima staviti na razpolaganje sve gospodarstvene osnove, programe, očevidnike (kontrolne knjige), procjenbene elaborate sa svim pripadajućim nacrtima, podatke knjigovodstva i blagajne sa svim prilozima očevidnika imovine, zalihe svih proizvoda i ostale podatke, koji su u svezi sa šumskim gospodarstvom, obrađivanjem zemljišta i rukovanjem s ostalom imovinom u sklopu šumskog gospodarstva.

Ako posjednik ne stavi povjerenstvu na razpolaganje podatke, navedene u stavci 1. ovog paragrafa, povjerenstva će obaviti procjenu po svojoj ocjeni.

§ 12.

Za izvršenje radova po §§ 1. do 9. ovog propisnika sastavit će se povjerenstvo od tri šumarska i jednog rizničkog stručnjaka.

Članove povjerenstva šumarske stručnjake imenuje ministar šumarstva i rudarstva, a rizničkog stručnjaka ministar državne riznice.

Tom povjerenstvu može se dodieliti prema potrebi, a na zahtjev ministra šumarstva i rudarstva i savjetodavni stručnjaci drugih grana.

§ 13.

Stručno povjerenstvo sastavit će o svom radu zapisnik s mišljenjem i priedlogom u pogledu visine odštete za čitavo šumsko područje, obradivo zemljište i ostalu imovinu u sklopu šumskog gospodarstva, koja je predmet izvlastbe. Zapisnik uz priklop zemljištno-knjižnih izvadaka i katastarskih posjedovnih listova, izprava, točnog popisa cjelokupne ostale imovine u sklopu šumskog gospodarstva, obračuna i nacrta, dostavit će povjerenstvo bezodvlačno Ministarstvu šumarstva i rudarstva, Glavnom ravnateljstvu za šumarstvo.

Odšteta za izvlašteni posjed umanjuje se:

a) za sve obveze izvlastbenog posjeda s naslova patronata ili bilo kakvih drugih pravnih naslova;

b) za razliku između onog iznosa zaklada, koji je potreban za trajnu izplatu primjerenih mirovina, podpora i pomoći svim osobama, koje na njih imaju pravo, i iznosa već postojećih mirovinskih, podpornih i pomoćnih zaklada, a prema § 15. ovog propisnika;

c) za razliku u gotovini prema propisu druge rečenice stavke druge § 16. ovog propisnika.

## D. Način izplate

§ 14.

Odšteta za izvlaštene šume, obradiva zemljišta i ostalu imovinu u sklopu šumskog gospodarstva, utvrđena temeljem prednjih propisa, podmirit će se prema odluci nadležnih ministara u gotovom novcu ili u obveznicama, ili obračunavanjem protupotraživanja države.

U slučaju podmirivanja odštete izplatom u gotovu novcu mogu nadležni ministri odrediti obročnu izplatu.
U slučaju podmirivanja odštete obveznicama, odredit će ministar državne riznice u sporazumu s ministrom šumarstva i rudarstva uvjete i oblik tih obveznica.
U slučaju podmirivanja odštetnih iznosa putem obračunavanja, izdat će nadležni ministri potrebne upute.

§ 15.

Izvlastbom šumskog područja i ostale imovine u sklopu šumskog gospodarstva preuzima Nezavisna Država Hrvatska one mirovinske, podporne i pomoćne zaklade s cjelokupnom imovinom i dugovanjem (aktivom i pasivom) prema stanju na dan donošenja odluke o izvlastbi, koje se odnose na osoblje izvlaštenog šumskog gospodarstva, te iz tih zaklada izplaćuje i nadalje mirovine, podpore i pomoći tom osoblju.
U slučaju, da te zaklade nemaju dovoljno imovine za izplatu primjerenih mirovina, podpora i pomoći, obračunat će se ona visina zaklada, koja je potrebna za trajnu izplatu primjerenih mirovina, podpora i pomoći svim osobama, koje na njih imaju pravo. Razlika između ovog iznosa zaklada, koji je potreban za trajnu izplatu primjerenih mirovina, podpora i pomoći svima osobama, koje na njih imaju pravo, i iznosa već postojećih mirovinskih, podpornih i pomoćnih zaklada, odbit će se od odštete za izvlašteni posjed.

§ 16.

Na dan donošenja odluke o izvlastbi šuma, obradivih zemljišta i ostale imovine u sklopu šumskog gospodarstva u blagajni nađena gotovina, vriednostni papiri, uložci kod novčanih zavoda, ostale vrednote kao i sva

potraživanja od trećih osoba za prodane bilo kakve proizvode, nekretnine i pokretnine prije dana odluke o izvlastbi pripadaju izvlašteniku nakon odbitka:

a) svih javnih daća i tereta kao i ostalih potraživanja države bilo koje naravi, na temelju postojećih zakonskih propisa i drugih pravnih naslova, na kojima država temelji svoje odštetne zahtjeve, ukoliko ovi tereti nisu u cielosti podmireni do dana donošenja odluke o izvlastbi;

b) osiguravajućih izprava (polica), ukoliko nisu uplaćene tekuće premije do dana donošenja odluke o izvlastbi.

Višak novca, koji će preostati nakon sastava obračuna u smislu prednje stavke, predat će se posjedniku na slobodno razpolaganje nakon izvršenog rada stručnog povjerenstva na temelju propisa § 18. Možebitni manjak novca, koji će nastati nakon sastava obračuna u smislu prednje stavke, odbit će se od odšteta za izvlašteni posjed.

Odluku o tome doniet će ministar šumarstva i rudarstva nakon odobrenja izvještaja i priedloga navedenog povjerenstva.

§ 17.

Sve gospodarske i ostale uređajne osnove s očevidnicima i nacrtima, procjenbeni podatci uređajne naravi, osnove i očevidnici obradivog zemljišta i ostale imovine prelaze bez odštete u posjed i vlastničtvo Nezavisne Države Hrvatske.

Cjelokupno knjigovodstvo, pismohrana, blagajnički dnevnici s prilozima, te svi ostali riešeni i neriešeni spisi s prilozima, koji su do dana izvlastbe vođeni odnosno rješavani po stručnoj upravi izvlaštenika, a od-

nose se na izvlaštene šume i ostalu imovinu u sklopu šumskog gospodarstva, ne smiju se odnašati ni odtuđivati i ostaju uviek na razpolaganju državnim oblastima radi uvida i upotrebe.

§ 18.

Izpitivanje statnja blagajne i sastav obračuna u smislu propisa § 16. kao i primopredaju blagajne i svih ostalih priloga, izprava, knjiga i drugog, navedenog u § 17., izvršit će povjerenstvo iz § 12., kojem će se dodieliti jedan računarski stručnjak, a prema potrebi i ostatli stručnjaci, kao savjetodavni organi.

Povjerenstvo će o svome radu i obračunu sastaviti zapisnik u dva istoglasna primjerka, od kojih će jedan predati posjedniku ili njegovoj upravi, a drugi će s posebnim izvještajem i s priedlogom za odobrenje izvršenog rada bezodvlačno predložiti ministru šumarstva i rudarstva.

§ 19.

Troškovi povjerenstva, navedenih u §§ 12. i 18., padaju na teret navjera Ministarstva šumarstva i rudarstva.

§ 20.

Izvlaštene šume, poljopriradno zemljište i ostalu imovinu u sklopu šumskog gospodarstva preuzet će u posjed Nezavisna Država Hrvatska odmah nakon donošenja odluke o izvlastbi.

Prigodom preuzimanja u posjed izvlaštenih šuma, poljopriradnih zemljišta i ostale imovine u sklopu šumskog gospodarstva preuzet će Nezavisna Država Hr-

vatska i one zemljištne čestice i zgrade, koje se na temelju pravovaljano sklopljenih ugovora o kupoprodaji nalaze u stvarnom posjedu izvlaštenika, no koje do dana donašanja odluke o izvlastbi još nisu prenesene u zemljištnim knjigama na njegovo ime.

§ 21.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 21. lipnja 1944.

Ministarstvo šumarstva i rudarstva:

*Prof. dr. ing. Josip Balen*, v. r.

(Broj: 1245-D.V.-1944)

* Narodne novine od 26. srpnja 1944. broj 166.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o uređenju priradnog zadrugarstva

§ 1.

Priradno zadrugarstvo postrojava se u zadruge, u zadružne poslovne središnjice, u zadružne saveze i u vrhovni zadružni savez.

§ 2.

Zadruga je družtvo neograničenog broja članova, koji u njemu učestvuju s poslovnim udjelima i s dužnošću jamstva, upisano u zadružni upisnik, a zadatak mu je, da se zajedničkim vođenjem poslova na temelju samopomoći i međusebne suradnje unapređuje gospodarstvo članova.

§ 3.

Za osnivanje zadruge nije potrebna nikakva predhodna dozvola.

Jedino za obavljanje navjernih poslova potrebna je posebna dozvola, koju na temelju predhodnog odobrenja Ministarstva državne riznice izdaje odnosni zadružni savez (§ 9.). Ta dozvola mora se priložiti prijavi za upis u zadružni registar.

Propis druge stavke ne odnosi se na seljačke navjerne zadruge, čije djelovanje ne prelazi područje dviju susjednih obćina.

§ 4.

Radi lakšeg i uspješnijeg ostvarivanja svojih zadružnih poslovnih zadataka, udružuju se zadruge u zadružne poslovne središnjice.

Zadružne poslovne središnjice oblikuju se po vrstama zadružnih zadataka.

Za osnivanje zadružne poslovne središnjice navjernih zadruga potrebna je predhodna dozola odnosnog zadružnog saveza (§ 9.), koju izdaje na temelju predhodnog odobrenja Ministarstva državne riznice.

§ 5.

Zadatak zadružnih poslovnih središnjica:

1. da za učlanjene zadruge i njihove članove obvljaju sve one poslove, koje zadruge po svojim pravilima mogu obavljati za svoje članove, ukoliko te zadružne poslovne središnjice po svojim pravilima mogu takve poslove obavljati;

2. da pomažu osnivanje novih zadruga iz područja svojih zadružnih zadataka;

3. da se brinu za pravilan rad i za napredovanje svojih zadruga članica;

4. da se brinu za stručnu zadružnu prosvjetu i za stručnu zadružnu promičbu;

5. da u granicama svoga poslovnog djelokruga prema državnim i samoupravnim oblastima, javnim ustanovama i tielima predstavljaju i štite obće probitke svojih zadruga članica.

§ 6.

Svaka zadruga mora biti učlanjena u odgovarajućoj zadružnoj poslovnoj središnjici.

§ 7.

Zadruge i zadružne poslovne središnjice moraju radi nadzora i pregleda (revizije) biti učlanjene u zadružne saveze.

§ 8.

Zadatka je zadružnih saveza:

1. da obavljaju redoviti pregled zadruga i zadružnih poslovnih središnjica svojih članica;

2. da izdavaju dozvole za obavljanje navjernih poslova(§ 3. st. 2.), i da zadružnim poslovnim središnjicama navjernih zadruga izdavaju dozvole za osnivanje (§ 4. st. 3.);

3. da za svoje članice zadruge i zadružne poslovne središnjice izdaju obrazce pravila, poslovne knjige, časopise i drugo, što je potrebno za pravilan rad;

4. da od učlanjenih zadruga i poslovnih zadružnih središnjica prikupljaju i sređuju podatke za zadružnu brojitbu;

5. da proučavaju i predlažu mjere potrebne za promicanje i za usavršivanje zadružnog rada, i da se skrbe za pravilan rad i za napredovanje učlanjenih zadruga i poslovnih zadružnih središnjica;

6. da pomažu osnivanje novih zadruga i ustanova, koristnih za zadrugarstvo;

7. da se skrbe za zadružnu prosvjetu i za zadružnu promičbu;

8. da u granicama svoga djelokruga predstavljaju i štite probitke svojih članica zadruga i zadružnih poslovnih središnjica prema državnim i samoupravnim oblastima, javnim ustanovama i tielima.

§ 9.

Zadružnih saveza ima pet:

1. Savez hrvatskih seljačkih zadruga,
2. Savez hrvatskih obrtničkih zadruga,
3. Savez hrvatskih zadruga državnih službenika,

4. Savez hrvatskih radničkih i inih zadruga,
5. Savez njemačkih seljačkih i obrtnih zadruga.

U Savez hrvatskih seljačkih zadruga učlanjuju se samo seljačke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice. Seljačkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne središnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati seljačko gospodarstvo.

U Savez hrvatskih obrtničkih zadruga učlanjuju se samo obrtničke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice. Obrtničkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne srdišnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati obrtničke gospodarske probitke.

U Savez hrvatskih zadruga državnih službenika učlanjuju se samo zadruge državnih službenika i zadružne poslovne središnjice državnih službenika. Zadrugama državnih službenika i zadružnim poslovnim središnjicama državnih službenika smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne središnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati gospodarske probitke državnih službenika.

U Savez hrvatskih radničkih i drugih zadruga učlanjuju se sve radničke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice, kao i sve priradne zadruge i zadružne poslovne središnjice, koje po svojim zadružnim zadatcima ne spadaju ni u jedan drugi zadružni savez. Radničkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne sredi-

šnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati gospodarske probitke radnika.

U Savez njemačkih seljačkih i obrtnih zadruga spadaju sve zadruge i zadružne poslovne središnjice Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a to sve u smislu propisa §§ 1. i 6. zakonske odredbe od 20. lipnja 1941. broj CLXV-487-Z. p.-1941 o privremenom pravnom položaju Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i propise §§ 3. i 4. zakonske odredbe od 30. listopada 1941. broj CCCLXX-1891-Z-1941 o pravnom položaju vođe Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Novi zadružni savez može osnovati samo Vrhovni zadružni savez nakon predhodnog odobrenja ministra seljačkog gospodarstva i prehrane, danog u sporazumu s nadležnim ministrom.

Svaka zadruga i zadružna poslovna središnjica moraju biti učlanjene u odgovarajućem zadružnom savezu. Ako nastane sumnja, u koji zadružni savez spada koja zadruga ili zadružna poslovna središnjica, odlučuje Vrhovni zadružni savez.

§ 10.

Zadružni savezi ne mogu se baviti nikakvim priradnim poslovima, a zadružne poslovne središnjice ne mogu obavljati pregled zadruga.

§ 11.

Vrhovna zadružna ustanova je Vrhovni zadružni savez, koji je jedan za čitavu državu, a ima sjedište u Zagrebu.

Svi zadružni savezi moraju biti učlanjeni u Vrhovnom zadružnom savezu.

4. Savez hrvatskih radničkih i inih zadruga,
5. Savez njemačkih seljačkih i obrtnih zadruga.

U Savez hrvatskih seljačkih zadruga učlanjuju se samo seljačke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice. Seljačkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne središnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati seljačko gospodarstvo.

U Savez hrvatskih obrtničkih zadruga učlanjuju se samo obrtničke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice. Obrtničkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne srdišnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati obrtničke gospodarske probitke.

U Savez hrvatskih zadruga državnih službenika učlanjuju se samo zadruge državnih službenika i zadružne poslovne središnjice državnih službenika. Zadrugama državnih službenika i zadružnim poslovnim središnjicama državnih službenika smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne središnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati gospodarske probitke državnih službenika.

U Savez hrvatskih radničkih i drugih zadruga učlanjuju se sve radničke zadruge i njihove zadružne poslovne središnjice, kao i sve priradne zadruge i zadružne poslovne središnjice, koje po svojim zadružnim zadatcima ne spadaju ni u jedan drugi zadružni savez. Radničkim zadrugama i njihovim zadružnim poslovnim središnjicama smatraju se po propisima ove zakonske odredbe one zadruge i one zadružne poslovne sredi-

šnjice, kojima je glavni zadatak unapređivati gospodarske probitke radnika.

U Savez njemačkih seljačkih i obrtnih zadruga spadaju sve zadruge i zadružne poslovne središnjice Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a to sve u smislu propisa §§ 1. i 6. zakonske odredbe od 20. lipnja 1941. broj CLXV-487-Z. p.-1941 o privremenom pravnom položaju Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i propise §§ 3. i 4. zakonske odredbe od 30. listopada 1941. broj CCCLXX-1891-Z-1941 o pravnom položaju vođe Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Novi zadružni savez može osnovati samo Vrhovni zadružni savez nakon predhodnog odobrenja ministra seljačkog gospodarstva i prehrane, danog u sporazumu s nadležnim ministrom.

Svaka zadruga i zadružna poslovna središnjica moraju biti učlanjene u odgovarajućem zadružnom savezu. Ako nastane sumnja, u koji zadružni savez spada koja zadruga ili zadružna poslovna središnjica, odlučuje Vrhovni zadružni savez.

§ 10.

Zadružni savezi ne mogu se baviti nikakvim priradnim poslovima, a zadružne poslovne središnjice ne mogu obavljati pregled zadruga.

§ 11.

Vrhovna zadružna ustanova je Vrhovni zadružni savez, koji je jedan za čitavu državu, a ima sjedište u Zagrebu.

Svi zadružni savezi moraju biti učlanjeni u Vrhovnom zadružnom savezu.

§ 12.

Izbor predsjednika upravnog odbora zadružne poslovne središnjice postaje valjan tek onda, kada ga odobri upravni odbor zadružnog saveza, u kome je dotična zadružna poslovna središnjica učlanjena. Ako odluka o odobrenju ne bude donesena u roku od mjesec dana, računajući od dana primljene obaviesti o izboru, smatra se izbor odobrenim.

Izbor predsjednika upravnog odbora zadružnog saveza postaje valjan, kada ga nakon saslušanja Vrhovnog zadružnog saveza odobri nadležni ministar. Glede izbora predsjednika Saveza njemačkih seljačkih i obrtnih zadruga vriede propisi zakonske odredbe od 30. listopada 1941. br. CCCLXX-1891-Z-1941 o pravnom položaju vođe Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Izbor predsjednika Vrhovnog zadružnog saveza odobrava ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 13.

Ukoliko u ovoj zakonskoj odredbi nema pobližih propisa o zadrugama, zadružnim poslovnim središnjicama, zadružnim savezima i Vrhovnom zadružnom savezu, vriede u svemu postojeći zakonski propisi, i to: za zadruge propisi o privrednim zadrugama; za zadružne poslovne središnjice propisi o poslovnim savezima; za zadružne saveze propisi o pregledbenim savezima; a za Vrhovni zadružni savez propisi o Glavnom zadružnom savezu.

§ 14.

Zadruge, zadružne poslovne središnjice i zadružni savezi iz ove zakonske odredbe, kada se bave poslovima, za koje prema postojećim propisima moraju imati

obrtnicu, dozvolu ili ovlast, moraju biti pripadnice nadležnih komora, ako je propisima o tim komorama pripadnost određena.

Gdje je prema postojećim propisima za obavljanje stanovitog posla potrebna obrtnica, dužna je obrtna oblast prije njezina izdavanja zadrugama i zadružnim poslovnim središnjicama zatražili mišljenje Vrhovnog zadružnog saveza.

Navjerne zadruge nisu pripadnice Komore za novčarstvo, već njoj pripadaju samo navjerne zadružne poslovne središnjice i zadružni savezi.

Svaka navjerna zadružna poslovna središnjica i svaki zadružni savez izašilje u Komoru za novčarstvo po dva svoja predstavnika i plaća članski doprinos kao jedna jedinica. Visinu doprinosa ustanovljuje ministar državne riznice u sporazumu s nadležnim ministrima, i to nakon saslušanja Vrhovnog zadružnog saveza.

§ 15.

Ministar državne riznice vrši nadzor samo nad onim seljačkim navjernim zadrugama, za koje je potrebna posebna dozvola u smislu propisa stavke druge § 3., a nad ostalim seljačkim navjernim zadrugama vrši nadzor ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

Nadzor nad radom zadružnih navjernih poslovnih središnjica vrši ministar državne riznice.

§ 16.

U Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane osniva se posebni račun (fond).

Svrha posebnog računa je promicanje i podpomaganje priradnog zadrugarstva, a napose omogućenje obavljanja pregleda.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane propisat će u sporazumu s ministrom državne riznice i otalim zanimanim ministrima naredbom, koja novčana sredstva idu u korist posebnog računa.

Imovina posebnog računa ulaže se kod Državnog vjeresijskog zavoda.

Posebnim računom upravlja ministar seljačkog gospodarstva i prehrane, koji nakon saslušanja Vrhovnog zadružnog saveza, a u sporazumu sa zanimanim ministrima, izdaje pobliže propise o upotrebi sredstava posebnog računa.

§ 17.

Danom, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, osnivaju se Savez hrvatskih seljačkih zadruga i Savez hrvatskih radničkih i inih zadruga.

§ 18.

Savez hrvatskih zadruga državnih službenika z. s o. j. u Zagrebu, Savez hrvatskih zanatlijskih zadruga z. s o. j. u Zagrebu i Savez njemačkih seljačkih obrtnih zadruga z. s o. j. u Osieku pretvaraju se danom, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, u odgovarajuće zadružne saveze iz propisa § 9.

§ 19.

Iznimno od propisa § 10. može Savez hrvatskih zadruga državnih službenika z. s o. j. u Zagrebu za vrieme od pet godina nakon dana, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, baviti se i priradnim poslovima, koje u njemu učlanjene zadruge po svojim pravilima obavljaju za svoje članove. Za isto vrieme mogu u tom savezu biti u članstvu i zadruge radnika i namještenika poduzeća, u kojima država sudjeluje sa svojim glavnicama, kao i zadruge samoupravnih službenika.

§ 20.

Zadružni savezi, koji se zateknu na dan, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, a koji obavljaju nadzor i pregled, ukoliko za pojedine od njih ovom zakonskom odredbom nije izričito ništa drugo propisano, obustavit će u roku od 30 dana pregledbeno poslovanje i u daljnjem roku od 30 dana sve spise i izprave o toj djelatnosti dostaviti odgovarjućem zadružnom savezu iz propisa § 9. i podjedno izviestiti nadležni sud, koji vodi zadružni upisnik.

§ 21.

Svi zadružni savezi, koji se zateknu na dan, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, izuzevši one iz propisa § 18., imaju u roku od 12 mjeseci nakon što ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, uskladiti svoja pravila i svoj rad s propisima ove zakonske odredbe. Po izteku ovoga roka ti savezi mogu nastaviti poslovanje samo kao zadružne poslovne središnjice.

§ 22.

Poslovne zadružne središnjice iz § 21. dužne su u roku od 30 dana nakon dana usklađenja svojih pravila i svoga rada prijaviti se u članstvo odgovarajućeg zadružnog saveza i o toj svojoj prijavi u daljnjem roku od 15 dana izviestiti Vrhovni zadružni savez i nadležni sud, koji vodi zadružni upisnik, uz doprinos dokaza o podnesenoj prijavi za učlanjenje.

§ 23.

Osniva se Vrhovni zadružni savez sa sjedištem u Zagrebu.

Ovlašćuje se ministar seljačkog gospodarstva i prehrane, da naredbenim putem propiše potrebno za uvođenje u život Vrhovnog zadružnog saveza, kao i zadružnih saveza iz § 17.

§ 24.

Vrhovni zadružni savez dužan je odmah nakon početka svoga rada bilo neposredno bilo preko zadružnih saveza izvršiti za vrieme od jedne godine pregled svih zadruga, koje se zateknu na dan, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, te ustnoviti, da li su njihova pravila, poslovanje i način rada u skladu s postojećim propisima. Za zadrugu, za koju se ustanovi, da je povriedila postojeće propise, zatražit će Vrhovni zadružni savez, da nadležni sud, koji vodi zadružni upisnik, izreče njezin prestanak.

Vrhovni zadružni savez dužan je brinuti se, da zadružni savezi, navedeni u § 21., usklade svoja pravila i svoj rad s propisima ove zakonske odredbe, pa u koliko koji od tih zadružnih saveza to ne izvrši u propisanom roku, zatražit će Vrhovni zadružni savez, da nadležni sud, koji vodi zadružni upisnik, izreče razvrgnuće dotičnog saveza.

Vrhovni zadružni savez dužan je zatražiti od nadležnog suda, koji vodi zadružni upisnik, da izreče razvrgnuće zadružne poslovne središnjice, koja nije udovoljila svojoj dužnosti iz § 22.

§ 25.

Za provedbu uređenja zadrugarstva po propisima ove zakonske odredbe stavit će ministar državne riznice na razpolaganje ministru seljačkog gospodarstva i prehrane iznos od 50,000.000 kuna na teret navjere, koju će otvoriti iz državne gotovine.

§ 26.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 27.

Ova zakonska odredba zadobiva zravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCIX-1109-D.V.-1944.

Državni prabilježnik —

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 27. srpnja 1944. broj 167.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o Središnjem seljačkom zadružnom poslovnom savezu

§ 1.

Osniva se središnji seljački zadružni poslovni savez sa sjedištem u Zagrebu. On je na području Nezavine Države Hrvatske središnji savez za sve seljačke zadružne poslovne središnjice.

§ 2.

Sve seljačke zadružne poslovne središnjice moraju biti učlanjene u Središnji seljački zadružni poslovni savez.

Osim članova iz stavke 1. mogu biti članovima Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza i pojedine naravne osobe, ukoliko je to potrebno za sastav upravnog i nadzornog odbora toga saveza.

§ 3.

Zadatak Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza jest, da usmjerava poslovanje seljačkih zadružnih poslovnih središnjica i seljačkih zadruga u pravcu obće državne narodne gospodarske politike, a posebice da:

1. obavlja, po potrebi, za učlanjenje seljačke zadružne poslovne središnjice sve one poslove, koje one po svojim pravilima mogu vršiti za svoje članice zadruge;

2. usklađuje između pojedinih seljačkih zadružnih poslovnih središnjica i između seljačkih zadruga njihovo poslovanje;

3. brine se za proizvodnju, odkup, uskladištenje, preradbu i promet svih proizvoda seljačkog gospodarstva

na zadružnom temelju, za osnivanje poduzeća za proizvodnju seljačkih gospodarskih potrebština, kao i za nabavu tih potrebština putem seljačkih zadruga i njihovih poslovnih središnjica;

4. brine se, da se za seljačke zadružne poslovne središnjice i za seljačke zadruge osiguraju sve količine potrebština za seljačko gospodarstvo i da se ove razpodiele među pojedine saveze jednakomjerno prema obsegu i vrsti njihova poslovanja;

5. posreduje kod nadležnih oblasti i ustanova, da se pitanja proizvodnje, preradbe, prometa i razpodjele proizvoda seljačkog gospodarstva te nabave i razpodjele potrebština za seljačko gospodarstvo rješavaju s osvrtom na seljačko zadrugarstvo i da se odnosni poslovi obavljaju putem toga zadrugarstva;

6. daje nadležnim oblastima i ustanovama za poslovnu granu seljačkog zadrugarstva mišljenja i stavlja priedloge o svim pitanjima povećanja, poboljšanja i rentabilnosti proizvodnje u seljačkom gospodarstvu i o unovčenju proizvoda gospodarstva;

7. posreduje pri unovčenju proizvoda seljačkog gospodarstva, koje se obavlja putem seljačkog zadrugarstva, te po potrebi i sam obavlja to unovčenje;

8. predstavlja i zastupa pred državnim i samoupravnim oblastima, javnim ustanovama i drugim tielima obće poslovne probitke seljačkog zadrugarstva;

9. obavlja sve poslove, koje mu povjeri ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 4.

Skupštinu Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza sačinjavaju izaslanici svake u njemu učlanjene zadružne poslovne središnjice i osobe iz stavke druge § .2

Skupština Središnjeg seljačkog zadružnog polovnog saveza bira članove upravnog i nadzornog odbora iz reda zadrugara u njemu začlanjenih seljačkih poslovnih središnjica i njihovih članica zadruga, kao i između osoba iz stavke druge § 2., ali tako, da u upravni odbor mora biti izabran bar jedan predstavnik svake vrste zadružnih zadataka.

Izbor predsjednika upravnog odbora odobrava ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane može kod Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza imenovati svoga stalnog izaslanika.

§ 5.

Redoviti pregled rada i stanja Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza obavlja Vrhovni zadružni savez.

§ 6.

Vrhovni nadzor nad radom Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza vrši ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 7.

Za Središnji seljački zadružni poslovni savez vriede u svemu shodno postojeći propisi o zadružnim poslovnim središnjicama, ukoliko u ovoj zakonskoj odredbi nije drugačije propisano.

§ 8.

Sve seljačke zadružne poslovne središnjice i sve seljačke zadruge dužne su Središnjem seljačkom zadružnom poslovnom savezu davati sve podatke i obaviesti, koje on od njih zatraži.

Sve odluke Središnjeg seljačkog zadružnog poslovnog saveza iz njegova djelokruga obvezatne su za sve seljačke zadružne poslovne središnjice i za sve seljačke zadruge uobće.

§ 9.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane ustanovit će u roku od 15 dana, računajući od dana kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, koje se zadružne ustanove, zatečene ovom zakonskom odredbom, smatraju seljačkim zadružnim poslovnim središnjicama i koliko svaka pojedina središnjica izašilje izaslanika na prvu skupštinu.

§ 10.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane sazvat će u roku od mjesec dana, računajući od dana, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, sve seljačke zadružne poslovne središnjice (§ 9.) na skupštinu, na kojoj će se donieti pravila i zatim izabrati prvi upravni i nadzorni odbor po propisima primljenih pravila.

§ 11.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 12.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Broj: CCX-1110-D.V.-1944 *Ante Pavelić*, v. r.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 27. srpnja 1944. broj 167.

# ODREDBA

## o usklađenju tvrdki odnosno imena poduzeća, družtava, zavoda i ustanova s propisima o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu

§ 1.

Poduzeća, družtva, zavodi i ustanove, kojih tvrdke odnosno imena i pobliže oznake uz tvrdku odnosno uz ime ne odgovaraju duhu, čistoći ili pravopisu hrvatskog jezika prema propisima članka 2., 3., 4. i 7. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLIX-1083-Z. p.-1941 o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu, imaju svoje tvrdke odnosno imena i pobliže oznake uz njih dovesti u podpuni sklad s navedenim propisima, i to:

na području grada Zagreba u roku od 30 dana nakon proglašenja ove odredbe;

na državnom području, za koje nije proglašeno iznimno stanje, u roku od 60 dana nakon proglašenja ove odredbe;

na državnom području, za koje je proglašeno iznimno stanje, do konca studenoga 1944.

§ 2.

Na samo ime izvornog sloga tvrdke inozemnog poduzeća, koje je u Nezavisnoj Državi hrvatskoj uneseno u trgovački upisnik, ne odnosi se usklađenje, određeno u § 1., ali se ono odnosi na pobliže oznake, koje su na hrvatskom jeziku sadržane u slogu tvrdke.

§ 3.

Ako se usklađenje, određeno u § 1., može prema postojećim propisima zakona, zakonskih odredaba i na ovima utemeljenih naredaba, te prema propisima pravila, provesti samo na temelju zaključka glavne skupštine dioničara odnosno zadrugara ili skupštine članova, i ako je za provedbu usklađenja uslied promjene tvrdke odnosno imena i pobliže oznake uz njih potrebno odobrenje nadzorne oblasti, ima određeno usklađenje mimo svih postojećih propisa provesti samo vodstvo poduzeća, družtva, zavoda i ustanova odnosno osoba, kojoj je povjereno vođenje poslova ovih, te za usklađenjem nastalu promjenu ne treba odobrenje nadzorne oblasti.

§ 4.

Usklađenje, izvršeno prema § 1., moraju propisno biljegovanim podneskom smjesta prijaviti, i to:

poduzeća, zavodi i ustanove, na koje se odnose propisi obrtnog zakona odnosno i trgovačkog zakona, nadležnoj obrtnoj oblasti odnosno nadležnom trgovačkom sudu;

družtva koja su utemeljena dozvolom upravnih oblasti, dotičnoj oblasti.

Do konca godine 1944. moraju na cielom državnom području biti unesene u upisnike sve promjene tvrdki odnosno imena i pobližih oznaka uz njih, izvršene usklađenjem prema ovoj odredbi.

§ 5.

Nakon izteka roka iz stavke druge § 4. imaju nadležne obrtne i upravne oblasti, te nadležni trgovački sudovi ureda radi brisati iz upisnika poduzeća, družtva, zavode i ustanove, koje u propisnom roku nisu provele

nuždno usklađenje u smislu § 1. Obrtnice, ovlaštenja odnosno dozvole tih poduzeća, družtava, zavoda i ustanova oduzimaju se i gube svoju vriednost.

§ 6.

Tko se ogrješi o propise ove odredbe, čini redarstveni prekršaj, za koji se ustanovljuju novčana kazna od 1.000 do 500.000 kuna ili kazna zatvora do 60 dana. Uz ove kazne može se počinitelj takvog prekršaja uputiti na stanovito vrieme, koje ne može biti duže od 3 godine, na prisilni boravak ili na prisilni rad pod nadzorom oblasti u drugo koje mjesto.

§ 7.

Za provedbu ove odredbe imaju se skrbiti ministar unutarnjih poslova, ministar pravosuđa i bogoštovlja i ministar obrta, veleobrta i trgovine, svaki u granicama djelokruga povjerenog mu ministarstva.

§ 8.

Ova odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić,* v. r.

Broj: 1454-D.V.-1944.

---

* Narodne novine od 27. srpnja 1944. broj 167.

# NAREDBA

**Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. srpnja 1944. broj 38744-44 o stavljanju odkupa, prometa i razpodjele siena i slame pod državni nadzor**

Na temelju § 1. točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe izdajem u sporazumu s ministrom oružanih snaga, ministrom prometa i ministrom unutarnjih poslova sliedeću naredbu:

§ 1.

Odkup, promet i razpodjela siena i slame stavlja se pod poseban državni nadzor, te se smije vršiti izključivo po propisu ove naredbe.

§ 2.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavno ravnateljstvo za prehranu, propisat će pojedinim kotarskim oblastima odnosno gradskim poglavarstvima, koje količine siena odnosno slame moraju proizvoditelji njihova upravnog područja staviti na razpolaganje ovlaštenoj nakupnoj ustanovi odnosno Ministarstvu oružanih snaga za pokriće državnih potreba.

Kotarske oblasti razpisat će u okviru propisanih količina siena odnosno slame, koje su količine pojedine obćine njihova upravnog područja dužne predati ovlaštenoj nakupnoj ustanovi odnosno Ministarstvu oružanih snaga za pokriće državnih potreba.

Gradska i obćinska poglavarstva propisat će svakom pojedinom proizvoditelju, koju je količinu siena odnosno slame dužan staviti na razpolaganje ovlaštenoj nakupnoj ustanovi odnosno Ministarstvu oružanih snaga za pokriće državnih potreba.

Kotarske će oblasti pri propisivanju količina siena i slame na pojedine obćine uzimati u obzir proizvodnu snagu svake obćine, a isto će tako gradska odnosno obćinska poglavarstva uzimati u obzir proizvodnu snagu svakog pojedinog proizvoditelja.

§ 3.

Zabranjuje se svaka kupnja i prodaja siena i slame na pojedinim upravnim područjima, sve dok ne bude podmirena količina, koju je Glavno ravnateljstvo za prehranu u smislu § 2. tom upravnom području propisalo, izuzev kupnje odnosno prodaje ovlaštene nakupne ustanove odnosno Ministarstva oružanih snaga.

§ 4.

Zabranjuje se svaki prievoz, prienos i odprema siena i slame na cielom državnom području bez odpremnih listova Državne obskrbne poslovne središnjice odnosno vojnih tovarnih listova Ministarstva oružanih snaga.

Promet manjih količina unutar pojedinog područja kotarske oblasti odnosno gradska poglavarstva za pokriće gospodarskih potreba proizvoditelja i ostalih zanimatelja toga područja ne podpada pod ovo ograničenje.

Željeznice i ostala prometna družtva ne smiju primati pošiljke siena i slame na odpremu, ako te pošiljke nisu providene odpremnim listom Državne obskrbne poslovne središnjice odnosno vojnim tovarnim listom Ministarstva oružanih snaga.

§ 5.

Ovlaštena nakupna ustanova odnosno Ministarstvo oružanih snaga preuzimat će sieno i slamu od proizvoditelja po odkupnim cienama, koje propiše Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 6.

Tko se ogrješi o propise ove naredbe, kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 kuna ili zatvorom do tri mjeseca. U težim, kao i u ponovljenim slučajevima, te u slučajevima zatajivanja i sakrivanja robe imaju se izreći obadvie kazne.

Uz ove kazne može se izreći i nuzgredna kazna oduzimanja robe, koja je predmetom prekršaja.

Ova nuzgredna kazna izreći će se u svakom slučaju, kad je prekršitelj sakrivao ili zatajivao robu.

Za slučaj neizplate novčane kazne u određenom roku, zamjenjuje se ona kaznom zatvora, i to po razsudi oblasti, koja je kaznu izrekla, no najviše do 3 mjeseca.

Novčane kazne i utržak od zaplienjene robe, idu u korist državne blagajne.

Za kazneni postupak nadležne su obćeupravne oblasti prve molbe.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1495-D.V.-1944)

* Narodne novine od 27. srpnja 1944. broj 167.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o uklapanju priradnih i staležkih komora i Hrvatske seljačke gospodarske zajednice u Glavni savez staležkih i drugih postrojbi

§ 1.

Sve priradne i staležke komore, kao i družtva, koja rade pod njhovim nadzorom uklapaju se u Glavni savez staležkih i drugih postrojbi. Ove komore postaju stručni uredi Glavnog saveza staležkih i drugih postrojbi, pod vodstvom i nadzorom državnog savezničara.

§ 2.

Sve poslove, koje su komore dosada vršile i koje će u buduće vršiti u ime državnih upravnih oblasti, vršit će to i nadalje u prenesenom djelokrugu, te u tom pogledu stoje pod nadzorom nadležnih ministarstava.

§ 3.

Priradne komore jesu: trgovinska, obrtna, veleobrtna, te komora za novčarstvo i osiguranje.

Staležke komore jesu: radnička, odvjetnička, liečnička, ljekarnička, zubarska i inženjerska.

§ 4.

Hrvatska seljačka gospodarska zajednica uklapa se u Glavni savez staležkih i drugih postrojbi te postaje stručnim uredom Glavnog saveza staležkih i drugih postrojbi pod vodstvom i nadzorom državnog savezničara putem Hrvatskog Saveza seljaka.

Sve poslove, koje je dosada Hrvatska seljačka gospodarska zajednica vršila u ime državnih upravnih oblasti, vršit će i nadalje u prenesenom djelokrugu te u tom pogledu stoji pod nadzorom ministra seljačkog gospodarstva.

§ 5.

Oni propisi o djelatnosti i ustrojstvu komora, te ustrojstvu i djelatnosti Hrvatske seljačke gospodarske zajednice, koji nisu u protuslovlju s ovom zakonskom odredbom, ostaju i nadalje u kreposti, dok ne iziđu novi propisi o družtvovnom i gospodarskom uređenju u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

§ 6.

Sva pokretna i nepotretna imovina komora i Hrvatske seljačke gospodarske zajednice prelazi u vlastničtvo Glavnog saveza staležkih i drugih postrojbi, te nadležni sudovi imaju na zahtjev Glavnog saveza staležkih i drugih postrojbi ureda radi provesti prienos prava vlastničtva u zemljištnim knjigama bez naplate ikakvih pristojbi na ime Glavnog saveza staležkih i drugih postrojbi.

§ 7.

Provedbu ove zakonske odredbe izvršit će državni savezničar u sporazumu s nadležnim ministrima.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinam.*

U Zgrebu, dne 26. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXIII-1498-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# ZAKONSKA ODREDBA

**o promjeni zakonske odredbe od 28. travnja 1944. broj CXV-820-D.V.-1944 o družtvovnim povjerenicima**

§ 1.

U stavci prvoj § 11. mjesto rieči: »Tri mjeseca« stavljaju se rieči: »Pet mjeseci«.

U stavci drugoj § 11. mjesto rieči: »trećeg mjeseca« stavljaju se rieči: »petog mjeseca«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXIV-1418-D.V.-1944

**Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:**

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjeni i nadopuni zakona o zemljištnim knjigama

§ 1.

Iza dosadašnje druge stavke § 36. zakona o zemljištnim knjigama od 18. svibnja 1930. sa svim njegovim promjenama i nadopunama stavljaju se nove stavke, treća i četvrta, koje glase:

»Od propisa prednje stavke izuzimaju se izprave:

1. državnih oblasti, ureda, ustanova i zavoda te gradskih obćina, izdane unutar granica njihove nadležnosti u vlastitim pravnim poslovima;

2. Hrvatske državne banke, Poštanske štedionice, Privilegirane agrarne banke i Zavoda za kolonizaciju, izdane unutar granica njihova poslovnog djelokruga;

3. Državnog vjeresijskog zavoda, izdane unutar granica njegova poslovnog djelokruga;

4. Državnog zastupničtva;

5. koje sastave i podpišu osobe, navedene u § 129. građanskog parbenog postupnika, u pravnim poslovima svojim, svoje supruge i djece.

Izuzetak pod toč. 3. ne odnosi se na obćinske štedionice.«

Dosadašnja treća, četvrta i peta stavka § 36. postaju petom, šestom i sedmom stavkom.

§ 2.

Paragraf 93. mienja se i glasi:

»Zemljištno-knjižne molbe mogu se dati pismeno ili ustmeno u zapisnik kod suda.

Pismenu zemljištno-knjižnu molbu mora sastaviti i podpisati odvjetnik, ukoliko se ne radi o izpravama, navedenim u 3. stavci § 36.

Zemljištno-knjižne molbe mogu se dati ustmeno u zapisnik kod suda samo u slučajevima, predviđenim u 5. stavci § 36.«

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXII-1488-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# ZAKONSKA ODREDBA
## o školskim nadzorničtvima

§ 1.

Kod velikih župa osnivaju se župska školska nadzorničtva, koja stoje pod nadzorom velikih župana. Djelokrug rada župskih školskih nadzorničtava i broj potrebnog im stručnog osoblja propisat će ministar narodne prosvjete naredbom.

Za područje slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba osniva se školsko nadzorničtvo za grad Zagreb kao posebni ured u sastavu Ministarstva narodne prosvjete, a s istim djelokrugom, koji će ministar narodne prosvjete propisati naredbom za župska školska nadzorničtva.

§ 2.

Kod župkih školskih nadzorničtava ustraja se zvanje »župski školski nadzornik«, a kod školskog nadzorničtva za grad Zagreb zvanje »školski nadzornik za grad Zagreb«.

Župskim školskim nadzornikom i školskim nadzornikom za grad Zagreb može biti imenovan pučkoškolski učitelj, koji ima najmanje 15 godina djelatne učiteljske službe, a iztakao se stručnim i rodoljubnim radom u školi i izvan škole.

§ 3.

Dosadašnja ustanova kotarskih i gradskih školskih nadzornika po §§ 115. do 118. zakona o narodnim školama od 5. prosinca 1929. prestaje, a djelokrug njihova

rada preniet će se na župska školska nadzorničtva u roku, koji odredi ministar narodne prosvjete posebnom naredbom.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru narodne prosvjete.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kada prestaje vriediti zakonska odredba od 22. rujna 1942. broj CCLIX-2212-D.V.-1942 o školskim nadzorničtvima s promjenom sadržanom u zakonskoj odredbi od 18. kolovoza 1943. broj CLXXIII-2051-D.V.-1943.

U Zagrebu, dne 26. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXI-1469-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# NAREDBA

**Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 15. srpnja 1944. broj 36749-III-Obs-1944 o stavljanju sirovog soka i sirupa od sladorne repe, sladorne trske i sladornog javora pod državni nadzor**

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe a u sporazumu s ministrom državne riznice i s ministrom unutarnjih poslova izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Promet i razpodjelba sirovog soka i sirupa od sladorne repe, sladorne trske i sladornog javora stavlja se pod državni nadzor, te se ima vršiti prema propisima ove naredbe.

§ 2.

Proizvoditelji, uvoznici i trgovci na veliko dužni su u roku od 8 dana nakon proglašenja ove naredbe prijaviti Prodajnoj središnjici za šećer u Zagrebu sve zalihe proizvoda, navedenih u § 1. te nadalje do 10. svakog u mjesecu za protekli mjesec pojedinačno: nakup, odpremu i preostalu zalihu tih proizvoda.

Prijave se podnose u dva jednaka primjerka, od kojih jedan Prodajna središnjica za šećer dostavlja odmah Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavnom ravnateljstvu za prehranu.

§ 3.

Proizvoditelji, uvoznici i trgovci na veliko smiju sirovi sok i sirup od sladorne repe, sladorne trske i sladornog javora odtuđiti samo onim osobama, kojima Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavno ravnateljstvo za prehranu, dade odobrenje za nabavu.

Osobe, koje žele nabaviti navedene proizvode, imaju se obrazloženom molbom obratiti Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavnom ravnateljstvu za prehranu, koje o molbi donosi konačno rješenje. Odobrenje za nabavu izdaje se u obliku »odpremnog odobrenja«, na temelju kojeg Prodajna središnjica za šećer izdaje odpremni list.

§ 4.

Tko se ogrješi o propise ove naredbe, kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 kuna ili zatvorom do tri mjeseca. U težim slučajevima zatajivanja robe imaju se izreći obadvie kazne.

Uz ove kazne može se izreći i nuzgredna kazna oduzimanja robe, koja je predmetom prekršaja.

Ova nuzgredna kazna izreči će se u svakom slučaju, kad je prekršitelj sakrivao ili zatajivao robu.

Za slučaj neizplate novčane kazne u određenom roku, zamjenjuje se ona kaznom zatvora, i to po razsudi oblasti, koja je kaznu izrekla, no najviše do 3 mjeseca.

Novčane kazne i utržak od zaplienjene robe, idu u korist državne blagajne.

Za kazneni postupak nadležne su obćeupravne oblasti prve molbe.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:
*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1486-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# NAREDBA

## Ministarstvo zdravstva i udružbe od 26. ožujka 1944. broj R. Z. 527-1944 o doprinosu gradskih obćina za uzdržavanje bolnica

Na temelju § 37. zakonske odredbe o bolnicama od 29. svibnja 1943. broj CXIII- 1360-D.V.-1943 (Narodne novine od 27. lipnja 1943. broj 125) u svezi s § 2. odredbe od 11. listopada 1943. broj 6350-43 o osnivanju Ministarstva zdravstva i udružbe (Narodne novine od 12. listopada 1943. broj 233), a u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova i s ministrom državne riznice izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Gradske obćine s preko 10.000 stanovnika, u kojima postoji državna bolnica, doprinosit će za uzdržavanje bolnica redovito 0.5% od proračuna izdataka bolnice, i to od 1. siečnja 1945.

Ovaj doprinos ne će plaćati gradska obićna, čija bolnica izpunjava uvjete, propisane u § 37. stavka druga zakonske odredbe o bolnicama.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar zdravstva i udružbe:

*Janko Tortić*, v. r.

(Broj: 1497-D.V.-1944)

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# NAREDBA

## ministra državne riznice od 21. srpnja 1944. broj 3869-III-1944 o izpravku odmjerene kućarine za godinu 1944.

Na temelju § 55. zakonske odredbe od 12. veljače 1944, broj XXXIII-136-D.V.-1944 o promjenama i nadopunama zakona o izravnim porezima od 8. veljače 1928. (Narodne novine od 14. veljače 1944. broj 35), izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Odmjerena kućarina za godinu 1944. ima se izpraviti razmjerno prema povišenju najamnine, koje je usliedilo na temelju zakonske odredbe od 27. ožujka 1944. broj LXXXIII-589-D.V.-1944 o najamninama.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,*

Ministar državne riznice:

*Dr. Dragutin Toth, v.* r.

(Broj: 1471-D.V.-1944)

* Narodne novine od 28. srpnja 1944. broj 168.

# ZAKONSKA ODREDBA

**o promjenama i nadopunama zakonske odredbe od 20. lipnja 1944. broj CLXVIII - 905 - D. V. - 1944 o velikim županama (Narodne novine od 21. lipnja 1944. broj 138)**

§ 1.

Paragrafu 5. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Činovnik, imenovan velikim županom, koji ne ostane na tom položaju dvie godine, vraća se u zvanje i činovni razred, u kojem je bio prije imenovanja velikim županom.«

U § 8. stavci 2. briše se druga rečenica, a druga rečenica stavke treće istog paragrafa glasi:

»Isto tako mogu se u roku od tri mjeseca nakon dana, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, izuzimati pojedini poslovi iz djelokruga velikih župa i prenositi u djelokrug pojedinih ministarstava.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini se propisi primjenjuju od 6. srpnja 1944.

U Zagrebu, dne 28. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXVIII-1503-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o imenovanju i nadležnosti obćinskih djelatnika

§ 1.

Ovlašćuju se veliki župani, da bez obzira na propise III. glave zakona o obćinama od 14. ožujka 1933. i na propise uredbe od 9. travnja 1940. o izmjenama i dopunama zakona o obćinama imenuju u područnim obćinama obćinske načelnike, obćinske donačelnike i savjetodavna vieća. Broj članova savjetodavnog vieća u pojedinoj obćini ustanovljuje veliki župan.

§ 2.

Prije imenovanja obćinskog načelnika, donačelnika i savjetodavnog vieća mora se saslušati mišljenje obćinara dotične obćine. Sve potrebno u tu svrhu, a napose krug osoba, koje se imaju saslušati, način, mjesto i vrieme saslušanja ustanovljuje veliki župan po slobodnoj razsudi.

§ 3.

Nadležnost obćinskog načelnika obuhvaća sve poslove, za koje su prema propisima zakona o obćinama od 14. ožujka 1933. nadležni obćinski odbor, obćinska uprava i obćinski načelnik. U svim predmetima, koji prema propisima zakona o obćinama spadaju u nadležnost obćinske uprave odnosno obćinskog odbora, obćinski je načelnik dužan prije donošenja zaključka saslušati mišljenje savjetodavnog vieća. Zaključci iz nadležnosti obćinskog odbora odnosno obćinske uprave, koje donese obćinski načelnik bez saslušanja savjetodavnog vieća, ništetni su. Obćinski načelnik dužan

je predložiti nadzornoj oblasti svaki zaključak iz djelokruga obćinske uprave i obćinskog odbora zajedno sa zapisnikom sjednice savjetodavnog vieća i možebitno danim odvojenim mišljenjem kojeg člana savjetodavnog vieća.

§ 4.

Obćinski donačelnik, kada ne zamjenjuje obćinskog načelnika, ima prava i dužnosti člana savjetodavnog vieća.

§ 5.

Kada uslied izvanrednih prilika, koje postoje u pojedinoj obćini, nije moguće imenovati savjetodavno vieće, veliki župan imenuje povjerenika obćine, koji ima svu nadležnost obćinskog načelnika, obćinske uprave i obćinskog odbora. Povjerenikom može biti imenovan i djelatni obćinski službenik. O tom, da li postoje izvanredne prilike, odlučuje veliki župan.

§ 6.

Obćinski načelnik, obćinski donačelnik, članovi savjetodavnog vieća i obćinski povjerenik prije nastupa službe polažu na ruke predstavnika nadzorne oblasti prisegu, propisanu za samoupravne službenike zakonom o prisezi vjernosti Državi Hrvatskoj od 10. travnja 1941.

§ 7.

Sva imenovanja obćinskih djelatnika, koja su veliki župani izvršili na temelju okružnice Ministarstva unutarnjih poslova od 23. srpnja 1941. broj 24613 M. U. P. smatraju se pravno valjanima, i to od dana, kada su odluke o tim imenovanjima izdane, a sve odluke i zaključci, doneseni od tih djelatnika u ime obćinskog na-

čelnika, obćinske uprave ili obćinskog odbora, smatraju se nadležno donesenima i mogu se pobijati samo, ako su inače protivne postojećim propisima.

§ 8.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru unutarnjih poslova.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXVI-1485-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 30. prosinca 1942. broj CCCLV-3006-Z-1942 o izvanrednom porezu na ratne dobitke

§ 1.

U § 2. iza stavke četvrte dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Maloobrtnicima (porezovnicima točke 2.b) druge skupine člana 42. zakona o izravnim porezima) služi u pravilu kao temelj poprečna tečevina. Od toga se može odstupiti u slučajevima predviđenim u zadnjoj stavci ovog paragrafa.«.

Zadnja stavka § 2. mienja se i glasi:

»Razpisujuće povjerenstvo (član 113. zakona o izravnim porezima) može pojednim porezovnicima na priedlog državnog izvjestitelja odnosno na temelju prikupljenih podataka ili vlastitog opažanja ustanoviti temelj izvanrednog poreza na ratne dobitke i u većem iznosu od temelja, ustanovljenog prema propisima predhodnih stavaka, ako prema mišljenju dotičnog povjerenstva temelji tečevine ne odgovaraju stvarnim prihodima porezovnika u odnosnim godinama. Propisi ove stavke vriede i za maloobrtnike.«.

§ 2.

U § 3. a mjesto rieči »stavke pete« stavljaju se rieči »zadnje stavke«.

§ 3.

U § 5. na kraju stavke prve dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Ovo ne vriedi za maloobrtnike, kojima se temelj izvanrednog poreza na ratne dobitke ustanovljuje u poprečnom iznosu.«.

§ 4.

U § 6. stavci trećoj iza rieči: »temelja tečevine« stavlja se zarez i dodaju rieči: »utvrđenog po razpisujućem povjerenstvu za izvanredni porez na ratne dobitke,«.

U § 6. iza stavke treće dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Maloobrtnici plaćaju izvanredni porez na ratne dobitke prema visini poprečne tečevine, i to:

1. za porezne godine 1941. i 1942.:

a) brijački maloobrtnici u jednostrukom iznosu poprečne tečevine, propisane u godinama 1941. i 1942.;

b) ostali maloobrtnici u dvostrukom iznosu poprečne tečevine, propisane za godine 1941. i 1942.;

2. za poreznu godinu 1943. svi maloobrtnici u dvostrukom iznosu propisane im tečevine za tu godinu.«.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXVII-1492-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o pogodnostima tekstilnoj tvornici Čvrsnica d. d. u Zagrebu

§ 1.

Tekstilna tvornica Čvrsnica dioničko družtvo u Zagrebu oprašta se od plaćanja:

1. svih postojećih i budućih državnih poreza i prireza te samoupravnih prireza;
2. svih državnih i samoupravnih postojećih i budućih pristojba i biljegovina;
3. svih državnih i samoupravnih troškova;
4. carina, sporednih carinskih daća i svih ostalih državnih i samoupravnih daća bilo koje vrste na uvoz strojeva, uređaja i pomoćnih sredstava, koja će služiti za izgradnju predionice lana i konoplje, ukoliko se predmeti ne proizvode u zemlji.

§ 2.

Pogodnosti iz § 1. vriede od 1. siečnja 1943. do 31. prosinca 1952.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. srpnja 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXV-1398-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169.

# NAREDBA

**ministra državne riznice od 26. svibnja 1944. broj 7517-1944 o stavljanju u kolanje sitnog kovanog novca Nezavisne Države Hrvatske**

Na temelju §§ 1. i 4. zakonske odredbe od 25. urjna 1942. broj CCLXXVII-2335-Z-1942 o izdavanju sitnog novca Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 9. lisopada 1942. broj 228) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stavljam u kolanje putem Hrvatske državne banke počevši od 1. kolovoza 1944. sitni kovani novac Nezavisne Države Hrvatske od 1 i 2 kune, koji tim stavljanjem u kolanje postaje zakonsko plaćevno sredstvo na području Nezavisne Države Hrvatske.

§ 2.

Opis kovanog novca od 1 kune je ovaj:

Novac je izrađen od čistog cinka, promjer mu je 17 mm, rub gladak, a težina 2 grama.

Lice: u sredini odtisnut je grb Nezavisne Države Hrvatske, a oko grba u krugu nalaze se slova »NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA«.

Naličje: u sredini odtisnuta je brojka »1« kao oznaka vriednosti kovanog novca te oznaka jedinične vriednosti slovima »KUNA«. Izpod toga označena je godina izdanja »1941.« Oko svega ovoga nalazi se kružnica od tropleta.

§ 3.

Opis kovanog novca od 2 kune je ovaj:

Novac je izređen od čistog cinka, promjer mu je 19 mm, rub gladak, a težina 2.25 grama.

Lice: u sredini odtisnut je grb Nezavisne Države Hrvatske, a oko grba u krugu nalaze se slova: »NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA«

Naličje: u sredini odtisnuta je brojka »2« kao oznaka vriednosti kovanog novca te oznaka jedinične vriednosti slovima »KUNE«. Izpod toga označena je godina izdanja »1941«. Oko svega toga nalazi se kružnica od tropleta.

§ 4.

Sitni papirni novac Nezavisne Države Hrvatske od 2 kune i 1 kune s nadnevkom izdanja 25. rujna 1942. povlači se iz kolanja i prestaje danom 31. kolovoza 1945. biti zakonskim platežnim sredstvom na području Nezavisne Države Hrvatske.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

*Dr. Dragutin Toth, v. r.*

(Broj: 1446-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169

# NAREDBA

**Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 28. srpnja 1944. broj 13405-III-1944 o odkupnim i prodajnim cienama siena i slame iz priroda godine 1944.**

Na temelju propisa točke 5. § 1. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z- 1941 o uređenju prometa, razpodjele i potrošnje svih vrsta robe izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Odkupne ciene siena i slame ustanovljuju se kako sliedi:

| | |
|---|---|
| 1. za livadsko sladko sieno | Kn 2.000.— |
| 2. za crvenu djetelinu i lucernu | Kn 2.500.— |
| 3. za otavu | Kn 2.500.— |
| 4. za kiselo sieno i slamu za stelju | Kn 1.500.— |
| 5. za zobnu slamu | Kn 1.700.— |

sve za 100 kg nepresanog, nezamuljenog i nepljesnivog, zdravog siena i slame, bez šaša, žukve i korova s dopremom u skladište kupca.

Ciene ustanovljene ovom naredbom, obvezatne su za sve neizvršene zaključke o sienu i slami, koji su sklopljeni uz više ciene.

§ 2.

Trgovci na veliko smiju na ciene, ustanovljene u § 1. ove naredbe, dodati, za prešanje siena i slame u bale te za dovoz u željeznička kola ili teglenicu (šlep), kao i za svoju ukupnu zaradu, najviše Kn 550.— za sieno i Kn 600.— za slamu, sve za 100 kg.

§ 3.

Trgovci na malo, koji prodaju sieno potrošaču, smiju na ciene trgovaca na veliko dodati:

1. sve stvarno plaćene prievozne, pretovarne i iztovarne troškove od utovarne postaje do svojega poduzeća;

2. Obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihovo poduzeće nije u istoj obćini, u kojoj je trgovac na veliko;

3. u ime ukupne zarade najviše 9% od prodajne ciene.

§ 4.

Prekršitelji ove naredbe bit će kažnjeni po § 6. naredbe Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. srpnja 1944. broj 38.744-44 o stavljanju odkupa, prometa i razpodjele siena i slame pod državni nadzor (Narodne novine broj 167 od 27. srpnja 1944.).

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojega dana prestaju vriediti svi propisi, koji nisu u skladu s propisima ove naredbe.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1508-D.V.-1944)

* Narodne novine od 29. srpnja 1944. broj 169.

# OBJAVA

## Ministarstva vanjskih poslova o izvršnom zapisniku o uređenju pologa od 2. rujna 1943.

Dne 2. rujna 1943. podpisali su u Beču opunomoćenici vlade Nezavisne Države Hrvatske, vlade Njemačkog Reicha, vlade Kraljevine Italije, vlade Carevine Bugarske i vlade Kraljevine Madžarske izvršni zapisnik o uređenju pologa.

Prema točki 13. izvršnog zapisnika stupio je zapisnik na snagu na dan podpisa.

U Zagrebu, dne 13. srpnja 1944.

Ministar vanjskih poslova:

*Dr. Alajbegović*, v. r.

Broj Pr. 1482-1944

(Broj:1421-D.V.-1944)

# Izvršni zapisnik o uređenju pologa

U izvršenju sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, opunomoćeni zastupnici država sticateljica uglavili su sliedeće o polozima, koji se po članku 13., savezno s člancima 3. i 4. tog sporazuma, imaju izručiti, a koji su kod bivše jugoslavenske države i njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, ili u njihovu korist položeni:

Odsjek I.

1.

Za uređenje dolaze u obzir sliedeći, zasebno čuvani polozi:

a) Polozi (jamčevine) za osiguranje tražbina bivše jugoslavenske države i njezinih banovina iz naslova poreza i ostalih javnih daća.

b) Polozi (jamčevine) za osiguranje drugih tražbina bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove.

c) Jamčevine, položene za osiguranje prava trećih osoba kod bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, i drugi polozi.

Polozi u gotovom, koji nisu zasebno čuvani, nisu predmet ovog zapisnika.

2.

Polozi, koji su služili za osiguranje tražbina iz naslova poreza, carina i ostalih daća, imaju se izručiti onoj državi sticateljici, kojoj je prema odredbama stavke 1. i 2. članka 3. sporazuma od 22. srpnja 1942. pripala tražbina.

3.

Polozi za osiguranje drugih tražbina i prava bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, izručit će se onoj državi sticateljici, na području koje polagač u vremenu provedbe postupka (izpor. točku 7.) ima svoj stan ili sjedište.

Ako pak polagač nije istovjetan s vlastnikom pologa, to će se polog izručiti onoj državi sticateljici, u području koje ima vlastnik u vremenu provedbe postupka svoj stan ili sjedište.

4.

Polozi, koji služe za osiguranje prava trećih osoba, i ostali polozi, koji su položeni kod bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, imaju se izručiti onoj državi sticateljici, oblasti koje su mjerodavne u dotičnim stvarima. Ako je mjerodavnost dvojbena, onda je kod upravnih pologa odlučan stan ili sjedište vlastnika u vremenu provedbe predviđenog postupka (izpor. točku 7.); kod sudbenih pologa primienit će se točka 12.

Odsjek II.

5.

Ukoliko su polozi, koji su bili položeni u jednoj od država sticateljica, na bilo koji način, na pr. uslied zapljene, došli na područje druge države sticateljice, imaju se ti polozi bezodvlačno bez troškova vratiti onoj državi sticateljici, na području koje su oni prije 15. travnja 1941. bili prvobitno položeni; ali ako se takav polog nalazi na području države sticateljice, koja je za njegovo rješavanje po ovom izvršnom zapisniku nesumnjivo mjerodavna, onda on može tamo ostati.

6.

Na polozima, koji se imaju izručiti, nijedna država sticateljica ne će u svrhu namirenja ostvarivati prava pridržaja, prava zaloga ili kakve druge zahtjeve. Ovim se ne dira u prava osiguranja polozima, koja ostaju na vlastitom području jedne od država sticateljica ili koja su na nju prešla uslied izručenja pologa po prednjoj točki 2., 3. i 4.

Odsjek III.

7.

Radi provedbe izručenja pologa državama sticateljicama, koje dolaze u obzir, svaka će država sticateljica nakon javnog poziva i najkasnije unutar tri mjeseca po podpisu ovog izvršnog zapisnika sastaviti prema državama sticateljicama razlučene izkaze o polozima, koje su položili polagači, nastanjeni na njezinom području, ako se njihovo mjesto polaganja nalazi u drugoj državi sticateljici.

Izkazi će sadržavati sliedeće podatke:

a) ime i mjesto stanovanja ili sjedište polagača na 15. travnja 1941. i u vrieme prijave;

b) ime i mjesto stanovanja ili sjedište vlastnika pologa, ako vlastnik nije istodobno i polagač;

c) bivšu jugoslavensku oblast ili osobu, u korist koje je sigurnost položena, kao i broj i oznaku po jugoslavenskim oblastima izdanih primki;

d) ured, kod kojeg je izvršeno polaganje i gdje se polog nalazi;

e) kratku oznaku razloga polaganja;

f) predmet pologa kod vriednostnih papira naslovnu vriednost, točnu oznaku zajma, godine izdavanja i brojeva komada.

Države sticateljice uputit će u toku prijave polagače upravnih pologa, da se izjave sporazumnim s izdavanjem pologa vlastniku, ako polagač i vlastnik pologa nisu istovjetni i stanuju u raznim državama sticateljicama.

8.

Izkaze poslat će svaka država sticateljica u četiri primjerka predsjednicima njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje Jugoslavije. Svim zanimanim državama sticateljicama dostavit će se odmah nakon toga odnosni izkaz u dva primjerka. Svaka država sticateljica određuje zatim bezodvlačno, da se u izkazima navedeni polozi izruče državama sticateljicama, koje dolaze u obzir.

9.

Države sticateljice označit će kod svakog, u izkazima navedenog pologa, kome je on izručen ili iz kojeg razloga nije izručenje još izvršeno.
Kod pologa, koji se ne mogu pronaći, imaju se navesti podatci, koji su potrebni za njihovo pronalaženje.
Jedan primjerak izkaza s tim bilježkama vraća se predsjednicima njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje u roku od tri mjeseca po primitku.

10.

Predsjednici njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje vodit će kontrolni izkaz, koji će sadržavati pologe, koji se ne mogu pronaći. Ovaj kontrolni izkaz, ukoliko se radi o državnim obveznicama, koje sudjeluju u razrješenju dugova, dostavit će obračunskom uredu u Beogradu, a ukoliko sadrži ostale vriednostne papire, onim uredima, koji su na

11.

Svaka država sticateljica izdat će potrebne upute svima uredima, koji su na njezinu području mjerodavni, da se bezodvlačno izdaju ne samo odobrenja predviđena u članku 7. sporazuma od 22. srpnja 1942. za jugoslavenske državne obveznice, nego i odobrenje za izručenje i odpremu drugih pologa zanimanim državama sticateljicama.

§ 12.

O pojedinim slučajevima zasebno čuvanih pologa, osobođenje kojih se od jedne države sticateljice drugoj državi sticateljici ili polagaču, koji ima stan ili sjedište u drugoj državi sticateljici, ne može izvršiti na temelju ovog izvršnog zapisnika, sporazumjet će se predsjednici pododbora zanimanih država sticateljica.

§ 13.

Izvršni zapisnik stupa odmah na snagu. Zbog sastavljanja u članku 7. predviđenih izkaza ne će se zadržavati oslobođenje pologa, koji su već u radu.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.*

Za hrvatsku vladu:
*Dr. Butorac*

Za njemačku vladu:
*Wilhelm Fabricius*

Za talijansku vladu:
*Giovanni Persico*

Za bugarsku vladu:
*K. Vačov*

Za madžarsku vladu:
*Dr. P. Sebestyen.*

---

* **Narodne novine od 31. srpnja 1944. broj 170.**

# OBJAVA

## Ministarstva vanjskih poslova o zapisniku o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi od 2. rujna 1943.

Dne 2. rujna 1943. podpisali su u Beču opunomoćenici vlade Nezavisne Države Hrvatske, vlade Njemačkog Reicha, vlade Kraljevine Italije, vlade Carevine Bugarske i vlade Kraljevine Madžarske zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi.

Zapisnik je stupio na snagu na dan podpisa.

Zagreb, dne 13. srpnja 1944.

Ministar vanjskih poslova:

*Dr. Alajbegović*, v. r.

Broj Pr. 1483-1944

(Broj: 1422-D.V.-1944)

# Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi

U izvršenju članka 18. sporazuma od 22. srpnja 1942., o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, utanačeno je među opunomoćenim zastupnicima država sticateljica sliedeće:

Budući se pokazalo, da se likvidaciona razmjera za 15. travnja 1941. ne može sastaviti, to će se imovina i dugovi bivše jugoslavenske monopolske uprave podieliti na sliedeći način:

1. Vlastničtvo aktive bivše jugoslavenske monopolske uprave — ukoliko nije što drugo određeno — prešlo je s učinkom od 15. travnja 1941. na onu državu sticateljicu, na području koje se aktiva toga dana nalazila.

2. Tražbine bivše jugoslavenske monopolske uprave spram bivše jugoslavenske države obračunat će se s obvezama bivše jugoslavenske države. Tražbine i obveze bivše jugoslavenske monopolske uprave spram jugoslavenske Narodne banke, Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke i Poštanske štedionice uključit će se u obračun tražbina i obveza bivše jugoslavenske države, koji je kod tih zavoda predviđen.

3. Nezaračunata pasiva bivše monopolske uprave, uključivši i blagajničke pologe, razne druge pologe, ubrane odplate i tražbine zakupnika za uplatu uredit će se shodno članku 11. gore spomenutog sporazuma, ukoliko uređenje pologa ne određuje drugačije.

4. Fondovi bivše jugoslavenske monopolske uprave razdielit će se na sliedeći način:

a) Obveznice bivše jugoslavenske države, koje pripadaju fondovima, predat će se obračunskom uredu; njihova protuvriednost knjižit će se prema prilogu 3. sporazuma od 22. srpnja 1942. na zasebnom računu »monopolska uprava« i odbiti od bivših jugoslavenskih državnih dugova, koji terete sve države sticateljice prema članku 5. berlinskog sporazuma.

b) Gotovina koja pripada fondovima, prebit će se s tražbinama Državne hipotekarne banke spram bivše jugoslavenske države.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.*

Za hrvatsku vladu:
*Dr. Butorac*

Za njemačku vladu:
*Wilhelm Fabricius*

Za talijansku vladu:
*Giovanni Persico*

Za bugarsku vladu:
*K. Vačov*

Za madžarsku vladu:
*Dr. P. Sebestyen.*

---

* Narodne novine od 31. srpnja 1944. broj 170.

# OBJAVA

**Ministarstva vanjskih poslova o zapisniku od 2. rujna 1943. o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942.**

Dne 2. rujna podpisali su u Beču opunomoćenici vlade Nezavisne Države Hrvatske, vlade Njemačkog Reicha, vlade Kraljevine Italije, vlade Carevine Bugarske i vlade Kraljevine Madžarske zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim finacialnim pitanjima, koja su s time u savezu, od 22. srpnja 1942.

Zapsnik je stupio na snagu na dan podpisa.

U Zagrebu, dne 13. srpnja 1944.

Ministar vanjskih poslova:

*Dr. Alajbegović*, v. r.

Broj Pr. 1484-1944
(Broj: 1423-D.V.-1944)

# ZAPISNIK

**o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razreješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, od 22. srpnja 1942.**

Opunomoćeni zastupnici država sticateljica utvrđuju, da načelu, po kojem nakon razpada jedne države državna imovina postaje vlastničtvom države sticateljice, odgovara, da je prema članku 1. sporazuma od 22. srpnja 1942. vlastničtvom države sticateljice postalo ne samo vlastničtvo jugoslavenske države, koje se dne 15 travnja 1941. nalazilo na području konačno pripalom jednoj državi sticateljici, nego i ono vlastničtvo jugoslavenske države, koje se spomenutog mjerodavnog dana našlo na vlastitom državnom području države sticateljice.

Ovome zapisniku o tumačenju nije potrebna ratifikacija.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.*

Za hrvatsku vladu:
*Dr. Butorac*

Za njemačku vladu:
*Wilhelm Fabricius*

Za talijansku vladu:
*Giovanni Persico*

Za bugarsku vladu:
*K. Vačov*

Za madžarsku vladu:
*Dr. P. Sebestyen.*

---

* Narodne novine od 31. srpnja 1944. broj 170.

# NAREDBA

## Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine od 15. srpnja 1944. broj 47471-44 o stavljanju tanina pod državni nadzor

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Cjelokupni unutarnji i vanjski promet i razpodjelba tanina stavlja se pod državni nadzor i ima se vršiti po propisima ove naredbe.

§ 2.

Svaka prodaja, zamjena (kompenzacija) ili bilo kakvo drugo odtuđivanje tanina u unutarnjem ili vanjskom prometu, bez obzira na količine i podrietlo, može se vršiti samo uz predhodno odobrenje Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine.

Odobrenje izdaje to ministarstvo po slobodnoj razsudi, uzimajući u obzir potrebe narodnog gospodarstva odnosno obće javne probitke.

§ 3.

Zabranjuje se svako nuđenje tanina na prodaju ili u zamjenu ili u bilo koju drugu svrhu, kako u zemlji tako i u inozemstvu, bez predhodnog odobrenja Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine.

§ 4.

Tko prekrši propise ove naredbe kaznit će se po § 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.

Ministar obrta, veleobrta i trgovine:

*Vitez dr. Vjekoslav Vrančić,* v. r.

(Broj: 1510-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 1. kolovoza 1944. broj 171.

# NAREDBA

**ministra državne riznice od 31. srpnja 1944. broj 3244 - 1944 o pravima i dužnostima savjetodavnog odbora Privilegirane agrarne banke u Zagrebu**

Na temelju propisa § 7. zakonske odredbe od 29. prosinca 1943. broj XXI-150-D.V.-1943 (Narodne novine od 25. siečnja 1944. broj 19.) o preuzimanju poslova Privilegovane agrarne banke a. d. na području Nezavisne Države Hrvatske propisujem sliedeću naredbu:

§ 1.

U poslovima, koji prema postojećim propisima o Privilegiranoj agrarnoj banci spadaju u dužnost upravnog odbora, ima odluci povjerenika predhoditi mišljenje savjetodavnog odbora.

Povjerenik može i u predmetima svoga ostalog djelokruga tražiti mišljenje savjetodavnog odbora, koje mišljenje nije za njega obvezatno.

§ 2.

Savjetodavni odbor sastaje se redovito jednaput tjedno, a inače kad to povjerenik nađe potrebnim.

Povjerenik predsjeda sjednicama savjetodavnog odbora.

§ 3.

O svakoj sjednici savjetodavnog odbora vodi se zapisnik, koji podpisuju svi prisutni članovi i perovođa, kojeg iz redova činovnika odredi povjerenik.

§ 4.

Kod podružnice Privilegirane agrarne banke u Sarajevu osniva se odbor stručnjaka od tri člana. Članove toga odbora postavlja i razrješuje ministar državne riznice na priedlog povjerenika.

Odbor stručnjaka daje na zahtjev povjerenika svoje mišljenje u predmetima iz poslovnog djelokruga podružnice Privilegirane agrarne banke u Sarajevu. Takvo stručno mišljenje može po ovlastima dobivenim od povjerenika, tražiti od odbora stručnjaka i upravitelj podružnice Privilegirane agrarne banke u Sarajevu.

§ 5.

Visinu nagrade činovnicima savjetodavnog odbora i odbora stručnjaka kod podružnice Privilegirane agrarne banke u Sarajevu određuje povjerenik.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

*Vitez Dr. Dragutin Toth,* v. r.

(Broj: 430-D.V.-1944)

* Narodne novine od 1. kolovoza 1944. broj 171.

# NAREDBA

**ministra oružanih snaga od 13. srpnja 1944. Sred. broj 8940 o stavljanju izvan snage »Uputstva za procenu privredne nesposobnosti ratnih invalida« od 12. travnja 1939. St. broj 25339**

Na temelju stavke druge § 103. zakonske odredbe od 13. lipnja 1942. broj CXCIII-1400-Z-1942 o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata, savezno s propisom § 19. slovo e) zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 2. srpnja 1943. broj 147) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stavlja se izvan snage »Uputstvo za procenu privredne nesposobnosti ratnih invalida« od 12. travnja 1939. St. br. 25339.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar oružanih snaga
Ustaški krilnik:
*A. Vokić*, v. r.

(Broj: 1460-D.V.-1944)

* Narodne novine od 1. kolovoza 1944. broj 171.

# NAPUTAK

**Ministarstva oružanih snaga od 16. srpnja 1944. Sred. broj 8814-1944 za određivanje postotka priradne nesposobnosti ratnih ozljeđenika i ostalih žrtava rata**

Na temelju § 80. stavke 10. zakonske odredbe od 13. lipnja 1942. broj CXCIII-1400-Z-1942 o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata (Narodne novine od 7. srpnja 1942. broj 148) savezno s § 19. slovo e) zakonske odredbe od 9. X. 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 2. srpnja 1943. broj 147), a u sporazumu s ministarstvom zdravstva i udružbe, izdajem ovaj naputak:

## OBĆE UPUTE

### I.

Gdje god je u ovom naputku govora o ratnim ozljeđenicima, imaju se pod tim imenom razumievati ratni ozljeđenici i žrtve rata u smislu ove zakonske odredbe o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata.

### II.

Priradna nesposobnost ratnih ozljeđenika ocjenjivat će se u okviru postotaka, ustanovljenih ovim naputkom, i to razmjerno gubitku funkcije povriеđenog organa i razmjerno veličini priradne nesposobnosti.

Kod ustanovljivanja postotka priradne nesposobnosti ne uzima se u obzir čin, ni zvanje, ni položaj ratnog ozljeđenika u oružanim snagama, ni njegova stručna sprema, sposobnost, zanimanje, ni njegova ostala osobna obilježja.

III.

Pri ustanovljivanju priradne nesposobnosti ratnog ozljeđenika mogu se uzeti u obzir samo neskrivljene posljedice, koje su doista proizašle od rane, povrede, ozljede ili bolesti. Svako poboljšanje, koje je proizašlo uslied vježbe ili posebne obuke samog ratnog ozljeđenika i povećalo njegovu priradnu sposobnost, ne smije se uzimati u obzir kod određivanja postotka priradne nesposobnosti.

IV.

Za stjecanje prava po zakonskoj odredbi o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata uzima se u obzir samo priradna nesposobnost od 20% do 100%. Ako je ratnom ozljeđeniku sa 100% priradne nesposobnosti potrebna za običan život još i tuđa pomoć, dodaje se oznaka »s dodatkom«.

Postotak priradne nesposobnosti povećava se za 20% u slučaju, ako je ratni ozljeđenik nesposoban za svoje prijašnje ili tomu slično građansko zvanje odnosno zanimanje uslied toga, što je lišen funkcije nekog organa, a zvanja odnosno zanimanje ne može više promieniti s obzirom na godine starosti.

Kod ustanovljivanja priradne nesposobnosti u slučaju više rana, povreda, ozljeda ili bolesti ne smiju se zbrajati postotci pojedinih rana, povreda, ozljeda ili bolesti, već se priradna nesposobnost ocjenjuje prema onoj rani, povredi, ozljedi ili bolesti, koja je najviše oštetila organizam i prema tome u najvećem postotku smanjila priradnu sposobnost. Za ostale rane, povrede, ozljede ili bolesti može se dodati najviše do uključivo 20% k temeljnoj ocjeni priradne nesposobnosti.

Kod ustatnovljivanja postotka priradne nesposobnosti ozljeđenika s amputiranom okrajninom treba u onim

slučajevima, gdje je bataljak neprikladan za nošenje proteze (prekratak, kontraktura, jak ožiljak, te stvara decubitus i t. d.) dodati 10% k temeljnoj ocjeni nesposobnosti.

V.

Odluka ozljeđeničkog povjerenstva u pogledu ocjene priradne nesposobnosti može biti trajna ili privremena.

Ako se nesposobnost ratnog ozljeđenika pokazuje trajnom, doniet će ozljeđeničko povjerenstvo odluku, kojom se ozljeđenikova priradna nesposobnost priznaje za trajnu.

Ako ozljeđeničko povjerenstvo ustanovi, da će se postojeća priradna nesposobnost ratnog ozljeđenika izliečiti ili poboljšati, ozljeđeničko povjerenstvo će mu priznati privremenu priradnu nesposobnost i odrediti njezin postotak. Privremenom odlukom ustanovljuje se privremena priradna nesposobnost bilo na šest mjeseci bilo na jednu godinu. Nakon proteka roka od šest mjeseci odnosno od jedne godine ratni ozljeđenik mora se javiti na ponovni pregled, i ovo će činiti tako dugo, dok ustanovljena priradna nesposobnost ne nestane ili dok ne postane trajna.

Kod ozljeđenika s kontrakturama pristupa se konačnoj ocjeni tek onda, kad je utvrđeno, koliko je vremena prošlo od ozljede, te da li je izvršeno potrebno liečenje.

VI.

Za ustanovljenje uzročne veze između rane, povrede, ozljede ili bolesti i službe u oružanim snagama, ako nema izravnog dokaza, dovoljno je, da postoji vjero-

jatnost, t. j. da se prema činjeničnom stanju i medicinskoj znanosti može iz okolnosti s vjerojatnošću zaključiti, da je rana, povreda, ozljeda ili bolest posljedica vršenja službe u oružanim snagama.

Konačnu odluku o postojanju uzročne veze između rane, povrede, ozljede ili bolesti i službe u oružanim snagama donosi prvomolbeni sud na temelju slobodne ocjena podataka iz ozljeđeničke svjedočbe ili ozljeđeničkog lista i podataka, koje sadrži prijava, te na temelju drugih prikupljenih dokaza.

VII.

Ukoliko postotak za neku ranu, povredu, ozljedu ili bolest nije predviđen u ovom naputku, dužni su liečnici takve slučajeve ocjenjivati prema obćim medicinskim načelima, ali se moraju uviek pridržavati uzporedbe takvih rana, povreda, ozljeda ili bolesti s onim ranama, povredama, ozljedama ili bolestima, za koje je postotak predviđen i ustanovljen u ovom naputku, a koje im prema svojoj vrsti i težini odgovaraju. U takvim slučajevima, ako bi postotak priradne nesposobnosti premašio 50%, treba sve takve slučajeve s potanjim razlozima predhodno dostaviti nadležnom višem povjerenstvu na suglasnost.

U ozljeđeničkim svjedočbama treba u pravilu diagnozu napisati na hrvatskom i na latinskom jeziku, a isto tako uz postotak priradne nesposobnosti treba staviti oznaku, pod kojom je dotična rana, povreda, ozljeda ili bolest u ovom naputku ocjenjuje. Ako neki slučaj u ovom naputku nije predviđen, treba staviti oznaku iz ovog naputka, prema kojoj je izvršena uzporedba (analogija) toga slučaja.

# POSTOTCI ZA USTANOVLJIVANJE PRIRADNE NESPOSOBNOSTI

## VIII.

## A. Glava

### a) Povrede lubanje i lica s posljedicama

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Znatna iznakaženost lubanje na kosmatom oglavku, koja ostavlja trajnu ćelavost na većem dielu (skalpiranje, opekline, brazgotine) | 30% |
| 2. | Veći defekt kosti u predjelu svoda lubanje, ali bez povrede tvrde mozgovne opne | 40% |
| 3. | Veći defekt kosti u predjelu lubanje s povredom tvrde mozgovne opne i s poriedkim nastupima Jacksonove padavice | 50% |
| 4. | Česti nastupi Jacksonove padavice, dok je inače stanje kao u toč. 3. | 60% |
| 5. | Svakodnevni nastup Jacksonove padavice, pa i vešekratni, dok je inače stanje kao u toč. 3. | 100% |
| 6. | Iznakaženost u predjelu gornje vilice i nosa s jedne strane kao posljedica pretrepljene ozljede | 60% |
| 7. | Iznakaženost ciele donje vilice i jezika | 80% |
| 8. | Iznakaženost obih strana gornje vilice i nosa ili gornje i donje vilice | 80% |
| 9. | Gubitak jednoga oka i diela gornje vilice s jedne strane | 80% |
| 10. | Težka iznakaženost lica kao posljedica opeklina ili rezanih rana | 60% |

11. Ako je stanje, označeno u toč. 10., skopčano s oštećenjem vida s dodatkom 80% do 100%
12. Loše srasli prielom gornje vilice 20%
13. Loše srasli prielom donje vilice 20%
14. Defekt kosti donje vilice kao posljedica kompliciranog prieloma 40%
15. Nemogućnost otvaranja usta preko 2 cm, radi ukočenosti u zglobu donje čeljusti 30%

b) Nos

16. Podpuni gubitak nosa 50%
17. Ožiljci, nastali uslied gubitka nosa, koji znatno otežavaju uzimanje hrane, jer zatvaraju ustni otvor 60%

c) Usta

18. Veći ožiljak u predjelu usta, koji sprečava uzimanje hrane, a ne da se operativno odstraniti, ocjenjuje se kao ukočenost vilice prema toč. 15. 30%
19. Izčupani ili odsječeni jezik 70%
20. Otežano žvakanje, gutanje, kao i potežkoće pri govoru, radi uzetosti jezika 50%
21. Otežano gutanje radi uzetosti resice 30%
22. Pljuvačka fistula, koja je posljedica povrede, i ne da se operativno odstraniti 20 do 30%

d) Zubi

23. Gubitak više od polovice zubi uslied povrede, gdje se manjak dade protezom popraviti 30%

24. Gubitak više od polovice zubi, koji se ne da protezom nadomjestiti 50%

e) Uho i sluh

25. Jaka nagluhost na jednom uhu 20%
26. Podpuna gluhoća na jednom uhu 30%
27. Podpuna gluhoća na jednom uhu, a jaka nagluhost na drugom uhu 40%
28. Podpuna gluhoća na oba uha 50%
29. Podpuni gubitak jedne ušne školjke 20%
30. Podpuni gubitak obih ušnih školjki 30%

f) Oko

Priradna nesposobnost zbog oštećenja očiju, vidnog živca ili vidnih središta ocjenjuje se uviek prema stupnju oštećenja ili oslabljenja vidne oštrine, a bez obzira na vrstu povrede.

Jedino kod oka donosi se konačna odluka na temelju okulističkog pregleda vidne oštrine na oba oka, zbrajajući postotak priradne nesposobnosti uslied smanjenja vidne oštrine na oba oka.

Pri tom se treba pridržavati sliedećeg načela: za smanjenje oštrine vida od 2/10 dodaje se 10%; za 4/10 dodaje se 20%; za 6/10 dodaje se 30%; za 8/10 dodaje se 40%.

Prema tome, ako je vidna oštrina na jednom oku smanjena za ukupno 2/10, a na drugom oku 4/10, vid je umanjen za ukupno 6/10 odnosno 30%.

Ako nam dakle okulistički nalaz glasi, da je vidna oštrina:

6/8, to znači, da je vid smanjen za 2/10, t. j. za 10%
6/12, to znači, da je vid smanjen za 4/10, t. j. za 20%
6/24, to znači, da je vid smanjen za 6/10, t. j. za 30%

6/60, to znači, da je vid smanjen za 8/10, t. j. za 40%
1/60, to znači, da je vid smanjen za 10/10, t. j. za 50%

31. Podpuni gubitak vida na jednom oku ili gubitak jednog oka 50%
32. Podpuna sliepoća na oba oka ili gubitak obih očiju 100% s dod.
33. Ptoza, ako je na oba oka, računa se prema vidnoj oštrini 20 do 100%
34. Lagoftalmus na jednom oku u većem stupnju 40%
35. Lagoftalmus na oba oka prema težini stanja 40—70%
    Entropium, trihiasis, keratitis na oba oka uzimaju se u obzir za određivanje priradne nesposobnosti, ukoliko dolazi do smanjenja vidne oštrine
36. Kljenut nekoliko očnih mišića 40%
37. Stalno suzenje kao posljedica povrede ili bolesti suznog kanala 20%

## B. VRAT

1. Izkrivljenost vrata kao posljedica povrede ili upale 20% do 30%

### a) Grkljan

2. Suženost grkljana s otežanim disanjem uslied povrede grkljana ili dušnika 40%
3. Nepodpuna kljenut grkljana sa znatnim smetnjama kod fonacije 40%
4. Težka povreda grkljana, koja ostavlja za poljedicu trajnu afoniju, uz nošenje kanile 70%
5. Kronična upala grkljana, koja ima za posljedicu trajnu promuklost, kao po-

sljedica udisanja raznih otrovnih plinova ili kao posljedica drugih ratnih napora 30%

B) ŽDRIELO

6. Kljenut ždriela 30%
7. Znatno suženje jednjaka sa znatnim smetnjama kod prehrane 50%
8. Jednjak je podpuno zatvoren, dok se ozljeđenik hrani kroz fistulu na želudcu 70%

C. PRSNI KOŠ

1. Prielom prsne kosti bez komplikacije 0%
2. Prielom rebara bez komplikacije 0%
3. Prielom prsne kosti ili rebara s kroničnim gnojenjem kosti (ostoomyelitisom) 30%
4. Znatna izkrivljenost prsnog koša sa znatnim smetnjama kod disanja i kretnji 60%
5. Loše srasli prielom više rebara s jakim smetnjama kod disanja i s velikom izkrivljenošću prsnog koša 70%

D. TRBUH

a) Želudac i crieva

1. Fistula želudca kao posljedica povrede 80 do 100%
2. Anus praeternaturalis kao posljedica operativnog zahvata radi povrede crieva 100%
3. Inkontinencija alvi et urinae, koja je nastupila kao posljedica povrede 100%
4. Sterkoralna fistula malena, u blizini rektuma 30%

5. Veća sterkoralna fistula u predjelu trbuha 50%
6. Obična fistula uslied povrede 30%
7. Ako je fistula neobično velika 40%
8. Kila, koja je nastala kao posljedica povrede 30%
9. Kila s većom eventracijom kao posljedica povrede 40%
10. Smetnje u pasaži želudca i crieva, uslied kojih nastaje znatno slabljenje organizma, kao posljedica laparatomije trbuha, izvršene radi rane, ozljede ili povrede (mršavljenje, slabokrvnost) 40% do 70%

b) Jetra, bubrezi i slezena

11. Stanje poslije težke povrede jetara sa znatnim posljedicama 50%
12. Povreda žučnog mjehura s trajnom fistulom 80%
13. Stanje poslije težke povrede slezene 50%
14. Stanje poslije nefrektomije, radi povrede bubrega 50%
15. Trajna fistula poslije nefrektomije 70%
16. Jednostrani pyelonefritis kao posljedica povrede bubrega 60%
17. Obostrani pyelonefritis kao posljedica povrede bubrega 100%

c) Mokraćni mjehur i mokraćna ciev (uretra)

18. Kronična upala mokraćnog mjehura u jačem stupnju 50%

19. Fistula mokraćnog mjehura ili mokraćne cievi, kroz koju stalno kapa mokraća 60%
20. Sušenje mokraćne cievi kao posljedica povrede 30%
21. Upala samog mjehura, nastala uslied sušenja mokraćne cievi 50%
22. Upala ne samo mjehura, već i obaju bubrega, nastala uslied sušenja mokraćne cievi 100%

## E. SPOLNI ORGANI

1. Odkinuće uda (albatio penis totalis) 50%
2. Gubitak jednog muda 20%
3. Težka povreda obaju muda, ali je nutarnja sekrecija održana 40%
4. Gubitak obaju muda, pa je došlo do endokrinoložkih promjena (feminismus) 50%
5. Gubitak uda i obih muda 80%
6. Hydrokela ili traumatska hematokela s posljedicama 20%

## F. GORNJA OKRAJNINA

### a) Šaka

### Prsti

Ograničenost gibljivosti i ukočenost zglobova prstiju (contractura et ankylosis):

1. Ograničena gibljivost svih prstiju na jednoj šaci u manjem stupnju 20%
2. Ograničena gibljivost svih prstiju na jednoj šaci u većem stupnju ili na obadvie šake u manjem stupnju 30%

3. Ograničena gibljivost svih prstiju na obje šake u većem stupnju 40%
4. Ukočenost palca u karpometakarpalnom zglobu na jednoj šaci 0%
5. Ukočenost palca u karpometakarpalnom zglobu na obje šake 20%
6. Ukočenost palca u karpometakarpalnom i interfalangealnom zglobu na jednoj šaci 20%
7. Ukočenost palca u karpametakarpalnom i interfalangealnom zglobu na obje šake 30%
8. Ukočenost bilo kojeg prsta, osim palca 0%
9. Ukočenost svih ili većine prstiju, osim palca na jednoj šaci 30%
10. Ukočenost svih ili većine prstiju na obim šakama, osim palaca 50%
11. Ukočenost svih ili većine prstiju s palcem na jednoj šaci 50%
12. Ukočenost svih ili većine prstiju s palcima na obje šake 70%

Ako je gibljivost zglobova prstiju smanjena uslied dorzalne kontrakture, onda se priradna nesposobnost povećava još za 10%

Amputacija ili eksartikulacija

Palac

13. Gubitak obaju članaka (falangi) palca 20%
14. Gubitak obaju članaka i metakarpalne kosti palca 30%
15. Gubitak jednog članka palca i dviju falangi kažiprsta 20%

16. Gubitak jednog članka palca i dviju falangi kažiprsta a preostali bataljak kažiprsta ograničeno je gibljiv 30%
17. Gubitak palca sa bilo koja druga dva prsta na jednoj šaci, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 50%
18. Gubitak palca i kažiprsta s njihovim metakarpalnim kostima na jednoj šaci 50%
19. Gubitak obaju palaca i jednog kažiprsta, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 60%
20. Gubitak palca i kažiprsta na obim šakama, dok su metakarpalne kosti sačuvane 80%
21. Gubitak palca, kažiprsta i srednjeg prsta na jednoj šaci s njihovim metakarpalnim kostima 60%
22. Gubitak obaju palaca, jednog kažiprsta i srednjeg prsta, dok su metakarpalne kosti sačuvane 70%
23. Gubitak obaju palaca s njihovim metakarpalnim kostima 60%
24. Gubitak obaju palaca, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 50%
25. Gubitak obiju palaca s još tri prsta na jednoj šaci, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 80%
26. Gubitak obaju palaca s još tri prsta na obim šakama, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 100%
27. Gubitak palca s tri sliedeća prsta na istoj šaci (4 prva prsta), dok su im metakarpalne kosti sačuvane 60%

28. Gubitak palca i kažiprsta na jednoj šaci, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 40%

Gubitak prstiju, a palac je sačuvan

29. Gubitak kažiprsta i njegove metakarpalne kosti 20%
30. Gubitak kažiprsta i srednjeg prsta, s metakarpalnim kostima 40%
31. Gubitak kažiprsta, srednjeg i domalog prsta, s metakarpalnim kostima 50%
32. Gubitak kažiprsta, srednjeg, domalog i malog prsta s njihovim metakarpalnim kostima 60%
33. Gubitak srednjeg i domalog prsta i njihovih metakarpalnih kostiju 30%
34. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta s njihovim metakarpalnim kostima 40%
35. Gubitak malog i domalog prsta s njihovim metakarpalnim kostima 20%
36. Gubtak kažiprsta i srednjeg prsta, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 30%
37. Gubitak bilo koja dva prsta (osim palca), dok su im metakarpalne kosti sačuvane 20%
38. Gubitak kažiprsta, srednjeg i domalog prsta, dok su im metakarpalne kosti sačuvane 40%
39. Gubitak kažiprsta, srednjeg i domalog prsta te malog prsta (četiri posljednja prsta), dok su im metakarpalne kosti sačuvane 50%

40. Gubita svih prstiju jedne šake 70%
41. Gubitak svih prstiju na obim šakama 100% s dod.
42. Izkrivljenost prsta, koja uvjetuje njegovu neuporabivost, prosuđuje se tako, kao da dotični prst doista manjka
43. Gubitak druge i treće falange najmanje na tri prsta 20%
44. Loše srasli prielomi metakarpalnih kostiju prosuđuju se prema smanjenoj funkciji šaka odnosno prstiju
45. Kod fistuloznih ostemielitida treba dodati još 10%
46. Neizlječiva izčašenost karpometakarpalnih kostiju na tri do pet prstiju 30 do 50%
47. Kod stanja, spomenutog u toč. 46., na obim šakama, treba dodati 20%

Ručni zglob

Ograničena gibljivost i ukočenost

48. Ograničena gibljivost ručnog zgloba u većem stupnju 20%
49. Podpuna ukočenost ručnog zgloba u povoljnom položaju 40%
50. Podpuna ukočenost ručnog zgloba u nepovoljnom položaju pretjerane dorzalne fleksije 50%
51. Podpuna ukočenost ručnog zgloba u nepovoljnom položaju maksimalne volarne fleksije 60%
52. Amputacija šake jedne ruke 70%
53. Amputacija obih šaka na rukama s dodatkom 100%

### b) Podlaktica

#### Prielomi

54. Loše srasli prielom obih kostiju podlaktice, s ograničenom gibljivošću u smislu pronacije, dok je supinacija sačuvana 20%
55. Loše srasli prielomi obih kostiju podlaktice, s ograničenom gibljivošću u u smislu supinacije, dok je položaj ruke u pronaciji 30%
56. Podpuna ukočenost podlaktice u položaju pronacije, kao posljedica loše sraslog prieloma obih kostiju podlaktice 50%
57. Podpuna ukočenost podlaktice u položaju supinacije, kao posljedica loše sraslog prieloma obih kostiju podlaktice 40%

#### Amputacija i lažni zglob

58. Amputacija podlaktice 70%
59. Amputacija podlaktice na obim rukama s dodatkom 100%
60. Lažni zglob obih kostiju podlaktice 40%
61. Veći defekt obih kostiju podlaktice 50%
62. Lažni zglob ili veći defekt radiusa 30—40%
63. Veći defekt ulne 20%

Stanju, spomenutom u točki 60.—63., ukoliko se nalazi na obim rukama, treba dodati 20%.

### c) Lakat

**Ograničena gibivost (kontraktura) u lakatnom zglobu**

64. Ograničena gibivost (kontraktura) lakatnog zgloba u povoljnom položaju fleksije od 75 stupnjeva do podpune fleksije 20%
65. Ograničena gibljivost lakatnog zgloba u nepovoljnom položaju ekstenzije od 105 do 180 stupnjeva 40%

Primjetba: Spomenute kretnje slobodne su samo u spomenutom položaju, dok je zglob za svaku drugu vrstu kretnje podpuno aretiran.

**Ukočenost (Antikloza)**

U povoljnom položaju

66. Lakatni zglob je ukočen pod kutom od 75—90 stupnjeva 30%
67. Lakatni zglob je ukočen pod kutom od 45—75 stupnjeva 40%

U nepovoljnom položaju

68. Lakatni zglob je ukočen pod podpuno šiljastim kutom, ruka je gotovo podpuno priljubljena uz nadlakticu 70%
69 Lakatni zglob je ukočen pod tupim kutom ili pod kutom od 150 do 180 stupnjeva 60%

Ako se prednje promjene nalaze na obim rukama, treba dodati još 20%.

Prielomi u predjelu lakatnog zgloba prosuđuju se prema funkcional-

nim smetnjama, a to se klasificira prema napried spomenutim točkama.

Amputacije i izčašenja

| | | |
|---|---|---|
| 70. | Eksartikulacija u lakatnom zglobu | 80% |
| 71. | Eksartikulacija obih podlaktica u lakatnom zglobu | 100% s dod. |
| 72. | Olabavljenost (Schlottergelenk) lakatnog zgloba u većem stupnju skopčana s bolovima i jačim artritičkim promjenama | 30 do 40% |

Zastarjela izčašenost lakatnog zgloba prosuđuje se po funkcionalnim izpadima, te se ocjenjuje prema napried spomenutim točkama.

d) Nadlaktica

Amputacija i eksartikulacija

| | | |
|---|---|---|
| 73. | Amputacija nadlaktice | 80% |
| 74. | Amputacija obih nadlaktica | 100% s dod. |
| 75. | Eksartikulacija nadlaktice u ramenom zglobu | 90% |
| 76. | Eksartikulacija obih nadlaktica u ramenom zglobu | 100% s dod. |

**Prelomi i lažni zglobovi**

| | | |
|---|---|---|
| 77. | Loše srasli prielom nadlaktice sa znatnim skraćenjem i deformacijom osovine | 30% |
| 78. | Lažni zglob ili veći defekt nadlaktice kao posljedica povrede ili bolesti | 40—50% |

Ukoliko se napried spomenuto stanje nalazi na obim rukama, treba dodati 20%.

e) Rameni zgob

**Ograničena gibljivost i ukočenost**

79. Veća ograničena gibljivost ramenog zgloba s trajnim smetnjama 30%
80. Podpuna ukočenost ramenog zgloba u povoljnom položaju 40%
81. Podpuna ukočenost ramenog zgloba u nepovoljnom položaju 60%

**Ključna kost i lopatica**

Prielomi

82. Prielomi ključne kosti i lopatice, koji su zarasli bez komplikacija 0%
83. Loše srasli prielom ključne kosti sa znatnim smetnjama pri kretnjama u menom zglobu 30%
84. Loše srasli prielomi lopatice s kroničnim gnojenjem kosti 30%

**Izčašenost (luksacija)**

85. Zastarjela izčašenost u ramenom zglobu 40%
86. Zastarjela izčašenost u sterno-klavikularnom zglobu 20%

f) Mišići

87. Veća refleksna atrofija ramena, nadlaktice i podlaktice 30%
88. Podpuna atrofija gornje okrajnine 70%

Ukoliko se prednje promjene nalaze na obim okrajninama, treba pridodati 20%.

## G. DONJA OKRAJNINA

### Stopalo

### Prsti

1. Podpuna ukočenost svih prstiju na obim stopalima u povoljnom položaju 20%
2. Znatna izkrivljenost i ukočenost prstiju na jednom stopalu, koja veoma otežava hod, većinom kao posljedica ozebina ili opeklina 20%
3. Ako je stanje, spomenuto u toč. 2., na obim stopalima, treba dodati 20%

### Amputacija ili eksartikulacija

4. Gubitak palca na obim nogama, dok su im metatarzalne kosti sačuvane 20%
5. Gubitak palca s njegovom metatarzalnom kosti 20%
6. Gubitak palca s njegovom metatarzalnom kosti na obim stopalima 30%
7. Gubitak palca i ma koja tri prsta 20%
8. Gubitak svi prstiju na jednom stopalo 30%
9. Gubitak svih prstiju na oba stopala 40%
10. Gubitak dva do tri prsta u njihovim metatarzalnim kostima na jednom stopalu 30%
11. Gubitak dva do tri prsta s njihovim metatarzalnim kostima na obim stopalima 50%
12. Amputacija stopala po Lisfranku na jednom stopalu 40%
13. Amputacija stopala po Lisfranku na obim stopalima 60%

### Tarzus

| | | |
|---|---|---|
| 14. | Povreda ma koje tarzalne kosti | 20% |
| 15. | Povreda više tarzalnih kostiju | 30% |

### Amputacija ili eksartikulacija

| | | |
|---|---|---|
| 16. | Gubitak stopala u amputacionoj liniji po Schoparu na jednom stopalu | 50% |
| 17. | Gubitak stopala u amputacionoj liniji po Schoparu na obim stopalima | 80% |

### Skočni zglob

Ograničena gibljivost i ukočenost

| | | |
|---|---|---|
| 18. | Ograničena gibljivost s položajem stopala u pes eqinus | 20% |
| 19. | Ograničena gibljivost s položajem u pes calcaneusu | 30% |
| 20. | Ograničena gibljivost s položajem stopalo u pes planovalgusu | 30% |
| 21. | Podpuna ukočenost skočnog zgloba u dobrom položaju pod pravim kutom | 20% |
| 22. | Podpuna ukočenost skočnog zgloba u lošem položaju pod tupim ili šiljatim kutom | 40% |
| | Ako se povrede, spomenute u točki 18.—22. nalaze na obim stopalima, treba dodati 20% | |

### Amputacija ili eksartikulacija

| | | |
|---|---|---|
| 23. | Gubitak stopala u amputacionoj liniji po Pirogoffu | 50% |
| 24. | Gubitak stopala u amputacionoj liniji po Pirogoffu na obim nogama | 100% |
| 25. | Gubitak stopala u skočnom zglobu (eksartikulacija) | 60% |
| 26. | Gubitak obih stopala u skočnom zglobu | 100% s dod. |

b) Podkoljenica

Prielomi i lažni zglobovi

27. Loše srasli prielom obih kostiju podkoljenice s deformacijom osovine u smislu o-noge sa skraćenjem do 3 cm 20%

28. Loše srasli prielom obih kostiju podkoljenice s deformacijom osovine u smislu x-noge sa skraćenjem do 3 cm 30%

29. Loše srasli prielom obih kostiju podkoljenice s izkrivljenošću osovine, nepravilan položaj stopala, i skraćenje 3—6cm. Hod moguć s pomoću ortopedskog pomagala 50%

30. Loše srasli prielom obih kostiju podkoljenice s izkrivljenošću osovine, nepravilan položaj stopala, i skraćenje 3—6 cm. Hod moguć s pomoću ortopedskog pomagala 50%

31. Kod maleolarnog prieloma ocjenjuje se nesposobnost prema ograničenosti kretnja u skočnom zglobu

32. Loše srasli prielom obih kostiju podkoljenice sa skraćenjem većim od 6 cm. Hod moguć jedino s pomoću sprava 50%

Ako prednje promjene postoje na obim nogama, valja dodati 20%

33. Lažni zglob podkoljenice 40%

34. Lažni zglob podkoljenice s većim defektom tibije 50%

Amputacije i eksartikulacije

| | |
|---|---|
| 35. Amputacija podkoljenice na jednoj nozi | 60% |
| 36. Eksartikulacija u koljenom zglobu | 70% |
| 37. Amputacija podkoljenice ili eksartikulacija u koljenom zglobu na obim nogama | 100% dod. |

c) Iver

| | |
|---|---|
| 38. Lažni zglob ivera s artrofijom mišića i ograničenom gibljivošću koljenog zgloba | 20—30% |
| 39. Ako se prednje promjene nalaze na obim iverima, postotak nesposobnosti povećava se za | 10% |
| 40. Gubitak ivera na jednoj nozi, ako je stanje skopčano s većom labavošću koljenog zgloba | 0—30% |
| 41. Stanje, spomenuto u toč. 40., na obim nogama | 30—50% |

d) Koljeno

Ograničena gibljivost i ukočenost

| | |
|---|---|
| 42. Ograničena gibljivost koljenog zgloba pod povoljnim kutom od vertikale za 25 do 45 stupnjeva | 20% |
| 43. Ograničena gibljivost koljenog zgloba pod nepovoljnim kutom od 45 stupnjeva i većim | 30% |
| 44. Ukoliko se prednje promjene nalaze na obim nogama, postotak nesposobnosti povećava se za | 10% |

45. podpuna ukočenost koljenog zgloba u povoljnom opruženom ili skoro opruženom položaju 40%
46. Podpuna ukočenost koljenog zgloba u nepovoljnom položaju, t. j. pod kutom od 45 do 90 stupnjeva 60%
47. Podpuna ukočenost koljenog zgloba u nepovoljnom položaju, t. j. pod kutom od 90 i više stupnjeva 70%
48. Olabavljenost koljenog zgloba u manjem stupnju (Schlottergelenk) 30%
49. Olabavljenost koljenog zgloba u većem stupnju 50%
50. Ako se prednje promjene nalaze na obim nogama, postotak nesposobnosti povećava se za 20%

e) N a d k o l j e n i c a

**Prielomi i lažni zglobavi**

51. Loše srasli prielom diafize nadkoljenice, te izkrivljenost osovine u manjem stupnju i skraćenje od 3—6 cm 40%
52 Loše srasli prielom diafize nadkoljenice s jačom izkrivljenošću osovine (o ili x) i sa skraćenjem od 3—6 cm 50%
53. Loše srasli prielom diafize nadkoljenice sa skraćenjem od 3—6 cm, te s deformacijom u smislu uvijenosti koljena prema nazad (genu recurvatum) 50%
54. Loše srasli prielom diafize nadkoljenice sa skraćenjem većim od 6 cm, s osred-

| | | |
|---|---|---|
| | njom izkrivljenošću osovine, te s atrofijom mišića | 50% |
| 55. | Ukoliko postoji izkrivljenost osovine, jača od one u toč. 54. treba dodati | 10% |
| 56. | Lažni zglob ili veći defekt diafize nadkoljnice | 50—60% |
| 57. | Lažni zglob vrata nadkoljenice (colli fermoris) | 50—60% |
| 58. | Ako se napried spomenuto stanje nalazi na obim nogama, treba spomenutom postotku dodati | 20% |

**Amputacija i eksartikulacija**

| | | |
|---|---|---|
| 59. | Amputacija nadkoljenice | 80% |
| 60. | Amputacija obih nadkoljenica | 100% s dod. |
| 61. | Eksartikulacija nadkoljenice u kuku | 90% |
| 62. | Eksartikulacija obih nadkoljenica u kuku | 100% s dod. |

## f) Kuk i zdjelica

**Ograničena gibljivost i ukočenost**

| | | |
|---|---|---|
| 63. | Ograničena gibljivost kuka u manjem stupnju | 20% |
| 64. | Ograničena gibljivost kuka u većem stupnju | 30% |
| 65. | Podpuna ukočenost kuka u dobrom i povoljnom položaju | 40% |
| 66. | Podpuna ukočenost kuka u lošem položaju | 70% |
| 67. | Podpuna ukočenost obih kukova ma u kojem položaju | 100% s dod. |

68. Ako se promjene, navedene u toč. 63. i 64., nalaze na obim kukovima, treba dodati 20%

Klecavost i izčašenost

69. Olabavljenost kuka u manjem stupnju 40%
70. Olabavljenost kuka u većem stupnju 50%
71. Zastarjela izčašenost kuka 60%
72. Kod prieloma zdjeličnih kostiju treba uzeti u obzir komplikacije nastale na organima, koji izpunjuju zdjelicu, te kronično gnojenje kosti, koje izaziva bilo kakve štetne posljedice na susjednim organima (živci, krvni sudovi) 40—80%

g) Mišići

73. Djelomično prekinuće mišića nadkoljenice s prednje ili sa stražnje strane, što ograničuje kretnje dotične okrajnine 20%
74. Podpuno prekinuće mišića nadkoljenice s prednje ili sa stražnje strane, koje znatno ograničuju kretnje dotične okrajnine 40%
75. Podpuna atrofija mišića nadkoljenice 30%
76. Podpuna atrofija mišića podkoljenice 30%
77. Nepodpuna atrofija mišića ciele donje okrajnine 40%
78. Podpuna atrofija ciele donje okrajnine 60%

Ako prednje promjene postoje na obim nogama, valja dodati 20%

h) Krvni sudovi

79. Proširenje vena na nozi kao posljedica rana, povreda, ozljeda ili bolesti krvnih sudova u jačem stupnju 30%
80. Proširenje vena na nozi s kroničnim čirovima i jačom oteklinom (elefantiaza) 30—50%
Ukoliko se prednje promjene nalaze na obim donjim okrajninama postotak priradne nesposobnosti povećava se, već prema težini slučaja, za 10 do 20%

**Dvostruka amputacija**

81. Amputacija dvaju raznih udova 100% s dod.
82. Podpuni izpad funkcije dviju raznih okrajnina 100% s dod.
83. Amputacija bilo kojeg uda i sljepoća na jednom oku 100% s dod.

H. KRALJEŽNICA

1. Jača savijenost kralježnice (scoliosis) kao posljedica upale ili povrede 30—50%
2. Jako gibozno izkrivljenje kralježnice, kao posljedica upala ili povreda 60—80%
3. Ograničena spondiloza kao posljedica povrede ili prieloma 30—40%
4. Spondiloza u većem stupnju kao posljedica povrede i prieloma 40—60%
5. Spondylarthritis ankylopoetica u lakšem stupnju 60%
6. Spondylarthritis ankylopoetica u težem stupnju 100% s dod.

## I. ŽIVČANE BOLESTI

### a) Središnji živčani sustav

**Veliki mozak**

1. Nepodpuna kljenut (monoparesis) gornje okrajnine 40%
2. Podpuna kljenut (monoplegija) gornje okrajnine 80%
3. Nepodpuna kljenut (monoparesis) donje okrajnine 40%
4. Podpuna kljenut (monoplegija) donje okrajnine 70%
5. Nepodpuna kljenut (hemiparesis) polovice tiela 40—70%
6. Podpuna kljenut (hemiplegija) polovice tiela 100% s dod.
7. Senzorna afazija 70%
8. Motorna afazija 50%
9. Encefalopathija posttraumatica 40—60%
10. Encefalopathia posttraumatica te alteratio psyhica 100% s dod.

### Živci mozga

**Kljenuti**

11. Izpad funkcije živaca I. (nervusa olfaktoriusa 0%
12. Izpad funkcije živaca II. nerv. optikusa, vidi kod očiju
13. Izpad funkcije živca III. (nerv. okulomotoriusa) 20—40%
14. Izpad funkcije živca IV. (nerv. trochlearisa ili VI. nerv abducensa 0%
15. Izpad funkcije živca V. (nerv. trigeminusa, motorne i senzibilne grane) 20—40%

16. Ako se radi o obostranoj kljenuti živaca III. i V., treba dodati 40%
17. Izpad živaca VII. (nerv. intermediofacialisa) 30%
18. Izpad funkcije živca VIII. (nerv. statoaktikusa, vidi uho)
19. Izpad funkcije živca IX. (nerv. glossofaryngeusa) 0%
20. Izpad funkcije živca X. (nerv. vagusa) 30%
21. Izpad funkcije živca XI. (nerv. akcesoriusa) 30%
22. Izpad funkcije živca XII. (nerv. hypoglossusa) 30%
23. Ako se radi o obostranoj kljenuti kod napried spomenutih živaca treba dodati 40%

### Mali mozak

24. Kod jednostrane povrede maloga mozga, koja dovodi do kliničnih simptoma (ataksija, vertigo i t. d.) 60%
25. Kod povrede obih hemisfera maloga mozga, koja dovodi do klinički poznatih manifestnih simptoma 100% s dod.

### b) Kičmena moždina

26. Nepodpuna kljenut obih gornjih okrajnina 60—100%
27. Podpuna kljenut (diplegija) obih gor. okrajnina 100% s dod.
28. Nepodpuna kljenut obih donjih okrajnina 60—100%

29. Podpuna kljenut (paraplegija) obih danjih okrajnina 100% s dod.
30. Nepodpuna kljenut obih gornjih i donjih okrajnina 100% s dod.
31. Podpuna kljenut (kvadriplagija) obih gornjih i donjih okrajnina 100% s dod.

Primjetbe: Predmetom postupka ocjene priradne nesposobnosti su sve bolesti središnjeg živčanog sustava, koje su nastale na bazi traume, i akutne zarazne bolesti, zadobivene za vrieme službe u vojsci.

Posljedica luesa i alkohola nisu predmetom ocjene.

Kod skupine ekstrapiramidnih i encefalopadskih poremećaja zdravstvenog stanja potreban je podpun dokaz primarne traume ili akutne slike infekciozne bolesti s izravnim prielazom u kroničan stadij odnosno aproksimativno latencija od 6 mjeseci od početka prvih znakova kliničkih izpada funkcija

c) Periferni živčani sustav

**Cervikalni splet**

32. Izpad živca fenikusa 30%
33. Obostrani izpad živca fenikusa uslied povrede ili bolesti 60—100%
34. Izpad funkcije živca aksilarisa 20%
35. Obostrani izpad funkcije živca aksilarisa uslied povrede ili bolesti 40%

**Brahialni splet**

36. Podpuna jednostrana kljenut brahialnog spleta 80%
37. Podpuna obostrana kljenut brahialnog spleta 100% s dod.

38. Podpuna kljenost brahialnog spleta po tipu Duchen-Erb tako zvana gornja kljenut, dok je funkcija šake podpuno sačuvana 30%
39. Podpuna kljenut brahialnog spleta po tipu Klumke, t. zv. donja kljenut šake 60%
40. Kod obostrane kljenuti, spomenute u u toč. 38. i 39., treba dodati 30%
41. Podpuna kljenut živca medianusa 50%
42. Podpuna kljenut živca radialisa 50%
43. Podpuna kljenut živca muskulokutaneusa 20%
44. Podpuna kljenut živca ulnarisa 40%
45. Nepodpuna kljenut živca medianusa ili radialisa 30%
46. Nepodpuna kljenut živca ulnarisa 20%

**Torakalni splet**

47. Podpuna jednostrana kljenut spomenutog živčanog spleta, koja dovodi do otežanog disanja i do deformacije kičmenog stupa uslied nemogućnosti uzpravnog stava 40%
48. Kod obostrane kljenuti spomenutog živčanog spleta treba dodati 30%

**Lumbosakralni splet**

49. Podpuna jednostrana kljenut lumbosakralnog spleta 70%
50. Obostrana kljenut lumbosakralnog spleta 100% s dod.

### Lumbalni splet

51. Podpuna kljenut živca femoralisa 40%
52. Podpuna kljenut živca gluteusa superior et inferior 40%
53. Kod obostrane kljenuti živaca, spomenutih u toč. 51. i 52., treba dodati 30%

### Sakralni splet

54. Podpuna kljenut živca ischiadicusa 50%
55. Podpuna kljenut živca tibialisa 40%
56. Podpuna kljenut živca fibularisa comunisa (peroneusa) 30%

### Stidni splet (Plexus pudendus)

57. Podpuna kljenut živaca, koji inerviraju mjehur, debelo crievo i spolne organe, te dovode do t. zv. inkontinencije urinae et alvi 100%

Kod ocjenjivanja priradne nesposobnosti uslied povrede perifernih živaca pristupa se definitivnom postupku tek onda, kad je liečenje podpuno završeno, t. j. kada je kod prekinuća kontinuiteta živca izvršen šav istoga, inače se dotično stanje ocjenjuje privremeno na godinu dana.

Po mogućnosti savjetuje se ozljeđeniku, da se dade operativno liečiti, t. j. sašiti živac, ukoliko su izpunjeni zato obći uvjeti.

Kao optimalno vrieme poslije povrede uzima se rok od 6 mjeseci; što je više vremena prošlo od toga roka, to su i izgledi za operativni uspjeh manji, a i naše ocjenjivanje priradne nesposobnosti sve se više približava konačnoj ocjeni.

d) Duševne bolesti

Manialno depresivna i shizofrena skupina bolesti s jasno izraženom kliničkom slikom nije predmet postupka ocjene priradne nesposobnosti. Duševna smetena stanja i težka reaktivna stanja imaju se bezuvjetno što duže držati na liečenju u stručnim zavodima, valja nastojati, da se bezuvjetno izključe traumatski činbenici kod početka bolesti.

Ukoliko ti traumatski činbenici postoje, ima se ocjena donieti prema odgovarajućim stavkama.

Ocjena priradne nesposobnosti u takvim slučajevima doniet će se tek nakon godinu dana, računajući od dana početka bolesti.

Ukoliko se dokaže, da je uslied pretežno egzogenih faktora nastupilo trajno defektno duševno stanje kod težih psihopata ili shizoida, priznaje se ozljeđenost 50—100%

## J. UNUTARNJE BOLESTI

### a) Srdce i aorta

1. Oboljenja osrčja, ukoliko su u izravnoj vezi s ranom, povredom ili ozljedom ili oboljenjem zadobivenim uslied ratnih napora 40—90%
2. Kronične bolesti srdca i krvotoka sa sklonošću k dekompenzaciji kod težkog rada 30—40%
3. Kronične bolesti srdca i krvotoka sa klonošću k dekompenzaciji već kod lakšeg rada 50—70%

4. Težke kronične bolesti srdca i krvotoka s izraženom dokompenzacijom i za vrieme mirovanja 80—100%

b) Pluća i porebrica

5. Znatno proširenje pluća s kroničnim oboljenjem dušnika i dušnica, te sa znatnom tjelesnom slabošću kao posljedica rana, povreda, ozljeda ili bolesti, zadobivenih uslied ratnih napora 40—60%
6. Kronična adhezivna upala porebrice 20%
7. Kronična adhezivna gnojna upala porebrice s fistulom 40—60%
8. Težka obostrana adhezivna upala porebrice (kronična) s izraženom jakom kaheksijom 60—80%

## SPECIFIČNE BOLESTI

### Tuberkuloza

Ukoliko je kod ozljeđenika došlo da specifičnog tuberkuloznog oboljenja kao posljedice pretrpljenih ratnih napora ili rane, povrede ili ozljede, pripada mu ozljednina prema težini bolesti.

Kod slučajeva, koji se nalaze na bolničkom liečenju, treba prosuđivati dotični slučaj privremeno, dok ne dođe do stacioniranog stanja.

9. Aktivna tuberkuloza pluća s izraženošću procesa uglavnom na jednoj strani bez rentgenoložkih znakova desimenacije, a objektivno stanje bolestnika (ozljeđenika) je povoljno (lakši slučaj) 20—40%

10. Aktivna tuberkuloza pluća s jaćom obostranom izraženošću procesa, kod kojega postoje rentgenoložki znakovi za kavernoznu ili kazeoznu formu, dok je kliničko i objektivno stanje ozljeđenika težko (temperatura, mršavljenje, Koch pozitivan) 40—60%

11. Aktivna obostrana tuberkuloza pluća u težkom stupnju, kod koje postoje rentgenoložki znakovi za jaku diseminaciju ili razpad tkiva (kazeozni ili kavernozni oblik) dok je kliničko i objektivno stanje ozljeđenika vrlo težko (visoka temperatura, rapidno mršavljenje, ne može napustiti krevet) 70—100%

### c) Trbuh

#### Želudac i crieva

12. Kronično oboljenje želudca i crieva kao posljedica bolesti preboljenih u ratu (infekciozne bolesti) 20—40%

13. Težke kronične bubrežne bolesti sa znatno povišenim krvnim tlakom ili s težim srdčanim poremećaiem ili uobće s težkim poremećajem bubrežnih funkcija 60—100%

14. Kronična malarija sa znakovima jače tjelesne izcrpljenosti i mršavljenja 40—60%

15. Šećerna bolest kao neposredna posljedica rane, povrede ili ozljede glave iza potresa mozga ili kičmene moždine ili povrede bilo kojeg drugog organa, koji mogu izazvati takvo stanje 50%

## K. OSTALE OZLJEDE I BOLESTI

### Ožiljci

Privremena nesposobnost, koja je nastala uslied rane, povrede ili ozljede mekih dielova (kože, mišićja, tetiva) prosuđivati će se prema funkcionalnim smetnjama, koje su nastale uslied dotičnog defekta tkiva. Pri tom se treba rukovoditi i uzeti u obzir na:

veličinu ožiljka, njegovu lokalizaciju, da li se prostire samo na površini ili seže u dubinu, da li se nalazi u blizini zgloba ili na slobodnoj površini, te da li je s ožiljkom zahvaćen koji živac ili koji drugi važni organ.

Kad se ustanovi, do kakvog je izpada funkcije došlo uslied dotičnog defekta tkiva, ocjenit će se i prosuđivati dotični izpad funkcije prema napried spomenutim i utvrđenim načelima.

Ukoliko se stanje ozljeđenika i njegova priradna nesposobnost može popraviti, ako se dotični defekt tkiva operativno odstrani ili oslobodi, ne smije se takav slučaj uzeti u postupak za ocjenjivanje priradne nesposobnosti.

Ako pak nema izgleda, da bi se stanje ozljeđenika poslije operacije popravilo, treba takav slučaj uzeti u postupak za određivanje priradne nesposobnosti prema postojećem stanju.

## KRONIČNO GNOJENJE KOŠTANE MOŽDINE

### (Osteomylitis chr.)

Kod ratnih ozljeđenika spomenuto je oboljenje većinom posljedica kompliciranih preloma, a mnogo je rjeđe posljedica bolesti.

Dobar dio kompliciranih preloma zaraste ad integrum bez ikakvog izpada funkcije, ali ostavlja ozljeđenika

ipak bolestnikom kroz cieli život radi kroničnog gnojenja koštane moždine.

Većinom bi sam prielom bio bez ikakvi posljedica, ali ako ostavi:

| | |
|---|---|
| 1. Trajnu fistulu kao posljedicu kroničnog gnojenja kosti na mjestu, gdje ne čini znatne smetnje organima za kretanje | 20% |
| 2. Ako se takva fistula nalazi na mjestu, gdje smeta nekom oraganu pri kretanju na pr. u blizini zgloba | 30% |
| Ukoliko dolazi i kronično gnojenje kosti kao posljedica rana, ozljeda ili povreda, uslied kojih je smanjena priradna sposobnost po ovom propisniku, dodaje se k osnovnom postotku priradne nesposobnosti još | 10% |

### Otrovanja

| | |
|---|---|
| Otrovanja ili bolesti, nastale uslied bojnih otrova, ocjenjuju se prema posljedicama, koje su izazvane na stanovitim organima | 50—100% |

### IX.

Ovaj naputak zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar oružanih snaga
Ustaški krilnik:

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 1367-D.V.-1944)

* Narodne novine od 1. kolovoza 1944. broj 171.

# NAREDBA

## Ministarstva prometa od 22. lipnja 1944. broj 4364-1944 o promjeni pravilnika od 17. srpnja 1940. broj 36.541-1940 o dnevnicama poštanskih službenika za pratnju pošte

Na temelju članka 52. uredbe o organizaciji ministarstva pošte, telegrafa i telefona od 5. svibnja 1940. M. s. broj 613.-1940, a u sporazumu s Ministarstvom državne riznice, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Član 1. mienja se i glasi:

»Poštanskim službenicima, kada prate poštu na željeznicama, brodovima i suhozemnim putovima pripadaju ove dnevnice:

1. službenicima, koji su zaposleni u putujućim poštama:

a) činovnicima i činovničkim vježbenicima 800 kuna dnevno;

b) dočinovnicima, ugovornim dočinovnicima, podvornicima i ugovornim podvornicima 700 kuna dnevno;

2. dočinovnicima, ugovornim dočinovnicima, podvornicima i ugovornim podvornicima, koji prate izravne zaključke 500 kuna dnevno;

3. službenicima, koji prate poštu u inozemstvo i borave izvan granica države više od 3 sata, povećavaju se dnevnice iz točke 1. i 2. ovoga člana za 30%.

Ove dnevnice u točkama 1—3 vriede i izplaćuju se počevši od 12. svibnja 1944.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar prometa:

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 1496-D.V.-1944)

* Narodne novine od 1. kolovoza 1944. broj 171.

# ZAKONSKA ODREDBA

**o nadležnosti za ženitbene priepore zavičajnika občina onog područja, na kojem za te priepore vriedi zakonski članak I.:1911**

§ 1.

Za suđenje u prieporima, kojima je predmet ništetnost, pobijanje i razpust ženitbe ili razstava od stola i postelje ženitbenih drugova, od kojih je barem jedan zavičajnik koje občine na onom području, na kojem za te priepore vriedi zakonski članak I.:1911 (čl. 6. Ugrpp), izključivo je nadležan Sudbeni stol u Varaždinu kao sudbeni stol tog upravnog područja.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojeg dna prestaju vrieditti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 1. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXX-1522-D.V.1944

**Državni prabilježnik —**
**čuvar državnog pečata:**

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 2. kolovoza 1944. broj 172.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o osnutku izvršnih državnih prometnih oblasti

§ 1.

Kao područne ustanove Ministarstva prometa, Glavnog ravnateljstva za promet, osnivaju se sliedeće prometne oblasti:

1. Ravnateljstvo državnih željeznica sa sjedištem u Zagrebu;

2. Ravnateljstvo državnih željeznica sa sjedištem u Sarajevu;

3. Ravnateljstvo za građenje državnih željeznica sa sjedištem u Zagrebu;

4. Ravnateljstvo državnog samovoznog prometa sa sjedištem u Zagrebu.

§ 2.

Prostorna nadležnost Ravnateljstva za građenje državnih željeznica i Ravnateljstva državnog samovoznog prometa obuhvaća cielo područje Nezavisne Države Hrvatske.

Prostornu nadležnost Ravnateljstva državnih željeznica propisuje ministar prometa naredbom.

§ 3.

U djelokrug pojedinog ravnateljstva državnih željeznica spada: uzdržavanje i izkorišćivanje državnih željezničkih pruga i objekata, kao i uređenje i uprava državnog željezničkog prometa na odnosnom području.

§ 4.

U djelokrug Ravnateljstva za građenje državnih željeznica spada: osnivanje i izgradnja državnih željezničkih pruga.

§ 5.

U djelokrug Ravnateljstva za državni samovozni promet spada: uređenje i uprava državnog samovoznog prometa.

§ 6.

Na čelu pojedinog ravnateljstva, spomenutog u § 1., stoji ravnatelj. Ravnatelja ravnateljstva državnih željznica zamjenjuje pomoćnik.

Ravnatelji i pomoćnici imenuju se na priedlog ministra prometa odredbom Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske, a razpoređuju se u V. i IV. činovni razred.

§ 7.

Ravnateljstva se diele na odsjeke, a odsjeci prema potrebi na pododsjeke. Ravnateljstvima su podređene područne državne prometne izvršne jedinice.

Ustrojstvo ravnateljstava i područnih državnih prometnih izvršnih jedinica propisuje ministar prometa naredbom.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 1. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXIX-1473-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 2. kolovoza 1944. broj 172.

MINISTARSTVO DRŽAVNE RIZNICE

Odjel za državni proračun i računovodstvo

Na temelju § 6. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLVIII-Z. p.-1076 o izjednačenju propisa o državnom računovodstvu izadajem sliedeći

# NAPUTAK

## za izradbu priedloga proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1945.

## I. OBĆI DIO

Radi izradbe priedloga proračuna za godnu 1945., koji mora biti što stvarniji i temeljen na sigurnim podatcima, treba odmah pristupiti prikupljanju svih potrebnih podataka. Kao temelj za sastav priedloga proračuna služit će već odobreni proračuni državnih izdataka za godine 1942., 1943. i 1944. i pregled izvršenih izdataka i ostvarenih primitaka za cielu proračunsku godinu 1942. i 1943. te za proteklo razdoblje proračunske godine 1944. Prilikom izradbe treba još uzeti u obzir i izvršene prienose u toku ovih proračunskih godina, pa prema tome predvidjeti stvarne potrebe.

Prilikom izradbe priedloga proračuna treba voditi računa o težkim prilikama i izbjegavati predlaganje navjera za one izdatke, koji se mogu odgoditi. Sva ministarstva moraju voditi računa o tome, da baš u ovakvim izvanrednim prilikama država mora podmirivati mnoge potrebe, koje se u redovitim prilikama uobće ne pojavljuju, pa se stoga moraju odgađati izdatci, bez kojih državna uprava časovito može raditi. Osim toga

i državni primitci su, baš s obzirom na izvanredne prilike, znatno ograničeni, pa stoga državni probitci zahtievaju, da se proračun izdataka za sliedeću godinu svede na najmanju mjeru, uzevši u obzir samo one izdatke, bez kojih se redovito poslovanje u ovakvim prilikama ne može obavljati.

Radi toga pozivam sve odgovorne čimbenike, da prilikom izradbe svojih priedloga osobito vode računa o iztaknutom, te da izdatke, koji se mogu odgoditi, nikako ne predlažu, a izdatke za redovite potrebe i uredno poslovanje državne uprave, da svedu na najpotrebniji iznos.

## II. TEHNIČKI SASTAV DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izdatci i primitci za godinu 1945. predvidjet će se za cielu kalendarsku godinu, t. j. za razdoblje od 1. siečnja do 31. prosinca 1945.

Državni proračun dielit će se, kao i u tekućoj godini, na proračun obće državne uprave i na proračun državnih poduzeća.

U proračun državnih poduzeća spadaju sva državna poduzeća, koja se upravljaju po načelu najveće unosnosti (željezare, rudnici, poljodjelska dobra i t. d.), te svoje izdatke u cielosti podmiruju vlastitim primitcima i odbacuju višak u korist proračuna obće državne uprave, kao i javna poduzeća, koja imaju u prvom redu služiti izpunjenju stanovitog javnog zadatka, a u tom okviru moraju težiti i za što većom unosnošću (željeznica, pošta, državni novčani zavodi i t. d.). Svi drugi izdatci spadaju u proračun obće državne uprave, pa prema tim načelima moraju ministarstva i sastaviti svoje priedloge izdataka i primitaka.

## III. DRŽAVNI IZDATCI

Kao i u tekućem proračunu obće državne uprave, svako ministarstvo sa svim područnim glavnim ravnateljstvima, ustanovama i zavodima sačinjavat će posebno »p o g l a v l j e«, a u proračun će ući redom, koji je određen u § 6. zakonske odredbe o državnoj vladi od 9. listopada 1942. s naknadnim promjenama i nadopunama.

Ministarstva, u kojima su odredbom Poglavnika osnovana glavna ravnateljstva, predložit će na početku poglavlja potrebne izdatke za ministarstvo kao vrhovnu državnu upravnu oblast, a nakon toga će odieljeno biti predloženi izdatci za pojedina glavna ravnateljstva onim redom. kojim je navedena nadležnost pojedinih glavnih ravnateljstava u zakonskoj odredbi o državnoj vladi od 9. listopada 1942.

Svako pojedino državno poduzeće čini poseban proračun izdataka i primitaka.

Priedlozi proračuna ministarstva odnosno glavnih ravnateljstava diele se u »n a s l o v e«, koji se označuju tekućim rimskim brojevima, označenim u tekućem proračunu. Ako se u priedlogu pojavljuje nova ustanova ili zavod, kojeg nije bilo u tekućem proračunu, ovaj će naslov dobiti tekući broj predhodne ustanove ili zavoda s oznakom slova a, b, c, i t. d. Ovako će se naslovi unositi u priedlog radi lakšeg uzpoređivanja s predviđenim izdatcima iz tekuće godine, a u konačnom odobrenom proračunu brojevi će naslova teći redom, tako da će odpasti slova uz rimske brojeve. Ove izpravke obavit će Ministarstvo državne riznice kod konačnog odobrenja proračuna.

Ako se u priedlogu ne pojavljuju izdatci za neku oblast , ustanovu ili zavod, za koji su u tekućem prora-

čunu biti predviđeni, radi toga, što je ta oblast, ustanova ili zavod prestala postojati. uniet će se ovaj naslov u priedlog proračuna pod tekućim brojem, koji ima u tekućem proračunu s oznakom: »ukinut« ili »spojen s...« ili »predviđeno u naslovu...«, a u rubriku »Predviđeno u godini 1944.« unosi se svota navjera, predviđenih u tekućem proračunu, te u rubriku »Predlaže se razlika za 1945.« ista svota s naznakom »—« (manje). Svaki naslov nosit će naziv dotične oblasti, ustanove ili zavoda odnosno skupine, čije izdatke sadrži. U naslovima moraju bit skupljeni svi izdatci, osobni i stvarni (redoviti i izvanredni), koji se tiču te oblasti, ustanove, zavoda ili skupine.

Naslovi će se dalje dieliti na »s t u p c e«, koji također teku pod arapskim brojevima redom od početka pa do svršetka proračuna izdataka obće državne uprave. Stupci sadrže skupine izdataka iste vrsti ili samo jedan izdatak, ukoliko u istom naslovu nema drugih njemu srodnih izdataka, Stupci se mogu dieliti u »p o d s t u p c e« koji teku redom pod arapskim brojevima od početka do završetka podjele jednog stupca. Ako je u pojedinim podstupcima potrebna još i daljnja podjela, podstupac se može dieliti na »s t a v k e«, koje nemaju tekućih brojeva, pa se njihovi iznosi unose unutar prostora, u kojem se nalazi tekst odnosne stavke redom s naznakom početnih slova abecede.

Ako se pojedini stupci i podstupci iz tekućeg proračuna ne predviđaju više u priedlogu proračuna za godinu 1945., tekući broj ovog stupca i podstupca unosi se u priedlog svojim redom, ali se u tekst stupaca odnosno podstupca označuje samo razlog, radi kojeg se ne predviđa navjera, na pr. »ukinut«, »spojen na stup... podstup...« ili »predviđen u stup... podstup...« i t. d. U ovom slučaju stupac za navjere, koje se predlažu za

god. 1945., ostaje prazan, u stupac odnosno podstupac za navjere iz tekućeg proračuna unosi se odobrena navjera za godinu 1944., a u stupac odnosno podstupac »razlika« unosi se ista svota s oznakom »—« (manje).

Ako se u priedlog proračuna unosi navjera, koja u tekućem proračunu uobće nije predviđena, stupac odnosno podstupac ove navjere dobit će tekući broj predhodnog stupca odnosno podstupca s naznakom »a, b, c« i t. d. U ovom slučaju u rubriku za navjere, predviđene u godini 1944., naznačuje se »novo«, a u rubriku za razliku unosi se iznos predložene navjere s oznakom »+« (više).

Zbroj navjera unesenih u rubriku »Predviđeno u godini 1944.«, mora biti jednak zbroju navjera cielog naslova u tekućem proračunu.

Ako su u toku godine 1944. na pojedinim stupcima i podstupcima bili odobreni prienosi ili povećanja iz proračunske pričuve, ne će se u rubriku za navjere iz godine 1944. unositi ove promjene, ali će se podatci o tome zabilježiti u istoj visini u rubrici »Primjetba«.

Kod uzpoređivanja predloženih navjera za godinu 1945. i odobrenih navjera za godinu 1944. mora se u rubrici »Predviđeno u godini 1944.« unieti proračunom odobrena svota za svaki podstupac posebno (ako se je stupac u tekućem proračunu dielio na podstupce) i prema tome i u sliedećoj rubrici razlika za svaki podstupac posebno. U ovakvom slučaju (za stupce, koji se diele na podstupce) u rubrici »predviđeno u godini 1944« i u rubrici »predlaže se razlika za godinu 1945.« ne pokazuje se nigdje cieli iznos navjere predviđene u godini 1944. i cieli iznos razlike za stupac, nego samo za pojedine podstupce.

Kod predviđenja stvarnih izdataka treba osobito paziti, da se srodni izdatci ne predviđaju na raznim stup-

cima i izmienjenim nazivima, jer se time otežava preglednost predloženih izdataka. Na ovo će Ministarstvo državne riznice osobito pripaziti.

Sve ovo vriedi i za posebne priedloge proračuna državnih poduzeća s tom razlikom, da ona nemaju proračunski naslov, nego samo naziv poduzeća. Stupci i podstupci kod svakog državnog poduzeća počinju arapskim tekućim brojem 1 i teku do kraja proračuna poduzeća, odnosno podstupci do kraja stupca. Priedlog proračuna izdataka i primitaka sastavit će se na tiskanici obrazca broj 1, koje će ministarstva i glavna ravnateljstva dobiti na njihov zahtjev kod Ministarstva državne riznice, Odjela za državni proračun i računovodstvo, Odsjeka za državni proračun, Katančićeva ul. 5-I., dok su ih područne oblasti, uredi, ustanove i zavodi dužni sami izraditi prema ovome obrazcu.

## OSOBNI IZDATCI

Na izradbu priedloga osobnih izdataka treba osobito pripaziti, te osigurati proračunska mjesta za sve djelatne državne službenike. U tekućem proračunu predviđen za sve oblasti, urede, ustanove i zavode dovoljan broj mjesta, pa se stoga **u priedlogu ne smiju predviđati nova mjesta službenika.**

Iznimke od prednjeg možebiti samo u slučajevima, kada se na temelju pojedinih zakonskih propisa osnivaju nove oblasti, uredi, ustanove ili zavodi. U ovakvim slučajevima mora se u obrazloženju na desnoj strani temeljito obrazložiti potreba novih mjesta, a u tekstu stupca odnosno podstupca kod odgovarajućeg razreda navesti: »novo mjesto« »2 nova mjesta« i sl.,

na pr. kod teksta: 7 činovnika: 2-VI-2, 3-V-1 i 2-VII-1 (jedno novo mjesto 1-VII-1).

Nazivi i podjela službenika u razrede moraju se temeljiti na postojećim propisima.

Nazivi pojedinih stupaca, podstupaca i stavaka izložit će se u priedlogu proračuna osobnih izdataka kao i u tekućem proračunu. Kod navjera za ugovorne službenike mora se također označiti broj službenika, i to podjelom na ugovorne činovnike, dočinovnike i podvornike.

Poimenični popis osoblja ne mora se priložiti priedlogu proračuna, ali je potrebno, da svako ministarstvo razpolaže s takvim podatcima, iz kojih će Ministarstvo državne riznice moći ustanoviti sadašnje točno stanje osoblja. Uz priedlog proračuna dostavit će se međutim poseban izkaz brojnog stanja službenika za svaki proračunski naslov i opetovanje brojnog stanja službenika za cielo poglavlje odnosno državno poduzeće prema priloženoj tiskanici (obrazac 2 i 3). Stvarno stanje osoblja u ovim izkazima mora biti navedeno sa stanjem od 1. kolovoza 1944.

Kod poglavlja, koja se diele na glavna ravnateljstva, treba sastaviti opetovanje brojnog stanja službenika posebno za svako glavno ravnateljstvo.

Napominjem, da će Ministarstvo državne riznice prilikom pregleda priedloga proračuna brojno stanje službenika u pregledu uzpoređivati sa stvarnim stanjem osoblja pojedinih proračunskih naslova prema očevidniku osoblja, koji se vodi u računovodstvima temeljem § 8. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za god 1944. i toč. VI naputka za provedbu te zakonske odredbe.

## STVARNI IZDATCI

(redoviti i izvanredni)

Kao što je već u uvodu ovog naputka naglašeno, među stvarne izdatke mogu se unositi samo oni izdatci, koji su neobhodno potrebni za uredno obavljanje redovitih državnih poslova. Izvanredni izdatci načelno se ne mogu predlagati. Iznimno se mogu predložiti samo manji izvanredni izdatci.

Inače se glede stvarnih izdataka treba držati ovih načela:

Navjere za putne troškove predviđaju se samo na jednom mjestu u svakom naslovu ili posebnom proračunu u posebnom stupcu. **Osobito se upozorava, da se za putne troškove ne mogu predviđati navjere u drugim stupcima zajedno s izdatcima za druge svrhe.**

Isto tako treba u posebnom stupcu predviđati navjere za **poštanske, brzojavne i brzoglasne pristojbe. Troškovi za brzoglasne uređaje ne mogu se spajati s ovim navjerama, nego se moraju posebno predviđati.**

Oblasti i ustanove, koje svoj novčani promet obavljaju preko čekovnog računa Poštanske štedionice, moraju također u posebnom stupcu predviđati **troškove čekovnog prometa.**

Izdatci, koji se predviđaju na **temelju ugovora o višegodišnjoj odplati stanovite obveze,** predvidjet će se u visini, koja odpada na sliedeću godinu, a u tekstu navjere mora se navesti taj ugovor i visina ukupnog ugovorenog iznosa.

**Navjera za osiguranje državnih nekretnina i pokretnina** bit će predviđena i ove godine za sva ministarstva, ustanove i zavode obće državne uprave u priedlogu proračuna Ministarstva državne riznice, a za državna poduzeća u proračunu svakog poduzeća. Savezno s ovim

dostavit će sva ministarstva, glavna ravnateljstva, uredi, ustanove i zavodi što prije Ministarstvu državne riznice potrebne podatke s pozivom na ovaj naputak. Podatci moraju kod svih postojećih osiguranja sadržavati: naziv oblasti, ureda, ustanove, zavoda, vrstu osiguranog objekta, broj police osiguranja, iznos godišnje premije, te u primjetbi naznaku, da li je potrebno na već postojećim osiguranjima izvršiti povišenje i koliko. U sprovodnom dopisu, kojim će se davati navedeni podatci, treba još izviestiti, da li ima još pokretnina ili nekretnina, koje su vlastničtvo države, te nisu još osigurane, a trebalo bi ih osigurati. Državna poduzeća, koja će navjere za osiguranje predvidjeti u svom proračunu, moraju također dostaviti sve prednje podatke.

Sve oblasti, uredi, zavodi i ustanove dostavit će ove podatke izravno **Ministarstvu državne riznice, Odjelu za novčarstvo, državnu imovinu i dugove,** Pododsjeku **za osiguranje državne imovine.** Upozoravaju se ministarstva, glavna ravnateljstva, državna poduzeća i sve ostale oblasti, uredi **da najžurnije prikupe podatke prema prednjem** i dostave ih, kako je rečeno, **jer se u ovom predmetu ne će više dostavljati nikakve posebne okružnice.**

I ovom se prilikom napominje, da **se sva državna osiguranja,** bez razlike, da li izplaćuju iz navjera, predviđenih u proračunu Ministarstva državne riznice, ili iz navjera državnh poduzeća, **mogu provađati samo putem Ministarstva državne riznice.**

**Državni doprinos za Zdravstvenu središnjicu državnih namještenika** treba predviđati među stvarnim izdatcima, i to u naslovu samog ministarstva odnosno glavnog ravnateljstva za odnosno ministarstvo i glavno ravnateljstvo, te za sve podređene oblasti, urede, ustanove

i zavode u jednom iznosu. Od ovog se izuzimaju samo oni zavodi i ustanove, koji na temelju posebnih propisa imaju svoje samostalno računovodstvo i blagajnu, jer će za ove zavode i ustanove državni doprinos biti predviđen u naslovu dotičnog zavoda i ustanove. Ova navjera mora iznositi 2% od ukupnih navjera, koje se u odnosnim naslovima predlažu za izplatu plaće, stanarine te doplatka na ženu i djecu i od navjera za izplate nagrada ugovornog osoblja. Ovaj doprinos predviđa se za razvrstano i ugovorno osoblje u jednom stupcu.

**Navjere za izplatu nagrada**, koje se temelje na pojedinim zakonskim propisima ili iz kojeg drugog naslova, ne smiju se predlagati s bilo kakvim izdatcima, nego odvojeno.

Većina redovitih izdataka iste vrste i naravi ponavlja se kod svih naslova, pa je potrebno, da se ovi izdatci predviđaju stanovitim redom. Ovakvi izdatci, koji se moraju predviđati u posebnim stupcima, predviđaju se sliedećim redom:

1. Obći uredski troškovi, nabava i uvez knjiga, časopisa i novina;

2. Popravak, uzdržavanje i čišćenje zgrada i namještaja, te razni uređaji (ovdje se predviđaju i izdatci za brzoglasne uređaje, koji se ne smiju spajati s troškovima za brzoglasne pristojbe);

3. Ogrjev i razsvjeta (u ovom stupcu predviđa se i potrošno tvorivo u savezu s ogrjevom i razsvjetom, dok se izdatci za našastarske predmete u savezu s ogrjevom i razsvjetom predviđaju u navjeri pod 2);

4. Najamnine;

5. Poštanske, brzojavne i brzoglasne pristojbe;

6. Troškovi čekovnog prometa i tekućih računa kod novčanih zavoda;

7. Nabava odjeće i obuće za podvornike i upravljače samovoza;

8. Uzdržavanje i obskrba samovoza, kola i drugih prievoznih sredstava;

9. Putni i selitbeni troškovi;

10. Državni doprinos Zdravstvenoj središnjici državnih namještenika;

11. Nagrade (s potankom naznakom za koju svrhu);

12. Podpore i pomoći (s naznakom za koju svrhu).

Sam tekst pojednih stupaca može se još i proširiti, ukoliko ovakav nije dostatan za posebne slučajeve; ali se navjere za izdatke, koji su ovdje posebno navedeni, ne smiju spajati u jedan stupac, nego ih valja odvojeno predlagati, i to prema označenom redu. Ako u pojedinim naslovima treba predlagati još i navjere za neke druge redovite izdatke, koji ovdje nisu naznačeni, treba ih predlagati u posebnim stupcima, nakon što su predložene sve navjere od gore navedenih, a koje su za odnosnu oblast, ustanovu ili zavod potrebne.

Gornje navjere navedene su samo kao primjer i kao redoslied, kojeg se treba držati, nu, to ne znači, da sve ove navjere moraju biti predložene u svakom naslovu, jer to ovisi o naravi, o potrebi odnosno o uredu, za koji se u tom naslovu predviđaju izdatci.

**Navjere za izvanredne izdatke** predviđaju se samo onda, kada se pojedini izdatak nikako ne može odgoditi. Uz svaki predloženi izvanredni izdatak mora se na desnoj strani dati potanko obrazloženje potrebe ovog izdatka. Kod toga se osobito upozoravaju svi odgovorni čimbenici na uvod ovog naputka, u kojem je napome-

nuto, da se sve potrebe ne mogu podmiriti odmah u prvoj ili drugoj godini i dok ratne prilike traju.

## OPETOVANJE

Na kraju svakog proračunskog poglavlja sastavlja se opetovanje, iz kojeg će se vidjeti ukupni osobni i ukupni stvarni izdatci svakog pojedinog naslova i konačno cielog poglavlja. Prema tome u opetovanju se moraju navesti u redovitim izdatcima pod »A. Osobni izdatci« iznosi, predloženi za osobne izdatke za sve naslove redom, s iznosom odobrenim za ove izdatke u tekućem proračunu, te s razlikom između iznosa odobrenog u godini 1944. i iznosa predloženog u godini 1945. za godinu 1945. Iznosi svih osobnih izdataka cielog poglavlja zbrajaju se, a poslije toga unose se pod »B.stvarni izdatci« isti podatci za stvarne izdatke za sve naslove redom. Zatim se zbraja i iznos stvarnih izdataka cielog poglavlja, a izpod toga i iznos svih redovitih izdataka. Poslije toga se u opetovanju pod »Izvanredni izdatci« unose redom izvanredni izdatci pojedinih naslova, za koju su predloženi (ostali se naslovi izpuštaju), zbraja se iznos izvanrednih izdataka u sva tri tupca priedloga, a konačnim se zbrajanjem redovitih i izvanrednih izdataka pokazuje iznos predloženih izdataka za godinu 1945., odobrenih navjera u godini 1944. i razlike za cielo poglavlje.

Kod ministarstava, koja su podieljena na glavna ravnateljstva, sastavit će svako glavno ravnateljstvo ovakvo opetovanje za svoj priedlog proračuna izdataka.

## IV. INVESTICIJE

Investicije se ne mogu predviđati u redovitom državnom proračunu, jer se ovakvi izdatci ne mogu pokrivati iz redovitih državnih primitaka.

## V. DRŽAVNI PRIMITCI

Priedlog proračuna primitaka mora svakako odgovarati stvarnosti i nije potrebno izticati, da neostvarivost predviđenih primitaka može imati najtežih posljedica po državno gospodarstvo.

Primitke, koji se predlažu za sliedeću godinu, treba vrlo brižljivo proračunavati upotrebivši izkustvo i njihovo ostvarenje u tekućoj godini i u prijašnjim godinama, ukoliko zato postoje barem donekle pouzdani podatci. Naravno da treba uvažiti i možebitne promjene, koje će nastati uslied promienjenih okolnosti ili propisa u sliedećoj proračunskoj godini.

Predloženu svotu primitaka treba također obrazložiti, a mogućnost njihova ostvarenja treba prikazati uvjerljivim podatcima.

Tehnika izradbe proračuna primitaka odgovara tehnici izradbe proračuna izdataka.

**Svako ministarstvo**, u sklopu kojeg se nalaze ustanove i zavodi, koji imaju vlastitih primitaka, **sastavit će obći izkaz primitaka**, koji se predviđaju za sve ustanove i zavode za sliedeću godinu, s razlikom. Za ovo će upotriebiti istu tiskanicu kao i za izdatke.

Uz ovaj će izkaz svako ministarstvo, koje ima u svojem priedlogu ustanove i zavode, sastaviti još jedan izkaz ovih ustanova i zavoda sa sliedećim podatcima:

1. tekući broj, 2. naziv ustanove, 3. zbroj ukupnih predloženih izdataka, 4. zbroj ukupnih predloženih primitaka, 5. iznos nepokrivenog diela izdataka, 6. višak primitaka nad izdatcma. Ovaj se izkaz na kraju mora zbrojiti.

Nijedan državni primitak ne smije ostati izvan proračuna, niti se smje trošiti izvan državnog proračuna.

Višak primitaka nad izdatcima državnih poduzeća unosit će se u proračun obćih državnih primitaka za

pokriće izdataka obće državne uprave. Radi toga treba viške u priedlogu proračuna državnih poduzeća posebno iztaknuti.

Državni novčani zavodi, kao i svi oni zavodi, ustanove i poduzeća, čiji proračuni po posebnim zakonskim odredbama ne ulaze u obći proračun državnih primitaka i izdataka, pokazat će se u državnom proračunu samo s čistim viškom ili manjkom. Ovi zavodi, ustanove i poduzeća sastavit će pak priedloge svojih proračuna prema posebnim propisima, koji se na njih odnose i predložit će ih Ministarstvu državne riznice na odobrenje u određenom roku.

U priedlogu državnih primitaka treba predvidjeti i dobitak družtava, u kojima država sudjeluje sa stanovitim imovinskim ulogom.

## VI. OZNAKA NAVJERA I PREDVIĐENIH PRIMITAKA

Slog priedloga proračuna mora biti kratak i jasan, tako da se prilikom izvršivanja proračuna ne može svrha navjera različito tumačiti. Osim toga ne smiju se upotrebljavati kratice »i t. d.« i »i sl.«.

Potrebno je posebno paziti, da sadržaj navjere bude podpun, jasan, određen i nedvojben. Samo tako može se navjera upotriebiti prema njezinoj pravoj namjeni.

U sadržaj svarnih navjera, koje se imaju potrošiti i za radnu snagu kao: za izvanredno čišćenje prostorija, pranje prozora, donos ugljena i drva i t. d., valja staviti odgovarajuće oznake na pr.: »nadnice radnika«, »za radnu snagu« i tome slično.

Kod primitka treba vrste primitaka, koje se predviđaju priedlogom, uviek naznačiti nazivom, koji je označen u odnosnom propisu, na kojem se temelji.

## VII. OBRAZLOŽENJE

Svakom priedlogu proračuna treba dati obće i posebno obrazloženje. U obćem obrazloženju prikazat će se u krupnim crtama rad i smjernice rada u sliedećoj proračunskoj godini s osobitim osvrtom na izdatke, koji se za te predviđaju (obći ekspozej).

Posebno obrazloženje treba dati za svaku pojedinu proračunsku navjeru na odgovarajuće mjesto u tiskanici (obrazloženje). Potanko treba obrazložiti nove navjere kao i one, koje se predlažu u većem iznosu prema tekućem proračunu. U ovom obrazloženju treba prikazati, kako je proračunana dotična navjera, i navesti zakonske propise i izprave, na kojima se temelji obveza (ugovor) i t. d.

Prije svakog obrazloženja treba navesti stupac i podstupac, na koji se odnosi obrazloženje »K st. 243 podst. 2.«.

Kod navjera, koje se predlažu na temelju stanovitog predračuna, treba točno izvesti kalkulaciju, koja će opravdati visinu predloženog iznosa (na pr. za prehranu bolestnika i osoblja u bolnicama, za uzdržavanje učenika i slično).

## VIII. ZAKONSKA ODREDBA O PRORAČUNU ZA GODINU 1945.

S proračunom za godinu 1945. doniet će se i zakonska odredba o proračunu, koja će sadržavati samo propise, koji se tiču predviđenih izdataka i primitaka, kao i državnog gospodarenja uobće u toj proračunskoj godini. Zato se ne mogu predlagati takvi propisi, koji ne stoje u izravnoj svezi s izvršenjem proračuna.

Priedloge propisa za ovu zakonsku odredbu treba dostaviti zajedno s priedlogom proračuna i s obrazloženjem, kojim treba temeljito opravdati potrebu predloženog propisa. Ako bi koja od predloženih odredaba izazivala ma kakav financialni učinak, mora se u obrazloženju navesti i iznos izdataka, te način njegova pokrića.

Zakonska odredba o proračunu je jednogodišnji zakon i prema tome njezina vridnost prestaje s izmakom proračunske godine, što treba imati na umu prilikom predlaganja potrebnih propisa za ovu zakonsku odredbu.

## ZAKLJUČAK

### Rok predlaganja

Priedloge za izradbu državnog proračuna za godinu 1945. ministarstva će dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo, najkasnije do 1. listopada 1944. u četiri primjerka.

Taj se rok mora bezuvjetno održati, jer se inače u Ministarstvu državne riznice ne bi moglo srediti gradivo i sastaviti konačni ukupni priedlog državnog proračuna.

Propisane tiskanice za izradbu priedloga, (obrazac br. 1.), koje će svako ministarstvo dobiti od Ministarstva državne riznice, treba uvezati u svezak.

### Zaokruživanje brojaka

Radi lakšeg računanja treba sve brojke zaokruživati na stotine, a ukoliko je to po naravi stvari moguće, na tisuće.

### Prilozi

Zajedno s priedlogom proračuna treba dostaviti u četiri primjerka:

1. Obće obrazloženje;

2. Izkaz brojnog stanja službenika za svaki proračunski naslov i za cielo poglavlje (odnosno glavno ravnateljstvo) prema obrazcu broj 2. i 3. (vidi odsj. III. »Osobni izdatci« ovog naputka);

3. Izkaz primitaka, predviđenih u priedlogu proračuna (vididi odsj. V. ovog naputka);

4. Izkaz izdataka i primitaka, predviđenih u priedlogu proračuna (vidi odsj. V. ovog naputka);

5. Priedloge za zakonsku odredbu o proračunu za godinu 1945. s odnosnim obrazloženjima;

6. Dokaze i izprave, ugovore i ostalo što bi moglo poslužiti za opravdanje predloženih navjera i predviđenih primitaka.

Umoljavaju se ministarstva, da prema ovom naputku pozovu područne oblasti, urede, ustanove, zavode i poduzeća, da odmah započnu s izradbom priedloga, te da im u svojem djelokrugu dadu posebne upute, koje su potrebne s obzirom na pojedinu struku. Tom prilikom treba odrediti rok, do kojeg se priedlozi moraju dostaviti ministarstvu, ali tako, da sama mnistarstva mogu opet za izradbu svog priedloga održati rok za predaju priedloga Ministarstvu državne riznice.

Ujedno se umoljavaju svi činbenici, koji će raditi na sastavu priedloga proračuna, da se točno drže ovog naputka, jer će se samo na taj način moći na vrieme svladati ovaj ogromni posao.*

Zagreb,dne 19. srpnja 1944.

Ministar državne riznice:
*Dr. Toth*, v. r.

(Broj: 1475-D.V.-1944)

* Narodne novine od 3. kolovoza 1944. broj 173.

NA JEDNOJ STRANI

Strana

Obrazac 1

| Broj | | IZDATCI — PRIMITCI | Priedlog za godinu 1945. | | Predviđeno u god. 1944. | Predlaže se razlika za godinu 1945. | Primjetba |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| stupca | podstupca | | Iznos podstupca | Iznos stupca | | + više<br>— manje | |
| | | | Kuna | | | | |
| | | | | | | | |

NA DRUGOJ STRANI

Strana

Obrazloženje

Naslov: Ured: Obrazac 2.

IZKAZ

brojnog stanja službenika, predviđenih u priedlogu proračuna za g. 1945.

a) Svrstani službenici:

| RAZRED | Brojno stanje službenika | | | Predloženo za 1945. | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | + (više) ili — (manje) | |
| | stvarno na dan 1. VIII. 1944. | prema priedlogu za god. 1945. | prema proračunu za god. 1944. | od stvar. stanja na dan 1./8. 1944. | od odobr. stanja u pror. g. 1944. |
| činovnički | | | | | |
| I. | | | | | |
| II. | | | | | |
| III. | | | | | |
| IV. | | | | | |
| V. | | | | | |
| VI. | | | | | |
| VII. | | | | | |
| VIII. | | | | | |
| IX. | | | | | |
| X. | | | | | |
| XI. | | | | | |
| XII. | | | | | |
| Vježbenika od X. | | | | | |
| „ „ XI. | | | | | |
| „ „ XII. | | | | | |
| Svega: | | | | | |
| Dočinovnički | | | | | |
| I. | | | | | |
| II. | | | | | |
| III. | | | | | |
| Svega: | | | | | |
| Podvornički | | | | | |
| I. | | | | | |
| II. | | | | | |
| Svega: | | | | | |
| Ukupno pod a) | | | | | |

b) Ugovorni službenici:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| ugovor. činovnici | | | | | |
| „ dočinovnici | | | | | |
| „ podvornici | | | | | |
| Ukupno pod b) | | | | | |

Poglavlje: Ministarstvo: Obrazac 3.

Glavno ravnateljstvo:

OPETOVANJE

brojnog stanja službenika prema priedlogu proračuna za godinu 1945.

a) Svrstani službenici:

| PRORAČUNSKI NASLOV (navesti tekući broj naslova i naziv) | Brojno stanje službenika | | | Predlož. za g. 1945. + (više) ili —(manje) | |
|---|---|---|---|---|---|
| | stvarno na dan 1. VIII. 1944. | prema priedlogu za god. 1945. | prema proračunu za god. 1944. | od stvar. stanja na dan 1. VIII. 1944. | od odobr. stanja u proračun. godini 1944. |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| Ukupno pod a) | | | | | |

b) Ugovorni službenici

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| Ukupno pod b) | | | | | |

# ZAKONSKA ODREDBA
## o bezkamatnim zajmovima državnim službenicima, stalnim državnim radnicima i državnim umirovljenicima

§ 1.

U svrhu olakšanja obskrbe prehranbenim, odjevnim i ogrjevnim predmetima državnih službenika, stalnih državnih radnika i državnih umirovljenika ovlašćuje se ministar državne riznice, da iz prometne glavnice državne blagajne podjeljuje bezkamatne zajmove spomenutim osobama, da u slučaju nemogućnosti naplate podieljenih zajmova odpisuje podieljene zajmove, te da naredbama izdaje propise o načinu podjeljivanja, odplate i odpisa tih zajmova.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXXII-1548-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# PROVEDBENA NAREDBA

## Ministarstva narodne prosvjete od 1. srpnja 1944. broj 38767-1944 o uređenju vježbaonica za učiteljske škole

Na temelju druge stavke § 6. zakonske odredbe od 10. svibnja 1944. broj CXXIX-893-D.V.-1944 o uređenju vježbaonica uz učiteljske škole (Narodne novine broj 108 od 12. svibnja 1944.) propisujem sliedeću provedbenu naredbu:

§ 1.

Uz svaku učiteljsku školu mora postojati vježbaonica, u kojoj učiteljski pripravnici tokom školovanja stječu praktičnu izobrazbu za obučavanje u svim vrstama pučkih škola i za vođenje školske uprave.

§ 2.

Svaka vježbaonica sastoji se od jednorazredne, dvorazredne i četverorazredne pučke škole.

Jednorazredna ima jednog nastavnika, dvorazredna dva, a četverorazredna četiri nastavnika.

Na svakog nastavnika dolazi najviše trideset učenika.

§ 3.

Vježbaonicu mogu polaziti učenici sa školskog područja, koje zaključkom ustanovljuje mjestni školski odbor, a u Zagrebu školski odbor za grad Zagreb,

Ovaj zaključak odobrava Ministarstvo narodne prosvjete.

Kad s određenog školskog područja ima više polaznika nego ih mogu primiti pojedine vrste pučkih škola u vježbaonici, može se osnovati više istovrstnih paralelki.

S drugog područja ne smiju se primati učenici u vježbaonicu.

§ 4.

Vježbaonica je samostalna školska ustanova, koja ima svoju vlastitu upravu, a uzdržava se jednako kao i ostale pučke škole.

Upravitelj vježbaonice je član nastavničkog zbora učiteljske škole i mjestnog školskog odbora, odnosno u Zagrebu školskog odbora za grad Zagreb. U nastavničkom zboru učiteljske škole surađuje u svim nastojanjima, namienjenim praktičnoj stručnoj izobrazbi budućih učitelja. Uzto se brine zajedno sa svojim nastavnicima, da metodički rad u vježbaonici bude uviek u skladu s najsuvremenjim pedagožkim načelima.

U školskom odboru zastupa probitke vježbaonice.

§ 5.

Uz vježbaonice treba po mogućnosti biti i školski vrt. Radovi u vrtu, za vrieme školske godine, vrše se pod vodstvom učiteljskih pripravnika, a uz nadzor učitelja i upravitelja vježbaonice te nastavnika gospodarstva s učiteljske škole.

Za izobrazbu budućih učiteljica u kućanstvu mogu se uz školske vrtove otvoriti školske kuhinje, u kojima će se prehranjivati siromašni učenici vježbaonice. Školske kuhinje vode učiteljske prpravnice pod nadzorom učiteljica i upravitelja vježbaonice te nastavnica kućanstva s učiteljske škole.

§ 6.

Nastavnikom vježbaonice može postati pučki učitelj ili učiteljica, koji imaju najmanje pet godina nastavničke službe, ako su se iztakli u službi kao vrstni praktičari i dobri metodičari.

§ 7.

Učiteljsko osoblje vježbaonice radi dogovorno s nastavnikom metodike na učiteljskoj školi, koji daje didaktičko-metodičke smjernice praktičnoga rada i sam pokazuje, kako treba kod toga postupati.

§ 8.

Svaki učitelj i učiteljica vježbaonice dužni su održati mjesečno najmanje po jedno uzorno praktično predavanje, kojemu prisustvuje upravitelj vježbaonice s nastavnikom metodike i s učiteljskim pripravnicima. Ova predavanja imaju se pismeno sastavljena tri dana prije održavanja dostaviti upravitelju vježbaonice. Iza održanog predavanja vrši se u onom razredu učiteljske škole, koji mu je prisustvovao, kritika predavanja. O toj kritici vodi se zapisnik, u koji se unose opažanja i primjetbe o predavanju i obrazloženje predavačevo.

Predavanje s ovim zapisnikom, obvezatno se dostavlja Odgojno-obučnom odsjeku Ministarstva narodne provjete.

§ 9.

U svakoj školi vježbaonice rade uz nastavnike i učiteljski pripravnici i pripravnice. Rad im traje po tjedan dana pod nadzorom onog nastavnik, u čijem se razredu obuka obavlja. On im daje zadatke za pokusna predavanja, odgovorno s njihovim nastavnikom metodike.

Svaki je pripravnik dužan predavati u svakom razrednom odjelu vježbaonice.

Njegovim predavanjima prisustvuje nastavnik dotičnog razreda, nastavnik metodike i razred dotičnog predavača, koji nakon održanog predavanja sudjeluje i u kritici.

§ 10.

Za nastavnike vježbaonica priređuju se u svrhu dopunske pedagožke izobrazbe po mogućnosti svake godine informativno-stručni pedagožki tečajevi u Zagrebu za vrieme školske godine. Ti tečajevi su obvezatni, a troškovi za njih padaju na teret proračuna Ministarstva narodne prosvjete.

Tečajeve polazi učiteljstvo vježbaonica naizmjence, podieljeno u tri skupine, od kojih svaka polazi tečaj 14 dana.

§ 11.

Ako nastavnici vježbaonica na informativno-stručnim pedagožkim tečajevima steknu pobudu, da se na temelju najsuvremnijih pedagožkih načela izvedu pokusi za unapređenje pučke nastave, ili ako takvu pobudu dobiju od predpostavljenih nadzornih organa, mogu odstupiti od propisane nastavne osnove.

Za ovakvo odstupanje potrebna je predhodna dozvola Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko ono samo nije dalo pobudu.

§ 12.

Upravitelji vježbaonica postavljaju se iz kruga najboljih nastavnika, a prvenstveno između nastavnika vježbaonice.

Upravitelj sa svojim nastavnicima sačinjava učiteljski zbor vježbaonice.

Nastavnici u tom zboru međusobno surađuju u obliku radne zajednice pod upraviteljevim vodstvom.

§ 13.

Nastavnički rad u vježbaonici podvrgnut je stalnom nadzoru upravitelja vježbaonice.

Vrhovni nadzor vrši Ministarstvo narodne prosvjete, po svojim školskim nadzornicima za pučke škole odnosno po posebnim ministarskim povjerenicima.

§ 14.

Novouređene vježbaonice započinju svoj rad početkom školske godine 1944.-1945.

§ 15.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar narodne prosvjete:

*Dr. Julije Makanec, v. r.*

(Broj: 1501-D.V.-1944)

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# ZAKONSKA ODREDBA
## o osnutku državnih izvršnih tehničkih oblasti

§ 1.

Osnivaju se tehnička ravnateljstva i tehnički uredi kao državne izvršne tehničke oblasti u djelokrugu Ministarstva prometa, Glavnog ravnateljstva za javne radove.

§ 2.

Tehnička ravnateljstva imaju svoja sjedišta u: Banjoj Luci, Osieku, Sarajevu, Splitu, Sušaku-Rieci i Zagrebu.

Tehnički uredi imaju svoja sjedišta u: Banjoj Luci, Bihaću, Bjelovaru, Brodu na Savi, Dubrovniku, Gospiću, Hrvatskoj Mitrovici, Imotskom, Jajcu, Kninu, Karlovcu, Livnu, Mostaru, Ogulinu, Osieku, Pakracu, Priedoru, Sarajevu, Senju, Sisku, Splitu, Sušaku-Rieci, Šibeniku, Tešnju, Tuzli, Varaždinu, Vukovaru, Zadru, Zagrebu i Zenici.

§ 3.

Prostornu nadležnost pojedinog tehničkog ravnateljstva i tehničkog ureda ustanovljuje ministar prometa naredbom.

§ 4.

U djelokrug državnih izvršnih tehničkih oblasti spada: nadzor nad izgradnjom svih tehničkih objekata, redovito uzdržavanje tehničkih objekata, koji su vlastničtvo odnosno pod upravom države, osnivanje tehničkih objekata prema uputama i posebnim ovlastima Ministarstva prometa, Glavnog ravnateljstva za javne radove.

Podjelu poslova iz djelokruga državnih izvršnih tehničkih oblasti na tehnička ravnateljstva i između tehničkih ravnateljstava i njima podređenih tehničkih ureda vrši ministar prometa naredbom.

§ 5.

Tehnička ravnateljstva diele se na odsjeke, a odsjeci prema potrebi na pododsjeke.

Na čelu tehničkih ravnateljstava stoje ravnatelji, a na čelu tehničkih ureda glavari.

Ustrojstvo tehničkih ravnateljstava i tehničkih ureda, kao i ovlasti ravnatelja tehničkog ravnateljstva odnosno glavara tehničkog ureda, propisuje ministar prometa.

§ 6.

Ravnatelje tehničkih ravnateljstava, koji se razpoređuju u V. i u IV. činovnom razredu, imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske na priedlog ministra prometa.

Glavare tehničkih ureda postavlja ministar prometa na priedlog glavnog ravnatelja Glavnog ravnateljstva za javne radove.

§ 7.

Početak rada pojedinog tehničkog ravnateljstva i tehničkog ureda propisuje ministar prometa na priedlog glavnog ravnatelja Glavnog ravnateljstva za javne radove.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXXIII-1549-D.V.-1944

Državni prabilježnik—čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# NAREDBA

**Ministarstva državne riznice od 29. srpnja 1944. broj 10.122-3-1944 o promjeni u naredbi Ministarstva državne riznice od 14. rujna 1942. broj 16.799-1942 o ubiranju doprinosa za družtvo Hrvatski Crveni Križ od slikokaznih i ostalih priredaba**

Na temelju § 7. zakonske odredbe od 4. srpnja 1942. broj CXCV-16.27.-Z-1942 o družtvu »Hrvatski Crveni Križ« izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U drugoj stavci § 1. mjesto rieči: »2.— Kune« stavljaju se rieči »20 kuna«.

§ 2.

U prvoj stavci § 2. mjesto rieči: »2.— Kune« stavljaju se rieči: »20 kuna, a druga stavka § 2. briše se.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.

Ministar državne riznice:
*Vitez Dr. Dragutin Toth,* v. r.

(Broj: 1521-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# NAREDBA

**Ministra prometa od 19. srpnja 1944. broj Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas V. t. 380 o promjeni pravilnika o računskoj i blagajničkoj službi pošta, telegrafa i telefona od 16. studenoga 1936. broj 99645-1936**

Na temelju § 3. zakona o pošti, telegrafu i telefonu od 6. srpnja 1931. broj 68485-1931 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U čl. 60. toč. 7., čl. 61. toč. 7. i čl. 79. toč. 5. umjesto rieči »novčanica po 1.000 Dinara« stavljaju se rieči »novčanice najveće vriednosti, koje su u kolanju«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar prometa:

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 1507-D.V.-1944)

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o upravi medicinskih fakulteta

### Obći propisi

§ 1.

Medicinskim fakutetom upravlja dekan.

Upravu vrši dekan putem podređenog mu dekanatskog ureda, koji obavlja sve administrativne, računsko-blagajničke, tehničke i gospodarstvene poslove.

§ 2.

Dekanatski ured zaprima sve spise upućene dekanu, fakultetu, fakultetskom vieću ili ustanovama medicinskog fakulteta. U dekanatskom uredu izrađuju se svi predmeti, koji spadaju u djelokrug dekana i fakultetskog vieća, sređuju se i čuvaju svi fakultetski spisi.

§ 3.

Odjeli i zavodi javnih bolnica i zdravstvenih ustanova, koji prema postojećim propisima služe sveučilištnoj nastavi, podpadaju dekantskom uredu samo u pogledu onih gospodarstvenih i upravnih poslova, koji se izravno odnose na sveučilištnu nastavu.

### Ustrojstvo i djelokrug dekanatskog ureda

§ 4.

Dekanatski ured dieli se na dva odjela, i to na: tajničtvo medicinskog fakulteta i upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta.

Na čelu tajničtva medicinskog fakulteta je tajnik medicinskog fakulteta, a na čelu upraviteljstva ustanova medicinskog fakulteta upravitelj. Upravitelju ustanova medicinskog fakulteta pomaže u svim poslovima njegova djelokruga njegov zamjenik, koji ga u odsutnosti i zamjenjuje.

Dekanatskom uredu pridjeljeno je potrebno osoblje.

§ 5.

Tajničtvo medicinskog fakulteta vodi očevidnost upisanih slušača, te obavlja sve administrativne poslove, koji su u izravnoj svezi s nastavom.

Upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta vodi očevidnost svega osoblja fakulteta, obavlja sve gospodarstvene, tehničke i računske poslove medicinskog fakulteta, ukoliko ti poslovi prema stavci trećoj ovog paragrafa ne spadaju u djelokrug pojedinih ustanova, a osobito obavlja poslove, koji se odnose na izvršenje propisa javne zdravstvene i bolničke službe, zatim obavlja gospodarstvene poslove i brine se za obskrbu dekanata i fakultetskih ustanova zajedničkim potrebštinama, te vrši poslove oko uzdržavanja i gospodarenja s fakultetskim nekretninama.

Zavodi i klinike vode imovnik učila, knjiga, instrumenata i aparata, a imovnik namještaja, rublja, uređaja i ostalih predmeta vodi upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta.

§ 6.

Unutrašnje ustrojstvo, djelokrug, razpored službe i poslovanje dekanatskog ureda propisuje fakultetsko vieće poslovnikom, koji odobrava ministar narodne prosvjete.

### Računovodstveni propisi

§ 7.

Svi izdatci i primitci medicinskog fakulteta predviđaju se u državnom proračunu.

Računovodstvena i blagajnička služba vrši se prema propisima o državnom računovodstvu.

Medicinski fakultet ima samostalno računovodstvo.

§ 8.

Dekan je naredbodavatelj drugog stupnja za sve izdatke medicinskog fakulteta.

Ministar narodne prosvjete može na priedlog dekana medicinskog fakulteta prenieti naredbodavno pravo na upravitelja ustanova medicinskog fakulteta.

Dekan stavlja priedlog proračuna za cieli fakultet, te ga dostavlja fakultetskom vieću na prihvat, a zatim rektoratu.

U predmetima ubiranja bolničkih pristojbi, te u onim poslovima, koji se odnose na izvršenje propisa javne zdravstvene i bolničke službe, upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta obći neposredno s oblastima.

§ 9.

Klinike i zavodi ubiru osim bolnoobskrbnih pristojbi i posebne pristojbe prema cjeniku nuzpristojbi.

Bolničke se pristojbe ubiru izravno, a ukoliko ih obvezana stranka ne podmiri, utjeruju se putem državnih poreza.

Zaostatci s naslova bolnoobskrbnih troškova, bez obzira iz kojeg računskog razdoblja, knjiže se kao tekući primitci.

§ 10.

Za proširenje i uređenje klinika i zavoda ubire se 10% od sveukupnih troškova propisanih za obskrbljivanje i liečenje, te će se u tu svrhu otvoriti kod Državnog vjeresijskog zavoda posebni račun.

Sredstvima tog računa razpolaže dekan medicinskog fakulteta uz odobrenje ministra narodne prosvjete.

§ 11.

Za iztraživanja, obavljena radi znanstvene svrhe u zavodima i klinikama medicinskog fakulteta, ne ubiru se nikakve posebne pristojbe. Nadstojnici navedenih ustanova odlučuju u svakom pojedinom slučaju, da li su pojedina iztraživanja obavljena u znanstvene svrhe.

§ 12.

Broj bolestničkih postelja u pojedinim klinikama i zavodima te broj i vrstu obskrbnih razreda ustanovljuje fakultetsko vieće.

Broj postelja u pojedinim razredima ustanovljuje nadstojnik klinike ili zavoda u sporazumu s upraviteljem ustanova medicinskog fakulteta.

U svrhu nastave i znanstvenog proučavanja može nadstojnik klinike ili zavoda primati na bezplatno liečenje bolestnike, no najviše do 5% cjelokupnog broja postelja dotične klinike ili zavoda.

Potanje propise o količini i kakvoći hrane za bolestnike i osoblje u ustanovama medicinskog fakulteta propisuje upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta uz odobrenje dekana.

§ 13.

Medicinski fakultet može uz odobrenje Ministarstva narodne prosvjete voditi u skladu s postojećim propisima svoje gospodarstvo, i to: stočarstvo, vrtljarstvo, poljoprirad i obrtničke poslove.

## Nadzor

§ 14.

Dekan nadzire rad dekanatskog ureda izravno.

Rad upraviteljstva ustanova medicinskog fakulteta nadzire i putem nadzornog odbora, što ga fakultetsko vieće bira koncem svake školske godine iz svoje sredine za sliedeću školsku godinu. Svaki izabrani nastavnik dužan je obavljati povjerenu mu dužnost u nadzornom odboru, ali više od tri godine uzastopce ne može biti niti jedan nastavnik biran u nadzorni odbor.

Ustrojstvo, djelokrug i poslovanje nadzornog odbora propisuje fakultetsko vieće.

## Osoblje medicinskog fakulteta

15.

U službi medicinskog fakulteta nalaze se:

1. nastavno i pomoćno nastavno osoblje prema zakonskoj odredbi o Hrvatskom sveučilištu,
2. zdravstveno osoblje prema stavci trećoj § 62. zakosnske odredbe o Hrvatskom sveučilištu,
3. ljekarničko osoblje,
4. administrativno osoblje,
5. računarsko-blagajničko osoblje,
6. pomoćno-zdravstveno osoblje,
7. tehničko osoblje,
8. podvorno osoblje.

U ljekarničko osoblje spadaju ljekarnici u fakultetskoj ljekarni.

U administrativno osoblje spadaju: upravitelj ustanova medicinskog fakulteta i njegov zamjenik, tajnik medicinskog fakulteta, gospodarstvenik, skladištari i pisarnički službenici.

U računarsko-blagajničko osoblje spadaju: nadstojnik računovodstva, blagajnik i ostalo stručno računarsko-blagajničko osoblje medicinskog fakulteta.

Nadstojnika računovodstva imenuje ministar državne riznice iz reda službenika Ministarstva državne riznice.

U pomoćno zdravstveno osoblje spadaju zdravstveni pomoćnici, sestre pomoćnice, bolničari, bolničarke, primalje i razkužitelji.

U tehničko osoblje spadaju: tehnički službenici te stručno, gospodarsko i obrtničko osoblje.

Broj osoblja ustanovljuje se godišnjim proračunom medicinskog fakulteta.

§ 16.

Tajnik medicinskog fakulteta mora imati fakultetsku osposobu i najmanje 9 godina stvarno provedene državne službe s položenim državnim stručnim izpitom.

Upravitelj ustanova medicinskog fakulteta mora biti liečnik najmanje 6 godina službe, provedene u svojstvu upravitelja bolnice, ili 10 godina službe na medicinskom fakultetu ili u javnoj bolnici, a zamjenik upravitelja ustanova medicinskog fakulteta mora biti liečnik s najmanje 6 godina službe na medicinskom fakultetu ili u javnoj bolnici.

Nadstojnik ljekarne mora izpunjivati uvjete propisane za samostalno vođenje ljekarne.

Tajnik medicinskog fakulteta i upravitelj ustanova medicinskog fakulteta svrstavaju se od VII. do V. činovnog razreda, a zamjenik upravitelja ustanova medicinskog fakulteta i nadstojnik ljekarne od VIII. do V. činovnog razreda.

Ostalo osoblje medicinskog fakulteta svrstava se prema obćim propisima o svrstavanju državnih službenika.

§ 17.

Fakultetsko vieće bira tajnika medicinskog fakulteta, upravitelja ustanova medicinskog fakulteta i njegova zamjenika i nadstojnika ljekarne te prema potrebi predlaže njihovo razrješenje od službe. Ti zaključci podnose se ministru narodne prosvjete.

Rukovatelje imovnika i njihove zamjenike postavlja fakultetsko vieće.

§ 18.

Nadstojnicima ustanova medicinskog fakulteta, profesorima, sveučilištnim docentima i asistentima, te upravitelju ustanova medicinskog fakulteta, ako prema postojećim propisima imaju pravo na obavljanje sukromne prakse, pripada mjesečna naknada u visini njihovih mjesečnih brutto-beriva, pod uvjetom, da se odreknu obavljanja sukromne prakse i da ne obavljaju nikakvu drugu nuzgrednu službu.

Beriva kao temelj odmjere ove naknade, jesu plaća, stanarina i obiteljski doplatak, kod nastavnika i asistenata još i znanstveni doplatak, a kod nadstojnika ustanova i zavodski doplatak (§ 51. i stavka 2. § 52. zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu).

Ova naknada doznačivat će se od prvoga dana sliedećeg mjeseca, nakon što je odreknuće od obavljanja sukromne prakse priobćeno dekanatu medicinskog fakulteta.

§ 19.

Preparatorima i laborantima, koji u anatomskom zavodu, u patoložko-anatomskom zavodu te u zavodu za sudbenu medicinu obavljaju poslove oko lješina, pripada mjesečni doplatak u visini od 50% njihovih mjesečnih brutto-beriva (plaća, stanarina i obiteljski doplatak).

Isti doplatak pripada i podvornom osoblju, koje obavlja poslove oko lešina.

Ovaj doplatak doznačivat će se od prvog dana sliedećeg mjeseca nakon proglašenja ove zakonske odredbe, i to na temelju popisa osoblja, koje obavlja poslove oko lešina. Taj popis sastavlja upraviteljstvo ustanova medicinskog fakulteta na temelju izvještaja navedenih ustanova, a popis odobrava dekan medicinskog fakulteta.

§ 20.

Nadstojnici zavoda i nastavno pomoćno osoblje zavoda medicinskog fakulteta, upravitelj i gospodarstvenik mogu dobiti zajedno s obitelju bezplatan stan, svietlo i ogrjev, ako postoje posebne zgrade za stanovanje ili ako u zavodskim i kliničkim zgradama postoje stanbeni odjeli s posebnim ulazom. Odluku o dodjeli stana donosi fakultetsko vieće na priedlog dekana.

Osoblje, koje vrši primaljsku, bolničarsku i laborantsku službu, kao i ono osoblje, koje po samoj naravi službe mora stanovati u zgradama fakulteta, ima s obitelju pravo na bezplatan stan, ogrjev i razsvjetu, ukoliko za stanovanje ima razpoloživih prostorija. Nadstojnik ustanove predlaže osobe, koje radi potrebe službe moraju stanovati u zgradama medicinskog fakulteta, i o tome izvješćuje dekana, koji svojom odlukom

dodjeljuje stan prema razpoloživim prostorijama i potrebama službe.

Osobe, koje stanuju u zgradama medicinskog fakulteta, moraju se odreći obavljanja sukromne prakse, te ne smiju obavljati nikakvu nuzgrednu službu.

Prostorije, koje se mogu upotriebiti za zavodske i kliničke svrhe, ne smiju se ni u kojem slučaju dodjeljivati u stanbene svrhe.

§ 21.

Liečnici medicinskog fakulteta, koji se ne bave sukromnom praksom niti obavljaju kakvu nuzgrednu službu, a i ostali službenici, mogu dobivati iz kliničkih kuhinja hranu uz poprečnu cienu. Neoženjeni službenici mogu dobivati uz poprečnu cienu dnevno najviše jedan obrok, a oženjeni najviše dva obroka hrane. Poprečnu cienu hrani ustanovljuje upravitelj ustanova medicinskog fakulteta uz odobrenje dekana.

Službujući liečnici i namještenici zavoda i klinika imaju za vrieme službe pravo na bezplatnu hranu za svoju osobu. Broj službujućih liečnika ustanovljuje dekan na priedlog nadstojnika dotične ustanove. Broj službujućih namještenika u upraviteljstvu ustanova medicinskog fakulteta ustanovljuje upravitelj ustanova medicinskog fakulteta.

Pomoćno i zdravstveno, tehničko i podvorno osoblje, ako je po samoj naravi službe vezano na trajan boravak u zavodu ili klinici, ima za sebe pravo na bezplatnu hranu iz kliničkih kuhinja. Upravitelj ustanova medicinskog fakulteta ustanovljuje uz odobrenje dekana, tko od navedenog osoblja ima za sebe pravo na bezplatnu hranu.

§ 22.

Liečničko i ostalo osoblje, koje je izravno zaposleno kod rentgena, radija, kod zaraznih, živčanih i duševnih bolestnika, te u zavodu za anatomiju (normalnu i patoložku) i u zavodu za sudbenu medicinu ima pravo dvostruko trajanje godišnjeg odmora, predviđenog propisima o činovnicima, ali najviše do 60 dana.

Odmor se može izporistiti tokom godine u dva navrata prema priedlogu nadstojnika i odluci dekana.

§ 23.

Zdravstvenom i pomoćnom zdravstvenom osoblju klinika i zavoda zabranjeno je primati i tražiti nagrade za pružene usluge.

Liečnici u službi medicinskog fakulteta ne mogu osnivati privatne ustanove za liečenje bolestnika, niti mogu u takvim privatnim ustanovama kao namještenici obavljati stalnu liečničku praksu.

§ 24.

Osoblje svih ustanova medicinskog fakulteta podčinjeno je u pogledu rada izravno nadstojniku ustanove, u kojoj službuje.

Neposredni stegovni glavar sveukupnog osoblja upraviteljstva ustanova medicinskog fakulteta je upravitelj ustanova medicinskog fakulteta, dok je osoblju svih ustanova medicinskog fakulteta i u stegovnom pogledu izravni glavar nadstojnik dotične ustanove.

§ 25.

Upravitelj ustanova medicinskog fakulteta je ovlašten samostalno podjeljivati dopuste zbog privatnih razloga do 5 dana, a radi bolesti do 15 dana, i samostalno izricati kazne radi stegovnih prekršaja (kazne

zbog neurednosti) glede službenika, koji su prema stavci drugoj § 24. njemu stegovno podređeni. Glede ostalih službenika ovlašten je upravitelj ustanova medicinskog fakulteta podjeljivati dopuste i izricati kazne, navedene u prvoj stavci, samo na priedlog nadstojnika odnosne ustanove, gdje je takav službenik udieljen.

§ 26.

Oni propisi ove zakonske odredbe, koji uređuju službovne odnose osoblja, kao i stegovni propisi, ne odnose se na sestre milosrdnice sa službom u ustanovama medicinskog fakulteta, glede kojih vriede uglavci ugovora, koji uz odobrenje dekana sklapa upravitelj ustanova medicinskog fakulteta s nadstojničtvom reda, kojemu te sestre milosrdnice pripadaju.

**Prelazni i zaključni propisi**

§ 27.

Kada je dekan fakultetskim upravnim poslovima toliko zauzet, da ne može izpunjavati svoje nastavničke dužnosti, može mu fakultetsko vieće na njegov priedlog odrediti zamjenika za vršenje nastavničkih dužnosti.

§ 28.

Službenici, koji su danom proglašenja ove zakonske odredbe zatečeni u službi medicinskog fakulteta, a nemaju osposobe, propisane u § 16., zadržavaju stečena prava, ali mogu dalje napredovati samo prema obćim propisima o svrstavanju državnih službenika.

§ 29.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru narodne prosvjete.

Ministar narodne prosvjete napose će naredbenim putem propisati:

a) na priedlog fakultetskog vieća visinu troškova obskrbljivanja i liečenja, pogodnosti, način plaćanja i oprost od plateža tih troškova, te cjenik nuzpristojbi;

b) u suglasju s ministrom državne riznice potanje propise o vođenju knjiga, zapisnika i računa, koji se odnose na uplatu i upotrebu kliničkih i zavodskih prihoda, kao i o vođenju fakultetskog gospodarstva;

c) u suglasju s ministrom državne riznice potanje propise o primanju u službu i službovnim odnosima sestara milosrdnica.

Do izdanja propisa, navedenih u drugoj stavci, vriede postojeći propisi.

§ 30.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom gube pravnu moć svi postojeći propisi, koji nisu u skladu s ovom zakonskom odredbom, a napose »Uredba od 25. srpnja 1940. o kliničkim bolnicama Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.«

U Zagrebu, dne 3. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić,* v. r.

Broj: CCXXI-1524-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković,* v. r.

* Narodne novine od 4. kolovoza 1944. broj 174.

# PROVEDBENA NAREDBA

**Ministarstva državne riznice i Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 21. srpnja 1944. broj 11708-K-1944 k zakonskoj odredbi od 1. srpnja 1944. broj CLXXXIV - 1255 - D. V. - 1944 o podmirenju zemljarine, poreza na poslovni promet i jednokratnog izvanrednog ratnog doprinosa za godinu 1944. predajom zaokruženih i propisanih količina žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira**

Na temelju § 8. zakonske odredbe od 1. srpnja 1944. broj CLXXXIV-1255-D.V.-1944 o podmirenju zemljarine, poreza na poslovni promet i jednokratnog izvanrednog ratnog doprinosa za godinu 1944. predajom zaokruženih količina žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira izdaje se sliedeća naredba:

§ 1.

Istovjetnost proizvoditelja, koji predaju zaokružene i propisane količine (global), s porezovnicima zemljarine utvrđuje se uzporedbom podataka katastralnih operata s podatcima očevidnosti o kućanstvima područnih obskrbnih postaja Državne obskrbne poslovne središnjice. U slučajevima, kad porezovnici zemljarine i proizvoditelji nisu istovjetni (§ 2. zakonske odredbe) ima se ovom uzporedbom utvrditi, u korist kojeg se porezovnika zemljarine računa predaja zaokruženih i propisanih količina s odnosnih zemljišta.

§ 2.

Potvrde, koje izdaju područne obskrbne postaje (§ 5. stavka treća zakonske odredbe) kao namire o plaćenoj zemljarini, o plaćenom porezu na poslovni promet i o plaćenom jednokratnom izvanrednom ratnom doprinosu, moraju sadržavati ime, tvrdku, naziv odnosno točnu oznaku porezovnika zemljarine onako, kako je to upisano u razpisnim upisnicima zemljarine, sastavljenima na temelju katastralnih operata. Takvu točnu oznaku porezovnika zemljarine mora sadržavati potvrda i u onom slučaju, kad je predaju zaokružene količine izvršio proizvoditelj, koji nije porezovnik zemljarine (druga rečenica § 1. ove naredbe).

## Dužnosti katastralnih ureda

§ 3.

Katastralni uredi dužni su u najkraćem roku dostaviti nadležnim područnim obskrbnim postajama za svaku poreznu obćinu »Izkaze porezovnika zemljarine porzne obćine . . . .«, koji moraju sadržavati sliedeće stupce: 1. tekući broj, 2. porezovnikovo prezime, otčevo ime i krstno ime, 3. mjesto stanovanja i kućni broj, 4. ukupnu površinu posjeda, 5. iznos površine šuma do 10 kat. jutara, 6. iznos površine šuma preko 10 kat. jutara, 7. Opazku.

Oznake porezovnika zemljarine moraju biti u izkaz unesene točno onako, kako su upisane u razpisnom upisniku zemljarine, po tekućim brojevima katastralnih posjedovnih listova. U izkaz se unose jednako, kao i u razpisne upisnike zemljarine i one osobe, koje nemaju svoje posjedovne listove (na pr. potajno podieljeni zadrugari, potajno podieljeni suvlastnici, uzurpanti i druge osobe u sličnom posjedovnom stanju).

Podatci izkaza o mjestu stanovanja i kućnom broju moraju točno odgovarati podatcima razpisnog upisnika zemljarine.

Podatci o ukupnoj površini posjeda, kao i podatci o iznosu površina posjeda pod šumom, preuzimaju se iz katastralnih posjedovnih listova, te se s ovima moraju stupci 4., 5. odnosno 6. najsavjestnije popuniti radi utvrđenja istovjetnosti proizvoditelja i porezovnika zemljarine u dvojbenim slučajevima.

Kad područna obskrbna postaja utvrđujući istovjetnost proizvoditelja, upisanih u očevidnosti kućanstva, uzporedbom s primljenim izkazima naiđe na nejasan slučaj, ima područna obskrbna postaja s nadstojnikom katastralnog ureda ustmeno razjasniti pitanje istovjetnosti, kao i u slučaju, da se na taj način ne mogu ukloniti nejasnosti, kao i u slučaju većeg neslaganja, dužan je katastralni ured izaslati činovnika mjernika na samo mjesto, gdje se preslušanjem stranaka i predstavnika obćine i očevidom utvrđuje stvarno stanje. Nalaz ovog izaslanika je mjerodavan. Ukoliko se katastralni operat mienja, strankama pripada pravo utoka prema postojećim propisima o održavanju katastra zemljišta.

Kad su iznosi površina u očevidnosti kućanstva manji od onih u katastralnom operatu, mjernik katastralnog ureda utvrđuje na prigovor zanimanih očevidom,. ali bez mjerenja, razlog toga neslaganja i stanje u naravi. Ako se na taj načine ne može objasniti neslaganje površine, vriede podatci katastra, a zanimani proizvoditelj mora u određenom roku dokazati stvarnu površinu svoga posjeda nacrtom ovlaštenog mjernika, koji je izrađen na temelju izmjere prema katastralnim propisima za izpravak površine pojedinih čestica. Predaja

poljodjelskih proizvoda odgađa se u tom slučaju samo uz odobrenje nadležne područne obskrbne postaje.

Ako nastane priepor u pogledu utvrđenja iznosa obradive obterećene površine, područna obskrbna postaja uzima u sjedištu katastralnog ureda podatke o površinama pojedinih vrsta težatbe odnosnog posjeda uvidom u posjedovnom listu. Kad katastralni ured nema isto sjedište kao i područna obskrbna postaja, dostavlja katastralni ured ove podatke pismeno područnoj obskrbnoj postaji na njezin zahtjev.

Katastralni uredi dostavljaju nadležnim poreznim uredima razpisne upisnike zemljarine, u kojima je stavljena oznaka »G« (§ 10. ove naredbe) prema postojećim propisima radi zaduženja u glavnoj poreznoj knjizi.

Budući da se predajom poljodjelskih proizvoda (§ 1. zakonske odredbe) ne podmiruju navedeni porezi za površine šuma veće od 10 kat. jutara, moraju u razpisnim upisnicima zemljarine biti kod odnosnih porezovnika iztaknuti iznosi odpadajućeg poreza na poslovni promet, koji se plaćaju u novcu. Za upisivanje ovih iznosa imaju se upotrebiti dva slobodna stupca (između 18—22) obrazca razpisnih upisnika zemljarine.

§ 4.

Prema propisu točke 7) člana 1. »pravilnika od 8. ožujka 1929. br. 27160 o radu i nadležnosti Odelenja za katastar i o radu i nadležnosti katastarskih Uprava« povjerava se rizničkim upraviteljstvima nadzor nad radom katastralnih ureda, koji je propisan ovom naredbom. Putovanja katastralnih službenika za potrebe izvršenja ove naredbe padaju na teret proračunskih navjera pojedinih rizničkih upraviteljstava predviđenih u podstupcima »Katastralni uredi« stupaca »Putni tro-

škovi, troškovi ovrhe, dnevnice poreznih i opotražnih povjerenstava i procjenitelja«. Naredbodavatelj drugog stupnja prema ovim naredbama je nadležni riznički upravitelj. Službenici katastralnih ureda putuju na pismeni poziv područne obskrbne postaje odmah, ne čekajući putni nalog rizničkog upraviteljstva, koje u takvim slučajevima putni nalog naknadno izdaje.

### Dužnosti područnih obskrbnih postaja

§ 5.

Područne obskrbne postaje dužne su početak svoga djelovanja odmah javiti prostorno nadležnom katastralnom uredu i nadležnom poreznom uredu. Istovjetnost proizvoditelja i porezovnika zemljarine utvrđuju područne obskrbne postaje na način propisan u § 3. ove naredbe u suradnji s katastralnim uredima. U toku preuzimanja žitarica izvješćuju područne obskrbne postaje mjesečno jedanput nadležne porezne urede o uspjehu preuzimanja. U tim izvještajima moraju se navesti proizvoditelji, koji nakon izminuća roka nisu udovoljili dužnosti predaje količine žitarica, a porezni uredi te prijavljene proizvoditelje opominju s pozivom na zakonske posljedice.

§ 6.

Prema § 3. naredbe Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 1. srpnja 1944. broj 30897-I-U-1944 o uvjetima prikupljanja žitarica i o visini nagrade proizvoditeljma za predane količine žitarica od žetve u godini 1944. izdaju područne obskrbne postaje potvrdu za svaku pojedinu predanu količinu žitarica,, a nakon što je proizvoditelj u cielosti udovoljio svojoj zakonskoj dužnosti predaje u samim žitaricama još i konačnu po-

tvrdu, koja proizvoditelju služi pred poreznim oblastima kao dokaz, da je svojoj zakonskoj dužnosti predaje žitarica udovoljio. Ova konačna potvrda vriedi kao namira o plaćenoj zemljarini, o plaćenom porezu na poslovni promet i o plaćenom jednokratnom izvanrednom ratnom doprinosu (§ 1. zakonske odredbe). Konačna potvrda (namira) mora sadržavati ovu izreku: »da je proizvoditelj . . . . . . kao porezovnik zemljarine, naveden u izkazu porezovnika zemljarine porezne obićine . . . . pod tekućim brojem . . . , u cielosti udovoljio za cieli svoj posjed uključivo (izuzevši) površine suma dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda za godinu 1944., te da je time podmirio u cielosti zemljarinu, u cielosti poprečni porez na poslovni promet i u cielosti — tri četvrtine — jednoj polovici — jednoj četvrtini jednokratni izvanredni doprinos za godinu 1944. prema propisima zakonske odredbe od 1. srpnja 1944. br. CLXXXIV-1255-D.V.-1944«.

Rieči »uključivo« i »izuzevši«, propisane u prednjoj stavci u slogu konačne potvrde odnose se, i to: rieč »uključivo« na šume manje od 10 kat. jutara, a rieč: »izuzevši« na šume veće od 10 kat. jutara.

Kod porezovnika zemljarine s posjedom preko 300 kat. jutara, moraju se u potvrdi rieči o podmirenju jednokratnog izvanrednog ratnog doprinosa izostaviti odnosno brisati, a kod posjeda s manjom površinom podvlače se rieči odgovarajuće količine iznosa podmirenja toga poreza, dok se druge brišu.

Konačne potvrde (namire) imaju nizove i brojeve te se izrađuju u tri jednakoglasna primjerka, od kojih se jedan izdaje proizvoditelju, drugi se dostavlja nadležnom poreznom uredu, a treći ostaje kod područne obskrbne postaje.

§ 7.

Kad su proizvoditelji već urednom predajom žitarica udovoljili u cielosti svojoj dužnosti i nisu više dužni predavati druge poljodjelske proizvode, moraju područne obskrbne postaje protiskane primjerke izdanih konačnih potvrda (namira) dostaviti nadležnom poreznom uredu s popisom porezovnika, koji su predajom žitarica podmirili porezne obveze. U popisu mora biti označen tekući broj izkaza porezovnika zemljarine odnosne porezne obćine.

Na temelju popisa odnosno potvrda vrše porezni uredi odmah razduženje porezovnika zemljarine, koji su dužnosti predaje udovoljili, u glavnim poreznim knjigama na način propisan u § 13. ove naredbe.

§ 8.

Područne obskrbne postaje dužne su najžurnije dostaviti nadležnim poreznim uredima popise porezovnika zemljarine, koji mogu udovoljiti svojim poreznim obvezama plaćanjem u gotovu novcu, jer su u izvršenju svoje dužnosti predaje spriečeni ili višom silom ili iznimnim prilikama (§ 6. zakonske odredbe). Ovakav popis smatra se uredovnom potvrdom.

Isto tako dužne su područne obskrbne postaje najžurnije dostavljati popise poreznih obvezanika, koji nisu dužni predavati poljodjelske proizvode prema propisu § 2. naredbe Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 5. lipnja 1944. broj 22.840-I-P-1944 o prikupljanju zaokruženih količina žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira od žetve odnosno berbe u godini 1944., kao i popise onih porezovnika zemljarine, koji su uslied vremenskih ili elementarnih nepogoda dielom ili u cielosti oslobođeni od predaje prema

propisu § 14. te naredbe, da bi porezni uredi mogli pravodobno tražiti naplatu u novcu, ako odnosni porezovnici podleže obvezi plaćanja.

Oslobođenje uslied vremenskih i elementarnih nepogoda od dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda ne povlači istodobno oslobođenje od porezne obveze, nego se pitanje odpisa prosuđuje prema propisima § 12. zakona o izravnim porezima i ostalim propisima izdanim na njegovu temelju.

§ 9.

Nakon podpunog udovoljenja dužnosti predaje svih poljodjelskih proizvoda izdaju se proizvoditeljima konačne potvrde (namire) prema § 6. ove naredbe, koje se kao i u slučaju podpunog udovoljenja prema propisu § 7.ove naredbe dostavljaju u protiskanim primjercima nadležnim poreznim uredima zajedno s popisom porezovnika, u kojem mora biti označen tekući broj izkaza porezovnika zemljarine odnosne porezne obćine radi postupka razduženja.

Konačno su dužne područne obskrbne postaje dostaviti nadležnim poreznim uredima posebne popise porezovnika zemljarine, koji uobće ili djelomično nisu na vrieme udovoljili dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda, radi postupka po § 14. ove naredbe.

## Dužnosti poreznih ureda

§ 10.

Porezni uredi u odmjernom postupku moraju posebno izkazati one iznose, koji se plaćaju u gotovu novcu, budući da se u nekim slučajevima (§ 1. zakonske odredbe) predajom poljodjelskih proizvoda podmiruje jednokratni izvanredni ratni doprinos samo djelomično.

Državne daće (§ 1. zakonske odredbe), koje se imaju podmiriti predajom poljodjelskih proizvoda, imaju se u razpisnim knjigama označiti slovom »G«. Ostali napried spomenuti posebno izkazani porezi i samoupravni prirezi podmiruju se uplatom u gotovu novcu.

§ 11.

Porezni uredi kao naplatne oblasti ne smiju za poreze, koji se podmiruju predajom poljodjelskih proizvoda (§ 1. zakonske odredbe), vršiti ovršne radnje do 31. prosinca 1944., niti do toga dana primati uplate u novcu za njihovo pokriće, jer se do toga dana moraju podmirivati predajom poljodjelskih proizvoda.

§ 12.

U toku preuzimanja žitarica dužni su porezni uredi opomenuti nemarne porezovnike zemljarine prema propisu § 5. ove naredbe. One porezovnike, koji već predajom žitarica podmiruju svoje porezne obveze, razdužuju porezni uredi nakon primitka obaviesti od područnih obskrbnih postaja (§ 7. ove naredbe).

Od proizvoditelja, oslobođenih od dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda (§ 8. ove naredbe) nadležni porezni uredi naplaćuju u propisanim rokovima daće u novcu, ukoliko nisu kao porezovnici u cielosti oslobođeni od plaćanja ovih daća.

§ 13.

Odpis onih poreznih iznosa, označenih prema propisu § 10. ove naredbe slovom »G«, vrši nadležni porezni ured mjesečno putem mjesečnog pregleda odpisa, koji se ima sastavljati izključivo samo za odpise ovih poreza. Kao prilog uz mjesečni pregled odpisa prilaže se izkaz

i obaviest področne obskrbne postaje o podpunom podmirenju dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda. Riznička upraviteljstva moraju ove mjesečne preglede rješavati u petdnevnom roku, a porezni uredi proknjižit će odobrene odpise tek nakon odobrenja mjesečnog pregleda.

§ 14.

Porezovnicima, koji na vrieme ne udovolje dužnosti predaje poljodjelskih proizvoda, odnosno koje nadležna oblast (§ 6. zakonske odredbe) ne oprosti od te dužnosti, porezni će uredi nakon primljene obaviesti od područnih obskrbnih postaja (zadnja stavka § 8. ove naredbe) podesetorostručiti iznose označene slovom »G«, te o tome obaviestiti porezovnike. Protiv ovakve obaviesti porezovnik ima pravo utoka na nadležno rizničko upraviteljstvo u roku od 30 dana, nakon primitka obaviesti.

§ 15.

Porezni uredi prilikom primitka razpisnih upisnika sastavljaju izkaz iz kojeg je vidljivo: a) broj porezovnika zemljarine, b) broj porezovnika zemljarine, koji davanjem poljodjelskih proizvoda podmiruju zemljarinu, porez na poslovni promet i jednokratni izvanredni ratni doprinos, c) ukupan propis zemljarine, poreza na poslovni promet i jednokratnog izvanrednog ratnog doprinosa, d) ukupan iznos ovih poreza, koji se podmiruju predajom zemaljskih plodina (iznosi označeni slovom »G«), e) iznosi ovih poreza, koji se podmiruju plaćanjem u gotovu novcu. U ovaj se izkaz naknadno unose oni iznosi, koji su odpisani uslied predaje poljodjelskih proizvoda, kao i oni iznosi, koji su podese-

terostručeni radi neudovoljavanja dužnosti predaje. Porezni uredi dostavljaju jedan primjerak ovakvog izkaza nadležnom rizničkom upraviteljstvu, a naknadno pozivom na dostavljene izkaze priobćuju svakog mjeseca promjene, da ih upraviteljstvo može u izkazu ubilježiti. Riznička upraviteljstva koncem svakog mjeseca zbrajaju ovakva izvješća te o dobivenim podatcima obavješćuju Ministarstvo državne riznice — Odjel za državne poreze.

§ 16.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

*Vitez Dr. Dragutin Toth*, v. r.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1466-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 5. kolovoza 1944. broj 175.

# NAREDBA

## ministra državne riznice od 5. kolovoza 1944. broj 20309-I-1944 o bezkamatnim zajmovima državnim službenicima, stalnim državnim radnicima i državnim umirovljenicima

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 3. kolovoza 1944. broj CCXXII-1548-D.V.-1944 o bezkamatnim zajmovima državnim službenicima, stalnim državnim radnicima i državnim umirovljenicima izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Djelatnim državnim službenicima i stalnim državnim radnicima, koji službuju na području gradova Banja Luka, Dubrovnik, Mostar, Osiek, Sarajevo, Varaždin i Zagreb, te državnim umirovljenicima, koji su stalno nastanjeni na području navedenih gradova, mogu se podjeljivati bezkamatni zajmovi, i to samo za nabavu onih prehranbenih, odjevnih i ogrjevnih predmeta, koje izdaju Nabavljačke zadruge državnih službenika za potrebe od dva ili više mjeseci.

Ovakvi zajmovi mogu se podjeljivati djelatnim državnim službenicima samo u onom slučaju, ako kupovna ciena navedenih prehranbenih, odjevnih i ogrjevnih predmeta premašuje iznos od 8.000 kuna, a stalnim državnim radnicima i državnim umirovljenicima samo u onom slučaju, ako kupovna ciena spomenutih predmeta premašuje iznos od 5.000 kuna.

§ 2.

Osobe iz § 1., koje traže zajam, moraju dokazati, da su članovi Nabavljačke zadruge državnih službenika s o. j., a ova mora pismeno potvrditi, da će tim osobama izdati prehranbene, odjevne i ogrjevne predmete u vriednosti zatraženog zajma.

§ 3.

Visinu zajma ustanovljuje u gradu Zagrebu pročelnik Obćeg odjela Ministarstva državne riznice, u gradovima Banjoj Luci, Osieku i Sarajevu upravitelj razničkog upraviteljstva, u gradovima Dubrovniku, Mostaru i Varaždinu nadstojnik poreznog ureda, i to za djelatne državne službenike i stalne državne radnike na temelju pismenog zahtjeva glavara onog državnog ureda, kod kojega službenik odnosno radnik, koji traži zajam, prima svoja beriva, a za umirovljenike u gradu Zagrebu na temelju pismenog zahtjeva Hrvatskog saveza umirovljenika, te za umirovljenike u ostalim mjestima, navedenim u § 1., na temelju pismenog zahtjeva povjerenika Hrvatskog saveza umirovljenika u tom mjestu.

§ 4.

Novčane zajmove izplaćuju iz navjera, stavljenih u tu svrhu na razpolaganje:

1. u gradu Zagrebu Glavna državna blagajna;

2. u gradovima Banjoj Luci, Osieku i Sarajevu rizničko upraviteljsto i

3. u gradovima Dubrovniku, Mostaru i Varaždinu porezni ured.

§ 5.

Ukupni iznos svih odobrenih zajmova pojedinim djelatnim državnim službenicima i stalnim državnim radnicima izplaćuju blagajne, navedene u § 4., glavaru ureda, kod kojega odnosni službenici službuju. Glavar ureda izplaćuje svakom službeniku iznos odobrenog mu zajma uz namiru, koja mora sadržavati i izjavu službenika, da mu se izplaćeni iznos zajma ima u određenim mjesečnim obrocima uztezati prigodom izplate beriva.

Ukupni iznos svih odobrenih zajmova pojedinim državnim umirovljenicima izplaćuju blagajne, navedene u § 4., i to u gradu Zagrebu Hrvatskom savezu umirovljenika, a u ostalim mjestima povjerenici ovog saveza.

§ 6.

Službenik ili umirovljenik, koji je primio iznos odobrenog zajma, dužan je najkasnije u roku od osam dana predati glavaru ureda odnosno Hrvatskom savezu umirovljenika ili njegovu povjereniku račun ili potvrdu mjestne nabavljačke zadruge državnih službenika, da je primio određenu količinu robe u visini podieljenog mu zajma.

§ 7.

Odplatni obroci zajma moraju iznositi najmanje polovicu osobnog i obiteljskog skuparinskog doplatka. Prvi obrok dospieva sliedećeg mjeseca nakon izplaćenog zajma, a ostali obroci neprekidno svakog daljnjeg mjeseca do konačne izplate zajma.

Odplata se vrši uztegom prigodom izplate beriva djelatnog državnog službenika odnosno stalnog državnog radnika, dok državni umirovljenici moraju svaki dospjeli odplatni obrok platiti Hrvatskom savezu umirovljenika odnosno njegovim povjerenicima najkasnije do 20, u mjesecu.

Sve uztegnute i uplaćene jednomjesečne obroke dužan je glavar ureda odnosno Hrvatski savez umirovljenika, kao i njegovi povjerenici, svakog mjeseca dostaviti blagajni, koja je zajam izplatila.

Glavari ureda i režiseri, odnosno Hrvatski savez umirovljenika i njegovi povjerenici odgovorni su, da se iznosi mjesečnih obroka na vrieme i u određenoj visini uztežu i predaju nadležnoj blagajni.

Glavari ureda imaju se brinuti za naplatu dospjelih obroka onih službenika, koji budu premješteni ili umirovljeni.

§ 8

Ako državni službenik, stalni državni radnik ili državni umirovljenik ne preda u propisanom roku račun ili potvrdu iz § 6., odnosno ako umirovljenik do 20. u mjesecu ne uplati dospjeli odplatni obrok, ima mu se prigodom prve izplate dospjelih beriva uztegnuti cieli iznos podieljenog mu zajma odnosno neodplaćeni ostatak zajma.

Osobe, na koje je primienjen propis prednje stavke, ne mogu više dobiti bezkamatni zajam.

§ 9.

Ako se nakon odpusta iz službe ili smrti službenika odnosno umirovljenika pojedini mjesečni obrok ne bi mogao naplatiti, Obći odjel Ministarstva državne riznice

doniet će riešenje o odpisu na temelju obrazloženog i dokazalima podkriepljenog izvješća glavara ureda odnosno Hrvatskog saveza umirovljenika o neutjerivosti duga.

§ 10.

Propisi ove naredbe protegnut će se prema potrebi i na one djelatne državne službenike, stalne državne radnike i državne umirovljenike, koji službuju, odnosno koji su stalno nastanjeni u drugim mjestima Nezavisne Države Hrvatske, koja nisu navedena u § 1.

§ 11.

Obći odjel Ministarstva državne riznice izdat će potrebne upute radi jednakog postupka oko ustanovljivanja visine, izplate, vođenja očevidnosti i odplate zajmova.

§ 12.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

*Vitez Dr. Dragutin Toth*, v. r.

(Broj: 1566-D.V.-1944)

* Narodne novine od 5. kolovoza 1944. broj 175.

# ODREDBA

ministra unutarnjih poslova od 3. kolovoza 1944. R. U. broj 5.732-B-II-1944 o privremenom premještanju sjedišta kotarske oblasti u Čakovcu i Prelogu u Varaždin

Na temelju § 4. zakonske odredbe od 20. lipnja 1944. broj CLXVIII-905-D.V.-1944 o velikim županima izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Sjedište kotarske oblasti u Čakovcu i sjedište kotarske oblasti u Prelogu premještaju se privremeno u Varaždin.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. kolovoza 1944.

Ministar unutarnjih poslova:
*Dr. Mladen Lorković*, v. r.

(Broj: 1559-D.V.-1944)

* Narodne novine od 5. kolovoza 1944. broj 175.

# OBLASTNA ODLUKA

**Državnog povjereništva za ciene i nadnice od 27. srpnja 1944. broj 6784-1944 o stavljanju izvan pravne snage oblastne odluke Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 29. srpnja 1942. br. 9945-1942 o najvišem dozvoljenom postotku ukupne (brutto) zarade kod prodaje mazivih ulja i masti u trgovini na malo**

Na temelju § 3. zakonske odredbe o Državnom povjereništvu za ciene i nadnice od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Danom stupanja na snagu ove oblastne odluke gubi pravnu moć oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 29. srpnja 1942. broj 9945-1942 (Narodne novine od 3. kolovoza 1942 broj 172) o najvišem dozvoljenom postotku ukupne (brutto) zarade kod prodaje mazivih ulja i masti u trgovini na malo.

II.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 27. srpnja 1944.

Državni povjerenik
Državnog povjereništva
za ciene i nadnice:

*Ing. Radoslav Lorković,* v. r.

(Broj: 1556-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 7. kolovoza 1944. broj 176.

# OBLASTNA ODLUKA

**Državnog povjereničtva za ciene i nadnice od 22. srpnja 1944. broj 4160-B-III-1944 o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje kože u trgovini na malo**

Na temelju § 3. zakonske odredbe o Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne zarade kod prodaje svih vrsti kože u trgovini na malo utvrđuju se, kako sliedi:

1. kod prodaje kože u cielim komadima s 23%
2. kod prodaje kože u rezanim komadima s 27%

II.

Najviši dozvoljeni postotak ukupne zarade računa se od prodajne ciene.

Prodajna ciena robe utvrđuje se tako, da se stvarna nabavna ciena robe podieli s ostatkom, koji se dobije, ako se najviši dozvoljeni postotak ukupne zarade odbije od brojke 100, a količnik pomnoži sa 100.

Stvarna nabavna ciena robe je ciena prema računu dobavljača povećana s porezom na poslovni promet, željezničkim i ostalim prievoznim, utovarnim, pretovarnim i iztovarnim troškovima, obćinskom trošarinom, gradskom uvozninom i javnim daćama, a kod uvezene

robe carinom, svim nuzpristojbama na carinarnici, kao i ostalim troškovima skopčanim s njezinim uvozom.

U stvarnu nabavnu cienu ne spada ležarina i stojarina, ako nastanu krivnjom nabavljača, te putni troškovi oko nabave robe.

Od ciene robe prema računu odbija se trgovački popust (rabat), dok se skonto ne odbija.

Kod izračunavanja stvarne nabavne ciene robe ne smije se uračunati možebitni manjak ili sasušak.

Ako u jednom računu ima više vrsta robe uz razne nabavne ciene, moraju se troškovi razmjerno podieliti prema nabavnoj cieni robe, a porez na poslovni promet i ostale javne daće onako, kako su propisani pristojbenicima.

III.

Utvrđeni najviši postotci ukupne zarade sadržavaju sve poslovne (režijske) troškove, kakve god vrste oni bili, kao i čistu zaradu trgovca, te se osim njih ne smije ništa pridodati stvarnoj nabavnoj cieni.

IV.

Trgovina na malo je u smislu ove oblastne odluke svaka prodaja izravno potrošačima.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po zakonskoj odredbi o Državnom povjereništvu za ciene i nadnice od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a istim danom gubi pravnu moć oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 24. svibnja 1943. broj 4549-1943 (Narodne novine od 1. lipnja 1943. broj 124) o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje kože u trgovini na malo.

U Zagrebu, dne 22. srpnja 1944.

Državni povjerenik
Državnog povjereničtva
za ciene i nadnice:

*Ing. Radoslav Lorković*, v. r.

(Broj: 1557-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 7. kolovoza 1944. broj 176.

# NAREDBA

**Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja od 1. kolovoza 1944. broj 22570-1944 o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudbenih službenika, koja su obavljena u korist i o trošku privatne stranke i na njezin zahtjev**

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 12. prosinca 1941. broj CDLIII-2228-Z-1941, kojom se ministar pravosuđa i bogoštovlja ovlašćuje, da donosi, mienja i dopunjuje naredbe o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudbenih službenika, koja su obavljena u korist i o trošku privatne stranke i na njezin zahtjev (Narodne novine od 13. prosinca 1941. broj 202), izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Sudbenim službenicima pripada naknada putnih troškova prema propisima ove naredbe za službena putovanja, koja su obavljena u korist i o trošku privatne stranke i na njezin zahtjev.

§ 2.

Službenim putovanjem u smislu ove naredbe smatra se putovanje, koje sudbeni službenik izvrši radi obavljanja službenih poslova izvan sudbene zgrade.

§ 3.

Svaki sudbeni službenik dužan je za službeno putovanje upotriebiti najkraći put odnosno najkraći i najjeftiniji spoj.

Iznimka od ovoga dozvolit će se samo u slučaju, ako bi promet na takvom putu bio prekinut. Iznimku ocjenjuje u svakom pojedinom slučaju neposredni predpostavljenik odnosnog sudbenog službenika.

Dnevnice

§ 4.

Dnevnice za službena putovanja izplaćuju se:

1. činovnicima III. i IV. činovnog razreda u iznosu od Kn 1.500.—
2. činovnicima V. činovnog razreda u iznosu od Kn 1.450.—
3. činovnicima VI. činovnog razreda u iznosu od Kn 1.400.—
4. činovnicima VII. i VIII. činovnog razreda u iznosu od Kn 1.300.—
5. činovnicima IX. i X. činovnog razreda u iznosu od Kn 1.200.—
6. činovnicima XI. činovnog razreda, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima sa sveučilištnom naobrazbom u iznosu od Kn 1.100.—
7. činovnicima XII. činovnog razreda, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima s podpunom srednjoškolskom naobrazbom Kn 1.000.—
8. činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima s nepodpunom srednjoškolskom naobrazbom i dočinovnicima u iznosu od Kn 900.—

9. podvornicima i dnevničarima, koji su određeni da vrše službu podvornika u iznosu od Kn 800.—.

§ 5.

Vrieme za dnevnicu računa se od časa odlazka pa do časa povratka. Za svaka podpuna 24 sata računa se čitava dnevnica. Ako je službeno putovanje trajalo više od 12, a manje od 24 sata, računa se također čitava dnevnica. Ukoliko je službeno putovanje trajalo manje od 12 sati, računa se polovica dnevnice.

§ 6.

Sudbenom službeniku ne pripada dnevnica za obavu službenih poslova u samom mjestu njegova službovanja, a isto tako ni u slučaju, ako cilj putovanja nije udaljen više od dva kilometra od granice područja mjesta njegova stalnog službovanja.

## Troškovi vozarine

§ 7.

Službeniku pripada naknada troškova vozarine, ako je mjesto, u kojem se ima obaviti službeni posao, udaljeno više od dva kilometra od granice područja mjesta njegova stalnog službovanja.

Sudbeni službenik mora se redovito služiti stalnim javnim prievoznim sredstvom (željeznicom, parobrodom i autobusom), ali ako takvog prievoznog sredstva nema, ili ako bi upotrebom takvog prievoznog sredstva trebalo nerazmjerno više vremena, pripada službeniku naknada troškova za prievoz po kilometru.

Činovnicima, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima sa sveučilištnom naobrazbom pripada po

40 kuna, a svim ostalim službenicima po 30 kuna od jednog kilometra

Svaki započeti kilometar računa se kao cieli.

§ 8.

Službenicima ne pripada kilometrina, ako upotrebe državna ili samoupravna prievozna sredstva: samovoz, kola, konje i prievozna sredstva na vodi. Ali ako se za napried spomenuta prievozna sredstva plati vozarina, ima se plaćena svota službenicima naknaditi.

§ 9.

Ako sudbeni službenik ima izvršiti službeni posao u granicama područja mjesta svoga stalnog službovanja, pripada mu u ime naknade troškova:

1. u gradovima Zagrebu, Osieku, Sarajevu, Banjoj Luci i Splitu fiakerovina od sudbene zgrade do mjesta uredovanja prema pristojbenicima što ih utvrde nadležne oblasti u ovim gradovima:

2. u svim ostalim mjestima poprečna svota od 300 kuna.

§ 10.

Ako sudbeni službenik ima obaviti službeni posao u mjestu, udaljenom najviše dva kilometra od granice područja mjesta svoga stalnog službovanja, pripada mu, osim naknade troškova, naznačenih u § 9., još i pravo na kilometrinu, računajući od granice područja mjesta njegova stalnog službovanja.

§ 11.

Ako dužina puta nije u kilometrima službeno izmjerena, ona će se izračunati prema vremenu pješačenja, uzimajući pet kilometara za jedan sat pješačenja. Svaki započeti kilometar računa se kao cieli.

Potvrde o vremenu pješačenja izdavat će občinska poglavarstva.

§ 12.

Za službena putovanja, obavljena željeznicom ili parobrodom, plaćat će se iznos vozne karte:

a) činovnicima III. do uključivo VII. činovnog razreda željeznicom ili parobrodom I. razreda;

b) svim ostalim činovnicima, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima sa sveučilištnom ili podpunom srednjoškolskom naobrazbom, željeznicom II. razreda, a parobrodom I. razreda;

c) činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima s nepodpunom srednjoškolskom naobrazbom, dočinovnicima i podvornicima željeznicom III. razreda, a parobrodom II. razreda.

§ 13.

Državni službenik, koji ima bezplatnu kartu bilo s kojeg razloga, nema pravo na naknadu vozarine. Službenik, koji ima kartu po sniženoj cieni, ima pravo na naknadu stvarno plaćene vozarine. Svaki službenik dužan je na posebnom računu naznačiti, da li je imao bezplatnu kartu, odnosno kartu sa sniženom cienom, ili nije. Za protivan postupak bit će odgovoran materialno i stegovno, a i kazneno.

§ 14.

Državni službenik ima pravo na upotrebu svih vlakova, osim razkošnih.

§ 15.

Prilikom putovanja željeznicom i parobrodom ili državnim i samoupravnim prievoznim sredstvima, koja imaju stalnu postaju, ili autobusima povlaštenih po-

duzeća, pripada činovnicima, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima sa sveučilištnom ili s podpunom srednjoškolskom naobrazbom za prienos prtljage do postaje i obratno, kao i u prelaznim postajama, po 200 kuna danju i 300 kuna noću, i to, ako službeno putovanje traje dulje od 48 sati.

Dan se računa od 6 do 19 sati, a noć od 19 do 6 sati.

Osim toga pripada ovim službenicima za unošenje i iznošenje ručne prtljage po 100 kuna.

Dočinovnicima, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima s nepodpunom srednjoškolskom naobrazbom i podvornicima ne pripada naknada za prienos, unošenje i iznošenje prtljage.

§ 16.

Ako je postaja izvan mjesta službovanja, pripada činovnicima, činovničkim vježbenicima i ugovornim službenicima sa sveučilištnom ili s podpunom srednjoškolskom naobrazbom, umjesto naknade iz § 15., po 250 kuna danju i 350 kuna noću, odnosno kilometrina, ako je veća od ovih iznosa.

§ 17.

Mjestom službovanja smatra se područje mjesta, u kojem je službenik imenovan ili na rad dodieljen.

U mjestima, koja imaju gradsko uže i izvangradsko šire područje, smatra se mjestom službovanja samo gradsko uže područje.

§ 18.

Službeniku, koji prilikom službenog putovanja upotrebi državne brodove, pripada naknada iz § 15. odnosno iz § 16. za prvo ukrcanje i posljednje izkrcanje, kao i za izkrcanje radi prenoćenja na kopnu i ukrcanje prilikom povratka na brod.

§ 19.

Ako službeno putovanje traje dulje od 15 dana, pripada službeniku, osim naknade iz treće stavke § 15., pravo na naknadu vozarine za ručnu prtljagu do 30 kilograma težine po službenom željeničkom odnosno parobrodskom cjeniku, ukoliko službenik pridonese dokaz o plaćenoj vozarini. Za službena putovanja, koja traju kraće vrieme od 15 dana, ne pripada službeniku naknada za vozarinu prtljage.

§ 20.

Ako je uredovanje trajalo prije i poslije podne, službeniku pripada naknada za vozarinu samo jedanput na mjesto uredovanja i jedanput natrag.

**Obće odredbe**

§ 21

Stranka ima u ime predujma za putne troškove sudbenog povjerenstva predati sudu onaj iznos, koji sud odredi. Sud će ovaj položeni predujam propisno upisati u knjige i novac predati članu povjerenstva najvišem po činoredu, a ovaj će ostalim članovima povjerenstva, uz potvrdu na spisu predati dio, koji na njih odpada.

§ 22.

Po činoredu najviši sudbeni izaslanik dužan je račune o troškovima svih izaslanih osoba, zajedno s izvješćem o obavljenom uredovanju, podnieti sudu najkasnije tri dana nakon obavljenog uredovanja, jer će u protivnom slučaju izgubiti pravo na naknadu svojih troškova i morat će vratiti primljeni predujam.

Ovaj rok može predstojnik odnosno predsjednik suda u pojedinim opravdanim slučajevima produžiti.

§ 23.

Račun o troškovima mora sudbeni izaslanik napisati u samom izvješću, naznačivši točno vrieme, kada je odputovao na uredovanje, kada je započeo i dovršio uredovanje, i kada se je s uredovanja vratio. Osim toga ima navesti, a prema potrebi i vjerojatnim učiniti, one okolnosti, koje su odlučne za obređenje troškova.

Predstojnik odnosno predsjednik suda mora na samom spisu posvjedočiti, da postoje one predpostavke za doznaku troškova, koje su prema postojećim propisima potrebne.

§ 24.

O izpravnosti zaračunanih troškova odlučuju sudovi, koji su nadležni za rješavanje glavne stvari, a strankama i sudbenim izaslanicima pripada protiv takvih odluka pravo utoka na viši sud.

Članovi povjerenstva, koji nepravilno zaračunaju pristojbe, morat će vratiti višak primljenog predujma, a zbog toga mogu biti pozvani na stegovnu odgovornost, bez obzira da li je uložen pravni liek ili nije, a isto tako mogu biti pozvani na odgovornost i sudbeni organi zbog nepravilnog obređenja ovih troškova.

§ 25.

Kada sudbeni službenici putuju radi obavljanja službenih poslova u korist i trošku privatne stranke i na njezin zahtjev, a ne posluže se ni jednim od javnih prievoznih sredstava, navedenih u § 7. st. 2. ove naredbe, ne smiju se u drugim prievoznim sredstvima voziti zajedno s bilo kojom od stranaka, zanimanih u predmetu, radi kojeg putuju, a isto tako ni s njihovim zastupnicima. U protivnom slučaju odgovarat će stegovno.

§ 26.

Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja mjerodavno će tumačiti propise ove naredbe.

§ 27.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaje vriediti naredba od 23. prosinca 1941. broj 2334-Z-1941 o naknadi putnih troškova za službena putovanja sudbenih službenika, koja su obavljena u korist i o trošku privatne stranke i na njezin zahtjev, sa svim promjenama i nadopunama spomenute naredbe.

U Zagrebu, dne 1. kolovoza 1944.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja:

*Dr. Pavao Canki*, v. r.

(Broj: 1223-D.V.-1944)

* Narodne novine od 8. kolovoza 1944. broj 177.

# NAREDBA

**Ministarstva državne riznice od 10. srpnja 1944. broj 4593-3-1944 o prienosu sjedišta poreznog ureda iz Hreljina u Kraljevicu**

Na temelju § 32. zakona od 7. prosinca 1929. o organizaciji financijalne uprave izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Sjedište poreznog ureda u Hreljinu prenosi se u Kraljevicu za područja svih upravnih občina kotara Kraljevica i za područje grada Bakra.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglasenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

*Dr. Dragutin Toth, v. r.*

(Broj: 1399-D.V.-1944)

* Narodne novine od 9. kolovoza 1944. broj 178.

# NAREDBA

**Ministarstva prometa od 12. svibnja 1944. broj 21445 o promjenama pravilnika o radnicima državnih saobraćajnih ustanova od 24. lipnja 1939. (Službene novine od 11. srpnja 1939. broj 154-LIII)**

Na temelju § 37. stavka druga zakonske odredbe od 28. siečnja 1942. broj XXXVII-240-Z-1942 o svrstavnju, berivima i mirovinama državnih prometnih službenika (Narodne novine od 30. siečnja 1942. broj 25) izdajem u sporazumu s ministrom državne riznice ovu naredbu:

§ 1.

Član 50. mienja se i glasi:

»Radniku, zaposlenom izvan mjesta svog redovitog uposlenja u udaljenosti većoj od 2 km, pripada osim redovite satnine i dnevnica za putovanje.

Ako je takvo zaposlenje trajalo preko 12 sati, radniku pripada puna dnevnica, a ako je izbivanje trajalo manje od 12, a više od 4 sata, pol dnevnice.

Mjesto redovitog rada u smislu stavke prve jest područje onog mjesta, u kojem je radnik stalno zaposlen, a za radnike sekcija za održavanje pruge, čiji nadzirateljski odsjek ne zaprema područje ciele sekcije, smatra se mjesto rodovitog rada cielo područje njihova nadziratelјskog odsjeka.

U mjestima s užim i širim područjem smatra se mjestom redovitog rada samo uže područje.

Ako radnici obavljaju službu, koja spada u redoviti djelokrug državnih prometnih službenika, pripadaju im putne naknade shodno propisima o nuzgrednim berivima državnih prometnih službenika.

Kada po postojećim propisima za službena putovanja radniku treba odrediti putni paušal, odobrit će ga glavno ravnateljstvo shodno propisima o nuzgrednim berivima službenika državnih prometnih ustanova.

Radnicima, koji su dodieljeni na privremeni rad izvan mjesta svog stalnog službovanja radi zemjenjivanja u službi po napried utvrđenom razporedu službe i koji se po obavljenoj dužnosti mogu redovito vraćati u mjesto svog stalnog službovanja, pripada za trajanje zamjene 50% onih dnevnica, koje bi im pripadalo da nisu prekidali putovanje.

Radniku, koji je dodieljen na privremeni rad izvan mjesta svog stalnog zaposlenja pripada pravo na dnevnice najdulje za vrieme od 6 mjeseci, a ako nema obitelji, pripada mu pravo na dnevnice najdulje za vrieme od 3 mjeseca.

Putujućim čistačicama za putovanje u turnusu od najmanje 10 dana mjesečno pripada putni paušal od Kn 6.000.— mjesečno. Ako čistačica proboravi mjesečno na putu manje od 10 dana, pripada joj za svaki dan putovanja po jedna desetina putnog paušala.

U slučaju izvanrednih prilika može ministar prometa u suglsnosti s ministrom državne riznice za tuzemna službena putovanja odobriti dnevnice u cielom iznosu bez obzira na trajanje putovanja. Na isti način i zbog istih razloga mogu se dnevnice za službena putovanja i dnevnice u slučaju selitbe povećati najviše za 25%«.

§ 2.

Stavka prva člana 52. mienja se i glasi:

»Redovitom radniku, kada je na službenom putovanju pripada povrh redovitih beriva, još i dnevnica za putovanje za prvih 10 dana i to:

obrtniku kuna 900.—, poluobrtniku kuna 850.—, a obrtničkom radniku kuna 800.—.
Nakon deset dana ova se nadnica snizuje za 50%«.

§ 3.

U članu 57. pod 1) i 2) mjesto »2.50 Kuna« stavlja se »10 kuna«.

Na kraju istog člana dodaju se nove stavke, koje glase:

»Ako se selitba ne može izvršiti željeznicom, brodom ili drugim javnim redovitim prievoznim sredstvom, pripada osim naknade stvarnih troškova prievoza još i naknada za troškove omatanja, razmatanja, utovara, iztovara, oštećenja i osiguranja pokućtva do najviše dopuštene težine, i to za svaki kilogram preseljenog pokućtva po kuna 6.—. Kod ovakve selitbe mora radnik doprinieti od obćine, iz koje seli, i od obćine, u koju seli, potvrdu o težini stvarno preseljenog pokućtva, a osim toga mora od one obćine, iz koje seli, doprinieti potvrdu, da iznosi zaračunanih troškova prievoza odgovaraju mjestnim cienama.

Ako se selitba mora izvršiti dielom na javnom, a dielom na posebničkom prievoznom sredstvu, i ako udaljenost, prevaljena posebničkim prievoznim sredstvom, iznosi više od 10 kilometara, pripada osim naknada, propisanih za selitbu javnim prievoznim sredstvom, i osim stvarnih troškova prievoza posebničkim prievoznim sredstvom još 1.50 za svaki kilogram stvarno preseljenog pokućtva do najviše dopuštene težine u ime troškova utovara, iztovara i oštećenja pri prievozu posebničkim prievoznim sredstvom.

Za selitbeno putovanje, koje traje 12 ili manje sati, pripada pravo na dvie dnevnice, a ako selitbeno puto-

vanje traje više od 12, a manje od 24 sata, pripada pravo na još tri dnevnice.

U slučaju selitbe, koja se ne može izvršiti upotrebom željeznice, broda ili drugog javnog redovitog prievoznog sredstva, pripada u ime naknade za osobni prievoz:

1. kod putovanja kopnenim putem za svaki prevaljeni kilometar:

a) samcu . . . . . . . . kuna 30.—
b) službeniku s obitelji do dvoje djece „ 40.—
c) službeniku s obitelji preko dvoje djece „ 50.—

2. kod putovanja morskim putem za svaku prevaljenu morsku milju (1825 m):

a) samcu . . . . . . . . kuna 40.—
b) službeniku s obitelji do dvoje djece „ 50.—
c) službeniku s obitelji preko dvoje djece „ 60.—

Započeti kilometar odnosno morska milja računaju se kao cieli.

Pravo na putne i selitbene troškove pripada i onim radnicima, koji uslied izvanrednih prilika moraju napustiti mjesto svog uposlenja pod uvjetom, da se odmah prijave najbližoj željezničkoj jedinici odnosno prvomolbenoj upravnoj oblasti i o tome podnesu izvješće svojoj predpostavljenoj oblasti.

Radnici, koji budu premješteni, a uslied pomanjkanja stanova ili obustave prometa ne mogu preseliti svoju obitelj u novo mjesto uposlenja imaju pravo na polovicu dnevnice, dok ta nemogućnost traje, ali najdulje na vrieme od 6 mjeseci nakon dana nastupa uposlenja.

Pomanjkanje stanova u novom mjestu uposlenja dokazuje se potvrdom nadležnog gradskog odnosno općinskog poglavarstva. Pravo iz prednje stavke ne pripada za one dane, koje je radnik proveo na dopustu ili na bolestničkom dopustu, odnosno za koje ima pravo na dnevnicu prema drugom propisu«.

§ 4

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 12. svibnja 1944.

U Zagrebu, dne 12. svibnja 1944.

Ministar prometa:

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 1452-D.V.-1944)

* Narodne novine od 9. kolovoza 1944. broj 178.

# NAREDBA

## Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 31. srpnja 1944. broj 14.964-1944 o obvezatnom zasijavanju pojedinim vrstama gospodarskih usjeva

Na temelju ovlasti iz § 1. zakonske odredbe od 15. svibnja 1944. broj CXXXV-932-D.V.-1944 o obvezatnom zasijavanju pojedinim vrstama gospodarskih usjeva, te obvezatnom uzgajanju i držanju stoke, a u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Svi vlastnici, posjednici, zakupnici, kao i uobće svi užitnici zemljišta, bili oni naravne ili pravne osobe, dužni su napredno gospodariti u svrhu povećanja proizvodnje poljodjelskih, a napose prehranbenih proizvoda, da tako osiguraju prehranu i obskrbu naroda.

§ 2.

Osobe, navedene u § 1. ove naredbe, čiji cjelokupni posjed prelazi 5 kat. jutara, dužne su zasijavati najmanje polovicu površine svojih oranica krušaricama kao glavnim usjevima za dobivanje zrna, a drugu polovicu mogu zasijavati ostalim gospodarskim usjevima, od kojih veleobrtno bilje ne smije prieći jednu četvrtinu ukupne površine oranica, a u skladu s propisima ove naredbe.

Krušaricama se smatraju: pšenica, kukuruz, raž, napolica (suraž), ječam, proso i heljda.

Veleobrtnim biljem se smatra: lan, konoplja, sladorna repa, cikorija, duhan i sve uljarice (suncokret, soja, uljna repica i ricinus).

§ 3.

Svako gospodarstvo odnosno posjed, koji se upravlja ili obrađuje kao jedna gospodarsko-upravna cjelina, smatra se kao jedno gospodarstvo, bez obzira da li je vlastničtvo jedne osobe ili suvlastničtvo više osoba. Zakupnici i napoličari dužni su zasijavati propisanim usjevima zemljište, koje uzimaju u zakup ili na obrađivanje, u omjeru prema veličini cjelokupnog gospodarstva, kojemu to zemljište pripada, ukoliko se ne pogode s vlastnikom ili posjednikom, da on sam preuzme na sebe njihovu obvezu zasijavanja. Sve ove osobe nerazdjelno odgovaraju za izvršenje zasijavanja u smislu propisa ove naredbe.

§ 4.

Od usjeva, potrebnih za narodnu prehranu i obskrbu, ima se u gospodarskoj godini 1944.-45. na cielom državnom području povrh krušarica zasijati:

1. 500.000 kat. jutara krumpira na oranicama (bez vrtova),
2. 35.000 kat jutara graha u čistoj kulturi,
3. 200.000 kat. jutara povrća na oranicama (bez vrtova, i to kupus, luk, rajčica, paprika, mrkva, grašak i t. d.),
4. 80.000 kat. jutara uljarica (suncokret, soja, uljna repica, ricinus),
5. 25.000 kat. jutara sladorne repe,
6. 30.000 kat. jutara konoplje,
7. 26.000 kat. jutara lana.

## Usjevi — obvezatno zasijavanje

Na području pojedinih velikih župa imaju se zasijati usjevima, navedenim u stavci 1., površine prema sliedećoj ljestvici:

| Tek. br. | VELIKA ŽUPA | Krumpir na oranicama | Grah (čista kultura) | Povrće na oranicama | Veleobrtno bilje: Uljarice (suncokret, soja, uljna repica i ricinus) | Veleobrtno bilje: Sladorna repa | Veleobrtno bilje: Lan | Veleobrtno bilje: Konoplja |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | katastralnih jutara | | | | | | |
| 1. | Baranja | 50.000 | 2.500 | 15.000 | 18.000 | 7.000 | 2.300 | 6.000 |
| 2. | Bilogora | 55.000 | 1.500 | 15.000 | 8.000 | — | 2.800 | 2.500 |
| 3. | Bribir | 3.000 | 500 | 3.200 | — | — | — | 100 |
| 4. | Cetina | 8.000 | 750 | 10.000 | — | — | — | — |
| 5. | Dubrava | 6.000 | 500 | 4.500 | — | — | — | — |
| 6. | Gora - Prigorje | 40.000 | 2.400 | 18.000 | 4.000 | — | 3.300 | 2.200 |
| 7. | Hum | 20.000 | 700 | 10.000 | — | — | 100 | 200 |
| 8. | Krbava - Psat | 18.000 | 1.900 | 7.000 | — | — | 900 | 1.200 |
| 9. | Lašva - Rama | 18.000 | 1.000 | 6.000 | — | — | 900 | 1.200 |
| 10. | Lika - Gacka | 24.000 | 950 | 5.000 | — | — | 400 | 1.000 |
| 11. | Livac - Zapolje | 50.000 | 4.000 | 15.000 | 10.000 | 1.000 | 2.500 | 1.500 |
| 12. | Modruš | 20.000 | 950 | 7.000 | — | — | 900 | 1.300 |
| 13. | Pokupje | 25.000 | 1.250 | 10.000 | 2.000 | — | 2.500 | 1.500 |
| 14. | Posavje | 30.000 | 3.000 | 14.000 | 15.000 | 1.000 | 2.000 | 1.800 |
| 15. | Sana - Luka | 15.000 | 2.400 | 10.000 | 1.000 | — | 2.000 | 1.500 |
| 16. | Sidraga - Ravni Kotari | 3.000 | 200 | 2.500 | — | — | — | — |
| 17. | Usura - Soli | 20.000 | 2.000 | 10.000 | 1.000 | — | 800 | 900 |
| 18. | Vinodol - Podgorje | 7.000 | 400 | 1.800 | — | — | — | 200 |
| 19. | Vrhbosna | 26.000 | 1.400 | 7.000 | — | — | 800 | 400 |
| 20. | Vuka | 32.000 | 6.000 | 22.000 | 20.000 | 16.000 | 800 | 4.500 |
| 21. | Zagorje | 30.000 | 700 | 7.000 | 1.000 | — | 1.000 | 2.000 |
| 22. | Raša | — | — | — | — | — | — | — |
| | UKUPNO: | 500.000 | 35.000 | 200.000 | 80.000 | 25.000 | 26.000 | 30.000 |

U ove se površine ubrajaju i površine, zasijane tim usjevima na posjedima do 5. kat. jutara.

Osim ovom naredbom propisanih površina za sjetvu graha u čistoj kulturi, dužna su sva gospodarstva do 20 kat. jutara veličine posjeda bez razlike zasijati na uobičajeni način grah i bundeve kao podusjev u kukuruz na cieloj kukuruzom zasijanoj površini. Gospodarstva, veća od 20 kat. jutara, dužna su zasijati grahom kao podusjevom 50% one površine, koja je pod kukuruzom.

§ 5.

Velike župe će propisati, koji se u § 4. navedeni usjevi i koje površine imaju zasijati na područnim kotarima odnosno gradovima i obćinama. Pritom će propisivati sjetvu površina bilo paušalno za pojedine kotare, gradove i obćine prema mjestnim gospodarskim prilikama, bilo u postotku po veličini gospodarskih posjeda, bilo da pojedinim upravama posjeda neposredno naložе, koje površine imadu zasijavati pojedinim vrstama gospodarskih usjeva.

Državne gospodarske ustanove imaju se držati usjevne osnove, koju odobrava Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavno ravnateljstvo za seljačko gospodarstvo.

§ 6.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavno ravnateljstvo za seljačko gospodarstvo, propisat će na priedloge velikih župa, koja gospodarstva odnosno osobe, spomenute u § 1., moraju proizvoditi sjeme i sadnice kulturnog bilja, te u kojoj količini.

§ 7.

Velike župe dužne su nadzirati provedbu propisa ove naredbe i svojih odluka, izdanih temeljem ove naredbe, te podnositi izvješća Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavnom ravnateljstvu za seljačko gospodarstvo, za sjetvu ozimina do 31. prosinca, a za sjetvu jarina do 31. svibnja dotične gospodarske godine. Radi lakšeg nadzora nad izvršivanjem odluka, propisat će velike župe kotarskim oblastima i gradskim poglavarstvima način izvješćivanja o zasijanim površinama po ovoj naredbi.

§ 8.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavno ravnateljstvo za seljačko gospodarstvo, vrši vrhovni nadzor nad provedbom propisa ove naredbe, a posebice nad gospodarskim upravama posjeda, kojima je povjerena proizvodnja sjemena, te voćnih i loznih sadnica.

§ 9.

Od propisa ove naredbe izuzimaju se gospodarstva, koja su se do proglašenja ove naredbe izključivo bavila proizvodnjom povrća. Odluku o tome donosi nadležna velika župa.
Ostale iznimke od propisa ove naredbe odobrava ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 10.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se po § 2. zakonske odredbe od 15. svibnja 1944. roj CXXXV-932-D.V.-1944 o obvezatnom zasijavanju pojedinim

vrstama gospodarskih usjeva, te o obvezatnom uzgajanju i držanju stoke.

§ 11.

Ova naredba dobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 31. srpnja 1944.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

*Dr. Stjepan Hefer*, v. r.

(Broj: 1535-D.V.-1944)

* Narodne novine od 9. kolovoza 1944. broj 178.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjeni zakonske odredbe od 30. prosinca 1943. broj CCXC-3195-D.V.-1943 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

§ 1.

§ 29. zakonske odredbe od 30. prosinca 1943. broj CCXC-3195-D.V.-1943 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944 (Narodne novine od 30. prosinca 1943. broj 297) mienja se i glasi:

»Propis § 51. zakonske odredbe od 23. listopada 1941. broj CCCIX-1433-Z-1941 o Hrvatskom sveučilištu primjenjivat će se od 1. srpnja 1944.

Berivima u smislu tog propisa smatraju se plaća i stanarina.

Sredstva za izplatu znanstvenog doplatka prema tom propisu stavit će na razpolaganje ministar državne riznice.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXXVI-1551-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 10. kolovoza 1944. broj 179.

# ZAKONSKA ODREDBA*

## o postrojbi Pomoćni ženski skup dojavne službe vojnog zrakoplovstva

§ 1.

U sklopu vojnog zrakoplovstva osniva se postrojba Pomoćni ženski skup dojavne službe vojnog zrakoplovstva.

§ 2.

Primitak u postrojbu vrši se na temelju natječaja, a natjecati se može svaka ženska osoba, koja izpunjava sliedeće uvjete:

1. da je državljanin Nezavisne Države Hrvatske,
2. da je dobrog vladanja i da nije pod kaznenom iztregom radi kažnjivog djela, s kojima je skopčana nuzkazna gubitka častnih prava,
3. da je duševno i tjelesno zdrava,
4. da nije mlađa od 16 ni starija od 45 godina,
5. da ima osposobu najmanje nepodpune srednje ili ovoj izjednačene škole,
6. da nije pod štitničtvom, skrbničtvom odnosno stečajem, da nije nad njom produžena otčinska vlast i da nije osuđena na gubitak častnih prava,
7. da doprinese dopuštenje roditelja odnosno zakonitog zastupnika, da može stupiti u službu dojavne službe vojnog zrakopolovstva, u koliko je mlađa od 18. godina.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 17. kolovoza 1944. broj 184.

Kod primitka imaju prvenstvo one natjecateljice, koje osim podpunog poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu svladavaju još i koji drugi jezik.

§ 3.

Natjecateljica, koja je primljena u dojavnu službu vojnog zrakoplovstva, postaje pripravnicom i ima svršiti tečaj za izobrazbu za dojavnu službu vojnog zrakoplovstva.

Propise o osnutku, trajanju, razporedu i završnom izpitu tečaja izdaje ministar oružanih snaga.

Priprivna služba traje 6 mjeseci.

Za vrieme pripravne službe pripada pripravnicama bezplatan stan, hrana i mazda.

§ 4.

Pripadnice postrojbe razvrstavaju se u zvanja: dojavnica, donadzornica, nadzornica, nadstojnica i glavna nadstojnica.

Ova zvanja odgovaraju činovima u oružanim snagama prema sliedećoj skrižaljci:

| | |
|---|---|
| dojavnica | vodniku |
| donadzornica | naredniku |
| nadzornica | stožernom naredniku |
| nadstojnica | častničkom namjestniku |
| glavna nadstojnica | poručniku |

§ 5.

Pripadnica Pomoćnog ženskog skupa dojavne službe vojnog zrakoplovstva nakon završenog tečaja, položenog završnog izpita i izminuća pripravne službe imenuje se u zvanje dojavnice.

Za daljnje promaknuće dojavnica vriede propisi o promaknuću pripadnika oružanih snaga u činove navedene u skrižaljci § 4.

§ 6.

Pripadnice postrojbe smatraju se pripadnicama oružanih snaga na izvanrednoj djelatnoj službi.

One polažu propisnu vojničku prisegu pri primanju u službu.

Njima pripadaju beriva, naknade putnih i selitbenih troškova, svi doplatci i sve pogodnosti u istoj visini i pod jednakim uvjetima, kako su ustanovljene za pripadnike oružanih snaga.

§ 7.

Služba pripadnica Pomoćnog ženskog skupa dojavne službe vojnog zrakoplovstva može se prema stvarnoj potrebi u svako doba odkazati.

Pripadnicama, kojima je služba odkazana, a odkaz nije usliedio u izvršenju kazne ili stegovne osude, pripada odpravnina, koja iznosi onoliko posljednjih mjesečnih beriva, koliko je godina pripadnica provela u službi oružanih snaga.

Ostatak službe preko 6 mjeseci računa se kao ciela godina.

§ 8.

Ženske osobe, koje su do dana zadobivanja pravne moći ove zakonske odredbe primljene u dojavnu službu vojnog zrakoplovstva i izpunjavaju propisane uvjete, svrstat će se prema propisima ove zakonske odredbe.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXXV-1472-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

* Narodne novine od 10. kolovoza 1944. broj 179.

# NAREDBA

**Ministarstva zdravstva i udružbe od 11. ožujka 1944. broj R.Z. 5645-1944 o promjeni naredbe Ministarstva zdravstva od 24. lipnja 1942. broj 64764-1942 o službovnim odnosima pomoćnog osoblja u službi zdravstvenih ustanova Nezavisne Države Hrvatske**

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 22. lipnja 1942. broj CLXXV-1447-1942, kojom se ovlašćuje ministar zdravstva, da donese naredbu o službovnim odnosima pomoćnog osoblja u zdravstvenoj službi (Narodne novine od 23. lipnja 1942. broj 137), a u sporazumu s ministrom državne riznice, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Prva stavka § 3. naredbe Ministarstva zdravstva od 24. lipnja 1942. broj 64764 o službovnim odnosima pomoćnog osoblja u službi zdravstvenih ustanova Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 3. kolovoza 1942. broj 173) mienja se i glasi:

»Mjesečna nagrada pomoćnog osoblja iznosi za pomoćne bolničare i podvorno osoblje 2.000 kuna, a za obrtničko osoblje 2.500 kuna«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1944. savezno s izdatcima, predviđenim u zakonskoj odredbi od 30. prosinca 1943. broj CCXC-3195-D.V.-1943 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

Ministar zdravstva i udružbe:

(Broj: 1570-D.V.-1944) *Vitez Janko Tortić*, v. r.

---

* Narodne novine od 10. kolovoza 1944. broj 179.

# OBLASTNA ODLUKA

## Velike župe Posavje u Brodu na Savi od 23. lipnja 1944. broj 8127-1944 o utvrđivanju pristojbi za prievoz osoba i robe preko rieka

Na temelju točke 4. st. A oblastne odluke Državnog povjereničtva za ciene i nadnice od 31. prosinca 1943. broj 1083-1943 o prienosu poslova iz djelokruga Državnog povjereničtva za ciene i nadnice na velike župe, kotarske oblasti i gradska poglavarstva donosim, po saslušanju Vodograđevne uprave u Brodu na Savi, sliedeću oblastnu odluku:

§ 1.

Najviše pristojbe za prievoz osoba i robe preko rieka prievoznim sredstvima svake vrsti na području velike župe Posavje utvrđuju se prema ovom pristojbeniku:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. | Za jednu osobu — čamcem | Kn | 20.— |
| | Za jednu osobu — kompom | „ | 10.— |
| 2. | Za djecu izpod 10 god., domobrane i đake — čamcem | „ | 10.— |
| | Za djecu izpod 10 god., domobrane i đake — kompom | „ | 5.— |
| 3. | Za ručna kolica | „ | 30.— |
| 4. | Za komad krupne stoke (konj, vol, ugojena svinja i slično) | „ | 50.— |
| 5. | Za komad sitne stoke (ždriebe, ovca, koza i slično) | „ | 30.— |
| 6. | Za janje, jare i prase | „ | 20.— |

| | | |
|---|---|---|
| 7. Za teret preko 50 kg za svakih započetih 100 kg | Kn | 30.— |
| 8. Za jedan metar³ ogrjevnog drveta | „ | 50.— |
| 9. Za jednu dvokolicu | „ | 30.— |
| 10. Za jedan motorni kotač | „ | 80.— |
| 11. Za jedan plug obični | „ | 30.— |
| 12. Za plug parni | „ | 250.— |
| 13. Za prievoz mrtvaca u liesu kada skela ide posebno | „ | 300.— |
| 14. Za živad (vagonska roba u kavezima) za svakih 100 kg | „ | 30.— |
| 15. Za posebnu vožnju čamcem | „ | 50.— |
| 16. Za jednoprežna kola sa zapregom i vozačem | „ | 130.— |
| 17. Za dvoprežna kola sa zapregom i vozačem | „ | 180.— |
| 18. Za osobni samovoz sa upravljačem | „ | 500.— |
| 19. Za teretni samovoz sa upravljačem | „ | 800.— |
| 20. Za odpremnička kola sa vozačem | „ | 240.— |
| 21. Za vršaći stroj sa vlastitim pogonom od 2—6 tona | „ | 1000.— |
| 22. Za vršaći stroj sa vlastitim pogonom od 6—10 tona | „ | 1500.— |

Za prievozna sredstva označena pod 3, 16, 17, 19 i 20, kada su natovarena, naplaćuje se za svakih 100 kg tereta još 3— Kune.

Za prievoz noću naplaćuje se dvostruka pristojba od gore naznačene. Noć se računa od zalazka do izlazka sunca.

Za utovar i iztovar robe dužna se je pobrinuti osoba čija se roba prevozi. Ukoliko će utovar i iztovar vršiti

vlastnik prievznog sredstva (skele) imade pravo još na zaračunavanje polovice pristojbe propisane za prievoz robe, koja se prevozi.

§ 2.

Prekršitelji ove oblastne odluke će se kazniti po čl. 12. zakonske odredbe o Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943, te po zakonskoj odredbi o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice od 9. lipnja 1944. broj CLIX-1146-D.V-1944.

§ 3.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Brod na Savi, dne 23. lipnja 1944.

Veliki župan:

*Dr. Urumović*, v. r.

---

* Narodne novine od 10. kolovoza 1944. broj 179.

# ZAKONSKA ODREDBA

## o promjenama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama od 30 ožujka 1911. sa svim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

Na kraju člana 38. dodaje se nova stavka, koja glasi: »Ministarstvo državne riznice, Odjel za državne poreze, vodi zbirku biljegovnih vrednota, koja ima sadržavati uzorke svih biljegovnih vrednota državnog, crkvenog i obćinskog izdanja. Pobliže propise o osnivanju, popunjivanju, upotrebi zbirke i načinu prodaje biljega iz zbirke posebnicima uz pogodovnu cienu izdat će ministar državne riznice.«

§ 2.

U prvoj stavci člana 42. mjesto rieči: »2 na sto« stavljaju se rieči: »4 posto«.

§ 3.

U prvoj stavci napomene uz Tbr. 36. iza rieči: »štedionica« mjesto rieči »i« stavlja se zarez, a iza rieči »zavoda« stavljaju se rieči: »i navjernih zadruga«.

§ 4.

U prvoj i četvrtoj stavci 5 napomene uz Tbr. 62. mjesto »100 do 2.000.— kuna« stavlja se »2.000.— do 20.000.— kuna«, a u drugoj stavci iste napomene mjesto »500.— do 5.000.— kuna« stavlja se »5.000.— do 50.000.— kuna«.

§ 5.

Propisi zakonske odredbe od 13. siečnja 1944. broj VII-71-D.V.-1944 o promjenama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama od 30. ožujka 1911. sa svim

kasnijim promjenama i nadopunama (Narodne novine od 15. siečnja 1944. broj 11) ne odnose se na hrvatske radnike, koji su zaposleni u inozemstvu.

Propis prednje stavke ima se primjenjivati počam od 16. siečnja 1944.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. kolovoza 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

*Ante Pavelić*, v. r.

Broj: CCXXVII-1579-D. V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

*Dr. Andrija Artuković*, v. r.

---

* Narodne novine od 11. kolovoza 1944. broj 180.

# NAREDBA

**predsjednika vlade od 3. kolovoza 1944. broj 8564-1944-I-4-1941 o visini stanarine državnih službenika na području grada Splita**

Na temelju propisa posljednje stavke § 11. zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Područje grada Splita izjednačuje se u pogledu visine stanarine državnih službenika s područjem grada Zagreba.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1944.

Predsjednik vlade:

*Vitez dr. Nikola Mandić*, v. r.

(Broj: 1606-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. kolovoza 1944. broj 180.

# NAREDBA

**Ministarstva državne riznice od 27. lipnja 1944. broj 9095 o promjeni i nadopuni pravilnika k zakonu o izravnim porezima**

Na temelju člana 161. zakona o izravnim porezima izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

U točki 12. k članu 10. mjesto »1.000« stavlja se »2.000«.

§ 2.

Pravilnik k članu 27. mienja se i glasi:

»PRORAČUNAVANJE TEMELJNOG I DOPUNSKOG POREZA (ZEMLJARINE) I SASTAVLJANJE RAZPISNIH UPISNIKA

1. Zemljarina se odmjeruje na temelju katastralnog čistog prihoda, utvrđenog prema propisima ovog zakona (član 16. do 27.) počevši od 1. siečnja 1929. (član 23.). Katastralni čisti prihod, kao porezni temelj, unesen je u katastar zemljarine i u njemu se o čistom prihodu stalno vodi očevidnost. Na temelju ovako utvrđenog i evidentiranog katastralnog čistog prihoda, a prema stanju krajem svake kalendarske godine, sastavlja katastralna oblast pojedinačni razpisni upisnik zemljarine posebno za svaku poreznu obćinu (vidi pravilnik k članu 125. i 126.) unoseći u nj po tekućim brojevima posjedovnih listova svake porezne obćine sve podatke, za koje su u službenim obrazcima predviđeni stupci, a prema uputama, što ih daje Ministarstvo državne riznice.

2. Prilikom sastavljanja razpisnih upisnika treba osobito paziti na to, da se u razpisni upisnik ne smije unositi katastralni čisti prihod zemljišta, koje je trajno oprošteno od zemljarine prema članu 10.

Pri sastavljanju ovih razpisnih upisnika mora katastralna oblast zbog poreznog cenzusa imati u vidu propis člana 3. stavke četvrte zakona (vidi pravilnik k članu 3. točka 4.), te ima za svaki predmet, koji je privremeno oprošten od poreza, ipak odmjeriti porez, ali samo idealno, t. j. utvrditi njegovu visinu, zadužiti porezovnika u glavnoj poreznoj knjizi i ujedno porez odmah i odpisati kao predmet privremeno oprošten.

Ako je u toku predhodne godine u kojim obćinama vršen odpis temeljnog poreza zbog elementarnih šteta, katastralna će oblast pri sastavu pojedinačnog razpisnog upisnika svake obćine unieti još kod svakog odnosnog porezovnika iznos katastralnog čistog prihoda, na koji je u prošloj godini vršen odpis temeljne zemljarine zbog elementarne štete prema članu 11. točka 6. i prema članu 12.

Katastralni čisti prihod u razpisnom upisniku pokazuje samo posljedak posjedovnog lista porezovnika na području jedne porezne obćine. Da bi se mogao utvrditi temelj dopunskog poreza, potrebno je prikupiti sve katastralne čiste prihode istog porezovnika na području jednog poreznog ureda. To prikupljanje katastralnih čistih prihoda jednog porezovnika na području jednog poreznog ureda vršit će se u razpisnom upisniku one porezne obćine, u kojoj porezovnik stanuje. Ako porezovnik ne stanuje na području tog poreznog ureda, tada će se svi njegovi katastralni čisti prihodi skupiti u razpisnom upisniku zemljarine za onu poreznu obćinu, u kojoj je najveći katastralni čisti prihod istog porezovnika.

U onim razpisnim upisnicima, u kojima se dopunski porez ne odmjeruje, mora se označiti naziv one porezne općine, u kojoj se vrši prikupljanje svih katastralnih čistih prihoda i odmjera dopunskog poreza.

Pri odmjeri dopunskog poreza valja u svakom slučaju pripaziti na pravilo, da porez po višoj stopi ne može biti veći od poreza po najbližoj nižoj stopi, uvećanog razlikom, zbog koje se primjenjuje viša stopa; na primjer: temelj dopunskog poreza iznosi 8.010 kuna. Po odgovarajućoj 8,5%-tnoj stopi porez bi bio 680.85 kuna, no kako porez po najbližoj stopi na 8.000 kuna (8%) iznosi 6640 kuna, a razlika zbog koje se primjenjuje viša stopa (8.010—8000), iznosi 10 kuna, to dopunski porez iznosi 640 + 10, dakle 650 kuna.

Svi stupci razpisnog upisnika imaju se zbrojiti na svakoj stranici, i zbroj svake stranice po redu ima se prenieti na posljednju stranicu razpisnog upisnika u opetovanju stranica (rekapitulacija), a potom se iz svih zbrojeva ima iznieti svota za cielu poreznu općinu. Razpisni upisnik svake porezne općine ima se potvrditi podpisom nadstojnika ureda i izvjestitelja i službenim pečatom te najkasnije do 15. svibnja poslati prvomolbenoj poreznoj oblasti.

Prvomolbena porezna oblast, ukoliko je obvezana na odmjeru samoupravnih prireza, upotriebit će za upis tih prireza prazne stupce razpisnog upisnika. Ovi se prirezi ne mogu odmjerivati na dopunski porez.

3. Pojedinačni razpisni upisnik temeljnog i dopunskog poreza na zemljišta izložit će se prema članu 131. zakona na javni uvid kroz 8 dana u prostorijama prvomolbene oblasti. O danu, kad će se razpisni upisnik izložiti, i do kada će stajati izložen, valja uobičajenim načinom predhodno javno obaviestiti porezovnike. Ako bi se od strane porezovnika u otvorenom osmodnevnom

roku podnieli temeljiti prigovori računske naravi ili zbog temelja ili zbog postotka dopunskog poreza, treba te prigovore uputiti oblasti, koja je razpisne upisnike sastavljala, a ova će prigovore riešiti u roku od 3 dana i učiniti potrebne izpravke u razpisnom upisniku, ukoliko se prigovori usvoje. Prigovori moraju biti izjavljeni pismeno. Ustmeni prigovori ne uzimaju se u obzir. U svakom redku razpisnog upisnika, u kojem se čini izpravak radi prigovora, treba u opazci kratko označiti razlog izpravka.

4. Nakon što budu prigovori riešeni i izpravci izvršeni, poslat će prvomolbena porezna oblast rizničkom upraviteljstvu svotnik posljedaka razpisnih upisnika zbog daljnjeg nadzornog postupanja i očevidnosti, a sama će istodobno pristupiti pojedinačnom zaduženju zemljarine u glavnim poreznim knjigama, označujući u razpisnom upisniku list glavne knjige, na kojem je izvršeno zaduženje. Istodobno zadužit će, ali odmah i odpisati, u glavnoj poreznoj knjizi idealni porez za zemljišta privremeno oproštena od zemljarine (član 3. stavka 4. zakona). Nakon izvršenog zaduženja povratit će se razpisni upisnik oblasti, koja ga je sastavila.

5. Rizničko upraviteljstvo prema primljenom svotniku zadužit će u kotarskoj poreznoj knjizi odnosnu poreznu oblast. Nakon izvršenog zaduženja izdat će prvomolbenoj poreznoj oblasti nalog, da unese iznos zaduženog poreza u prvi dio svog godišnjeg poreznog računa.«.

§ 3.

Točka 2. k članu 37. mienja se i glasi:

»Osim temeljnog poreza na prihod od zgrada plaća se i dopunski porez na svotu ukupnog čistog prihoda

svih porezu podložnih zgrada istog porezovnika na području iste prvomolbene porezne oblasti.

Kad porezna obveza nastane u toku godine, odmjerit će se dopunski porez za tekuću godinu skupa s dopunskim porezom za sliedeću godinu prema istom temelju, ali razmjerno vremenu, od kada je obveza nastala.

Na pr.: (1) zgrada, koja je spomenuta u prednjem primjeru za izračunavanje temeljnog poreza, ostala je do kraja iste godine uz istu najamninu. Dopunski porez ne će se izračunavati skupa s temeljnim porezom za prvu godinu, nego s temeljnim i dopunskim porezom za sliedeću godinu. Kako je najamnina u vrieme objavljivanja poziva za podnošenje porezne prijave (na pr. 1. prosinca) bila ista kao i prije t. j. 1.000 kuna mjesečno, što čini 12.000 kuna godišnje, ostat će (po odbitku 20%) i porezni temelj isti, t. j. 9.600 kuna. Na taj temelj odmjeri se dopunski porez kako za prošlu tako i za tekuću godinu. Za tekuću godinu iznosit će taj porez 672 kune, a za prošlu 280 kuna;

(2) ako se predpostavi, da je najamnina 1. prosinca iznosila 2.000 kuna mjesečno, tada će dopunski porez za prošlu godinu iznositi 720 kuna, a za tekuću godinu 1.728 kuna;

(3) posjedniku zgrade propisan je temeljni i dopunski porez za tekuću godinu. Temelj za temeljni porez te zgrade po odbitku iz člana 36. bio je ustanovljen sa 19.200 kuna, a temeljni porez sa 3.072 kune i dopunski sa 1.728 kuna. U toku iste tekuće godine sazida porezovnik ovu novu zgradu (za koju nije zatražio poreznu olakšicu) i iznajmi je od 28. srpnja za 1.000 kuna mjesečno, t. j. za 12.000 kuna godišnje. Porezna oblast propisat će u ovom slučaju za novu zgradu odmah pripisom temeljni porez za tekuću godinu za 5 mjeseci,

t. j. 640 kuna. Već prije odmjereni dopunski porez ne će se u toku ove (tekuće) godine mienjati, nego će se dopunski porez s obzirom na novu zgradu naknadno prilikom odmjere poreza za iduću godinu izpraviti razmjerno vremenu i povišenom poreznom temelju na način, objašnjen u ovom primjeru: s predpostavkom, da je na dan objavljenja poziva za podnošenje porezne prijave za iduću godinu (na pr. 1. prosinca) ostala najamnina ista, t. j. za jednu zgradu 24.000 kuna godišnje, a za drugu 12.000 kuna. Prema tome temelju za proračun dopunskog poreza naći će se, kada se zbroji čisti prihod (temelj temeljnog poreza) obih zgrada, a to je 28.800 kuna. Prema ovom temelju ima se izvršiti izpravak odmjere dopunskog poreza za prošlu godinu. Na 28.000 kuna iznosi godišnji dopunski porez 3.168 kuna. Kako je porezovniku u prošloj godini bio već propisan porez sa 1.728 kuna, to razlika od 1.440 kuna između propisa dopunskog poreza u prošloj godini (1.728 kuna) i godišnjeg iznosa dopunskog poreza (3.168 kuna) predstavlja dopunski porez za cielu godinu za zgradu, koja je prošle godine sagrađena i ostala neoporezovana dopunskim porezom. Ali kako je ta zgrada stupila u poreznu obvezu od 1. kolovoza, odmjerit će joj se dopunski porez naknadno samo za pet mjeseci prošle godine sa 600 kuna, a za tekuću godinu sa 3.168 kuna.

Na isti način postupat će se i u onom slučaju, kad zgrada u toku godine izgubi porezni oprost, odnosno kad prestane porezna olakšica.«.

Točka 10. k istom članu mienja se i glasi:

»Zgrade i dielovi zgrada s poreznom olakšicom ne podleže samoupravnim prirezima.«.

U zadnjoj stavci k istom članu mjesto »23.80« stavlja se »83.30«, a mjesto »214« stavlja »270«.

§ 4.

Na kraju točke 10 prve skupine k članu 42. briše se točka i zarez, stavlja se točka, te se dodaje sliedeća rečenica:

»Ovamo spadaju i zemljoposjednici s posjedom u površini od preko 100 katastralnih jutara;«.

§ 5.

Iza točke 5) pod III. k članu 45. dodaje se nova točka, koja glasi:

»6) Poljoprirad i šumarstvo zemljoposjeda, većih od 100 katastralnih jutara, u svakom su slučaju podložni tečevini (vidi član 59.), jer se predpostavlja, da se obavljaju prema veleobrtnim načelima, te da se stoga redovito postizava veći prihod od prihoda oporezovanog zemljarinom.«.

§ 6.

U pravilniku k članu 53.a) mjesto brojki »240.000.—« i »4,000.000.—« stavljaju se brojke »600.000.— i »10,000.000.—«.

Druga stavka mienja se i glasi:

»Porezonici i z točke 1. člana 53.a) dužni su voditi poslovne knjige bez obzira na visinu postignutog prihoda. U ovu skupinu spadaju rudarska, bankarska, željeznička, brodarska, tramvajska, međunarodno-prievozna poduzeća i mjenjačnice.«

Na kraju stavke pete dodaje se sliedeće:

Porezovnik, kod kojega obveza vođenja poslovnih knjiga nastupa radi toga, što mu je godišnji promet dosegao 10,000.000.— kuna, dužan je osnovati i voditi poslovne knjige i bez poziva porezne oblasti.«

§ 7.

Pravilnik k članu 59. mienja se i glasi:

»(O razpisnom upisniku tečevine vidi propise pravilnika k članu 125. i 126. točka 6.).

I. 1. U primjeni ljestvice dopunskog poreza valja paziti na pravilo, da porez po višoj stopi ne može biti veći od poreza po nižoj stopi, uvećanog razlikom, zbog koje se primjenjuje viša stopa (vidi primjere u pravilniku k članu 27. i 95.).

Minimalni porez odmjeruje se onim porezovnicima, koji zbog gubitka nemaju poreznog temelja, ili čiji temeljni porez s dopunskim porezom iznosi manje od minimalnog poreza.

Kad se ustanovljuje jedan porezni temelj tečevine prema propisu posljednje stavke člana 44. zakona, ustanovljuje se i jedan temelj za odmjeru minimalnog poreza. Minimalni porez za porezovnike iz člana 53.a) zakona ni u jednom slučaju ne može biti manji od 20.000 kuna, bez obzira koliko bi taj porez iznosio prema zakonom propisanom temelju minimalnog poreza.

2. Kod zemljoposjednika s posjedom u površini od preko 100 katastralnih jutara treba imati na umu, da je njihov prihod u visini katastralnog čistog prihoda oporezovan zemljarinom, i da se ima oporezovati tečevinom samo onaj višak, koji nije obuhvaćen zemljarinom. Prema tome se pri odmjeri tečevine mora od stvarno polučenog čistog dobitka odbiti iznos čistog katastralnog prihoda, koji je služio kao temelj za odmjeru zemljarine. Ako kod pojedinog ovakvog porezovnika nema poreznog temelja tečevine ili je tečevina manja od minimalnog poreza, mora se porezovnika zadužiti minimalnim porezom. Minimalni se porez ustanovljuje tako, da se primieni odgovarajuća porezna stopa na

ukupni promet, koji je porezovnik postigao. Zatim se od dobivenog poreznog iznosa mora odbiti iznos odmjerene zemljarine, te taj konačni iznos predstavlja za ovog porezovnika iznos minimalnog poreza.

3. Za porezovnike iz člana 42. prve skupine točke 12. predviđa zakon poreznu olakšicu uz uvjet, da se ne bave trgovačkim, obrtnim ili veleobrtnim poslovanjem. Prema tome nema pravo na ovu olakšivu onaj porezovnik iz ove točke, koji se bavi još i kakvim drugim tečevinskim poslovanjem, navedenim u kojoj drugoj točki člana 42., ili čije poslovanje ima naprjed navedeni značaj, radi kojeg se gubi pravo na pogodovno oporezovanje (tako na pr. nema pravo na pogodovno oporezovanje inženjer, koji je ujedno i građevni poduzetnik, ili liečnik koji ima lječilište).

Ova se olakšica sastoji u tome, da se čisti godišnji prihod ovih porezovnika u I. razredu skupoće u visini do 360.000 kuna, u II. razredu skupoće do 240.000 kuna, a u ostalim mjestima do 180.000 kuna, oporezuje samo s 25%-tnim porezom mjesto temeljnog i dopunskog poreza te mjesto državnih prireza. Prihodi preko ovih iznosa imaju se oporezovati redovitim stopama (tako na pr., ako je jednom odvjetniku u Zagrebu utvrđen čisti prihod kao porezni temelj za poreznu godinu 1944. sa 500.000 kuna, odmjerit će mu se 25%-tni porez od 360.000 kuna, a na razliku od 140000 kuna odmjerit će se 16%-tni temeljni porez i 22%-tni dopunski porez, t. j. stopa, koja odgovara visini temelja od 140.000 kuna).

U I. razred skupoće spadaju gradovi Zagreb i Sarajevo te sva ona mjesta, koja graniče s tim gradovima, a za koja to odobri ministar državne riznice. U II. razred skupoće spadaju: grad Zemun i trgovište Samobor, sva mjesta na području Bosne i Hercegovine osim mjesta

na području Bieljina, Brčko, Gradačac, Derventa, Prnjavor, Bosanska Gradiška, Bos. Dubica, i Bos. Novi te osim onih mjesta, koja su navedena u I razredu, kao i sva mjesta kotara Delnice, Vrbovsko, Ogulin, Brinje, Slunj, Otočac, Perušić, Gospić i Gračac.

Sva ostala mjesta spadaju u III. razred skupoće.

4. Zakupnici veleprodaje duhana i soli plaćaju u ime temeljnog i dopunskog poreza tečevine kao i u ime samoupravnih prireza 10% od providbe. Ove iznose uztežu monopolska skladišta pri obračunu providbe sa zakupnicima, te su ih dužna predavati mjestno nadležnom poreznom uredu. Ovaj propis vriedi od 1. siečnja 1943.

5. Maloprodavače duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, koji plaćaju porez prema ljestvici iz člana 59. zakona, treba svrstati u dvie skupine: u skupinu smostalnih, kod kojih je providba, koja odpada na ukupni mjesečni promet do 150.000 kuna, i u skupinu nuzgrednih maloprodavača, kod kojih je providba, koja odpada na ukupni mjesečni promet do 50.000 kuna, oproštena od poreza. Ovo svrstavanje vrši se prema postojećim propisima za prodaju duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica te ostalih monopolskih predmeta.

Imateljima samostalnih prodavaonica glavna je grana poslovanja(glavno poduzeće) prodaja duhanskih prerađevina, cigaretnog papira, žigica i ostalih monopolskih predmeta; osim toga prodaja svih vrsta biljega, poštanskih maraka, državnih vrednota i tiskanica, srećaka državne i posebničke lutrije, novina, časopisa, razglednica, pribora za pušenje, igračih karata, pisaćih potrebština u sasvim malom obsegu, te ostalih takvih predmeta, uslied kojih ne gube značaj samostalnih maloprodavača duhana.

U nuzgrednim mloprodavaonicama imatelji prodaju duhanske prerađevine, cigaretni papir, žigice i ostale monopolske predmete uz drugo koje glavno poduzeće (zalogajnicu, krčmu, kavanu, mješovitu trgovinu i t. d.).

Porez se kod obih skupina obračunava prema sliedećim primjerima:

a) samostalni maloprodavač ima ukupni mjesečni promet duhanskim prerađevinama, cigaretnim papirom i žigicama Kn 200.000.—
Budući da je kod ovog maloprodavača providba, koja odpada na ukupni mjesečni promet do kuna 150.000.—, oproštena od poreza, odbija se ovaj iznos od mjesečnog ukupnog prometa . . Kn 150.000.—
ostaje Kn 50.000.—
Na ovu razliku iznosi 6% providbe . Kn 3.000.—
Odgovarjuća porezna stopa na ukupni promet od 50.000 kuna prema ljestvici 10%, koja stopa — primienjena na iznos providbe — daje iznos poreza od . . . . . . . . . Kn 300.—

b) nuzgredni maloprodavač ima isti mjesečni ukupni promet duhanskim prerađevinama, cigaretnim papirom i žigicama . . . . . . . . . Kn 200.000.—
Budući da je kod ovog maloprodavača oproštena od poreza providba, koja odpada na ukupni mjesečni promet, do Kn 50.000.—
to će se za razliku ukupnog mjesečnog prometa od . . . . . . . . Kn 130.000.-*
odpadajuća providba od . . . . Kn 9.000.—

* 150.000 (?).

oporezovati po stopi od 13%, koja prema ljestvici odgovara ukupnom mjesečnom prometu od 150.000 kuna, a porez prema tome iznosi . . . Kn 1.170.—

Obračun i naplatu poreza na providbe maloprodavača duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica vrši svaki zakupnik veleprodaje duhana nakon izteka svakog mjeseca, prigodom prvog obračuna providbe, te o naplaćenom iznosu izdaje porezovniku potvrdu.

Naplaćene iznose upisuju zakupnici veleprodaje u posebne izkaze, sastavljene u dva primjerka, od kojih jedan primerak moraju zajedno s naplaćenim porezom predati poreznom uredu svoga sjedišta nakasnije do 20. dana u mjesecu.

Od ukupnog primljenog iznosa poreza zaprimit će porezni ured 50% u državnu blagajnu u ime ostvarenih prihoda od izravnih poreza, a 50% staviti će u polog i koncem svakog mjeseca odpraviti Državnom vjeresijskom zavodu za račun Zaklade hrvatskih ratnih ozljeđenika.

Maloprodavači duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica ne podnose godišnje porezne prijave na prihod ovog svog poduzeća, ali su dužni prijaviti svaku možebitnu promjenu u svom poslovanju.

6. Prodavači poštanskih vrednota, poreznih markica, biljega i biljegovnih vrednota plaćaju mjesto temeljnog i dopunskog poreza 5%, što im uztežu državne blagajne prilikom svakog obračuna providbe. Ako ove osobe kao i samostalni maloprodavači duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica prodaju novine, časopise, duhanski pribor i slično, ne plaćaju nikakav porez ni prirez na prihod od ovih predmeta, jer je ovaj porez obuhvaćen u porezu, utvrđenom članom 59. zakona.

7. Kao pomoćnik porezovnika iz druge skupine točke 3. člana 42. smatrat će se svaka osoba, koja mu u poslu pomaže (Vidi član 148. i 157. zakona u pogledu naplate tečevine i dokaza o plaćenim iznosima).

8. Providbe putujućih agenata, trgovačkih putnika i inih posrednika, koje im izplaćuju obrtna, veleobrtna, trgovačka i osiguravajuća poduzeća za obavljene poslove izvan službovnog odnosa, oporezivaju se mjesto temeljnim i dopunskim porezom i državnim prirezima 20%-tnim porezom po odbitku 25% u ime troškova.

Poduzeća moraju naplaćivati tečevinu na providbu i predavati poreznim uredima na sliedeći način: odmjera i naplata ovoga poreza vrši se samo od stvarno izplaćenih odnosno u računu odobrenih iznosa, koja odobrenja imaju značaj izplate. Nakon odbitka 25% od izplaćenog odnosno odobrenog iznosa ima se izračunati 20%-tni porez ne pretvarajući ove iznose u godišnje.

Izkaze o potrebnim podatcima i naplaćene iznose, moraju poduzeća u roku od 20 dana nakon izteka mjeseca, u kojemu je providba izplaćena odnosno odobrena, predati onom poreznom uredu, koji je mjestno nadležan za poduzeće, odnosno za podružnicu poduzeća, koja iznose izplaćuje odnosno odobrava. Izkaz mora imati sliedeće podatke: tekući broj, ime, prezime i prebivalište (mjesto kućanstva) porezovnika, iznos izplaćenih providbi, iznos odmjerenog poreza i opazku.

Neudovoljavanje ovim propisima povlači kaznu iz člana 139. zakona. Ako osobe, kojima se radi ovakvog poslovanja uzteže tečevina na providbe, imaju još kakvo tečevinsko poslovanje, za koje ne vode poslovne knjige, imaju se i ove providbe uzeti u obzir za utvrđivanje visine stope dopunskog poreza za ovo drugo

poslovanje. Međutim ako porezovnik ima i samostalno poduzeće, za koje mora voditi poslovne knjige, oporezovat će se providbe, primljene u proteklој godini, tečevinom (temeljnim i dopunskim porezom) zajedno s prihodom samostalnog poduzeća tog porezovnika, a naplaćeni iznosi tečevine na primljene providbe u proteklој godini imaju se priznati.

9. Porezovnici treće skupine člana 42. plaćaju porez prema mjestu, u kojem se obavlja posao, i to prema članu 59. pod I. zakona. Ovi ne podnose porezne prijave. Njihovu poreznu obvezu ustanovljuje porezna oblast na temelju popisa porezovnika.

II. Posebnom poreznom dodatku prema članu 59. pod II. zakona podpadaju:

a) ona veleobrtna poduzeća, koja robu prodaju izravno potrošačima preko svojih podružnica, prodavaonica ili komisionarskih skladišta ili preko trećih naravnih ili pravnih osoba;

b) ona trgovačka poduzeća, koja osim glavne poslovnice imaju i podružnice (prodavaonice) za prodaju robe izravno potrošačima;

c) svi veliki magazini, t. j. ona poduzeća, koja izravno ravno potrošačima prodaju raznu robu, koja po svojoj naravi posla spada u razne proizvađačke i trgovačke grane.

Sva ova poduzeća podpadat će pod navedenim uvjetima posebnom poreznom dodatku, ako i kad njihov cjelokupni promet, obavljen u poslovnoj godini prije porezne, bude prešao 1,000.000 kuna. Pod cjelokupnim prometom ima se razumievati ne samo promet, obavljen s potrošačima, nego i sav ostali obavljeni promet u zemlji i inozemstvu, što ga obavi samo poduzeće (središnjica) i svi njegovi ogranci. Prema tome kod pro-

suđivanja pitanja, da li promet poduzeća, podložnog ovom posebnom poreznom dodatku, prelazi godišnje 1,000.000 kuna ili ne, treba uzeti u račun cjelokupni promet. Tek pošto se na ovaj način utvrdi podpadanje porezu, izključuje se promet obavljen s inozemstvom, a sav preostatli ostatak služi kao temelj za odmjeru ovog posebnog poreznog dodatka.

Pod cjelokupnim prometom, koji podpada posebnom poreznom dodatku, razumieva se visina ugovorene ili primljene naknade (za gotovo ili na vjeresiju) za ustupljenu ili prodanu robu bez ikakvih odbitaka za prevozninu, daće, trošarine i t. d.

Promet, koji je poduzeće obavilo u poslovanju s potrošačima na temelju naručbi, prikupljenih preko vlastitih trgovačkih putnika, ne podpada poreznom dodatku, ukoliko se poduzeće nije istodobno bavilo i izravnom prodajom potrošačima na način, izložen u članu 59. pod II. zakona, u kojem slučaju poduzeće plaća ovaj posebni porezni dodataka od cjelokupnog svog prometa, kako je napried prikazano.

Kod veleobrtnih i trgovačkih poduzeća smatra se izravnom prodajom potrošaču prodaja one robe, koja je bila na skladištu kod ogranaka rečenih poduzeća. Kod velikih magazina smatra se izravnom prodajom potrošaču svaka prodaja, obavljena bilo kod samog poduzeća od njegovih ogranaka.

Potrošačem se smatra ona osoba, koja je gotovu robu, izloženu na prodaju, nabavila za osobnu upotrebu ili potrošak. Prodaja proizvoda, sirovina i t. d. kupcu za njegovu vlastitu proizvodnju ili uporabu u njegovu priradnom radu za prodaju vlastitih gotovih prerađevina trećim osobama kao potrošačima ne smatra se pro-

dajom robe potrošaču. U ovom posljednjem slučaju poduzeće ne podpada plaćanju posebnog poreznog dodatka, ukoliko se istodobno ne bavi i izravnom prodajom potrošačima na način prikazan u članu 59. pod II. zakona, jer u tom slučaju plaća ovaj posebni porezni dodatak od cjelokupnog svog prometa, kako je napried navedeno.

Ne podpada posebnom poreznom dodatku izravna prodaja vlastitih proizvoda poduzeća svojim radnicima i namještenicima za njihovu vlastitu uporabu i potrošak, ukoliko se poduzeće istodobno ne bavi i izravnom prodajom drugim potrošačima prema članu 59. pod II. zakona.

Poduzeća, koja podpadaju plaćanju posebnog poreznog dodatka, dužna su, da u svojoj godišnjoj poreznoj prijavi pokažu ne samo promet, obavljen s potrošačima, nego i sav ostali obavljeni promet, kako u zemlji, tako i u inozemstvu, naznačivši podjedno posebno, koliko od toga prometa odpada na promet, obavljen s inozemstvom.

U cilju nadzora nad obavljenim prometom porezne će oblasti svake godine pravodobno prikupiti kod carinarnice, pošte, parobrodarskih družtava, prievoznih poduzeća i t. d. podatke o primljenoj i odpremljenoj robi svakog pojedinog poduzeća, koje podpada plaćanju posebnog poreznog dodatka.

Na temelju ovako prikupljenih službenih podataka i podataka iz podnesene porezne prijave nadležna će porezna oblast uzeti u razmateanje prijavljeni promet. Ukoliko se pokaže potreba, obavit će daljnje izvide, tražit će od poduzeća razjašnjenja i dokaze a po potrebi će izvršiti i uvid u poslovne knjige, račune, dopisivanje, zaključnice, obračune i ostale izprave (član 85.,

108. i 127. zakona i član 120 pravilnika). Poduzeće, koje ne bi dopustilo uvid u knjige, kaznit će se novčano prema članu 107.a) zakona. Ovu kaznu izriče nadležni porezni ured, a protiv ovakve odluke o kazni postoji pravo pritužbe u roku od 15 dana na nadležno rizničko upraviteljstvo.

Temelj posebnog poreznog dodatka za porezovnike iz člana 59. pod II. pod a) i b) zakona utvrđuje se kod onog poreznog ureda, koji je nadležan za glavno poslovanje, i to od strane poreznog ureda odnosno razpisujućeg povjerenstva prema tome, da li je ured ili povjerenstvo nadležno za utvrđivanje poreznog temelja u dotičnom slučaju.

Ako poduzeće, koje je prodavalo robu izravno potrošaču, podnese niečnu izjavu, ili podnese neistinitu izjavu u pogledu ukupno obavljenog prometa, ili ne dade razjašnjenja, koja porezna oblašt od njega zatraži, ili ne dozvoli uvid u knjige i račune, nadležna će porezna oblast nakon utvrđenja činjenica izvršiti odmjeru poreza na temelju podataka, s kojima bude razpolagala, što ne izključuje kaznenu odgovornost prema propisima člana 142. i 142.a) zakona.

Na odmjereni posebni porezni dodatak ne mogu se odmjerivati nikakvi samoupravni prirezi.«.

§ 8.

Stavka druga točka 2. k članu 68. mienja se i glasi:

»Ovako odobrena odlaganja odmjere poreza porezna će oblast radi očevidnosti uvoditi u poseban izkaz.«

§ 9.

U pravilniku k članu 69. mienjaju se porezne stope i to: od 20%; 16%; 8%; i 3% u 25%, 20%, 10%, 8% i 4%.

§ 10.

Stavka peta k članu 71. mienja se i glasi:

»Ustanove, spomenute u ovom članu, koje vrše izplatu kamata i renta, podniet će nadležnom poreznom uredu najkasnije za 45 dana po izmaku svakog polugodišta izkaz izplaćenih renta i kamata u dva primjerka.«

Stavka sedma mienja se i glasi:

»U izkaz unosi se pravni temelj, prema kojem se vrši uplata, na pr.: po uložnoj knjižici, po tekućem računu, osobna renta i sl.; zatim se upisuje svota kamata i vriednost renta bez ikakvog odbitka redom po vrstama izprava, prema kojima se vrši izplata, te konačno stopa, koja je na odnosnu vrstu kamata i renta primienjena, kao i iznos uztegnutog poreza. Izkaz treba sastaviti tako, da u njemu budu izplate ili odobrenja skupljena prema poreznim stopama, počam od najniže.«

U prvoj rečenici stavke desete k članu 71. mjesto: »6%« stavlja se »10 %«, dok se druga i treća rečenica ove stavke brišu.

§ 11.

Stavka prva točke 6. i 7. k članu 76. mienja se i glasi:

»Seljačke zadruge, radničke zadruge i zadruge državnih službenika, navedene u točki 6. zakona, kao i njihovi savezi, ustrojeni po zakonu o privrednim zadrugama od 24. rujna 1937., kao i zdravstvene zadruge i njihov savez, ustrojeni po zakonu o zdravstvenim zadrugama od 19. prosinca 1930., ako po svojim pravilima, a i stvarno posluju prema propisima zakona, na temelju kojih su ustrojeni. Da bi ove zadruge stekle pravo na oprost, moraju dokazati, da se u svemu pridržavaju spomenutih zakona, a osim toga da izpunjuju i uvjete predviđene u zakonu o izravnim porezima.«

Zadnja stavka točke 6. i 7. pod III. mienja se i glasi: »Ostale zadruge, osim navedenih seljačkih i radničkih zadruga i zadruga državnih službenika, a i ove zadruge, ako se bave točenjem žestokih pića ili prodajom razkošnih predmeta, podpadaju plaćanju družtvenog poreza.«

§ 12.

Iza stavke šeste k članu 81. dodaje se nova stavke, koja glasi:

»Međutim se ne smatraju podjelom dobitaka ristorni zadruga (podjela ušteda razmjerno obavljenom poslovanju zadrugara sa zadrugarom), budući da ristorni predstavljaju samo izpravke privremeno određenih ciena, uz koje su zadrugari tokom godine kupovali odnosno prodavali robu zadruzi.«.

U četvrtoj rečenici stavke desete iza rieči: »materiala i t. d.« briše se slog do kraja ove stavke i mjesto toga stavlja se sliedeće:

»ako te razlike za poslovnu godinu 1944. nisu veće od 20%, odnosno ako s ovom novom dotacijom (ovim novim unosom u pričuvu) već postojećim pričuvama, stvorenim bezporezno u ovu svrhu, ne premašuju 50% nabavne odnosno proizvodne ciene robe i materiala na dan zaključka poslovnih knjiga. Prema dosadašnjim propisima stvorene i u razmjeri izkazane pričuve za pokriće gubitaka u vriednosti zaliha, imaju se u poslovnoj godini 1944. prenieti u korist pričuve za obnovu zaliha robe. U sliedećim godinama može se ovoj pričuvi bezporezno dotirati najviše godišnje 10% od vriednosti zaliha, dok pričuva ne dosegne 50% od vriednosti zaliha. Postojeća pričuva od 50% ne mora se smanjiti na slučaj umanjenja vriednosti zaliha. Ova pričuva mora se iz-

kazivati u računu razmjere pod posebnom stavkom i može se bezporezno upotriebiti na obnovu zaliha robe kao i za pokriće gubitaka nastalih uslied pada ciena robi odnosno u svrhu, koju će odrediti ministar državne riznice.«

Stavka petnaesta mienja se i glasi:

»Ukoliko porezna oblast ni na prednji način ne može doći do pravilnog poreznog temelja, utvrdit će ukupni dobitak samo uzporedbom sa sličnim poduzećem, objektom družtvenog poreza ili objektom tečevine, kome je porezni temelj utvrđen na način iz člana 43a) zakona i na način propisan u posljednjoj rečenici Ad. II. pod A. pravilnika k članu 120. zakona. Opravdanje za ovakav postupak pojavit će se u slučajevima, kada izkazani ukupni promet ne odgovara visini proizvodnih i potrošenih sirovina, izplaćenih nadnica i nerazmjerno visokih plaća vodećih činovnika i nagrada članovima upravnog odbora; kada je izkazani ukupni promet mnogo manji od ukupnog prometa kod sličnih poduzeća, koja rade pod jednakim uvjetima, a poduzeće ne može vjerodostojno opravdati ovu razliku u prometu; kada je prema podatcima, prikupljenim od strane porezne oblasti, obavljeni promet bio veći od izkazanog; kada su knjiženja u poslovnim knjigama vršena bez vjerodostojnih knjižnih temeljnica ili su ove temeljnice sumnjive, a poduzeće ne može dokazati njihovu istinitost; ako su stavke u knjigama brisane, stranice poderane, te se dobiva utisak, da poduzeće vodi još i tajno knjigovodstvo; ako poduzeće uzkrati uvid ili pregled knjiga i radije plati zakonom propisanu kaznu, nego da pruži knjige na uvid; ako poduzeće ne vodi, odnosno ne pokaže pomoćne poslovne knjige, bez kojih se ne može izvršiti uspješni nadzor poslovanja i uzpjeha.«

Stavka sedamnaesta briše se.

§ 13.

Točka 1. k članu 82. mienja se i glasi:

»1. Izravnim porezom u smislu točke 1. stavke prve člana 82. zakona smatra se temeljni, dopunski i dodatni porez te posebni porezni dodatak. U porezni temelj ulaze i samoupravni prirezi do 100% stvarnog ili idealnog proračunanog temeljnog poreza. Svi ostali izravni porezi (kućarina, zemljarina) i samoupravni prirezi na sve izravne poreze, unose se u porezni temelj u punom iznosu izuzevši obranbeni prirez, odmjeren za poreznu godinu 1943.

Ovaj se prirez priznaje odbitnom stavkom samo u onom iznosu, u kojem je bio u navedenoj godini stvarno plaćen, i ukoliko se ne odnosi na dodatni porez. Obranbeni prirez, odmjeren za poslovne godine 1943., a plaćen u tekućoj poslovnoj godini kao teret tekuće poslovne godine stavljen u pričuvu, a ne plaćen, ne smatra se odbitnom stavkom.

Točka 7.a) briše se.

U točki 8 u stavci trećoj iza rieči: »ugovorene« stavlja se točka i briše se slog do kraja ove stavke.

§ 14.

Iza stavke prve podtočke (5) točke 7. k članu 83. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Gubitci i štete, nastale dokazano uslied izvanrednih prilika (uništena, oštećena, izgubljena, rekvirirana ili odnesena imovina), i ako nemaju izrazito poslovni značaj, mogu se bezporezno izravno na računu odpisivati u visini knjižene vriednosti. Odpis ovako nastalih šteta ima se izvršiti u roku od 4 godine nakon dana proglašenja ove naredbe, i to bilo u jednoj godini u cielosti, bilo djelomično, ali uzastopce za vrieme od 1—4 godine.

Vjeresijski zavodi mogu počam od 1. siečnja 1943. pa dok traju izvanredne prilike, osim pričuva za dokazano dvojbene tražbine, vršiti poprečne (paušalne) izpravke vriednosti tražbina u obliku stvaranja pričuve za izpravak vriednosti tražbina, i to:

2% za mjenbene tražbine, obveze po jamstvima te za vlastite žiro-obveze;

4% za tražbine po reportima i lombardnim poslovima, za predujmove i dužnike.

Ne dozvoljava se poprečno (paušalno) izpravljanje vriednosti tražbina prema državi, samoupravnim jedinicama i njihovim poduzećima, kao ni onda, ako za tražbine jamči država ili samoupravna jedinica; nadalje ni onda, ako se radi o bankovnim prihvatima, tražbina prema vjeresijskim zavodima i izravno pokrivenim tražbinama.

Pričuva za izpravak vriednosti tražbina umanjuje se godišnje odnosno povećava se prema stanju tražbina prigodom zaključka poslovnih knjiga za dotičnu godinu.«

Iza podtočke (10) u točki 7. dodaje se ova podtočka, koja glasi:

»(11) 50% pričuve za obnovu imovine, koja se stvara dotacijom godišnjeg zbroja u izlaznim fakturama posebno zaračunanog postotka ciena, koje je u tu svrhu dozvolilo Državno povjereničtvo za ciene i nadnice, ima se polagati (uložiti) na posebni račun kod Hrvatske državne banke ili Državnog vjeresijskog zavoda, i to po izteku svakog tromjesečja po stanju dotacionog iznosa za prošlo tromjesečje. Kod polaganja navedenih iznosa treba predočiti izvadak iz računa ove pričuve radi ustanovljenja izpravnosti položenog iznosa.«

Iza podtočke(4) točke 13. dodaje se nova podtočka, koja glasi:

»(5) izdatci, koje je poduzeće dokazano izvršilo radi olakšanja prehrane namještenika, kao i izdatci poslodavčevih prehranbenih ustanova i gospodarstava, koja služe u svrhu prehrane namještenika. Ovi izdatci priznat će se samo za racionirane životne namirnice u količini, odobrenoj po nadležnoj oblasti. Poduzeće je dužno poreznoj oblasti dokazati, da su ti izdatci doista nastali iz poslovanja oko prehrane namještenika.

§ 15.

U stavci sedmoj i osmoj k članu 85. brišu se rieči: »od 10.000«, a u stavci devetoj mjesto »200.000« stavlja se »500.000«.

§ 16.

U trećoj rečenici pod II. k članu 86. u zagradi iza rieči: »vriednost državnih papira« briše se zarez i dodaju se rieči: »s kamatnom službom,«.

U drugoj stavci pod III. mjesto rieči: »7‰ t. j. s Kuna 7 od Kuna 1000« stavljaju se rieči: »2%, t. j. 2 kune od 100 kuna«.

U drugoj rečenici ove stavke mjesto: »7‰« stavlja se »2%«.

Iza stavke treće pod III. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Prema stavci četvrtoj zakona u pogledu odmjere minimalnog poreza nije dozvoljeno kumuliranje prometa porezovnikova poslovanja, već se prihod onih po ustrojbi i pogonu samostalnih porezovnikovih poduzeća, ima oporezovati samostalno družtvenim porezom, ako su takva poduzeća postigla dobitke, na koje bi temeljni i dopunski porez iznosio više od minimalnog

poreza. Ovo znači, da na pr. jedan novčani zavod, koji u sklopu svoga poslovanja ima obrtne ili veleobrtne uređaje (tvornice), mora posebno izkazati poreznoj oblasti promet i prihod od novčanog poslovanja, a posebno od veleobrtnog, kako bi se moglo u slučaju odmjere minimalnog poreza ustanoviti, da li je potrebno prihod od veleobrtnog poslovanja posebno oporezovati temeljnim i dopunskim porezom.«

Dosadašnja stavka četvrta pod III. mienja se i glasi:

»Samoupravni prinosi mogu se odmjerivati samo na 30% minimalnog poreza.«

Stavka treća pod V. k članu 86. mienja se i glasi:

»Ovaj dodatni porez dužna su poduzeća uztegnuti i državnoj blagajni predati najkasnije u roku od 15 dana nakon izplate ili odobrenja. Predaja poreza vrši se uz istodobno podnošenje u trogubci sastavljenog izkaza prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice.«.

Stavka šesta pod V. k članu 86. mienja se i glasi:

»Porezovnici družtvenog poreza dužni su svake godine uz prijavu za odmjeru družtvenog poreza podnieti i prijavu (pozitivnu ili negativnu) za odmjeru dodatnog poreza, i to prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice.«

U stavci jedanaestoj k članu 86. mjesto »6%« stavlja se »10%«.

§ 17.

U prvoj rečenici stavke prve točke Ad. I. k članu 105. brišu se rieči: »ukupni dopunski porez,«.

U drugoj rečenici stavke prve točke Ad. II. mjesto rieči: »za pet mjeseci po svršetku poslovne godine«, stavljaju se rieči »do 31. ožujka svake godine, ukoliko se

poslovna godina podudara s kalendarskom godinom.«

Na kraju točaka »Ad. I.« i »Ad. II.« k članu 105. brišu se svi obrazci.

§ 18.

U stavkama petoj i sedmoj k članu 107.a) brišu se rieči: »od 10.000«.

U stavci šestoj k članu 107.a) mjesto »200.000« stavlja se »500.000«.

§ 19.

Stavka peta k članu 110. mienja se i glasi:

»Popis izvršuju občinski dužnostnici u siečnju svake godine prema obrazcu, koje propisuje Ministarstvo državne riznice.«

§ 20.

Točke 1., 2. i 3. k članu 113. mienjaju se i glase:

»1. U pravilu poklapa se područje razpisujućeg povjerenstva s područjem prvomolbene porezne oblasti, a i sjedište im je isto. Iznimno može ministar državne riznice, ako se pojavi potreba, za više poreznih oblasti postaviti jedno razpisujuće povjerenstvo, odredivši mu sjedište i prostornu nadležnost, odnosno može za takva područja postaviti više razpisujućih povjerenstava po strukama. Potreba postavljanja razpisujućih povjerenstava po strukama može se pojaviti samo u jačim priradnim središtima, gdje su relativno jače zastupane pojedine priradne grane odnosno struke, koje podpadaju tečevini. Razpisujuće povjerenstvo može biti postavljeno za cielo područje poreznih oblasti, a ako je broj porezovnika relativno velik, mogu se postaviti dva takva povjerenstva ili više njih s točno označenom prostornom nadležnošću.«

»2. Razpisujuće povjerenstvo sastoji se od predsjednika (njegova zamjenika) te od dva člana (i njihovih zamjenika).

Predsjednik razpisujućeg povjerenstva je perovodni službenik rizničkih oblasti, a kada je on spriečen, zamjenjuje ga nadstojnik prvomolbene porezne oblasti odnosno službenik iste prostorno nadležne oblasti, imenovan od rizničkog upraviteljstva.

Zamjenika predsjednika, članove razpisujućeg povjerenstva i njihove zamjenike imenuje nadležno rizničko upraviteljstvo po svojoj pobudi na priedlog prvomolbene oblasti.*

Jedan redoviti član razpisujućeg povjerenstva je nadstojnik prvomolbene porezne oblasti, odnosno službenik prvomolbene porezne oblasti, a drugi državni ili samoupravni djelatni odnosno umirovljeni službenik, a ako ovakvih nema, tada osoba iz redova porezovnika zemljarine, kućarine, tečevine i t. d. s područja dotičnog razpisujućeg povjerenstva, kojoj su priradne prilike toga područja poznate i koja izpunjava uvjete, propisane u članu 114. zakona i pravilnika. Zamjenik prvog člana je stručni službenik prvomolbene porezne oblasti, a zamjenik drugog redovitog člana osoba, koja izpunjava iste uvjete kao član kojega zamjenjuje. Zamjenik stupa u dužnost: kada je redoviti član spriečen, kada mu je članstvo prestalo prije izteka jednogodišnjeg razdoblja, dok se mjesto redovitog člana ne popuni redovitim putem, te kada se rješava predmet njegov ili njegova poslodavca.

Prvomolbena porezna oblast predložit će u studenom svake predhodne godine (član 114.) rizničkom upravi-

---

* Slog u stavci drugoj i trećoj ove točke u tekstu izmješan.

teljstvu zamjenika predsjednika, dva člana razpisujućeg povjerenstva i njihove zamjenike za razdoblje od jedne godine.

Prije razprava saslušava razpisujuće povjerenstvo predstavnike stručnih komora, koje su dužne najkasnije do konca veljače svake godine predložiti te predstavnike prvomolbenoj poreznoj oblasti odnosno za mjesta s više prvomolbenih oblasti rizničkom upraviteljstvu. U tu će svrhu prvomolbena porezna oblast pravodobno pismeno pozvati sve nadležne komore svoga područja, da izaberu po tri predstavnika i njihove zamjenike iz redova porezovnika svoje priradne grane odnosno struke s područja dotičnog razpisujućeg povjerenstva. Pozvani će komorski predstavnici u slučaju opravdane spriečenosti pravodobno o tom obaviestiti razpisujuće povjerenstvo, navodeći stvarne razloge spriečenosti. Mišljenje komorskog predstavnika nije obvezatno za razpisujuće povjerenstvo.

Ukoliko komora u propisanom roku ne predloži svoje predstavnike, odnosno ukoliko ih ne predloži u dovoljnom broju, razpravit će se priedlozi poreznog temelja tečevine bez saslušanja predstavnika komore odnosno s onim komorskim predstavnicima, koji su pristupili.

Iste osobe ne mogu biti u isto vrieme članovi i razpisujućeg i opotražnog povjerenstva.

3. Državnog zastupnika — izvjestitelja tečevine (njegovog zamjenika) imenuje rizničko upraviteljstvo kao izvjestitelja razpisujućeg povjerenstva. Državni zastupnik-izvjestitelj tečevine mora prisustvovati sjednicama razpisujućeg povjerenstva, ali nema prava glasa. Državni zastupnik-izvjestitelj tečevine (i njegov zamjenik) mora biti činovnik prvomolbene porezne ob-

latst iz reda starijih, najsavjestnijih i najsposobnijih činovnika. Zamjenik državnog zastupnika-izvjestitelja tečevine stupa na mjesto ovoga samo u slučaju, kada je ovaj spriečen.

Državni zastupnik-izvjestitelj tečevine mora povjerenu mu dužnost vršiti najsavjestnije. Površno shvaćanje, nepripravno, nemarno ili nesavjestno vršenje ove dužnosti povlači strogu odgovornost i kaznu. Državni zastupnik-izvjestitelj tečevine ne smije biti na razpravama bez podataka, o kojima ovisi uspješno zastupanje priedloga poreznog temelja tečevine.«

U točki 4. k članu 113. mjesto rieči: »po ovom obrazcu« stavljaju se rieči: »prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice«. Obrazac i rečenica, koja sliedi iza obrazca brišu se.

U drugoj rečenici stavke druge točke 5. k članu 113. mjesto rieči: »3. do 6.« stavljaju se rieči: »3. do 7.«.

U prvoj rečenici točke 6. iza rieči: »razpored tečevine« stavlja se točka, a ostali dio ove rečenice s obrazcem kao i druga rečenica točke 6. brišu se.

Zadnja stavka točke 6. mienja se i glasi: »U razpisni upisnik tečevine unose se prije razprave razpisujućeg povjerenstva sliedeći podatci: tekući broj, ime, prezime i otčevo ime porezovnika, njegovo mjesto stanovanja, točna oznaka poslovanja (zanimanja), tekući brojevi skupine i podskupine (član 42. zakona) te iznos prijavljenog po porezovniku i predloženog po poreznoj oblasti čistog prihoda i prometa kao poreznih temelja tečevine odnosno poreza na poslovni promet. Iznos čistog prihoda i prometa, ustanovljenog po razpisujućem povjerenstvu, upisuje u razpisni upisnik predsjednik razpisujućeg povjerenstva, na sjednici povjerenstva. Nakon ustanovljenja poreznog temelja tečevine i poreza na

poslovni promet po razpisujućem povjerenstvu, unose se porezna stopa i temeljni porez, porezne kazne prema članu 137., ustanovljeni čisti prihod iz drugih obćina s oznakom tih obćina, ukupan iznos ustanovljenog čistog prihoda i prihoda iz drugih obćina, iznos dopunskog poreza, ukupni iznos poreza, iznos poreza na poslovni promet te razni samoupravni prirezi. U razpisnom upisniku ubilježuje se još i broj lista (folia) glavne porezne knjige, na koju se porezovnik zadužuje. Ovo se ubilježuje tek onda, kad razpisni upisnik tečevine rizničko upraviteljstvo vrati kao pravilan i kad se provede zaduženje u glavnoj poreznoj knjizi (vidi dalje upute za razpisni upisnik tečevine k članu 125. i 126. točka 6.).«

Točka 8. briše se.

§ 21.

Pravilnik k članu 114. mienja se i glasi:

»Članovi razpisujućeg povjerenstva imenuju se, a predstavnici komora biraju se za svaku godinu. Članovi razpisujućeg povjerenstva mogu se izmieniti i u toku godine, za koju su postavljeni.

Izpražnjena mjesta članova razpisujućeg povjerenstva moraju se popuniti u roku od 15 dana nakon dana izpražnjenja. U svrhu popunjenja dužna je prvomolbena porezna oblast obaviestiti rizničko upraviteljstvo. Izpražnjena mjesta komorskih predstavnika dužna je ustanoviti njihova nadležna komora i u roku od 15 dana nakon nastalog izpražnjenja izabrati drugog predstavnika. Dužnost novih članova (predstavnika) traje do kraja godine, za koju je razpisujuće povjerenstvo sastavljeno.

Članom razpisujućeg povjerenstva odnosno komorskim predstavnikom ne mogu biti oni: protiv kojih se vode izvidi (iztraga) za zločin ili za koje drugo kažnjivo djelo iz koristoljublja, koji očituju načela protiv postojećeg državnog oblika ili protupravne promjene državnog poredka, kao i oni,koji su bili razriešeni ove dužnosti iz bilo kojh razloga, osim po svojoj molbi ili nakon izteka trajanja članstva (predstavničtva).

Ako koja komora izabere predstavnika, koji ne izpunjuje zakonom propisane uvjete, prvomolbena će je porezna oblast upozoriti na to, navodeći razloge, zbog kojih dotična osoba ne može biti komorskim predstavnikom, te će zatražiti, da komora u roku od 7 dana izabere drugu osobu.

Propisi o svojstvima članova razpisujućeg povjerenstva odnosno predstavnika komora moraju se strogo primjenjivati, kako ne bi protivno postupanje prouzrokovalo poništavanje donesenih zaključaka i ponavljanje obsežnog rada oko odmjere tečevine. Zato će odgovarati nadstojnik poreznog ureda. On je dužan izpitati svojstva svakog člana razpisujućeg povjerenstva odnosno predstavnika komore, te ako utvrdi, da postoji razlog, radi kojega dotična osoba ne može biti članom razpisujućeg povjerenstva odnosno predstavnikom komore, zatražit će imenovanje odnosno izbor druge osobe.

Ne moraju se primiti članstva (odnosno predstavničtva) osobe, koje su stare preko 60 godina života ili koje imaju takve tjelesne nedostatke, da zbog njih ne mogu vršiti svoju dužnost. Obaviest o neprimanju dužne su spomenute osobe dostaviti prvomolbenoj poreznoj oblasti u roku od 5 dana nakon dana, kojega su primile saobćenje a imenovanju (izboru).«

§ 22.

U prvoj rečenici k članu 115. iza rieči: »(kao i predsjednika)« dodaju se rieči: »te komorskih predstavnika.«.

§ 23.

U drugoj rečenici točke 1. k članu 116. iza rieči: »Član« dodaju se rieči: »odnosno komorski predstavnik.«.

U stavci prvoj točke 2. brišu se rieči: »po ovom obrazcu« kao i sam obrazac, koji mu sliedi te se mjesto toga stavljaju rieči: »prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice.«.

Točka 7. mienja se i glasi:

»Prije razprava, u kojima se donosi zaključak o visini čistog prihoda kao poreznog temelja tečevine, održavaju se predhodna savjetovanja, na kojima izpituje razpisujuće povjerenstvo s komorskim predstavnicima priedloge poreznog temelja tečevine. Komorski predstavnici daju mišljenje kako o visini prihoda porezovnika, čiji se predmet razpravlja, tako i o prihodbenom odnosu jednog porezovnika prema drugom. Povrh toga ima komorski predstavnik priobćiti i ostale okolnosti, koje su mu o porezovniku poznate, a koje su od vriednosti za visinu odmjere tečevine (na pr.: broj namještenika, visina njihove plaće, uložena glavnica, način poslovanja i t. d.). Redoslied porezovnika po prihodbenoj jakosti, dobiven od komora, nije obvezatan za razpisujuće povjerenstvo pri donošenju zaključka, te će se od njega odstupiti, ako za to bude razloga (na pr. ako prema podatcima, uzporedbi i t. d. sliedi drugi redoslied). Redoslied porezovnika mora komora dostaviti najkasnije do kraja ožujka svake godine prvomolbenoj poreznoj oblasti, a tamo, gdje u jednom mjestu postoji

više prvomolbenih poreznih oblasti, rizničkom upraviteljstvu. Mišljenje komorskih predstavnika, dano u predhodnim sjednicama, upisuje se u zapisnik, koji će istodobno služiti razpisujućem povjerenstvu pri donošenju konačnog zaključka.

Nakon završenog savjetovanja o jednoj grani odnosno struci razpravlja razpisujuće povjerenstvo priedloge čistog prihoda tečevine uz saslušanje prisutnih porezovnika odnosno njihovih zastupnika, te donosi svoje konačne zaključke. Zaključak je pravovaljan, ako su razpravi prisustvovali i donieli zaključak predsjednik i oba člana (odnosno njihovi zamjenici). U slučaju podvojenosti glasova, moraju se u zapisniku iztači odvojena mišljenja s obrazloženjem.

Zapisnik razpisujućeg povjerenstva podpisuju odmah nakon dovršenja razprave predsjedatelj i članovi, koji su prisustvovali razpravama.

Razpisujuće povjerenstvo može ustanoviti i veći porezni temelj od predloženog, ako to sliedi iz podataka ili iz opravdane uzporedbe.«

§ 24.

Pravilnik k članu 117. mienja se i glasi:

»Za velika mjesta, gdje rad razpisujućeg povjerenstva traje duže vremena, određuje ministar državne riznice članovima razpisujućeg povjerenstva, komorskim predstavnicima i državnom zastupniku-izvjestitelju tečevine naknadu troškova, dnevnice kao odšetu za gubitak vremena i redovite zarade odnosno kao nagradu za osobiti rad. Članovima razpisujućeg povjerenstva i komorskim predstavnicima, koji su došli iz drugog mjesta, pripada u svakom slučaju dnevnica određena po ministru državne riznice. Posebna dnevnica odre-

đuje se za predsjednika i člana razpisujućeg povjerenstva,koji je službenik prvomolbene oblasti. Državnom zastupniku-izvjestitelju tečevine priznat će se dnevnica kao nagrada za izvanredni rad samo u slučaju uspješnog izvršenja povjerenog mu zadatka. Predsjedniku i državnom zastupniku-izvjestitelju tečevine pripada izvan mjesta službovanja dnevnica prema propisima o naknadama putnih i selitbenih troškova.«

§ 25.

U Pravilniku k članu 118. brišu se druga i treća rečenica.

§ 26.

Pravilnik k članu 119. mienja se i glasi:

»Savjetovanja s komorskim predstavnicima, kao i razprave razpisujućeg povjerenstva, vodi predsjednik razpisujućeg povjerenstva (odnosno njegov zamjenik), te je ovaj odgovoran za rad i pravilno primjenjivanje zakonskih propisa.

Razpisujuće povjerenstvo donosi zaključke u punom sastavu većinom glasova. Predsjednik glasuje posljednji. Kod podjele glasova dodaje se najnepovoljniji glas glasu, koji je za porezovnika manje nepovoljan.«

§ 27.

U točki 2. stavke pete pod A. Ad III. k članu 120. iza rieči: »prijavi« briše se zarez i slovo »i«, stavlja se točka, a točka 3. briše se.

U podtočki (3) točke 1. pod B. k članu 120. mjesto rieči »3 do 6« stavljaju se rieči: »3 do 7.«

U točki 3. pod B. k članu 120. brišu se podtočka (3) i (4), a podtočke (5) i (6) postaju podtočke (3) i (4).

U prvoj rečenici stavke prve točke 9. pod B. k članu 120. brišu se rieči »po pristanku poreskog obveznika,«, rieči: »odnosno po pristanku porezkog obveznika,« kao i druga i treća rečenica ove stavke.

U prvoj rečenici stavke sedme točke 9. pod B. k članu 120. brišu se rieči: »odnosno po pristanku poreskog obveznika,« kao i druga i treća rečenica ove stavke.

Stavka osma točke 9. briše se.

§ 28.

Pravilnik k članu 121. briše se.

§ 29.

Stavka druga točke 2. k članu 122. mienja se i glasi:

»Obrazac obaviesti i naloga za plaćanje s dostavnicom o uručenju propisuje Ministarstvo državne riznice«.

Iza prve stavke točke 4. k članu 122. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Radi prenizko izvršene odmjere tečevine može uložiti utok i osoba, koja nije porezovnik. Rok za ulaganje utoka iznosi 30 dana, a teče od dana izlaganja razpisnih upisnika na javni uvid u smislu člana 131. Ako ovaj utok bude odbijen kao beztemeljan, plaća nezanimana osoba, koja je uložila utok uime troška utočnog 2% od osporenog poreznog temelja (čistog prihoda), no najmanje 500 kuna, i to u roku od 30 dana nakon uručenja platežnog naloga. O utoku nezanimane osobe obavješćuje porezovnika ovjerovljenim priepisom utoka prvomolbena porezna oblast bez oznake imena podnositelja utoka, radi mogućnosti davanja proturazloga, koji se mogu podnieti u roku od 14 dana. Ako se utok nezanimane osobe odbije kao beztemeljan, može se njezino ime priobćiti dotičnom porezovniku.«

§ 30.

Pravilnik k članu 125. i 126. mienja se i glasi:

1. Odmjeru poreza vrši porezna oblast na temelju poreznih temelja, koje ustanovi prema svojoj nadležnosti (član 112. zakona) razpisujuće povjerenstvo, odnosno porezna oblast. Pojam odmjere poreza sastoji se u primjeni porezne stope na utvrđeni porezni temelj.

2. Odmjera poreza vrši se u pravilu u obliku razpisnog upisnika za svaku poreznu godinu (kalendarsku godinu), a razpisni upisnik sastavlja za svaki porezni oblik posebno (zemljarina, kućarina, porez na rente i tečevine).

Razpisni upisnik ne će se sastavljati za službenički porez, kao ni za porez na rente, koji se naplaćuje uztegom prema članu 71. zakona.

3. Razpisni upisnik je pojedinačni izkaz porezovnika, poreznih temelja i poreza po odgovarajućoj zakonskoj stopi. Prema pravilno sastavljenom i od drugomolbene porezne oblasti odobrenom razpisnom upisniku porez se zadužuje u glavnim knjigama.

4. O načinu sastavljanja razpisnog upisnika za zemljarinu i o uputama o radu vidi pravilnik k članu 27.

5. Razpisni upisnik kućarine sastavlja prvomolbena porezna oblast na temelju: a) prikupljenih poreznih prijava i b) na temelju službenih izvješća, ukoliko nema porezne prijave.

Porezne temelje ustanovljuje: a) porezna oblast prema prijavljenim najamninama za zgrade ili za odjele, koji se stvarno iznajmljuju (vidi član 34. zakona); b) porezna oblast za zgrade ili dielove zgrada, koje nisu iznajmljene, na temelju provjerene porezne prijave, uzporedbom s drugim sličnim iznajmljenim zgradama (odjelima) u istom dielu mjesta; c) razpisu-

juće povjerenstvo, ako porezna oblast ne može ustanoviti najamninu uzporedbom.

U svrhu odmjere ima se najprije ustanoviti ukupna najamnina, zatim odbitak po članu 36. zakona, i napokon razlika između ukupne najamnine i odbitka kao čisti prihod predmeta.

Razpisni upisnik kućarine sastavlja se prenašanjem podataka iz obračuna poreza, izvršenog na svakoj prijavi odnosno izvješću (za neprijavljene slučajeve).

Razpisni upisnik sastavlja se prema propisima pravilnika k članu 27., a prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice. Zgrade s poreznom olakšicom unosit će se u porezne razpisne upisnike na kraju iza zgrada, koje nemaju tu olakšicu, i to tako, da u prvom dielu razpisnog upisnika pod I. dođu zgrade, kojima se odmjeruje porez prema članu 37. pod I., zatim pod II. zgrade, kojima se porez odmjeruje prema članu 37. pod III. (ako takvih ima) i na kraju pod III. zgrade s olakšicom. Za ovu posljednju vrstu zgrada treba u razpisni upisnik unieti i idealni propis, a zatim odmah odpisati dio poreza radi porezne olakšice.

Ako se koji porezni predmet, podložan kućarini, mora razpraviti pred razpisujućim povjerenstvom, a ovo će zasjedati tek u kasnijem vremenu, nesmije se čekati na svršavanje razpisnih upisnika kućarine. Kad se povjerenstvo sastane radi ustanovljivanja temelja tečevine, izniet će se pred njega, shodno kao i za tečevinu, sastavljeni priedlozi kućarine te će se nakon donesene odluke povjerenstva sastaviti i predložiti drugomolbenoj poreznoj oblasti na odobrenje naknadni razpisni upisnik kućarine kao dodatak prvom razpisnom upisniku.

Pošto se razpisni upisnici zbroje, zaključe i podpišu (nadstojnik i izvjestitelj) uz službeni pečat, poslat će se drugomolbenoj poreznoj oblasti na pregled i odobrenje.

Nakon što drugomolbena porezna oblast primi propisni upisnik, ima ga prema članu 131. zakona izložiti na javni uvid kroz 8 dana, i o odmjeri poimenično obaviestiti porezovnike prema članu 130. zakona.

6. (Vidi predhodne upute za odmjeru tečevine k članu 113.).

Dužnost je porezne oblasti, da nakon primitka odmjernih spisa izpuni u cielosti razpisni upisnik tečevine i da porezovnike poimenično i propisno obaviesti o ustatnovljenom poreznom temelju i visini poreza radi možebitnog podnašanja utoka.

Ako je porezna oblast dužna vršiti odmjeru kakvih samoupravnih prireza, pristupit će pri izpunjavanju razpisnog upisnika i odmjeri svih prireza i slobodnim stupcima razpisnog upisnika.

Pri odmjeri dopunskog poreza prema propisu člana 59. točka 2. zakona treba imati na umu , da je temelj ovog poreza ukupni čisti prihod svih poreznih predmeta tečevine istog porezovnika na području jedne prvomolbene porezne oblasti, pa će se morati svi porezni temelji takvog porezovnika za sva njegova poslovanja i samostalna zanimanja na području porezne oblasti prenieti iz razpisnih upisnika drugih obćina i unieti u razpisni upisnik one obćine, gdje se nalazi glavno poslovanje takvog porezovnika. Na zbroj svih njegovih čistih prihoda izračunat će se dopunski porez za sva poduzeća takvog porezovnika. Istodobno treba u razpisnim upisnicima ostalih obćina, gdje je ubilježeno koje drugo njegovo poduzeće, u napomeni označiti te-

kući broj razpisnog upisnika dotične obćine, pod kojim je dopunski porez odmjeren. Razumljivo je, da će se dopunski porez odmjeriti odmah uz temeljni, kad porezovnik na području jedne porezne oblasti ima samo jedno poduzeće ili zanimanje.

Nakon što bude odmjeren i dopunski porez, zbrojit će se svakom porezovniku temeljni porez, dopunski porez i porezne kazne, zaokružujući svaku skupnu brojku prema propisima člana 6. zakona, a po tom će se za svaku obćinu proračunati konačni iznosi.

Ovako izpunjeni razpisni upisnik podpisat će uz pečat porezne oblasti nadstojnik i izvjestitelj prvomolbene porezne oblasti. Prije nego što se pristupi konačnoj odmjeri tečevine, šalje se ovako sastavljeni razpisni upisnik odmah na pregled i odobrenje drugomolbenoj poreznoj oblasti, koja će odobrene svote unieti u svoje nadzorne knjige. Nakon što drugomolbena porezna oblast povrati razpisni upisnik, ima se ovaj prije konačnog zaduženja prema članu 131. izložiti na javni uvid kroz 8 dana.

7. Odmjera poreza na rente vrši se razpisnim upisnikom u svim slučajevima, osim kad se ovaj porez naplaćuje neizravno uztezanjem prema članu 71., odnosno osim kad se jave slučajevi prolazne naravi ili slučajevi novih porezovnika prema članu 127. zakona.

Na temelju podnesenih poreznih prijava i na temelju podataka, što ih je pribavila sama oblast, porezna će oblast ustanoviti porezne temelje prema propisima članova 67. i 68. u pravilu sama. Razpisujuće povjerenstvo nadležno je za ustanovljivanje temelja poreza na rente, i to slobodnom razsudom samo onda, kada vriednost prihoda nije ustanovljena izpravama (član 68. zakona).

Razpisni upisnik poreza na rente sastavlja se prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice.

Obveza poreza na rente najčešće se javlja kod prihoda, koji su gruntovno osigurani. Stoga je dužnost poreznih oblasti, da u siečnju svake godine izvade kod nadležnih zemljištno-knjižnih sudova sve odnosne podatke, ukoliko ih sudske oblasti u toku predhodne godine nisu same dostavile. Mogu se javljati češće i slučajevi davanja u najam lađa, vodenica na lađama, koje ne podpadaju kućarini (član 30. stavka druga) i t. d. Bit će i slučajeva, kada zakupnina zemljišta prelazi katastralni čisti prihod (član 60. točka 6.). Porezna oblast mora paziti i na ostale slučajeve, makar se oni rjeđe pojavljuju u priradnom životu. Samo formalno vođenje razpisnog upisnika ne će zadavati osobitih potežkoća, jer porez na rente nema dopunskog poreza. Kako se primjenjuju porezne stope, propisano je u članu 69 zakona.

Zbrojevi i uredno podpisani razpisni upisnik poreza na rente šalje se prije zaduženja u glavnim poreznim knjigama na pregled i odobrenje drugomolbenoj poreznoj oblasti. Nakon što drugomolbena porezna oblast povrati razpisni upisnik, ima ga prvomolbena porezna oblast prije zaduženja prema članu 131. izložiti na javni uvid kroz 8 dana i o odmjeri poimenično obaviestiti porezovnike prema članu 130. zakona.

8. U slučaju, da se ministar državne riznice posluži zakonskom ovlašću iz stavke šeste člana 125. zakona i produži provomoćnu odmjeru kućarine i tečevine za sliedeću poreznu godinu, tada će se odmjera poreza na molbe zbog smanjenja prihoda (stavka sedma člana 125. zakona) odnosno po službenoj dužnosti zbog povećanja prihoda (stavka osma člana 125. zakona) nanovo izvršiti prema propisima, koji vriede ze redovitu odmjeru poreza. U ostalom bit će u tom slučaju poreznim oblastima dane još i posebne upute.

§ 31.

Stavka druga točke 3. k članu 127. mienja se i glasi:

»Za družtva, podložna družtvenom porezu, mora se u svakom slučaju izraditi posebna odmjerna odluka prema obrazcu, koji propisuje Ministarstvo državne riznice.«

§ 32.

Pravilnik k članu 134. i 135. mienja se glasi:

Predsjednika i članove opotražnog povjerenstva odnosno njihove zamjenika imenuje Ministarstvo državne riznice, Odjel za državne poreze, na priedlog razničkog upraviteljstva, i to predsjednika i jednog člana te njihove zamjenike iz reda perovodnih ili stručnih službenika rizničkih oblasti, a drugog člana i njegova zamjenika iz reda državnih ili samoupravnh umirovljenika, odnosno — u pomanjkanju ovih — iz reda državnih ili samoupravnih djelatnih službenika s područja dotičnog opotražnog povjerenstva, kojima su priradne prilike s toga područja dobro poznate i koji izpunjavaju uvjete propisane u čl. 114.

Priedlog za imenovanje predsjednika i članova opotražnog povjerenstva stavlja rizničko upraviteljstvo Ministarstvu državne riznice za svaku sliedeću godinu do kraja studenoga tekuće godine.

Pri svakom opotražnom povjerenstvu imenuje Ministarstvo državne riznice, Odjel za državne poreze, državnog zastupnika-izvjestitelja rizničke oblasti pred opotražnim povjerenstvom iz reda najsposobnijih službenika, u prvom redu onih iz rizničkog upraviteljstva.

Propisi članova 114., 115., 117., 118., 120. i 121. (osim onih koji se odnose na komorske predstavnike) vriede i za opotražna povjerenstva«.

§ 33.

Prva rečenica stavke prve k članu 136. mienja se i glasi:

»Opotražno povjerenstvo priobćuje doneseni zaključak porezovniku pismeno.«

§ 34.

U stavci prvoj pod Ad 1. k članu 137., 138. i 139. mjesto »3%« i »10%« stavlja se: »10%« i 15%«.

Stavka druga pod Ad 1. mienja se i glasi:

»Iznimno, kad porezovnik iz člana 53.a) i 74. zakona u određenom ili produženom mu roku ne podnese poreznu prijavu, kazna se odmjeruje s 15% temeljnog odnosno minimalnog poreza.«

U točki 1. pod Ad 3. iza rieči: »dužna podnositi« dodaju se rieči: »odnosno davati.«

U točki 1. i u stavci drugoj pod Ad 3. mjesto: »50—500« stavlja se »do 500.000«.

§ 35.

Treća rečenica stavke četvrte točke 1. k članu 142., 142.a), 143., 144. i 145. mienja se i glasi:

»Ako porezovnik, koji je svojevlastna osoba, ovlasti drugu osobu kao opunomoćenika odnosno postavi knjigovođu ili činovnika, tada za ovakav svoj rad odgovara i ovakav opunomoćenik, bez obzira da li radi po uputama ili protiv uputa porezovnika.«.

§ 36.

U podtočki (1) i u podtočki (2) točke 5. k članu 146. mjesto rieči: »posljednje tri godine« stavljaju se svagdje rieči: »posljednjih pet godina«, a mjesto rieči: »tri godine« stavljaju se svagdje rieči: »pet godina«.

§ 37.

U točki (1) pod I. k članu 148. u zgradama mjesto rieči: »maloprodavače duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica« stavljaju se rieči: »zakupce veleprodaja soli i duhana, maloprodavače duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, prodavače poštanskih vrednota, poreznih maraka te biljega i biljegovnih vrednota,«.

U točki (6) pod I. iza rieči: »naplaćen od« dodaju se sliedeće rieči:

»zakupaca veleprodaja soli i duhana prodavača poštanskih vrednota, poreznih maraka, biljega i biljegovnih vrednota.«

§ 38.

U stavci prvoj točke 1. k članu 149. mjesto rieči: »6% godišnjih kamata zbog odocjenjenja.« stavljaju se rieči:

»10% godišnjih kamata, a najmanje 50 kuna zbog zakašnjenja.«

Stavka druga ove točke briše se.

§ 39.

Stavka druga i treća k članu 151. brišu se i mjesto njih stavlja se sliedeće:

»Ovršni troškovi moraju se ubirati u visini, koju propisuje zakon o ovome članu.«.

§ 40.

Stavka prva točke 2. k članu 152. mienja se i glasi: »O pojedinačnim molbama za poček poreza odlučuje do iznosa 20.000 kuna porezni ured, od 20.000 do 100.000 kuna rizničko upraviteljstvo, a preko tog iznosa, kao i o svim skupnim molbama, Odjel za državne poreze Ministarstva državne riznice.«

U stavci drugoj ove točke mjesto: »20.000« stavlja se: »100.000.«.

§ 41.

U točki 2. i 3. k članu 153., 154., 155. i 156. stavlja se svagdje mjesto brojke »5« brojka »10«.

Zadnja rečenica zadnje stavke točke 3. briše se.

Iza točke 8. dodaje se nova točka, koja glasi:

»9. Pri utvrđivanju, da li je nastala zastara za prošle godine treba imati na umu, da je do 31. prosinca 1943 zastarni rok kako za odmjeru tako i za naplatu odmjerenog poreza i izrečene kazne bio pet godina, a da je s 1. siečnja 1944. produžen na deset godina. Stoga se na sve one neizvršene odmjere odnosno neutjerane poreze i kazne, koje su prema prijašnjim propisima zastarjele do 31. prosinca 1943., ne mogu primjenjivati novi zastarni rokovi, a za one, koje do tog dana još nisu zastarjele, produžuje se zastarni rok na 10 godina.«

§ 42.

U pravilniku k članu 156. a) mjesto rieči: »pet godina« stavljaju se svagdje rieči: »deset godina«.

U stavci trećoj dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Ovakve molbe za povratak poreza do 50.000 kuna rješava rizničko upraviteljstvo, a molbe preko tog iznosa dostavljaju se Odjelu za državne poreze Ministarstva državne riznice.«

Iza stavke četvrte dodaju se nove stavke, koje glase:

»Preplate poreza, koje su prema prijašnjim propisima zastarjele do 31. prosinca 1943., ne mogu se vraćati, niti se za njih može primjenjivati 10 godišnji zastarni rok.

Porezne preplate ne mogu se izravno prenositi na druge osobe.«

§ 43.

Pravilnik k članu 163. briše se.

§ 44.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1944., osim propisa točke 5. § 7. ove naredbe, koji će se primjenjivati od 1. svibnja 1944.

Ministar državne riznice:

*Vitez Dr. Dragutin Toth,* v. r.

(Broj: 1298-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. kolovoza 1944. broj 180.

# NAREDBA

## Ministarstva prometa od 10. kolovoza 1944. Gl. R. broj 5717-1944 o nagradi poštanskom, brzojavnom i brzoglasnom osoblju za uspješno obavljanje službe

Na temelju čl. 52. uredbe od 4. svibnja 1940. M. S. br. 613. »o organizaciji Ministarstva pošte, telegrafa i telefona«, a u suglasnosti s Ministarstvom državne riznice, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Poštanskom, brzojavnom i brzoglasnom osoblju pripada za uspješno obavljanje službe nagrada prema propisima ove naredbe.

§ 2.

Nagrade iz § 1. jesu prema vrsti i značaju rada u pojedinim granama poštansko-brzojano-brzoglasne službe:

a) nagrada za uspješno obavljanje službe,

b) uhvatnina.

### Nagrada za uspješno obavljanje službe

§ 3.

Temelj za ustanovljenje nagrade za uspješno obavljanje službe čine kod državnih poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih ureda i ustanova jedinice rada i oni poslovi, koji se ne izražavaju u obliku jedinica rada, već u utrošenom radnom vremenu, a ocjenjuje se prema vrsti, značenju i odgovornosti rada.

§ 4.

Jedinice rada jesu ovi poslovi izvršne službe:

1. predane preporučene pošiljke,
2. predani zamotci i novčani listovi,
3. predane brzojavke,
4. uplaćene poštanske doznačnice,
5. poštansko-štedne i čekovne uplate,
6. izplaćene poštanske doznačnice u poštansko-brzojavno-brzoglasnom uredu,
7. izplaćene poštansko-štedne i čekovne doznačnice u poštansko-brzojavnom-brzoglasnom uredu,
8. mjestni brzoglasni razgovori, obavljeni u javnoj postaji, gdje ne postoje samospojni uređaji,
9. međumjestni polazni, prolazni i dolazni brzoglasni razgovori bez obzira na broj brzojavki posredovanih brzoglasnim putem,
10. polazni, prolazni i dolazni brzoglasni pozivi,
11. trideseterostruki broj doista ukopčanih predplatnika kod mjestnih brzoglasnih razgovora, obavljenih mjesečno među predplatnicima, gdje ne postoje samospojni uređaji,
12. strojem odpremljene brzojavke, s napomenom, da se svaki dio brzojavke do deset rieči sloga računa kao jedinica rada,
13. strojem primljene brzojavke, s napomenom, da se svaki dio brzojavke do deset rieči sloga računa kao jedinica rada,
14. posredovane brzojavke, koje su prispjele i kao odpremljene na dvostruke jedinice rada.

Kao izplaćene poštanske doznačnice i poštanskoštedne i čekovne doznačnice računaju se samo one, koje su izplaćene u poštansko-brzojavno-brzoglasnom uredu i upisane u dočastniku, a k tome se priračunava po jedna jedinica rada za svaki dostavni list u izplatni dnevnik.

Mjestni brzoglasni razgovori računaju se u količini propisanoj u točki 11., ako je dotični službenik na tom radnom mjestu mjesečno radio najmanje 210 sati. Ako je mjesečno radio manji broj sati, konačni zbroj jedinica rada dobije se tako, da se umožak, dobiven množenjem doista ukopčanih brzoglasnih predplatnika sa 30, podieli sa 210, a da se tako dobiveni količnik pomnoži s radnim satima.

§ 5.

Službenici, koji obavljaju poslove, koji se izražavaju u utrošenom radnom premenu, svrstavaju se prema vrsti značenja i odgovornosti ovim redom:

1. skupina: nadstojnici odsjeka, pododsjeka i povjerenici Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas, upravitelji i zamjenici upravitelja, nadstojnici odsjeka i povjerenici ravnateljstva pošta, brzojava i brzoglasa, nadstojnici poštansko-brzojavno-brzoglasnih ureda, I. i II. reda, nadstojnici građevnih ureda, nadstojnici poštansko-brzojavno-brzoglasnih radionica i nadstojnici poštanskih samovoznih spremišta;

2. skupina: nadstojnici poštansko-brzojavno-brzoglasnih ureda III i IV. reda pomoćnici nadstojnika, blagajnici i sukljućari zbirnih blagajna, izvjestitelji Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas i ravnateljsva pošta, brzojava i brzoglasa, pregledači računa u računskom odjelku ravnateljstva pošta, brzojava i brzoglasa, upravitelji pomoćnih ureda;

3. skupina nadstojnici poštansko-brzojavno-brzoglasnih ureda V. i VI. reda, nadzorni činovnici, blagajnici i sukljućari, pregledači poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih računa u pregledbenom odjeljku ravnateljstva i u pregledbenom pododsjeku Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas, činovnici

putujućih pošta, te tehnički činovnici i činovnici građevnih ureda, poštansko-brzojavno-brzoglasnih radionica i samovoznih spremišta;

4. skupina: činovnici zbirnih blagajna, novčanog vriednostnog i sjedinjenog listarenja, obračuna s dostavljačima, činovnici uredske pisarnice (vođenje brzojavnih i brzoglasnih računa, računa krugovala, imovnika, potražnica, (pregledi radova), činovnici izručbe zamotaka i novčanih listova, dočinovnici, podvornici i ugovorni službenici putujućih pošta te nadziratelji brzojavnih i brzoglasnih vodova;

5. skupina: svi ostali činovnici, a od dočinovnika, ugovornih službenika i podvornika, oni, koji vrše službu dostavljača doznačnica, listova i zamotaka, te dočinovnici-obrtnici, u građevnim uredima, poštansko-brzojavno-brzoglasnim radionicama i samovoznim spremištima;

6. skupina: svi ostali dočinovnici, podvornici i ugovorni službenici.

Svakom službeniku iz navedenih skupina računa se svaki radni sat prema razporedu rada kao deset jedinica rada.

§ 6.

Pri ustanovljivanju visine nagrade za uspješno obavljanje službe ima se uz svaku jedinicu rada primieniti i jednica radne nagrade, i to:

a) za 1. skupinu po 4 jedinice radne nagrade,

b) za 2. skupinu po 3 jedinice radne nagrade,

c) za 3. skupinu, kao i za uplaćene i izplaćene poštanske i štedno-čekovne doznačnice, po 2,5 jedinice radne nagrade,

d) za skupinu, kao i za predane zamotke i novčane listove, za međumjestne polazne, prolazne i dolazne

brzoglasne razgovore i brzoglasne pozive, za strojem odpremljene brzojavke i primljene brzojavke na Morseovu stroju i za posredovanje brzojavke po 2 jedinice radne nagrade,

e) za 5. skupinu, kao i za predane preporučene pošiljke, za predane brzojavke, za obavljene mjestne brzoglasne razgovore i za obavljene mjestne brzoglasne razgovore među predplatnicima, za primljene brzojavke na ostalim strojevima po 1,5 jedinicu radne nagrade,

f) za 6. skupinu po 1 jedinicu radne nagrade.

Konačni zbroj radnih jedinica ustanovljuje se za pojedinog službenika tako, da se broj radnih jedinica, kako se one računaju prema ovoj naredbi, pomnoži s jedinicom radne nagrade, koja je određena za pojedinu skupinu.

Iznos pripadajuće nagrade određuje se tako, da se konačni zbroj radnih jedinica, dobiven na način, propisan u prednjoj stavci, pomnoži s iznosom, koji glavni ravnatelj za poštu, brzojav i brzoglas odredi za jednu radnu jedinicu.

Službenik, kojemu se određuje nagrada na temelju izrađenih jedinica rada, ne može dobiti u ime nagrade za uspješno obavljanje službe manje od službenika u istoj skupini, kojemu se takva nagrada ustanovljuje prema utrošenom vremenu.

Ako službenik obavlja službu, koja se izražava u raznim jednicama rada, ustanovljuje mu se nagrada prema doista izrađenim jedinicama rada uzimajući u obzir propis stavke prve ovog paragrafa i to s napomenom, da u ime nagrade ne može dobiti manju nagradu od službenika, kojemu se nagrada određuje prema utrošenom radnom vremenu one skupine, u koju kao najvišu ulazi jedan dio izrađenih jedinica rada.

Ako pak jedan službenik obavlja službu, koja se izražava u jedinicama rada i u utrošenom radnom vremenu, određuje mu se nagrada prema utrošenom radnom vremenu one najviše skupine, u koju ulaze izrađene jedinice rada odnosno poslovi, koji se izražavaju u utrošenom radnom vremenu. Ako bi mu u ovom slučaju pripadala veća nagrada prema izrađenim jedinicama rada, pripada mu ova.

§ 7.

Poštarima, poslovačima i privremenim upraviteljima razrednih državnih poštansko-brzojavno-brzoglasnih ureda pripada za sve radne jedinice, propisane propisnikom o razrednim državnim poštansko-brzojavno-brzoglasnim uredima, po 1,5 jedinica radne nagrade.

U slučaju, da su kod razrednih državnih poštansko-brzojavno-brzoglasnih ureda zaposleni odpravnici odnosno vježbenici s više od 6 mjeseci vježbe, pripada im svima zajedno u jednakim dielovima 40% nagrade iz stavke prve.

## Vođenje računa o nagradi za uspješno obavljanje službe

§ 8

Izplata nagrade za uspješno obavljanje službe obavlja se mjesečno na temelju Računa nagrade za uspješno obavljanje službe (tiskanica br. T 1) iz proračunske navjere odobrene u ovu svrhu.

Očevidnost o izrađenim jedinicama rada i o utrošenom radnom vremenu vodi se na temelju pojedinačnog »Izkaza izrađenih jedinica rada i utrošenog radnog vremena« (tiskanica T 2) odnosno na temelju izkaza vrste radova i utrošenog radnog vremena (tis-

kanica T 3). Spomenuti izkazi služe kao prilog Računu nagrade za uspješno obavljanje službe (tiskanica T 1). Računi nagrade za uspješno obavljanje službe i pojedinačni izkazi vode se u dva primjerka.

U manjim poštanskim, brzojavnim i brzoglasnim uredima i ustanovama vode Račun nagrade za uspješno obavljanje službe i potrebne izkaze nadstojnici, a kod većih poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih ureda i ustanova, zatim kod Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas i kod ravnateljstva pošta, brzojava i brzoglasa posebni za to određeni službenici.

Pojedinačni izkazi (tiskanice T 2 i T 3) vode se dnevno i zaključuju mjesečno posebno za svakog službenika.

Izkaze i Račun nagrade za uspješno obavljanje službe podpisuju službenici, kojima je povjereno vođenje tih izprava, i nadstojnici odnosno ovlašteni službenici, koji snose odgovornost za točnost i istinitost podataka.

Izvornici Računa za uspješno obavljanje službe i izvornici izkaza šalju se koncem mjeseca nadležnim računovodstvima, a dvogubka ostaje kod ureda odnosno kod ustanove.

### Uhvatnina

§ 9.

Za ustanovljene manjkajuće pristojbe običnih listovnih poštanskih pošiljaka pripada službenicima dostavnog ureda u ime uhvatnine 20% doista ubrane pristojbe.

§ 10.

Izplata porto-uhvatnine obavlja se mjesečno prigodom obračuna s glavnom blagajnom.

Očevidnost i izplata uhvatnine vrši se na temelju posebnih izkaza, koji se za svaki mjesec posebno vode u dva primjerka.

§ 11.

Izplata porto-uhvatnine dieli se po polovici, i to službeniku, koji je ustanovio manjak pristojbe, i službeniku, koji je izvršio ubiranje porto-pristojbe. Za izplatu porto-uhvatnine i za vođenje očevidnosti služi izkaz osoblja, koje ima pravo na porto-uhvatninu (tiskanica T 4), a gdje postoji više službenika, služi u tu svrhu Svotni izkaz osoblja (tiskanica T 4a).

Ako je dovoljan samo prvi izkaz (tiskanica T 4), službenik potvrđuje primitak iznosa uhvatnine u stupcu Opazka.

Izkaz porto-uhvatnine (tiskanica T 4) vodi se dnevno, a zaključuje se mjesečno. Svotni izkaz sastavlja se koncem mjeseca.

Odnosni izplaćeni iznosi unašaju se u posebni odbitni arak (tiskanica P 47), kojemu se prilažu izkazi.

Odbitni arak služi kao prilog Računu maraka i vriednostnica.

§ 12.

Službeniku, koji utvrdi povrede iz § 52. zakona o pošti, telegrafu i telefonu, pripada u ime uhvatnine 30% od ubrane novčane kazne.

O izplati ove uhvatnine donose za svaki pojedini slučaj nadležna ravnateljstva pošte, brzojava i brzoglasa odluku, koju se prilaže odbitnom arku.

## Obći propisi

§ 13.

Pravo na nagradu za uspješno obavljanje službe nema službenik, koji prima kakav drugi posebni doplatak.

§ 14.

Računovodstvo i blagajna Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas odnosno pojedina ravnateljstva pošta, brzojava i brzoglasa vode posebnu očevidnost o izplaćenoj nagradi za uspješno obavljanje službe, a ravnateljstva vode očevidnost o izplati uhvatnine prema vrstama.

§ 15.

Pogrješno izplaćeni iznosi nagrade za uspješno obavljanje službe i uhvatnine naplaćuju se odnosno izravnavaju se prema propisima računovodstvene službe, a u slučaju zle namjere, odgovaraju krivci i stegovno i kazneno.

§ 16.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a u pogledu nagrada za uspješno obavljanje službe primjenjivat će se od 1. siečnja 1944. savezno s izdatcima predviđenim u zakonskoj odredbi od 30. prosinca 1943. broj CCXC-3195-D.V.-1943 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

Ministar prometa:
Ustaški krilnik

*Ante Vokić*, v. r.

(Broj: 604-D. V.-1944)

* Narodne novine od 12. kolovoza 1944. broj 181.

# PROPISNIK

## Ministarstva prometa od 1. kolovoza 1944. Gl. R. broj Prs. 190-44 o prigodnim poštanskim markama

Na temelju § 48. zakona od 16. srpnja 1931. P. T. broj 68485-31 »o pošti, telegrafu i telefonu« izdajem sliedeći propisnik:

§ 1.

Na molbu ustanova i družtava, a radi prosvjetne dobrotvorne odnosno družtvovne svrhe, kao i u obćem probitku poštansko - brzojavno - brzoglasnog osoblja, može poštanska uprava izdavati i puštati u promet prigodne poštanske marke.

§ 2.

Mimo redovitih poštanskih pristojbi smije se prigodnim poštanskim markama dozvoliti u svrhe iz § 1. doprinos, koji može iznositi najviše 50% redovite poštanske pristojbe.

§ 3.

Molbe iz § 1. treba predložiti Ministarstvu prometa — Glavnom ravnateljstvu za poštu, brzojav i brzoglas barem 6 mjeseci prije, nego što se žele prigodne marke pustiti u promet.

Molbi, ukoliko ne potječe od državnih ustanova, treba priložiti pravila družtva i zaključak odborske sjednice o izdavanju prigodnih poštanskih maraka, iz kojeg zaključka mora biti vidljivo, u koju svrhu se ima upotriebiti doprinos od prigodnih poštanskih maraka.

§ 4.

Načelnu odluku, da li se odobrava izdavanje prigodnih poštanskih maraka, donosi ministar prometa.

§ 5.

Naklada izdanja prigodnih poštanskih maraka ne smije biti manja od 250.000 komada pojedine vriednosti, a naklada blokova ne smije biti manja od 100.000 komada.

§ 6.

Redovita poštanska pristojba, po kojoj se računa postotak doprinosa, mora biti usklađena s postojećim poštanskim pritojbenikom.

§ 7.

Kad molitelj primi načelnu odluku ministra prometa o dozvoli izdanja prigodnih poštanskih maraka, ima bezodvlačno predložiti Ministarstvu prometa — Glavnom ravnateljstvu za poštu, brzojav i brzoglas sve potrebite crteže prigodne poštanske marke, koju želi izdati, i tome priklopiti potrebno izcrpivo obrazloženje, a to sve u svrhu, da se upravni tehnički postupak, kao i sama izradba, preuzeće i odprema poštanskim uredima, uzmogne pravodobno izvršiti.

§ 8.

Na temelju moliteljeva podneska iz § 7. stalno povjerenstvo Ministarstva prometa — Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas pregledava i izpituje u prisutnosti predstavnika molitelja podnesene crteže i izpituje u obrazloženju iznesene uvjete. Povjerenstvo podnosi o svom radu ministru prometa izvještaj i priedlog, na temelju kojeg ministar prometa propisuje oblik prigodne poštanske marke, vrstu papira, boju, nadpise, redovitu poštansku pristojbu, visinu doprinosa i nakladu.

O ministrovoj odluci obavješćuje Ministarstvo prometa — Glavno ravnateljstvo za poštu, brzojav i brzoglas molitelja s pozivom, da položi potrebitu svotu radi osiguranja troškova.

Dozvoljeno izadavanje prigodne poštanske marke uz naznaku tehničkih uvjeta objavljuje se u Narodnim novinama i u Vjestniku Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas.

Prihvaćeni, odobreni i objavljeni tehnički uvjeti za izradbu pojedinog izdanja prigodnih poštanskih maraka ne mogu se ni u kojem slučaju naknadno mienjati.

§ 9.

Ministar prometa određuje na predlog Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas, a prema uspjehu predbilježbe, prema predvidljivim potrebama poštanske uprave i prema želji molitelja nakladu prigodne poštanske marke.

Koristniku prigodne poštanske marke može se u reprezentativne svrhe odobriti od cjelokupne naklade najviše 1.000 nizova ili 500 komada blokova pojedinog izdanja prigodnih poštanskih maraka uz naplatu pune protuvriednosti.

§ 10.

Predbilježbu zanimanih preuzima određeni poštanski ured odnosno određena poštanska ustanova.

Za troškove predbilježbe plaća zanimani povrh pune protuvriednosti prigodne poštanske marke još i iznos, koji se za svako izdavanje prigodnih poštanskih maraka posebno određuje u oglasu za predbilježbu (§ 8. stavka treća).

Iznosi, koje zanimani plate s naslova troškova predbilježbe, idu u korist Zaklade poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih službenika.

Kod predbilježbe zanimani trgovci poštanskih maraka, učlanjeni u Družtvu trgovaca maraka, zatim filatelistička družtva, učlanjena u Hrvatskom filatelističkom savezu, i poštansko-brzojavno-brzoglasni slu-

žbenici ne plaćaju pri predbilježbi ni punu protuvriednost poštanskih prigodnih maraka, a niti trošak predbilježbe, već te uplate izvršuju u cielosti kod preuzeća predbilježene količine.

Ministarstvo prometa — Glavno ravnateljstvo za poštu, brzojav i brzoglas odredit će kod većih poštanskih ureda one ograničene količine, koje pojedini neučlanjeni filatelist može kupiti.

§ 11.

Prigodne poštanske marke mogu se tiskati u velikim arcima po 50 ili 100 komada maraka u arku, ili u malim arcima od 4 do 25 komada u arku, ili u blokovima.

Veliki i mali arci ne mogu se tiskati s praznim poljima ili s poljma kao privjescima između maraka, a niti s crtežima ili nadpisima. U blokovima mogu se oko same marke odtisnuti nadpisi, koji označuju vrstu prigodnog izdanja.

Blokovi se odobravaju samo kao prigodno izdanje za javne izložbe, smotre i slično.

§ 12.

Nakon izradbe prigodnih poštanskih maraka, predaje se tri tjedna prije njihova puštanja u promet cjelokupna naklada središnjem skladištu poštanskih maraka, a koristnik, na čiji je trošak naklada izvršena, dužan je ustupiti poštanskoj upravi bezplatno 2.000 nizova odnosno blokova za Poštanski, brzojavni i brzoglasni muzej i 500 nizova odnosno blokova za Međunarodni poštanski ured i za Ured Evropskog poštanskog saveza.

Osim toga izrađuje poštanska uprava na teret koristnika 6 knjižica s pokusnim odtiscima prema tehničkoj izradbi i s nizovima konačno izrađenih maraka. Ove knjižice o tehničkoj izradbi smiju se izraditi samo za poštansku upravu.

§ 13.

Izvorni crtež prigodnih poštanskih maraka, pokusni odtisci, rezovi i kliševi pripadaju poštanskoj upravi, te se imaju predati na čuvanje Poštanskom, brzojavnom, brzoglasnom muzeju, čim je ciela naklada izrađena, dok se makulatura spaljuje povjerenstveno u markarnici.

§ 14.

Sve troškove izradbe prigodnih poštanskih maraka snose ustanove i družtva, u čiju je korist namienjen doprinos od dotičnih poštanskih prigodnih maraka.

Za osiguranje troškova iz stavke prve dužan je koristnik odmah nakon primitka ministrove odluke položiti 50% predviđenih troškova.

Ako je koristnik državna ustanova, predujmljuje troškove iz stavke prve poštanska uprava, te se ovi odbijaju prigodom obračuna doprinosa.

15.

Ako koristnik za vrieme izradbe prigodnih poštanskih maraka odustane od svoje molbe odnosno od odobrenog prava izdavanja, mora nadoknaditi poštanskoj upravi sve nastale troškove. Isto tako mora koristnik poštanskoj upravi nadoknaditi sve nastale troškove, ako do izdanja ne dođe njegovom krivnjom.

§ 16.

U toku jedne kalendarske godine mogu se odobriti najviše četiri izdanja prigodnih poštanskih maraka, a nijedan koristnik ne može u jednoj godini dobiti odobrenje za dva izdanja.

Od ta četiri godišnja izdanja prigodnih poštanskih maraka predviđa se jedno u korist Hrvatskog Crvenog Križa, a jedno u korist Zaklade poštansko-brzojavno-brzoglasnih službenika.

Istodobno ne mogu biti u prometu dva izdanja prigodnih poštanskih maraka.

§ 17.

Prigodne poštanske marke jednog izdanja mogu biti u prometu najviše tri mjeseca. Pobliže propise o tome izdaje glavni ravnatelj za poštu, brzojav i brzoglas, koji se propisi objavljuju u Narodnim novinama i u Vjestniku Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas.

§ 18.

Prodaju prigodnih poštanskih maraka izvan predbilježbe vrše samo veći poštanski uredi, koji smiju pojedinoj osobi prodati najviše do pet nizova.

Prodaja blokova vrši se izključivo samo na onoj izpostavi poštanskog ureda, koja se izpostava za vrieme trajanja priredbe, povodom koje se izdaju blokovi prigodnih poštanskih maraka, posebno odredi ili osnuje. Ni ovdje se ne smije prodavati više od pet blokova pojedinoj osobi.

§ 19.

Poštanska ustanova, koja vodi predbilježbu, preuzima predbilježenu količinu poštanskih prigodnih maraka izravno od Glavnog skladišta maraka, i to na temelju prijamnice i protuprijamnice. Nakon izvršene razdiobe predbilježenih maraka obračunava dotična poštanska ustanova s Glavnim skladištem maraka na taj način, što možebitno preostale marke prijamnicom i protuprijamnicom vraća Glavnom skpladištu maraka, a za prodane marke prilaže dokaze o uplaćenoj protuvriednosti.

§ 20.

Prigodne poštanske marke, dok su u prometu, mogu se liepiti na sve poštanske pošiljke, za koje se plaća pristojba u franko-markama.

Kao poštanska pristojba vriedi sama propisana redovita poštanska vriednost.

Frankaturnu vriednost gube prigodne poštanske marke mjesec dana nakon povlačenja iz prometa.

§ 21.

Nakon povlačenja izdanja prigodnih poštanskih maraka iz prometa, neprodane se količine spaljuju povjerenstveno.

Količina spaljenih prigodnih poštanskih maraka objavljuje se u Narodnim novinama i u Vjestniku Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas.

§ 22.

Uvjete, koji su propisani za izdanje poštanskih prigodnih maraka, kao i izvršenje propisa ovog propisnika kod izradbe i tiskanja, nadzire stalno povjerenstvo poštanske uprave u markarnici.

§ 23.

Konačni obračun doprinosa iz prigodnih poštanskih maraka vrši računovodstvo Glavnog ravnateljstva za poštu, brzojav i brzoglas.

Prigodom prve izplate doprinosa odbijaju se još neuplaćeni troškovi oko izradbe.

Poštanski uredi vrše obračun prigodnih poštanskih maraka prema postojećim propisima.

§ 24.

Propisi ovog propisnika ne odnose se na ona izdanja prigodnih poštanskih maraka, za koje su već odobreni tehnički uvjeti izradbe.

§ 25.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a toga dana gubi pravnu moć propisnik od 21. studenoga 1942. O. P. broj 4611-1942 o prigodnim poštanskim markama.

Ministar prometa
ustaški krilnik:

(Broj 886-D..V-1944) *Ante Vokić*, v. r.

* Narodne novine od 12. kolovoza 1944. broj 181.

# ODLUKA

## državnog savezničara od 11. kolovoza 1944. br. Gl. s. 2890-44 o sastavu i načinu rada staležkog predstavničtva slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba

Na temelju propisa § 7. Odredbe od 22. srpnja 1944. broj 1470-D.V.-1944 o priedlogu za imenovanje načelnika, donačelnika i gradskih zastupnika slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba, izdajem sliedeću odluku:

Član 1.

Posavjetovanje za donošenje priedloga za imenovanje načelnika, donačelnika i gradskih zastupnika slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba izvršit će državni savezničar na skupnom sastanku predstavničtva svih staležkih postrojbi grada Zagreba.

Član 2.

Pojedine staležke postrojbe izaslat će u predstavničtvo staležkih postrojbi sliedeći broj svojih predstavnika:

1. Hrvatski radnički savez 328,
2. Hrvatski savez privatnih namještenika 86,
3. Hrvatski savez grafičkih radnika 14,
4. Savez hrvatskih obrtnika 85,
5. Hrvatski savez veleobrtnika 30,
6. Hrvatski savez trgovaca 95,
7. Hrvatski savez novčara i osiguravatelja 10,
8. Hrvatski savez slobodnih zvanja 50,
9. Hrvatski savez državnih namještenika 112,
10. Hrvatski savez željezničara 48,

11. Hrvatski savez samoupravnih namještenika 35,
12. Hrvatski savez seljaka 40.

Član 3.

Predstavnike pojedinih staležkih postrojbi određuju savezničari staležkih postrojbi na osnovu priedloga saveznih i dosaveznih vieća.

Savezničari izdaju određenim predstavnicima pismene punomoći, kojima ih opunomoćuju za sudjelovanje u radu staležkog predstavničtva.

§ 4.

Skupni sastanak predstavničtva staležkih postrojbi sazvat će državni savezničar posebnim pozivom upućenim pojedinim predstavnicima staležkih postrojbi putem savezničara.

Radom skupnog sastanka predstavničtva staležkih postrojbi rukovodi državni savezničar, odnosno osoba, koju on opunomoći.

Član 5.

Na skupnom sastanku predstavničtva staležkih postrojbi podnose savzničari staležkih postrojbi ili njihovi opunomoćenici državnom savezničaru priedloge staležkih postrojbi za gradskog načelnika, gradskog donačelnika i gradske zastupnike.

Državni savezničar može priedloge pojedinih staležkih postrojbi staviti na glasovanje.*

U Zagrebu, dne 11. kolovoza 1944.

Državni savezničar:

*Prof. Ivan Oršanić*, v. r.

---

* Narodne novine od 12. kolovoza 1944. broj 181.

# IZPRAVCI

U Narodnim novinama od 21 kolovoza 1944. broj 187 donešeni su sliedeći izpravci, koji nisu provedeni u ovom izdanju:

KNJIGA XLVII. — svezak 463. u zakonskoj odredbi o uređenju priradnog gospodarstva u § 17. drugi redak (str. 72.) iza rieči »osnivaju se« stavljaju se rieči »Vrhovni zadružni savez,«; i

u § 19. drugi redak (str. 72.) briše se iza rieči »službenika« skraćenica »z. s o. j.«;

u § 23. (str. 73) briše se prva stavka.

---

# STVARNO KAZALO

## ZA XLVII. KNJIGU — SVEZAK 461. — 470.

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

## K



## L



## LJ



## M

## Ž

| | Kn |
|---|---|
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. siečnja do 19. veljače 1942. — Knjiga XII. (Svezak 111.—120.) tvrdo vezano (br. 3101) | 420.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 20. veljače do 11. ožujka 1942. — Knjiga XIII. (Svezak 121.—130.) tvrdo vezano (br. 3112) | 420.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. ožujka do 7. travnja 1942. — Knjiga XIV. (Svezak 131.—140.) tvrdo vezano (br. 3129) | 420.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 8. do 30. travnja 1942. — Knjiga XV. (Svezak 141.—150) tvrdo vezano (br. 3141) | 432.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. do 12. svibnja 1942. — Knjiga XVI. (Svezak 151.—160.) tvrdo vezano (br. 3152) | 432.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. svibnja do 1. lipnja 1942. — Knjiga XVII. (Svezak 161.—170.) tvrdo vezano (br. 3163) | 450.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 2. do 22. lipnja 1942. — Knjiga XVIII (Svezak 171.—180.) tvrdo vezano (br. 3174) | 450.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. lipnja do 9. srpnja 1942. — Knjiga XIX. (Svezak 181.—190.) tvrdo vezano (br. 3184) | 450.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 7. do 25. srpnja 1942. — Knjiga XX (Svezak 191.—200.) tvrdo vezano (br. 3194) | 450.— |
| — STVARNO KAZALO za XI.—XX. knjigu (Svezak 101.—200.) Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. siečnja do 25. srpnja 1942. (br 3200) | 180.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 26. srpnja do 17. kolovoza 1942. — Knjiga XXI. (Svezak 201.—210.) tvrdo vezano (broj 3215) | 465.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. kolovoza do 2. rujna 1942. — Knjiga XXII. (Svezak 211.—220.) tvrdo vezano (br. 3223) | 480.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 3. rujna do 26. rujna 1942. — Knjiga XXIII. (Svezak 221.—230.) tvrdo vezano (br. 3234) | 480.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. rujna do 24. listopada 1942. — Knjiga XXIV. (Svezak 231.—240.) tvrdo vezano (br. 3254) | 480.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. listopada do 14. studenoga 1942. - Knjiga XXV. (Svezak 241—250.) tvrdo vezano (br. 3263) | 500.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 17. studenoga do 22. prosinca 1942. - Knjiga XXVI. (Svezak 251.—260.) tvrdo vezano (br. 3274) | 500.— |
| — Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. prosinca 1942. do 1. veljače 1943. — Knjiga XXVII. (Svezak 261.—270.) tvrdo vezano (br. 3285) | 500.— |

*Podpuni popis knjiga dobiva se na zahtjev badava.*